

تارىخ ئاتالغۇلىرى تەرجىمە قوللانمىسى

历史名词译名手册

تۈزگۈچى: ئابلەت نۇردۇن

阿不来提·努尔东编

ئىجتىمائىي پەن ژۇرنالىنى نەشرىياتى

تارىخ ئاتالغۇلىرى تەرجىمە قوللانمىسى

历史名词译名手册

تۈزگۈچى: ئابلەت نۇردۇن

تۈزگۈچىدىن

مەنمۇ تۈزۈشكە قاتناشقان «خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە تارىخىي ئاتالغۇلار لۇغىتى» 1990 - يىلى 11 - ئايدا شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنىپ تارقىتىلغاندىن كېيىن، تارىخقا دائىر ئەسەرلەرنى تەرجىمە قىلىش، تارىخ ئاتالغۇلىرىنىڭ تەرجىمىسىنى ئىمكانقەدەر بىرلىككە كەلتۈرۈش جەھەتتە خېلى ياخشى ئىجابىي رول ئوينىدى ھەمدە 1994 - ئايتونوم رايونلۇق ئىجتىمائىي پەنلەر بىرلەشمىسى تەرىپىدىن ئۇيۇشتۇرۇلغان مۇنەۋۋەر تەتقىقات نەتىجىلىرىنى باھالاشقا مۇنەۋۋەر ئەسەرلەر قاتارىدا مۇكاپاتلاندى.

ئەشۇ «لۇغەت» نىڭ كىرىش سۆزىدە ئېيتىلغاندەك، تارىخ ئاتالغۇلىرىنىڭ خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە تەرجىمىسىنى يىغىپ - رەتلەش، ئۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇش - ئەھمىيەتلىك، ئەمما جايلىق، مۇرەككەپ، ئىلمىي خىزمەت. بۇ جەھەتتە ھەممىزنىڭ داۋاملىق ئىزدىنىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ، ئەلۋەتتە.

مەن خېلى ئۇزاقتىن بۇيان تارىخ ئاتالغۇلىرىنى يىغىپ - رەتلەش، ئۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇش ئىشىغا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدىم. «خەنزۇچە ئۇيغۇرچە تارىخىي ئاتالغۇلار لۇغىتى» (سىناق نۇسخا) نەشر قىلىنغاندىن كېيىن، «ئىسلام دىنىنىڭ قىسقىچە تارىخى» نى، «جەمئۇلئۇۋارىخ» («تارىخلار جەمئىيىسى») نىڭ 2 - توم 2 - كىتابىنى، «ئوتتۇرا ئاسىيا تارىخى» نىڭ 2 - قىسمىنى، «يەكەن خانلىقى تارىخىنىڭ ئۆچپىرىكى» نى، «خۇنەن ئۇيغۇرلىرى» نى، «شىمالىي سۇلالىلەر تارىخى. ئوتتۇرا ئاسىيا تارىخىغا دائىر ماتېرىياللار» نى، «شىنجاڭ تارىخىدىن سوئال - جاۋابلار» نى، «قەدىمكى ئۇيغۇرلار (خۇيخىلار) تارىخى» نى، «شىنجاڭ تارىخىدا ئۆتكەن شەخسلەر» (3 - قىسىم) نى، «ۋۇزېتەن» نى تەرجىمە قىلىدىم ياكى ئۇلارنىڭ تەرجىمىسىگە قاتناشتىم، تارىخقا دائىر 20 پارچىدەك ئىلمىي ماقالە، 50 نەچچە پارچە تەرجىمە ماقالە ئېلان قىلىدىم، تارىخقا دائىر بىر نەچچە كىتاب، نۇرغۇن ئىلمىي ماقالىلەرنى تەھرىرلىدىم. بىر مۇنچە تەرجىمە ماقالىلەرنى سېلىشتۇرۇپ بېكىتتىم. مەزكۇر «قوللانما» (سىناق نۇسخا) مېنىڭ يۇقىرىقى ئىلمىي ئىشلىرىمنىڭ دەسلەپكى ئىزدىنىشىمنىڭ مەھسۇلىدۇر.

بۇ «قوللانما» غا تارىخقا دائىر يەتتە مىڭدىن ئارتۇق ئاتالغۇ (ئىلگىرىكى لۇغەتتە يوق دېيەرلىك)، دۇنيادىكى ئاساسلىق خانلىقلارنىڭ، غەربىي يۇرت تارىخىغا دائىر خانلىقلارنىڭ نەسەبنامە ھەدۋىلى (خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە) ۋە غەربىي يۇرتتىكى ئەللەرنىڭ خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە نامى كىرگۈزۈلگەن. بۇ قوللانما تەرجىمانلار، مۇھەررىرلەر، تارىخ تەتقىقاتچىلىرى، تارىخ ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە تارىخ ھەۋەسكارلىرىغا ياخشى قوللانما، ياخشى قورال كىتاب بولۇپ قالغۇسى.

شۇنى ئالاھىدە تەكىتلەشكە توغرا كېلىدۇكى، بۇ «قوللانما» غا كىرگۈزۈلگەن ئاتالغۇلارنىڭ كۆپ قىسمى تۈرلۈك ماتېرىياللاردىكى تارىخقا دائىر ئاتالغۇلارنى يىغىپ - رەتلەش، بىر قىسمىنى ئۆزەم تەرجىمە قىلىش ئاساسىدا تۈزۈلدى. بۇ ئاتالغۇلار مۇتەخەسسسلەرنىڭ، كەسپداشلارنىڭ مۇھاكىمە قىلىپ بېكىتىشىدىن ئۆتىگەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ ئاتالغۇلارنىڭ تەرجىمىسى توغرىسىدىكى تۈرلۈك قاراشلارنى بىرلىككە كەلتۈرۈشۈم ھازىرچە قىيىن، بۇنىڭغا خەنزۇچە تارىخقا دائىر ئەسەرلەردە كۆپ چېلىقىدىغان (西域) دېگەن بىر ئاتالغۇنىڭ ئۇيغۇرچىدە «غەربىي يۇرت»، «غەربىي رايون»، «غەربىي دىيار»، «غەربىي زېمىن»، «غەربىي ئىقلىم»، «غەربىي كائىنات»، «غەربىي ئەل»، «قۇرىغار»، «قۇرىقار» دەپ تەرجىمە قىلىنىۋاتقانلىقى، ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشىگە ئەگىشىپ خېلى كۆپ مەتبۇئات ئورۇنلىرىنىڭ «غەربىي يۇرت» دېگەن تەرجىمىنى قوللىنىشىغا مايىللىنىۋاتقانلىقىنى مەسئال كەلتۈرۈش كۇپايە. تەرجىمىسىنى قېلىپلاشتۇرۇش ھازىرچە قىيىن بولغان يەرى تارىخ ئاتالغۇلىرىغا كەلسەك، مېنىڭچە، ئالدى بىلەن بىر كىتاب ياكى بىر ماقالىدە بىر خىل ئاتالغۇنىڭ بىر خىل بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم.

بۇ «قوللانما» دەسلەپكى ئىزدىنىشىم بولغانلىقتىن، ئاتالغۇلارنىڭ رەتلىنىشى، تەرجىمىسى جەھەتتە يېتىشىملىك - نۇقسان كۆرۈلگەن بولۇشى مۇمكىن. تارىخ تەرجىمانلىرى، تەتقىقاتچىلار ۋە كەسپداشلارنىڭ بۇ جەھەتتىكى يېتىشىملىك ۋە نۇقسانلارغا قىممەتلىك پىكىرلەرنى بېرىشىنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىمەن ۋە بۇ ساھەگە قىزىقىدىغان ئىلمىي خادىملارنىڭ تارىخ ئاتالغۇلىرىنىڭ تەرجىمىسى جەھەتتىكى بوشلۇقنى داۋاملىق تولدۇرۇشىغا ئىلھام كەلتۈرۈمەن.

مۇندەزىجە

A

1 ..... a
 8 ..... ai
 9 ..... an
 10 ..... ang
 11 ..... ao

B

11 ..... ba
 14 ..... bai
 14 ..... ban
 16 ..... ben
 15 ..... bang
 15 ..... bao
 16 ..... bi
 16 ..... bei
 17 ..... bian
 17 ..... biao
 17 ..... bie
 18 ..... bin
 18 ..... bing
 18 ..... bo
 20 ..... bu

C

21 ..... cha
 22 ..... cai
 22 ..... can
 22 ..... cao
 22 ..... ce
 23 ..... cheng
 23 ..... chai
 23 ..... chan
 23 ..... chang
 23 ..... chao
 23 ..... che
 24 ..... chen

24 ..... chi
 24 ..... cong
 24 ..... chou
 24 ..... chu
 24 ..... cun
 24 ..... chuan
 24 ..... chui
 25 ci
 25 ..... cuan
 25 ..... cuo
 25 ..... chun
 25 ..... chuo

D

25 ..... da
 27 ..... dai
 28 ..... dao
 28 ..... de
 28 ..... deng
 28 ..... dan
 29 ..... dian
 29 ..... diao
 29 ..... die
 29 ..... di
 30 ..... diu
 30 ..... dong
 30 ..... dou
 30 ..... du
 30 ..... ding
 31 ..... duo
 31 ..... dui
 31 ..... dun

E

31 ..... e
 33 ..... «en»
 33 ..... er

F

33 ..... fa
 33 ..... fan
 33 ..... fang
 33 ..... fei

34	..... fen	52	..... jian
34	..... feng	53	..... jin
34	..... fu	53	..... jiang
35	..... fo	53	..... jiao

G

35	..... ga	53	..... jie
36	..... ge	54	..... juan
36	..... gai	54	..... jue
36	..... gan	54	..... jing
36	..... gao	54	..... jiu
37	..... gu	54	..... ju
37	..... gang	55	..... jun
38	..... gong		
39	..... gui		
39	..... gua		
39	..... guan		
39	..... gun		
39	..... guo		

H

40	..... ha		
42	..... hai		
43	..... han		
44	..... hei		
44	..... hang		
44	..... hao		
44	..... he		
46	..... hen		
46	..... heng		
46	..... hong		
46	..... hou		
46	..... hu		
48	..... hua		
48	..... huan		
48	..... huang		
49	..... hui		
49	..... hun		
49	..... huo		

J

50	..... ji		
51	..... jia		

K

55	..... ka
57	..... kai
57	..... kao
57	..... ke
57	..... kan
58	..... kang
58	..... ke
60	..... ken
60	..... keng
60	..... kong
60	..... kou
60	..... ku
61	..... kua
61	..... kuo
62	..... kuai
62	..... kuan
62	..... kui
62	..... kun

L

62	..... lai
62	..... la
63	..... lan
63	..... lang
63	..... lao
63	..... lei
63	 li
64	..... lou
64	..... lu

64 ..... lian
 64 ..... liang
 64 ..... liao
 64 ..... le
 64 ..... ling
 64 ..... liu
 64 ..... long
 65 ..... lie
 65 ..... lin
 65 ..... lui
 65 ..... lun
 65 ..... luo

M

66 ..... ma
 68 ..... mai
 68 ..... man
 68 ..... mang
 68 ..... mao
 69 ..... mei
 69 ..... men
 69 ..... meng
 69 ..... mi
 70 ..... miao
 70 ..... mie
 70 ..... min
 70 ..... ming
 71 ..... miu
 71 ..... mo
 72 ..... mou
 72 ..... mu

N

73 ..... na
 73 ..... nan
 74 ..... nai
 74 ..... nang
 74 ..... nao
 74 ..... ne
 74 ..... nei
 75 ..... nuo
 75 ..... nian

75 ..... niao
 75 ..... nie
 75 ..... nen
 75 ..... ni
 75 ..... nou
 75 ..... nian
 76 ..... ning
 76 ..... niu
 76 ..... nu

P

76 ..... pa
 76 ..... pang
 76 ..... pen
 76 ..... peng
 76 ..... pi
 77 ..... pai
 77 ..... pan
 77 ..... po
 77 ..... pu
 78 ..... po
 78 ..... piao
 78 ..... pin
 78 ..... ping

Q

79 ..... qia
 79 ..... qian
 80 ..... qiang
 80 ..... qiong
 80 ..... qiu
 80 ..... qiang
 80 ..... qiao
 80 ..... qie
 80 ..... qin
 81 ..... qu
 81 ..... quan
 81 ..... que
 81 ..... qun

R

81 ..... ran
 81 ..... re

81	..... ren	95	..... te
81	..... ri	95	..... tan
81	..... rong	96	..... tian
81	..... rou	96	..... teng
82	..... ru	96	..... ti
82	..... rui	97	..... ting
		97	..... tong
	S		
82	..... sa	97	..... tiao
84	..... sai	97	..... tie
84	..... san	98	..... tou
85	..... sen	98	..... tu
85	..... seng	99	..... tuan
85	..... sha	99	..... tui
85	..... sang	99	..... tun
86	..... se	99	..... tuo
86	..... shan		
86	..... shang	100	..... wa
87	..... sheng	100	..... wan
87	..... shao	100	..... wang
87	..... she	101	..... wei
88	..... shen	101	..... wai
88	..... shi	101	..... weng
89	..... shui	101	..... wo
89	..... shun	102	..... wen
89	..... shuo	103	..... wu
89	..... si		
89	..... shui	104	 xi
89	..... shu	106	..... xian
90	..... song	106	..... xiang
90	..... sou	107	..... xiao
90	..... su	107	..... xie
92	..... sun	108	..... xin
92	..... suo	108	..... xun
92	..... suan	108	..... xing
93	..... sui	108	..... xiong
	T		
93	..... ta	108	..... xiu
94	..... tai	109	..... xu
94	..... tang	109	..... xuan
95	..... tao	109	..... xue
		108	..... ya
			W
			X

	Y	119	.....	zai
109	.....	yan	119	..... zhan
110	.....	yao	119	..... zan
110	.....	ye	120	..... zhen
110	.....	yang	120	..... zhe
112	.....	yi	121	..... zhang
115	.....	yang	121	..... zhao
116	.....	yong	121	..... zhong
116	.....	YOU	121	..... zhou
116	.....	yin	121	..... zheng
117	.....	yu	121	..... zhi
117	.....	yue	122	..... zhui
118	.....	yuan	122	..... zhun
	Z	122	.....	zhuo
118	.....	zao	122	..... zi
118	.....	ze	122	..... zong
118	.....	zeng	122	..... zhu
118	.....	zha	123	..... zhua
119	.....	yun	123	..... zhuan
119	.....	za	123	..... zuo
		123	.....	zu
124	.....	دۇنيادىكى ئاساسلىق خاندانلىقلار خانلىرىنىڭ نەسەبنامىسى		
163	.....	غەربىي يۇرت تارىخىغا دائىر خاندانلىقلار خانلىرىنىڭ نەسەبنامىسى		
182	.....	غەربىي يۇرتتىكى ئەللەرنىڭ ئەھۋالى		

A

阿格答克 ٲارگداف
 阿不失合 ٲابوشفو
 阿不阿不答刺·拜答维 ٲبۇ ٲابدۇللا بەدبۇى
 阿不答刺 ٲابدۇللا
 阿不答灭里 ٲابدۇل مالمك
 阿不哈夫思 ٲبۇ ھافىز
 阿不哈尼法 ٲبۇ ھەنفە
 阿不哈迷德 ٲبۇ ھەمسە
 阿不刺哈卜 ٲبۇلاقاپ
 阿不勒阿刺 ٲبۇل ئالا
 阿不勒哈散乔哈儿 ٲبۇل ھەسەن چاقار
 阿不勒哈塔卜 ٲبۇل خاتىپ
 阿不秃刺伯 ٲبۇ تۇراپ
 阿不耶兹德 ٲبۇ يەزىد
 阿不都瓦喜的秃忽里 ٲابدۇل ۋاھىد باھادىر
 阿不都刺海鲁赖思沙黑 ٲابدۇللا بارلاس شەيخ
 阿不都刺合蛮札迷 ٲابدۇل راخمان جامى
 阿不都刺匝克大毛拉 ٲابدۇل رازاق داموللا
 阿不札赤阿塔 ٲابراجى ئاتا
 阿不巴哈 ٲبۇل باخ
 阿不非答 ٲبۇل فەدا
 阿不哈齐汗 ٲبۇل قازىخان
 阿不菜思 ٲبۇ رەئىس
 阿不海儿汗 ٲبۇلخەيرىخان
 阿不买阿里秃儿马迭罕匝答 ٲبۇل مەئەلى تۈرمەدى خانزادە
 阿不纳昔儿忽律纳答甫 ٲبۇل ناسىر قۇلوي ناداف
 阿不赛德 ٲبۇل سەئىد
 阿布达刺 ٲابدارا
 阿布拉加纳 ٲابراگانا
 阿布哈思 ٲابخاز
 阿布都喇 ٲابدۇللا

阿布思 ٲابىش
 阿布勒法即勒 ٲبۇل فازىل
 阿布里依 ٲاپنۇرى
 阿布杜萨马德 ٲابدۇسەمەت
 阿布勒艾拉 ٲبۇل ئەلا ئەلمە ئەردىن
 阿布都拉门 ٲابدۇراھمان خوجا
 阿布都拉满 ٲابدۇراھمان
 阿八赤 ٲاباج
 阿八哈耳 ٲابخار
 阿八丹 ٲابادان
 阿巴喇赖克特 ٲابلەيكت
 阿巴海 ٲاباغاي
 阿巴德王室 ٲارپاد خاندانلىقى
 阿巴萨 ٲاباسا
 阿巴根河 ٲاباغان دەرياسى
 阿巴赖 ٲابلەي
 阿巴伯乞儿米儿咱 ٲابابەكرى مىرزى
 阿波干可汗 ٲاپۇغان قاغان
 阿波罗神 ٲاپوللون
 阿波斯帕纳 ٲابىسپانا
 阿波罗道尔 ٲايوللودورې
 阿波干(本名阿史那王襄) ٲتاپاغان
 阿波 ٲايا
 阿波逻罗 ٲاپالالا
 阿波罗 ٲاپالالا
 阿波达干 ٲايا تارقان
 阿波干可汗 ٲاپاغان قاغان
 阿卜亦瓦罕 ٲابىجىۋاكان
 阿卜杜尔阿西兹 ٲسۇلتان ٲابدۇلئەسىز
 阿卜都喇满 ٲابدۇراھمان
 阿不都阿里答刺罕 ٲبۇل ئەلى تەرىكان
 阿不都哈林 ٲبۇل قارىم
 阿不都勒忽里牙撒吾儿 ٲبۇلغۇلى ياساۋۇل
 阿不都刺迪甫 ٲبۇل لىتىپ
 阿不都刺喜木 ٲبۇل رەھىم
 阿不答勒马克里 ٲبۇل مىكرىت
 阿不海儿 ٲبۇلخەيرى

阿克摩林斯克	ئاقمولىنىسكى	阿不费思	ئەبۇفەيزى
阿克西安海	ئوكسىئان دېڭىزى	阿不雅惕模尔阿特卡	ئەبۇ يانتۇمۇر ئاتكا
阿布杜伽帕尔	ئابدۇل جافار	阿不都哈里	ئابدۇخالىق
阿布都阿兹斯	ئابدۇلئەزىز	阿尔楚尔帕米尔	ئاراجۇر پامىر
阿布纳斯尔阿尔法拉比	ئەبۇنئاسىر - ئەل فارابى	阿尔努勒夫	ئازنولىق
阿布勒海尔苏丹	ئەبۇلخەيرى سۇلتان	阿儿思兰汗	ئارسلانخان
阿布达尔摩多河	ئابدالمۇدو دەرياسى	阿儿沙都丁	ئارشادئۇددىن
阿布达勒	ئابدال	阿儿浑阿合	ئارغۇن ئاغا
阿布勒海尔汗	ئەبۇلخەيرىخان	阿儿巴合温	ئارپاڭاۋو ئارپاقاۋان
阿德里亚海	ئادىياچۇ	阿儿巴	ئارباپا
阿德马耳	ئادىمارد	阿儿只失	ئارجىش
阿当速檀	ئادام سۇلتان	阿儿格人	ئارگىلار
阿的哈木速檀	ئەدىھەم سۇلتان	阿儿帖纳翰格鲁	ئارتىنا ئوغۇل
阿的黑速檀	ئادىك سۇلتان	阿儿合孙	ئارھاسۇن
阿屯忽里	ئادۇنقۇلى	阿儿吉廷	ئارجى يان
阿尔泰乌梁海	ئالتاي ئوراڭخايلىرى	阿儿马克	ئارماك
阿尔特沙尔	ئالتىشەھەر	阿儿思兰	ئارسلان
阿尔达希	ئارداشىر	阿儿赞	ئارزان
阿尔沟	ئارغۇ	阿汉加兰	ئاخانگارەن
阿尔斯兰阿赫买德	ئارسلان ئەھمەد	阿克西	ئاكسى
阿尔诺贝	ئارنوبى	阿克儿	ئاكىر
阿尔加利克湾	ئارگارىسچۇي	阿克灭彻奇堡	ئاق مەسچىت قورغىنى
阿尔特米特	ئارتىمىتى	阿克伦	ئاكرون
阿尔嘎郎沙漠	ئارغالىن قۇملۇقى	阿克求别	ئاقتۇبە (ئاقتۇبە بوستان)
阿尔古特河	ئارغۇت دەرياسى	阿克完德扎答塔术丁	ئاق قۇۋانزادە تاجىدىن
阿尔古纳河	ئارغۇنا دەرياسى	阿克斯比尔	ئاقسېپىل
阿尔马维尔	ئالماۋىر	阿克腾吉兹	ئاق دېڭىز
阿尔泰苏	ئالتايسۇ	阿克密依特	ئاق مېست
阿尔卑斯山	ئالپىس تېغى	阿克贝西姆遗址	ئاق پېشىم خارابىسى
阿尔腾湖	ئالتۇنئور	阿克塔耳山	ئاقتاغ
阿尔巴齐宰桑	ئالباقى جاسان	阿克特尔马尔	ئاق تىرمال
阿尔塔沁	ئالتا ئۆيىن	阿克纳咱儿	ھەقنەزەر
阿尔童卡拉	ئالتۇن قارا	阿克斯色伯勒	ئاقسېپىل
阿尔泰淖尔乌梁海	ئالتاينۇر ئورمانقاي	阿克萨卡尔	ئاقساقال
阿尔穆拿拉	ئەمرۇللا	阿克库勒池	ئاقكۆل
阿尔蒂沙尔	ئالتىشەھەر	阿克失希尔	ئاقچىغىر
阿尔腾吉	ئالتۇنچى	阿克火者	ئاق خوجا
阿尔杜克	ئاردۇك	阿克科雍鲁(即白羊氏族)	ئاق قوي
阿勒赤歹那颜	ئالچىداي نوبان	阿克苏木别	قەبىلىسى
			ئاقسۇمبە

阿克塔尼佐夫卡	ئاكتانزوف	阿勒丹汗罗卜藏	ئالتۇنخان لوبزىك
阿克秋宾斯克	ئاقتۇبىنسكى	阿勒坦河	ئالتان دەرياسى
阿黑麻赤塔儿赤异密	ئەھمەد ئىنارجى ئەمىر	阿勒皮	ئالبېيپو
阿黑麻哈老勒速檀	ئەھمەد خالال سۇلتان	《阿勒甫毗伽可汗碑》	ئالىپ بىلگە خاقان
阿黑麻哈寻忽布尔	ئەھمەد قاسىم قۇبۇر		ئابدىسى
阿黑麻赖齐阿明	ئەھمەد راجى ئامىن	阿勒坦汗	ئالتۇنخان
阿黑麻檀巴勒	ئەھمەد تامبال	阿勒坦额默尔岭	ئالتان ئىسىل تېغى
阿黑哈巴思	ئاخۇر	阿勒坦淖尔	ئالتاننۇر
阿黑灭里	ئاق مالىك	阿勒坦额墨尔岭	ئالتان ئىسىل تېغى
阿黑算端	ئاق سۇلتان	阿勒巴金	ئالبازىن
阿黑刺忒	ئاقلات	阿勒比思卑	ئالىستان
阿黑昔	ئاخسى گائاختا	阿勒颇	ئالىپ
阿尺马迦阿黑塔	ئاچماگائاختا	阿勒	ئالى
阿卡尔	ئاكار	阿勒灰孝刺牙	ئالقۇبۇلائا
阿忽儿	ئاھۇر	阿勒斤帖木儿	ئەلى چىن تۆمۈر (ئەلى چىن تېمۇر)
阿哈别乞	ئاغا بەگ	阿勒卜汗	ئالىپخان
阿可塔什河	ئاقتاش دەرياسى	阿勒卜阿儿思兰	ئالىپ ئارسلان
阿刺黑麻黑	ئالچىماچ	阿勒卜底勒克	ئالىپ دىرىك
阿刺硕西亚	ئاراكۇسىيە	阿勒沙尔阿答勒	ئارشال ئاتار
阿刺贡	ئاراغۇن	阿勒巴儿汗	ئالىپ ئېرخان
阿刺布哈	ئالا بۇغا	阿勒坦汗	ئالتۇنخان
阿刺札汗	ئالا چاخان	阿勒卜加齐	ئالىپ غازى
阿刺赖鲁塔克	ئاللاي لۇتاك	阿勒卜的斤	ئالىپ تېگىن
阿刺真别吉	ئالاجىن بېگى	阿勒卜的穆亦兹	ئالىپ تېگىن مۇئىززى
阿刺黑	ئالاج	阿拉姆字体	ئارامى يېزىقى
阿刺豁马黑	ئالچىماچ	阿拉拉特山	ئارات تېغى
阿刺套山	ئالاتاۋ تېغى	阿拉曼人	ئالامانلار
阿刺脱忽刺兀	ئالاتوخۇلار	阿拉库尔湖	ئالاكۆل
阿刺海别吉	ئالاخاي بېگى	阿拉木惕	ئارامۇت
阿勒台	ئالتاي	阿拉库西亚	ئاراكوسىيە
阿勒赤古列坚	ئالچى جورجىن	阿拉尔丁托克施	ئالاھۇدىن توقبىش
阿勒赤歹	ئالچىداي	阿拉库西亚	ئاراجوسى
阿勒坡	ئالبېيپو	阿拉达罗姆	ئارادارۇم
阿勒亦朱思坦	ئەلى جۇستان	阿拉提	ئارات
阿勒阿勒屯	ئالا ئالتۇن	阿拉巴图	ئالاباتۇر
阿勒巴	ئالبا	阿拉霍西亚	خاراۋاتى
阿塔瓦	ئاتاۋا	阿拉比亚	ئەرەبىيە
阿塔勒人	ئاتالار	阿克库马思	ئاك كۇماس
阿塔里克伯克	ئاتالىق بېگى	阿克都巴河	ئاكتوبۇ دەرياسى
阿惕巴萨尔	ئاتباسار		

阿腊方	ئاراۋان	阿贝尔库	ئابىرقۇ
阿昔新	ئاساسسىنىس	阿必思哀	ئاباسكۈن
阿希加尔	ئاشىگار	阿拔斯·本·塔敏	ئابباس تامىن
阿斯喀布拉克	ئاسكەبىراكى	阿必瓦儿的	ئابىۋارد
阿斯帕提	ئاسپاتى	阿代	ئاداي
阿斯塔克巴尔克	ئاستاك بارىك	阿底下沙必儿	ئادىب سابىر
阿忒彭八失	ئاتىپىشى	阿底德	ئادىد
阿吾勒	ئاۋۇل	阿的康	ئادىقان
阿歪思	ئاۋاس	阿哈耳	ئاقار
阿萨姆人	ئاسامىلار	阿奇木	ھاكىم
阿富汗人	ئافغانلار	阿合麻	ئەھمەد
阿曼人	ئومانلار	阿纳甫	ئاناپ
阿拉伯人	ئەرەبلەر	阿合失灭里	ئاقاش مالىك
阿拉米人	ئارامىئانلار	阿兰答儿必屠赤	ئەلىمدار بىتىكىچى
阿塞拜疆人	ئەزەربەيجانلار	阿阑豁阿	ئالانقۇۋا
阿赞德人	ئازاندېلار	阿邻扎	ئالسىجا
阿散蒂人	ئاسانتىلار	阿里德尔维希	ئەلى دەرۋىش
阿菲利坎人	ئافرىقانلار	阿里哈	ئالىكا
阿肯人	ئاكانلار	阿里忽术	ئەلى كۈچۈك
阿尔及利亚人	ئالجىرلار	阿里忽儿赤	ئەلى كارچى
阿尼人	ئانىلار	阿里袞	ئەلىخۇن
阿卡德人	ئاككادلار	阿里斯托夫	ئارمىستوۋ
阿摩里特人	ئامورىتىلار	阿里不哥	ئەرك بۇغا
阿根廷人	ئارگېنتىنالىقلار	阿里迷赖黑巴鲁赖思汗	ئەلى مىراك بارلاس
阿兹特克人	ئازتېكلار	阿里辛纳儿	ئەلى سىنار
阿尔巴尼亚人	ئالبانلار	阿里塔海	ئەلى تاڧاي
阿尔萨斯人	ئالساسلىقلار	阿里失	ئارش
阿克苏姆人	ئاقسۇملار	阿里八解	ئالبارداي
阿万提普耳	ئاۋەتتىپور	阿里亚巴德堡	ئەلىئاباد
阿雅湖	ئايارنور	阿里利扎	ئەلى ئارزا
阿烈甘别	ئالېگامبې	阿里都鲁吉尼	ئەلى دۇرچىن
阿修罗	ئاسۇرا	阿里亚	ئارىيا
阿萨密	ئاسسام	阿里马斯普	ئارماسىيا
阿遮利耶	ئاكارىيا	阿里木牙岱	ئەلى مۇبىباد
阿速歹	ئاسۇتاي	阿里本哈桑	ئەلى ئىبىن ھەسەن
阿周陀	ئاكىياتا	阿里斯	ئارس
阿美尼亚	ئەرمېنىيە	阿里阿斯兰汗	ئېلى ئارسلانخان
阿特瓦尔	ئاتۋال	阿里木萨	ئېلى مۇسا
阿谤步	ئاپامبېگ	阿赖忽里忽乞勒答失	ئالاقولى كۆكۈلداش
阿考法卡	ئاكاڧاكا	阿曼撒儿巴达勒	ئامان ساربادال

阿尼河	ئانى دەرياسى	阿逸可汗	ئايقاغان
阿哇尔	ئاۋار	阿罗可汗	ئالىپ قاغان
阿哈麻汗	ئەھمەدخان	阿济比	ئەزىزى
阿齐孜	ئەزىز	阿奇木伯克阿卜都	ھاكىمبەگ ئابدۇل
阿拉阿尔丁·托克施	ئالاھۇدىن توقېش	阿敏迈	ئامىنداۋ
阿明达鲁花	ئەمىن داروغا	阿合马	ئەھمەد
阿阑害谷阿一火鲁赖思	ئالەنكۈاكۈر كۈلۈك	阿睦尔撒纳	ئامۇرسانا
阿塔哈法喜儿	ئاتاكاڧاكىر	阿乌尔	ئاۋۇل
阿塔库姆	ئاتاقۇم	阿悉烂达干	ئارسلان تارخان
阿塔儿	ئاتال	阿悉吉阙俟斤	ئەزغۇل ئېرىكىن
阿塔赛奴斯湾	ئاتساكېنىئۇس	阿弥厥	ئامجۆ
阿塔利克	ئاتالىق	阿那襄	ئاناغاي
阿塔曼	ئاتامان	阿努奈辛	ئانۇنىشىن
阿史那仆罗	ئاشنا پارا	阿伏至罗	ئاۋوزلو
阿史那拨布	ئاشنا باربۇت	阿马尔里克	ئامالرىك
阿史那乌混波叶护	ئاشنا ئۇساپار يابغۇ	阿迷德	ئامىد
阿史那都泥利叶护	ئاشنا يابغۇ	阿迷的布祖儿格	ئامىد بۇزۇك
阿史那支汗那叶护	ئاشنا قۇتلۇق ئىل	阿迷德哈只不	ئامىد ھاجىپ
	ئارتۇش يابغۇ	阿明	ئەمىن
阿史那失黑忙伽罗叶护	ئاشنا قارا يابغۇ	阿明灭里	ئەمىن مالىك
阿史那泥塾匍	ئاشنانزۇك بەگ	阿密儿	ئامىر
阿史德温傅	ئاشىدىر يۇران بەگ	阿模里	ئامۇل
阿史那伏念	ئاشنا بۇنان	阿母牙	ئامۇيا
阿史那阙啜忠节	ئاشناكۈلچۈر جۇڭجە	阿帕诺埃	ئاپارنو
阿史那	ئاشنا	阿合	ئاقا
阿史那斛瑟罗	ئاشنا كۈلچاي	阿合失	ئاقاش
阿史德部	ئاشىد قوۋمى	阿合珊	ئاقسام
阿史那车薄	ئاشنا چابىش	阿格塔格	ئاقتاغ
阿史德温傅	ئاشنا ئۇرانبەگ	阿格答克	ئاقتاغ
阿史那伏念	ئاشنا بايان	阿底思单	ئاردىستان
阿史那贺鲁	ئاشنا ئالىپ	阿萨达巴德	ئاسادەبەد
阿史那斛勃	ئاشنا ئۇيا	阿三	ئاسان
阿史那泥熟匍	ئاشنا نىزاكبەگ	阿什哈巴德	ئاشخاباد
阿史那思摩	ئاشنا شىمار	阿失迦布思	ئاشقاباس
阿史那施	ئاشنا ئىشىگ	阿惕里黑	ئاتلىغ
阿列亚	خارا ئۇيا	阿即思	ئاتسىز
阿喀美尼朝	ئاخمانىيلار خانلىقى	阿雷斯	ئارس
阿贤设	ئاكىن شاد	阿牙儿别	ئايبىر بېگ
阿罗里	ئالمىلىق	阿多(父亲)	ئاتا
阿答儿	ئادار	阿兹岗底山隘	ئازگانىتى ئېغىزى

阿萨德发	ئازادۋار	阿墩族	ئادۇن قوۋمى
阿吉思	ئەزىز	阿萨兰回鹘	ئارسلان ئۇيغۇرلىرى
阿兹诺儿	ئازنائور	阿悉结氏思结氏	ئاسكىل
阿没国	ئەرمىنىيە	阿勿喃	ئاۋۇچاگ
阿祖德倒刺	ئازۇد ئەد دۆلە	阿甫水	ئاپاقان دەرياسى
阿的勒河	ئېدىل دەرياسى	阿伏至罗	ئاۋۇزلۇ
阿格刺迷失	ئىغلامش	阿济汗(阿布伦—译阿布勒)	ھاجىخان (ھەبىيۇللا)
阿格刺黑	ئىغراق	阿梁	ئاليان
阿史那元庆	ئاشنا غوستارا	阿麻支	ئاماچى
阿史那都支	ئاشنا تاماچى	阿磅步	ئاپامبەگ
阿史那遮匍	ئاشنا زاربەگ	阿撒丁	ئازادىن
阿史那妥子	ئاشنا تۈيزىز	阿思兰别	ئارسلانبېك
阿勿喃	ئاۋۇچاگ	阿失伯拉	ئاشپارا
阿提拉	ئاتىللا	阿衣汗	ئاپخان (ئوغۇزخاننىڭ ئاتىسى)
阿莲撒罗	ئالانسالۇ	阿育王	پادشاھ ئاسۇكا
阿睦尔撒纳	ئامۇرسانا	阿只迷	ئەجەم
阿奇木伯克霍吉斯	ھاكىمبەگ خوجىس	阿得水(河)	ئاتىل (ئېتىل) دەرياسى
阿提巴什	ئاتبېشى	阿姆河(乌浒河)	ئامۇ (ئوكسۇس) دەرياسى
阿古柏	ياقۇپبېك	阿力麻里	ئالىسلىق
阿帕克和卓	ئاپپاق خوجا	阿亚古斯	ئاپاقغۇز (ئاپاغۇز)
阿吾里也阿塔	ئەۋلىيائى ئاتا	阿玛拉瓦提	ئاماراۋاتى
阿宾诺夫	ئابىنوۋ	阿私陀	ئاسىتا
阿齐比	ھاجىبەگ	阿穆哈河(阿巴坎河)	ئامۇقا (ئاباغان) دەرياسى
阿吾尔内	ئاۋۇلنا	阿乌利埃布拉克	ئەۋلىيا بۇلاق
阿赫买德本阿里	ئەھمەد ئىبنى ئېلى	阿惕巴什山	ئاتبېشى داۋان
狮子汗	ئارسلانخان	阿加特梅尔	ئاگازبېمېرى
阿闐婆吠陀	ئاتاراۋاۋدا	阿蒂亚诺斯江	ئاتتانوس دەرياسى
阿吠其陀时代	ئاۋېستا دەۋرى	阿漠麦杜司	ئامومېتوس
阿利施	ئارسلان	阿罗马塔	ئارومانا
阿袭	ئائورسى	阿鲁布帕索	ئالۇم پاشا
阿儿里黑	ئارلىخ	阿鲁阿塔	ئارۇئاتا
阿次克	ئانجىكۆل	阿鲁忽	ئارغۇ
阿叶黑	ئاپېخ	阿鲁刺惕	ئارلات
阿雷山	ئاراي تېغى	阿鲁刺族	ئارۇلات
阿特纳速思	ئاتاناسسۇس	阿鲁合阿模忒	ئالۇ ھامۇت
阿松	ئاسۇن	阿斯卡坦卡斯	ئاسكاتانكاس
阿刺格康恩	ئاھاسۇربىسۇن	阿卡萨	ئاكاسا
阿萨姆	ئاشام	阿由比朝	ئايۇبىد
阿马尔昔尤斯	ئاماركىئۇس	阿赞灭碌	ئازام مالىك
阿加泰梅尔	ئاگازبېمېرى		

阿尼巴人	ئانتىبورلار	阿浦尔哈森纳斯尔伊利克哈喇汗	ئوبۇل ھەسەن ناسر ئىلىك قاراخان
阿斯巴卡拉	ئاسپاكارا	阿威罗伊	ئاۋىررۇئىس
阿塔巴河	ئاتتابا دەرياسى	阿父师泉	ئارغۇ بۇلاق
阿卡德拉	ئاكادرا	阿夫拉西雅普	ئاپراسىياپ
阿加纳加拉	ئاگاناگارا	阿那克萨吾拉	ئاناكساغۇر
阿萨纳巴拉	ئاسانابارا	阿纳托里	ئاناتولى
阿尼纳	ئانىنا	阿那环	ئاناغاي
阿泰纳古伦	ئازبىناگوئۇرۇن	阿斯那步贞	ئاسنا بۇكۇن
阿洛散加	ئالوسانگا	阿森	ئاسان
阿代萨加	ئادېساگا	阿思	ئارىسلان
阿利萨比翁	ئارىسابىئون	阿萨塔木	ھاساتام
阿加图化模诺斯	ئاگازوئۇداممونوس	阿萨息斯	ئارشاك
阿姆巴斯托斯	ئامباستوس	阿赖丁朱外尼	ئالاۋىدىن جۇۋەينى
阿弥内	ئامىنىي	阿仑氏	ئارۇنلار
阿普拉纳	ئاپرانا	阿滥滥城	ئارىامىستان
阿摩梅杜斯	ئامومتۇس	阿罗河	ئارخات
阿斯卡尼米亚	ئاسكانىمىيە	阿希克帕夏	ئاشىق پاشا
阿尼巴山	ئانىبا تېغى	阿哈马特	ئەھمەد
阿什米拉山	ئاسمىرا تېغى	阿桂	ئاگۋىي
阿杜利斯	ئادۇلىس	阿羯田山	يۇلتۇز تېغى
阿斯巴达	ئاسپادا	阿合图古诚	ئاقتۇر قەدىمىي شەھىرى
阿斯巴戈拉	ئاسپاگورا	阿洪多夫	ئاخۇندوۋ
阿洛布拉	ئاراۋبۇلا	阿吉沙	ھاجىشاھ
阿热	ئاگېي	阿济斯	ئاجىس
阿萨科罗姆	ئاساكورۇم	阿扎克	ئازاق
阿塞蒂斯	ئاسىتىس	阿悉言城	ئارىسيان شەھىرى
阿维扎克	ئاۋىزاك	阿悉烂达干	ئارىسلان تارخان
阿吉努斯湾	ئاجىنۇس	阿奇木比	ھاكىم بى
阿维图斯	ئاۋىتۇس	阿法克	ئاپئاق
阿加图化模诺斯	ئاگازوئۇدائىمونوس	阿马德	ئەھمەد
阿加里斯	ئاگارىس	阿穆尔努拉	ئەمرۇللا
阿希雷阿	ئاخىرېئو	阿恋国	ئامان بەگلىگى
阿比	ئابىي	阿啜	ئاپچۇر
阿塞西尼斯河	ئاسىسىنىس دەرياسى	阿道尔夫什拉特维特	ئادولفى شالاتېنتىۋىت
阿蒂隆	ئاتىدون	阿得水	ئاتېل دەرياسى
阿加托迪蒙	ئاگازودىمون	阿绥城	ئاۋار شەھىرى
阿弗隆迪斯科利亚斯	ئافروندىسكولىئاس	阿玉奇	ئايۇك
阿帕尔达尔努斯	ئاپاردارنۇس	阿尼巴	ئانىبا
阿答乞儿脱花赤	ئانداشىر توغاتچىي	阿斯米拉亚山	ئاسمىرائىئا تېغى
阿涉邻	ئاسسىلىن		

阿罗噶	ئارچۇر	阿斯巴鲁克	ئاسپارۇخ
阿只迷	ئاجىمى	阿即思	ئاسىز
阿者	ئازاي	阿瓦克	ئاۋىك، ئاباق
阿沙敢不	ئاشاگامبۇ	阿必思浑	ئابىسغۇن
阿失刺夫	ئاشراف	阿契美尼德王朝	ئاخىمىند خاندانلىقى
阿老瓦丁	ئالاۋۇدۇن	阿贾洛斯	ئاچاروس
阿老瓦丁乞勒赤	ئالاۋۇدۇن كىلجى	阿旃陀	ئاجانتا
阿老瓦丁摩诃末	ئالاۋۇدۇن مۇھەممەد	阿哲伦	ئالوجون
阿西奥	ئاسئوي	阿只迷	ئاجىمر
阿萨森派(刺客派亦思马因派)	ئاساسىن	阿合扯儿思人	ئاغايىتىرسى
	مەزھىپى	阿喀也夫拉尔	ئاكايىتولار
阿苏	ئاسۇ	阿科尔河	ئاككۆل دەرياسى
阿思忒刺巴德	ئاستىراباد	阿莱	ئالاي
阿思非阑	ئاسفىران	阿勒赤塔塔儿部	ئالچى تاتار قەبىلىسى
阿答别	ئاناپىك	阿邻扎克	ئالنىجاق
阿特巴乞河	ئاتبېشى دەرياسى	阿钦斯克	ئالچىسك
阿特列克河	ئاترىك دەرياسى	阿曼忽里	ئامانقۇل
阿特勒古佐	ئاتلىكۇزۇ	阿马逊人	ئامازۇنلار
阿特列古库尔湖	ئاترىككۆل	阿纳巴	ئاناپا
阿提涅	ئاتسىگىنى	阿米德	ئامىد
经典《阿维斯塔》	ئاۋىستاچۇئېس	阿马西牙	ئاماسىيا
阿维尼翁	ئاۋىنون	阿鄂西人(汉奄蔡)	ئاۋورسىلار
阿金郭尔	ئارىنگورت	阿乞烈	ئاقتۇلى
阿速夫海	ئاروۋ دېڭىزى	阿喀迪波鄂利	ئاركادىپول
阿速夫塔那	ئاروۋ تانا	阿腊克斯河	ئاراكسى دەرياسى
阿尼	ئانى	阿罗巴	ئالابا
嘎顺湖(居延海)	سوگۇكنۇر	阿阑	ئارران
阿兰拓盖	ئالاعاي توغاي	阿瓦尔(柔然, 蠕蠕, 芮芮, 茹茹)	ئاۋارلار
阿刺比	ئەردىبى		
阿刺略	ئالاکا		AI
阿刺忽思的斤	ئالاقۇش تېكىن	艾育伯	ئايۇپ
阿阑豁阿	ئالانجۇئا	艾育卜王朝	ئەييۇب خاندانلىقى
阿列克西柯尼尼	ئالېكىس كومىنىن	艾育卜	ئەييۇپ
阿邻	ئالىم	艾儒略	ئالېنى
阿玛三治	ئاماسانجى	艾莫涅	ئايمونېر
阿讷失烈完	ئانوشرۋان	艾比湖	ئەبىنۇر
阿南喀斯忒	ئانانكاست	艾沙布古	ئەسەنبۇقاخان
阿力坦汗	ئالتانخان	阿哈麻汗	ئەھمەدخان
埃格麦夹达古城	ئەگمە يانتاق قەدىمىي شەھىرى	阿齐孜	ئەزىز

艾别	ئاتمئۇس	挨伯特	ئېبىرت
艾蒂安	ئېشتىئېن	埃里温	ئېرىۋان
艾克拔塔尼(即今哈马丹)	ئىكباتان (ھازىرقى ھامادان)	埃利斯	ئېلىس
艾兰湖	ئېلانكۆل	埃里塞	ئېلىسائېۋس
艾马拉人	ئايمارالار	藹苦盖可汗	ياغمماق گاج قاغان
艾八哈	ئىباخا	哀特蛮	ئېرمان
艾夫塔里特	ئېفتالىت		AN
艾赫迈德	ئەھمەد		
艾勒普艾尔通阿	ئەلپ ئەرتوڭا	安赫腊曼纽	ئاخرامان
艾耳和加	ئەل خوجا	安得利亚司	ئاندرۇئاس
艾马勒火者	ئەيمال خوجى	安底只	ئەندىج
艾曼	ئايمان	安格廉	ئانگىرېن
艾哈尼木	ئە خانىم	安哈勒哇罗	ئەنھالۋارا
艾斯不花	ئەيسى بۇقا	安瓦里	ئەنۋارى
艾沙哈敦河	ئايشاخ خاتۇن دەرياسى	安部健夫	تاكىئو
艾丁	ئېدىن (ئايدىڭ)	安得悦	ئەندەبوي
艾马克	ئايماق	安得思	ئاندرۇس
埃桑哈尔德	ئەيسېنخارد	安西白叠毛	كۇچا ماتېرى
埃利马	ئېلىما	安南	ۋېتنام
埃拉尼特湾	ئائېلانتي	安日	ئاننت
埃诺迪尤斯	ئېننۇدئۇس	安达热	ئەندىرى
埃模敦山	ئېمودون تېغى	安史之乱	ئوڭلۇك - سۆيگۈن توپىلىشى
埃兰	ئىلام	安抚大使阿史那弥时	سلاۋچى يالۋاچ ئاسنامىش
埃利安	ئېلىن		
埃吉迪翁	ئائىگىدىئون	安国	بۇخارا
埃米利河	ئېمىل دەرياسى	安加拉河	ئەنقەرە (ئاسگار) دەرياسى
埃德科	ئېدىقو	安提布莱	ئانتىبولې
埃讷克	ئېرناق	安托波利斯	ئانتوپولس
埃弗思	ئېفېسى	安特拉	ئانتېرا
埃塞俄比亚	ئېفىئوپىيە	安热	ئانگې
埃尔达纳	ئېلداانا	安提俄克	ئانتىچئا
埃拉达	ئارخادوي	安蔡	ئانورسى
埃提库斯	ئېتىكۇس	安世高	ئانتىسكو
埃多人	بىنىلار	安塔基亚	ئانتوخىيە
埃塞俄比亚人	ئېفىئوپىيىلىكلەر	安谷城	ئانتاك شەھىرى
埃及人	مىسىرلىقلار	埃拉米蒂斯	ئېلامتىس
埃维人	ئېۋىلار	安狄枯	ئاندىخۇي
爱猷识理达腊	ئەيۋىشلى دالا	艾里和卓	ئېلى خوجا
爱萨	ئەيسا	艾米尔汗	ئىمىرخان

安乐城	جىڭك	爱里木	ئالم
安格廉	ئانگىرىن	爱里木汗	ئالمخان
安哈勒哇罗	ئەنھالۋارا	爱玛尔汗	ئۆمەر خان
安瓦里	ئەنۋارى	爱达尔喀鲁伯克	ھەيدەر قارىبەگ
安部建夫	ئابى تاكىئو	爱吉莫特莫尔根	ھېكىم تۆمۈرگىن
安都罗尼	ئادرونى	爱必散	ھەسەن
安条硕	ئانتوشوس	爱孜木	ھېزىم
安扎鲁德	ئانجالۇد	爱毕勃达	ئابدۇللا
安塔布	ئانتاپ	爱兹拉	ئازرا
安罗哈	ئامروخا	爱迷儿法合鲁丁	ئەمىر فەخىردىن
安纳尼诺	ئانانىنو	爱迷儿库代答德	ئەمىر خۇدايداد
安八儿	ئەنەبەر	爱迷儿沙蔑力克	ئەمىر شاھ مالىك
安贾勒	ئانچال	爱琿	ئايغۇن
安贾洛思	ئانچالوس	爱合马惕	ئىقامات
安德圭	ئاندىكاي	爱斤赤	ئېكىنچى
安哈拉人	ئامخارالار	爱沙尼亚人	ئېستونلار
安茹	ئانجۇ	爱尔兰人	ئىرلاندىلار
安忒人	ئانتىبلار	爱合黑	ئايچاخ
安德悦	ئېندېرى	爱师	ئىسا
安德里诺堡	ئاندىرنىبۇرگ	按底只	ئەندىچ
安德罗诺沃	ئاندىرنوۋ	按赤族	ئالچىلار
安德法戈人	ئاندىر باگلار	按陈	ئالچۇ
安哥刺河	ئانگارادەرياسى	按只勒台	ئېلچىلتاي
安哥尔	ئانگكور	按只带	ئېلچىنتاي
安集延	ئەنجان	按只吉歹	ئەلجىخداي
安乐城	شادىيان شەھىرى	俺的干	ئاندىكان
爱不花	ئاي بۇقا	俺巴孩汗	ئامباقاتچا قاغان
爱古斯河	ئاياگۇز دەرياسى	俺罗辰	ئالوجىن
爱乌罕	ئاۋغانىستان	俺巴孩	ئامباقاي
爱牙迷失	ئايامىش	氨草胶	ئۆشۈدۈر
爱育黎拔力八达(即普顺笃)	ئاۋپارىدا	暗都刺兀尊	ئابدۇراھمان
爱育黎拔力八大	ئاۋۇل بەلبىدا		
爱不花	ئايبۇقا		
爱斯拉沙伯城(在德国)	ئەيسىراشاپ شەھىرى		
爱斯基摩人	ئېسكىموسلار	昂苏里	ئۇنسۇر
爱沙	ئەيسا	昂克图塔尔巴	ئاڭتۇتۇتاربا
奥伊哈尔德斯河	ئوئىچار دەرياسى	昂科纳	ئانونا
奥索纳	ئاۋسونى	安萨里	ئەنسارى
奥克苏姆	ئاۋشۇۋمى	安达拉	ئانداال
奥克多戈尔德斯	ئوكتوگوردېس	安西四镇	ئەنشىدىكى تۆت كەنت

ANG

奥里阿塔 ئاۋلاتا
 奥里热内 ئورېگېنىي
 奥里迪斯河 ئورېدس دەرياسى
 奥里连 ئاۋرېلىن
 奥拉 ئولا
 奥刺慈 ئابراخام
 奥都刺合蛮 ئابدۇراھمان
 奥贝都刺汗 ئەبەيدۇللاخان
 奥贝都哈的 ئەبەيدۇل ھادى
 奥思 ئائۇز
 奥玛里 ئۆمەر
 奥斯曼土耳其 ئوسمان تۈركلىرى
 奥什 ئوش
 奥地利人 ئاۋستىرىيىلىكلەر
 奥朗人 ئورا ئۇنلار
 奥里雅人 ئورېيالار
 奥斯曼人 ئوسمانلار
 奥文本杜人 ئوۋىمبۇندۇلار
 奥尔斯特人 ئۇلىستېرلار
 澳大利亚人 ئاۋستىرالىيىلىكلەر
 奥古勒恰克 ئوغۇلچاق
 奥孜坎 ئۆزكەند
 奥菲 ئاۋفى
 奥布鲁切夫 ئوبلىچېۋ
 奥伊格尔河 ئايغىر دەرياسى
 奥帕特拉 كلىئوپاترى
 奥扎基亚 ئاۋزاكىئا
 奥扎斯提斯 ئاۋزاكىئىس
 奥扎希奥姆山 ئاۋزاسئۇم تېغى
 奥托罗科拉斯山 ئوتتوروكارخاس تېغى
 奥罗萨纳 ئوروسانا
 奥尼昂 ئورنىئون
 奥尼耶迪兹 ئانىيتىز
 奥波罗科拉斯山 ئوپوروكوردا تېغى
 奥罗兹 ئوروسى
 巴噶穆 باكامۇ
 巴音硕克图 بايىنسۇكتۇ

奥利波流士 ئولىپېرىئۇس
 奥利亚阿塔 ئەۋلىيا ئاتا
 奥古斯都 خونۇرىئۇس ئائۇگۇستۇس
 奥比迪尤姆 ئوپىدئۇم
 奥纳斯 ئائۇنېس
 奥斯卡尼巴特 ئوسكانباتى
 奥斯特拉西西格贝忒 ئاۋستىراس سىگېبېرت
 奥普塔 ئوپتا
 奥喀河(元翰迦河) ئوكا دەرياسى
 奥格斯堡 ئوگۇسبۇرگ
 奥瑞纳 ئاۋرىنا
 奥瑞纳期文化 ئاۋرىناس مەدەنىيىتى
 奥托曼王朝 ئوتتومان خاندانلىقى
 奥尔比亚 ئولىبىيە
 奥尔良(法国) ئورلان
 奥登堡 ئودېنبۇرگ
 奥德河 ئودېر دەرياسى
 奥都刺匝克 ئابدۇرازاق
 奥波林 ئوپپېلىن
 奥海里 ئوقايلى
 奥伦堡 ئورېنبۇرگ
 奥塞特人 ئوتسېتلار
 熬罗孛极烈 ئوروبوغىلى
 敖德萨 ئودىسسا
 袄教 مازداك دىنى

ba

«بابۇرنامە» (بابۇرنىڭ «بابۇر ھەيۋەت نامىسى»
 باب دىنى مەزھىبى
 پارىژ سۆلھى يىغىنى
 باسرا
 بابكوف
 بابۇر پادىشاھ
 بەدىئۇل جامال
 بەدىئۇز زامان
 بايازىد
 دىنگى
 ئائىنىسۋارت
 巴布教
 巴黎和会
 巴土拉
 巴布科夫
 巴布尔帕的沙
 巴迪乌札马勒
 巴迪匝曼
 巴耶西德
 昂吉
 盎斯窝特

巴黑赤撒儿乌黑阑	باخ ياسار ئوغلان	巴阑札尔	بالانجار
巴海乌丁	باھاۋۇدىن	巴沥渚纳湖	بالجونا
巴哈乌哈克	باھا ئۇلۇغخاك	巴刺惕	بارات
巴巴巴沙希里	بابا باشاگىرى	巴刺八	بارابا
巴巴术扎克	باباشۇچاكى	巴刺撒浑	بالاساغۇن
巴巴忽赖罕	باباقۇلاخان	巴刺	باراخ
巴巴撒里黑	بابا سارىغ	巴耳打阿	باردائا
巴巴领阿速克	بابارسن ئاسۇق	巴罗乞勒(唐坦驹岭)	باراغىل
巴巴哈乞	باباخاكى	巴伦噶尔右翼	باروخگال
巴把叉汗	باباجاك خان	巴索拉(宋弼斯罗)	باسۇرا
巴啤尔哈兰答儿	بابار كالاندار (قەلەندەر)	巴弗洛夫卡	باۋلوۋكا
巴布派	باب مەزھىپى	巴牙纳	بايانا
巴布顶	باۋدۇن	巴达秃哇	بادانۇۋا
巴布尔赶	بابۇرخان	巴齐尔	باسىل
巴尔底斯坦(唐大勃律)	بارىستان	巴图拉	بەيتۇللا
巴尔浑岭	بارخۇن چوققىسى	巴西勒	باسىل
巴尔托里德	بارتولد	巴勒贝克	بالبېك
巴尔琿岭	بارخان چوققىسى	巴凯特	باقۇت
巴尔璠尔	بارنۇر	巴邻部	بارىن قەبىلىسى
巴尔克	باربۇك	巴大昂	بادائون
巴尔库山	بارلۇق تېغى	巴亦答刺黑别勒赤儿	بايداراه بېلىشېر
巴尔夏	بارچا	巴耶西德《光明王》	بايازىد يىلدىرىم
巴尔赫	بەلىخ	巴丁答	باتىندا
巴尔喀什山	بالقاش تېغى	巴西奥	پاسيونوي
巴尔章	بالجۇنا	巴西鲁克	پاسرۇك
巴尔巴德	بەرباد	巴威亚(在意大利)	پاۋىيە
巴尔德萨纳	بار دەسانى	巴奴笈多	بانۇگوپتا
巴尔浑	بارغو	巴伊穆里伊	بايمۇرى
巴尔虎部	بارغۇ قەبىلىسى	巴儿马郎的蒙喜失	بارماجد مانكىش
巴尔瑞尔	بارنائول	巴儿基牙鲁克	باركىيارۇق
巴儿忽真	بارغۇزىن	巴儿忽黑	بارقۇق
巴儿都牙	باردۇيا	巴儿忽真	بارقۇجىن
巴儿喜	باركى	巴儿斯孛罗	بارسابولو
巴泽尔	بازىر	巴儿坛把阿秃儿	باركان باتۇر
巴拜儿	بابۇر	巴儿西格	بارسىرگ
巴歹	باداي	巴哈尔鲁	باھارلۇ
巴的也思匝蛮	بەدىز زامان	巴哈木勒克	باھال مۇلك
巴鲁安	بارۇئان	巴黑	باقى
巴兹可汗	بازقاغان	巴黑纳文	باخناۋىن
巴希努斯	باجنۇس	巴黑叔儿	باغشۇر

巴依乌勒人	بايۇولار	巴隆卡	بالونكا
巴依特	بايت	巴蒂塔纳	پاتتانا
巴依乌勒人	بايۇولار	巴赛西亚	باسپئا
巴失吉儿惕	باشقىرىت	巴林部	بارىن قەبىلىسى
巴失乞儿	باشقىرلار	巴林	بەھرەيىن
巴赖麻儿	بالامار	巴利赛	پائىسېت
巴德冈	بادگائون	巴利萨拉	پارسارا
巴特尼尔	باتنىر	巴利	پالى
巴特纳	باتناي	巴罗加罗姆	پاراگائارۇم
巴格喇赤湖	باغراش كۆلى	巴罗卡	بالاكا
巴格兰	باغلان	巴尔喀牙撒瓦儿	باركاياساۋال
巴希尔	باسلى	巴什雅克玛	باشياقما
巴比伦	بابىل (بابىلون)	巴彦弼	بايىن بى
巴洛夫	پاۋلوۋ	巴彦鸟拉	بايان ئاۋۇل
巴完刺惕部	بارلاتار	巴甫洛夫斯克	پاۋلوۋسكى
巴古津河	بارغۇلجىن دەرياسى	巴洛赫	پارۇخ
巴姆	بام	巴也息忒	بايىزد
巴额达提玛丸	باغداد مازارى	巴库斯海	باكۇس دېڭىزى
巴延孟克	بايان مونكى	巴米安	بامىيان
巴彦巴图尔	بايانباتۇر	巴楚	بارچۇق
巴耶赛物	بايانزىد	巴思巴	پاكېسىيا
巴的阿扎蛮	بەدىئۇرامان	巴思希刺克	بازشراك
巴瓦儿的	بەۋارد	巴思塔	باستا
巴旦杏	بادام	巴扎卡塔	بازاكاتا
巴桑结嘉错秘	دەبا سانجىلجىسۇ	巴尼哈尔	بانىخال
巴而术阿忒	بارچۇق ئارت	巴尼牙司	بانىساس
巴库斯海	باكۇس كۆلى	巴萨诺	باسسانۇ
巴答黑商	بەدەخشان	巴萨特	پاساتى
巴戈	باكۇت	巴萨	باسسا
巴图鲁别什	بائۇرېشى	巴尼雅尔	بانىيار
巴雅尔	بايار	巴基	باقى
巴克契萨莱	بافېچىساراي	巴颜楚克图	بايىن - چوكتو
巴耳米尔	پالمىرىنسىن	巴多明	پاردېنىن
巴耳赤	بارجىلىغ	巴朗	پارېنىت
巴耳打阿	باردائا شەھىرى	巴克	پاركېر
巴比伦	بابىلون	巴克尔	پاركېر
巴什仕里	ۋاش شەھىرى	巴克赤萨莱	باغچىساراي
巴阿邻	بائارىن	巴格刺	باغرات
八吉思	باچىس	巴曼	بارمان
八纳思克	باناسىك	巴依哈吉	باي ھاجى

巴力失马思汗
巴只吉惕
巴瓦儿的
巴牙忒
巴米单
把丹沙
把点啜
把儿赫不烈思
把秃孛罗
把带
把泰
把骚马也里黠
靶船
拔野古部
拔胡将军
跋贺那
跋禄迦
跋禄伽
弼思罗
鲍特纳
霸业
霸主
坝巨提
八刺必睹赤
八正道
八刺海
八刺撒浑
八刺黑哈只不
八刺必赤
八不儿
八布莱
八哈兰加赖
八哈刺因
八哈儿思
八合兰札赖赤儿
八合鲁
八赖沙衮
八吉打

بارشماس خان
باشقىرىد
بەۋارد
بايات
بامىيان
بەدەخشان
بەكچۇر
بارھېرائۇس
باتۇر پولات
ئادا
باتاي
بار - كاۋما ئېلسو
مېشىنلىق كېمە
بايرقۇ
ھۇنلارنى يوقىتىش سانغۇنى
پەرغانە
بالوكا
بارو كاجچا
باسرا
بائوتېرنا
ھاكىمبەگنىڭ ئىشلىرى
ھاكىمبەگ
كانجۇت
بالا بىتىكىچى
سەككىز توغرا يول
بالخاي
بالاساغۇن
بەرقى ھاجىب
بالابىتىكىچى
بابۇر
بابلاي
باخرامگالا
بەھرەيسن
باخارىز
بەھرام جالائىر
بەخرۇ
بالاساغۇن
باغداد

八翅蛮
八乞
八母
八盈水磨
八儿里黑
八里茫
八思巴
八赤蛮
八刺汗

باچمان
باقى
پانتان
سوغۇن چازا
بالغ
بارمان
پاسپا
باچمان
بالاخان

BAI

白龙堆
白帐汗国
白吉
白卡尔梅克人
白勒什捷比纳
白希尔伯克
白姆
白济
« 白城 »
白撒悉利
白令海峡
« 白帐汗国 »
白特罗纳思
白鸟库吉
白里
白刀战
白沙
白山
白苏伐叠
白苏伐勃马头
白希尔别克
白环王
白明达
白鞑鞑
白匈奴
白力城
巴达哈伤
巴尔纳格

قۇمىتاغ
چاغان ئوردو
پىگو
ئاق قالماقلار
پېرشىمېنا
بېشربەگ
پېرىم
پىكىچى
ئىلبەيدا
پېساسىرى
پېرىنگ بوغزى
ئاقئوردادا خانلىقى
پىتروناس
شىراتورى (كوراكىچى)
پېرىنگ
قۇچاقلاشما جەڭ
پېلسا
ئاقىتاغ (ئەڭرى تېغى)
سۇاران تېپىر
سۇاران پۇسپا
بوشۇربەگ
پاكخان
ماندا ئاققارى
ئاق تاتارلار
ئاق ھۇنلار
بەل شەھىرى
بەدەخشان
بارناگ

BAN

白地	باي	般遍罗	پانكالا
白河黎布失毕	باھارپۇسىيا	般若	پراجنا
白沙瓦	پاشاۋار	般扎舞	پەنجا
白古	پېگۇ	般扎卜	پەنجاپ
白尔丹	باتسن	般只的黑	پەنجىق
白玉河	يورۇققاش دەرياسى	班额	بانگ
白桑	پاختا	班珠尔	بانجور
白力	بالخ	班第鄂容安	بەندى ئويونشان
白眉可汗	بۇلمىش تېگىن	班赫	بازچې
佰尔答昔儿	بارداسر	斑得尔山	بەلدىر تېغى
佰速惕	بېسۇت	班超	بەن چاۋ
佰岳吾	باياۋوت	班第	بەندى
佰颜	بوربان	班诺尼亚	پاننونىيە
佰克胡里	بەگقۇلبەگ	班第加拜	پانتسكاپې
佰	گىراقى	班勇	بەن يۇڭ
百工	كاسىپ	斑	ئوتدېلىنىپە
百家谱录	ھەر خىل كىشىلەرنىڭ تەزكىرىسى	斑长	ئوتدېلىكوم
拜思科耶	بېيسكوي	斑答干忽哈	بەنداگان قوگا
拜特里尼	پېتىرىن	斑答吉毛拉维札迷	بانداجى
拜塔村	پايتۇگ		موللا ۋىزامى
拜答儿	بايدار		
拜哈吉	بەيخاچ		
拜特人	بايتلار		
拜勒寒	بەيلاخان		
拜拉木	بەھرام		
拜里赫伊斯塔克里	بەلىخ ئىستەھرى	邦巴尔塔达巴哈	بايىھردى داباغا
拜布噶斯	بايياغاسى	邦察干湖	بونساغان كۆلى
拜住那颜	باسۇنۇئىن	柏敦苏克	بۇغۇسۇق
拜勒寒	بەيلاخان	柏孜克里千佛洞	بېزەكلەك مىڭئۆيى
拜巴儿思	بايبارس	柏孜里石窟	بېزەكلەك تاش غارى
拜占廷	بىزانكى		
拜喀刺	بايقارا		
拜兰火者	بايران خوجا		
拜巴噶斯巴图尔	بايبىخوس بانۇر		
拜姓忽儿	باسۇنقۇر		
拜达	ئەل بايدا		
拜达里克河	بادالىق دەرياسى		
拜尼杂	باينەزەر		
北梁	شىمالىي لياڭ خاندانلىقى		
北波河	ئۇيغۇرتىس دەرياسى		

BANG

BAO

包特叶尔里叶克 بۇت يايلاق
包斯窝尔斯 بوسۋورس
包兹阿勒 بوزغال
(包尔汗丁)波罗尼都 بۇرھاندىن
包齐那尔 پوچىنار
包撒尼亚斯 پائۇسانئاس
鲍拉塔尔河 بۇراتال دەرياسى
宝月楼 تولۇنئاي راۋىقى
《暴虐百姓患之》 خەلقنىڭ تۈپەيلى
بىزار بولۇشى»
葆朴 پوپپ

BEI

贝克 پايك بەگ
贝尔格莱德 بېلگراد
贝尔伦斯 بائىممىداس
贝尔 بېل
贝尔湖(捕鱼儿海子) بوئىرنور
贝孙忽儿米儿咱把都儿 بانئورل مىرزا
贝鲁尼 بىرۋنى
贝鲁特 بېيروت
贝萨特人 بېساتالار
贝格尔 بېرگېر
贝散加 بېسىنگا
贝斯勒赫尔 بېسېلىخېل
贝散加河 بېسىنگا دەرياسى
贝拉拜 بېراباي
贝拉祖里 بېللا زورى
贝都因人 بەدۋىلەر
贝利塞尔 بېلىسائىرى
贝拿勒斯(唐波罗那斯) بېنارس
北条时宗 ھوجو توكىمۇن
北车耆 بەچەچ
北洋军嫡系 شىمالىي جۇڭگو ئارمىيىسىگە
بىۋاسىتە قاراشلىق قوشۇن

北元 شىمالىي موڭغۇل خانلىقى
北新道 شىمالىي يېڭى يول
匐 بېگ
匐俱可汉译牟羽可汉 قاپاغان قاغان

北京 بېيجىڭ (شىمالىي ئاستانە)
北庭 بېشبالىق
北亚石 تاشكەنت
草提词 ۋىدېخا
俾路斯忽 فىرۇزكۇ
裨将 ياردەمچى سانغۇن
卑贱人 ھەقىرلەر مەرتىۋىسى
卑路斯忽 پىروزكۇھ
卑失部 پارسىل قوۋمى
卑陆国 بىرۇز دۆلىتى
卑摩罗叉 ۋىماچا
碑 ئابىدە
碑路支语 بىرۇئۇز تىلى
碑岭 قوشتۇر
突厥汗国 كۆك تۈرك خانلىقى
卑路斯 پىرۇئۇز
扮儿马思 بارماس
辩发左衽 چاچنى ئۆرۈپ، چاپاننىڭ پېشىنى
ياندىن ئېچىش
半牙即 بايياچى
半吉锡尔 پانچىسىر

BEN

本草 دورا - گىياھلار
本都王国 پونتو پادىشاھلىقى
本笃 بېنوئىت
本维尼斯特 بېنۋېنىستى
本布教 بوئىو دىنى
本都 پونت
本都草原 پونتىدې يايلىقى
本都水脉 پونتىقۇئى
苯教 بىنجياۋ
崩瓦洛 بۇنۇۋالۇن

BI

比哈尔 بېھار
鲍尔 بائۇئېر
拜古尔 بايكۇل

比思卑	بىستام	匐俱	بۇگۇ
比忒尼亚	بىتتىيە	匍	بەگ
比特科斯	بىتكىس	匍	تۇتۇن بېگى
比洛瓦莫日拉	بۇرىۋا مورىلا	必失金	بىشكىن
比科文	بۇكىۋو	必思坛	بىستان
比托海	بىتوم	必兰纳识里	بىلاناشل
比失别克	بىشىپىك	必牙	بىرىيا
比尔巴尔	بىربال	必伽骨禄可汗	بىلگە قارتۇغ قاغان
比粟毒	بىردۇگ	毗伽可汗	بىلگە قاغان
比里刺失塔喜儿汗	بىرىلاش تاشىرخان (تاهىرخان)	毗伽	بىلگە
比耳哈古里安	بىرىكىن كورسئان	«毗伽可汗碑»	بىلگە خاقان ئابدۇسى
比失哈	بىشكا	毗俚伽	بىلگە
比尔姜德	بىرچاند	汰列克	تىلەك
比粟	باز		BIAN
比库瓦特	بىكۇۋات	变体	ۋارىيانت
比龙	بىلون	编后	خاتىمە
比来粟	باز	《边里与诸国志》	«يۇرت ۋە ئەللەر تەزكىرىسى»
比鲁格图	بىلۇگتۇ		BIAO
比泰里	بىتارى	表纥氏	باز
比什捷列克	بەشتىرەك	骠骑将军	قىران چەۋەندازلار سانغۇنى
比托勒密	بىتولمبىي		BIE
比巴加岛	بائىجىرئىس		
比提斯	بائىتىس		
比纳加尔	بىنناگار		
比儿的贝	بىرەببىرگ		
比哈尔	بىھار	别迭里	بەدىر
比萨拉比亚	بىسارابىيە	别儿康特	بىربالىخ
比拉	بىرا	别烈津	بىرىزىن
彼得罗巴甫洛夫斯克	پىتىر پاولوۋسكى	别勒古讷台	بىلگۇنۇتاي
彼罗夫斯克	پىروۋسك	别的斤昔刺合答儿	بەگ تېگىن سىلاخدار
彼得	پىتىر	别都鲁丁	بەدىردىن
彼得洛夫	پىتىروۋ	别吉	بېگى
庇	ئىپار كىيىك	别客邻	بىكىرىن
毕茹尼	بىرۇنى	别里古台	بىلگۇتاي
毕地	بىتىك	别利亚那夫	بىلىياپۇ
笔帖式伊哈齐	بىتىكى ئىناچ	别达里	بەدەل
匐俱可汗	بۇگۇ قاغان	比拉尔族	بىلار
波结	پاۋخىئىر	比克库连	بىركىكوران
波尼菲	بونىفاك		

五城	بېشبالىق	波尔察拉	بورچالا
别切尼克人	پىتچىنىكۇئى	波特	پورت
别儿库特	بىر بالق	波特斯密	پورتبىرسمىخ
别忒拉	پىترا	波尔塔瓦	پولتاۋا
别勒科普	پىرىكوپ	波尔德黑刺斯特罗	بورددې ھېراستىرا
别勒哈	بىلقا	波尔菲利昂	پىرسسېن
别勒沃洛克	پىرېۋولوك	波尔察拉	بورچالا
别鲁斯克	پىروۋسك	波罗维赤	پولوۋتسى
别塞波利	پىرسپولس	波罗尼都(包尔汉丁)	بۇرھاندىن
别都鲁丁卢卢	بەدرىددىن لۇلۇ	波罗颇迦罗蜜多罗	پىرايخافاراماترا
别只克	بەگجىك	波罗奈	ۋىكرامچىلا
别哈丁马基纳尼	بىخائىددىن مەرغىنان	波罗奈	ۋاراخاسى
别匝德	بىگزاد، بىھزاد	波罗颇河罗	بىراپاگارا
别克帖儿	بەكتۇر	波罗夫卡	بورافكا
别儿哥	بىركى	波罗捺城	بىنارس
别儿哥察儿	بىركىسار	波罗颇迦罗蜜多罗(光智)	بىراخاكارامىترا
别哲克里克	بىزەكلەك	波斯人	پارسار
别答(拜答儿)	پىتا(بايدار)	波斯萨珊王朝	پارس ساسانىيلار خاندانلىقى
别格兰	بەھرام	波斯波利斯	پىرسىپولس
别特阿贝	بىت ئابى	波斯	پىرسىيە كىمخاي
别拉牙河	بىلايا دەرياسى	波斯匿	پىراسىناجىت
别里木	پىلىم	波义耳	پوئىرېت
别纳勒	بىنال	波格拉汗哈仑	ھارۇن بۇغراخان
别儿哥察耳	بىركىچىر	波利亚克	بولياك
		波利	پورىكا
	BIN	波洛纳	بولۇگنا
幽王喃忽里	بىن ۋالىف نوقۇل	波洛伏齐人	پولوۋىزلار
		波都布	پولومبوم
	BING	波河	پو دەرياسى
兵尧鲁	بىنىول	波鲁斯	پورۇس
兵马都元帅	ئەمىر لەشكەر	波司丹	بوستان
兵车行	جەڭ ھارۋىسى	波尔多	بوردىئاۋوكسى
		波德戈尔查	پودگورسا
	BO	波刺斯	پىرسىيە
波尔克	بالك	波克罗夫斯克	پوكروسك
薄山国	گوما بەگلىكى	波雷帕	پوررېپا
薄洛贱	بىجان	波锡纳拉	پوسنارا
		波伊廷格尔	پىئوتېنگىر
		别克牙鲁克	بىركى يارۇغ
		别失忽刺赤	بەش غۇلاچ

波希米亚	بوھىمىيە	薄茅城	پەرغانە
博儿赤	باۋۇرچى	薄落 谍落, 谍刺	بولاگ
博黑孟德	بوخېموند	薄知	بالغ
博硕克	بوشۇقتۇخان	播汕	چەرچەن
博罕	بوخان	拨换城	بارخان شەھىرى
博列思拉司	بولېسىلاس	拨汗	فەرغانە
博勒呼济农	بولغوجىنون	拨绰	بۆچېك
博努斯	بونۇس	拨都儿	باتۇر
博洛尔	بولۇر	拨都	باتۇ
博克达山(元金娑岭)	بۇغدا	拨特山城	باداخشان
博罗迪诺	بوردينا	拨挽城(阿克苏)	بارخان(ئاقسۇ)
博罗尼都不儿罕丁	بۇرھانىدىن	拨悉密	باسمىل قەبىلىسى
博罗布尔嘎苏	بۇرۇبۇرغاسۇ	拨曳固	بايرىقۇ
博斯佛尔即博斯普斯	بوسپور	拨密	پامىر
博斯普鲁新	بوسپۇرۇسا	拨塞干	بارسخان
博多	خاكاتا	拨思丹	باسمىل
博望	بىلگە تۆرە	勃泥	بورنو
博提斯河	بائوتىس دەرياسى	勃律	بالۇر
博贝密尔咱	باي مىرزا	勃古思	باكچۇس
博硕克图汗	بۇسۇقتۇخان	勃尔热齐贝基	بولراچىبىسكى
博格多山	بوگدوئولا	勃鲁尼	بىرۇنى
博克达计古城	بۇغدا چىن قەدىمىي شەھىرى	勃萨	باساۋال
博克达合玛补拉	بىراھىماپوتروھ	勃律河	بولۇر دەرياسى
博尔尼西	بولنىسى	勃艮底人	بوگوندىلار
博尔	بوئور	勃萨罗	بەسرە
博尔术	بورجى	孛端察儿	بودونتچار
博尔塔河	يۇلتۇز دەرياسى	孛鲁合	بولغاي
博刺海	بولخاي	孛斡儿出	بوئورچۇ
博格刺汗	بۇغراخان	孛罗阿合	بولاد ئاغا
博洛霍济尔	بۇرخۇچىن	孛罗忽勒	بوروقۇل
博儿客	بوركې	孛儿帖兀真	بورتاۋدجىن
博巴克	باباق	钵和国	ۋاخان
捕渔淖尔	بۇئىرنۇر	钵罗婆字	پەھلىمىۋى يېزىقى
捕里尔海子	بويۇر كۆلى	钵露罗	مالۇر
捕鱼儿海子	بويۇر	钵和州	ۋاخان ئوبلاستى
捕喝	بۇخارا	钵和	ۋاخان
薄落 职部	بۇرۇچ قەبىلىسى	钵卢勒国	بولۇر
薄洛	چارۇق قەبىلىسى	钵罗耶伽	پراياگ
布叶	بۇيا	波里斯	بورس
布祖尔格乌迷德	بۇزۇرگ ئۇمىد	波腾金	پوتومىكىن

伯牙吾台	بايائۇت	布林	بۇھلىن
伯颜帖木儿	بايان تېمۇر	布哈	بۇچا
伯尔答昔儿	بارداشەر	布民可汗	بۇمىن قاغان
伯颜	بوربان	布扎克草达草旦人	بودجاق تانارلىرى
伯什索格	باش سوغۇن	布鲁特五口	بەش شەرقى بۇيرۇت
伯克制	بەگلىك تۈزۈمى	布鲁特比阿奇木也	بۇلۇت بېي ھاكىمبەگ
伯什克勒木	بەشكەرەم	布赫戈利茨	بۇخگالتىس
伯速惕	بېسۇت	布尔汉之察汉托辉	بۇرخاساغاتوقاي
伯岳吾	بايائۇت	布连斯奇条约	بۇرۇنسىكى شەرتنامىسى
伯尔答昔儿	بارداشەر	布拉吉	پولاتچى
伯都	بايدۇ	布隆吉河	بولۇنگى دەرياسى
伯笃	بايتۇ	布鲁特	بۇيرۇت
伯颜速勒都思	بايان سېلدۇز	布扎尔	بوزار
伯岳吾部	بايائۇت قەبىلىسى	布勒克雅喇克伯克	سېلىق پاراق بېگى
伯希和	پېلىشۇت	布歇儿	بۇشار
伯答	بايدا	布列达	بېلىدا
伯札	بېجا	布拉马普特拉河(即雅鲁藏布江)	براما
伯特加迈	بېنگارماي		ئوتىرى دەرياسى
渤淋邦	پالېمۇتالغ	布亚河	بۇيا دەرياسى
驳马	بوما	布拉兹科	بىراسكو
跛子帖木儿	تۆمۈرلەك	布勒思劳	بىرېسلان
播仙	چەرچەن	布里塔尼人	بېرېتونىيىلىكلەر
布尔涅斯	بورنس	布里克	پۇرنىك

BU

布刺斯	بۇراس	布鲁斯	بىروس
布勒哈辛	بۇلقەسىن	布达佩斯	بۇداپېشىت
布利扎	بۇرنزا	布尔昆德克	پولكوۋنىك
布亦王朝	بۇيى خاندانلىقى	布素鲁克	بۇزىرۇك
布伤	بۇشاك	布赫塔马	بۇكتەمە
布格河	بوگ دەرياسى	布洛赛	بلوچېت
布扬图河	بۇياتتۇ	布喀音噶尔	بۇكخاينىگۈل
布隆吉尔	بوئوفېر	布色羯罗代底城	بۇسكارۋاتى
布鲁雅特(元不里牙惕)	بوريات	布特隆君	بۇتېرون
布鲁特人(即 Qara-kinghiz)	بۇيرۇت	布喀拉	بۇخارا
布尔尼	بورنى	布丙侧丙德	بىرتىسچىنېدېر
布来定奈德	بىرىنچىبېدېر	布隆吉河	بوۋلۇنىگىر
不迷只客忒	بۇمىجىكات	布赫坦	بودنتان
不里恩	بىرىننى	布刺罕	بۇلاغان
		布利扎	بۇرنزا
		钵勃城	بارابىر شەھىرى
		伯克伊萨克	ئىسھاقبەگ

布克拉图布次鲁克	بوكراتوبوزلوك	不思迦莱勒德日索夫	بۇسكارېل دې گىسۇ
布库子	بۇغۇ قەبىلىسى	不耆	بۇدجاي
布古奇	بۇغۇچى	不刺黑哈只	بوراق ھاجىب
布古尔部	بۇگۇرلار	不刺只	بۇلاجى
布杜拉伽菲汗	بەيدۇللاجاپىرقان	不刺惕	بولات
布勒浑哈里敦	بورخون غالدون	不里孛阔	بورى بۆكۆ
布尔津	بورچىن	不里特勒	بورى تېكىن
布尔根	بولگان	不真	بۇچىن
布肯	بۇكەنلەر	不空	ئاموگخاۋاجرا
布萨城	باساران شەھىرى	不亦鲁(杯禄)	بۇيرۇق
布尔湿斯	بۇرش	不匝儿	بۇزاي
布赫坦	بوھتان	不颜昔班	بويان شەيبان
布赤帕鲁汪	بۇچى پالساۋان	不兀儿	بۇگۇر
布昔尔	بۇچىر	不兀刺川	بۇگۇرا
布宾诺夫	بۇبۇنوۋ	不尔加斯	بورگاس
布鲁特散秩	پولات ئامبائى	不古纳台	بۇگە نۇتاي
布罗多德	ھىرودود	不合台火儿赤	بۇغانى قۇرچى
布特库夫	بۇتكۇۋ	不里阿耳	بۇلغار
布伯来	ھىبرى	不退佛乘	ئاۋۇارتا بۇددخاينا
布克哈特	بۇركاۋدنت	不儿罕合勒敦山	بورقان گالدۇن تېغى
布道	تۇيىنلىق قائىدىسى	不可汗	بۇكۇ تېكىن
布凯阿苏	بۇقاي ئاسۇ	不可的斤	بۇكونخان
布古什河(布噶孜河)	بۇغۇش(بوغاز)	不刺	پولاد
	دەرياسى	不汉	ئوسىيۇسان
怖捍国	پەرغانە	不花刺	بۇخارا
不罗那颜	بولود نايان	不思坦	بىستان
不赤刺失汗	بويلاشخان	不周山	بۇجۇرتاغ
不赤鲁黑	بۇيرۇق	不刺哇	بىراۋا
不思忒	بۇست	不思戈	بوست
不只列	بۇجرەي	不雅里	بويلوق
		不业罗福斯奇	پىروفىسكى
不儿哈巴	بوركابا	步, 鬲, 鼻, 靡	بەگ
不思檀吉儿	بوستانگىر	步达生	بىلاساك
不颜皮儿哈散	بۇيۇن پىرھاسان	步迦可汗	بىلگە قاغان
不儿罕丁乞里赤	بۇرھاندىن قىلىچ	步迦可汗	تاردۇ قاغان
不花	بۇقا	卜列革	بۇراق
不刺黑	بۇراق	卜刺孩	بولاخاي
不里	بۇرى	卜烈孚	پىرئۇوست
		布赖米达斯	بالادىئوس
		布罗蒂埃	بروتېر

CAI		察罕通格	چاغان تۇنگى
财务大臣	ئاغچى	察隆察克	چارۇن چالاك
财政总长	مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ باش مىنىستىرى	察奎巴鲁刺思	چاكۇي بارلاس
采	مىڭبېگى	察纳黑泉	چاناقبۇلاق
材官将军	مەشقاۋۇل سانغۇن	察罕乌苏	چاغان ئۇسۇ
CAN		察噶尔萨雅克部落	ساغىر-ساياق قەبىلىسى
残卷	فراگمېنت (پۇچۇلغان ۋاراقلار)	察哈尔萨雅克	چاخار ساياق
三纲五常	ئۈچ ئەركان بەش ئەھكام	察达克	ساداق
参战督办	ئورۇشقا ھەيدەكچىلىك قىلىش دۈبەنى	察合台兀鲁斯	چاغاتاي ئۇلۇسى
参议院	كېڭەش پالاتاسى	察八儿	جايبار
参事员	كېڭەشچى	察乃不刺合答儿	چاناي بۇرۇقدار
参事会	كېڭەشچىلەر يىغىنى	察罕淖儿	چاگان نۇر
CAO		察拔提	چابۇت
漕国	زابۇلىستان	察尔齐	چاچى
草米坛	سۇلتان	察马库斯	زىماركۇس
« 草原帝国 »	« يايلاق ئىمپېرىيىسى »	察都儿	چادۇر
CE		察罕	چاغان
策布登札布	كابدانجاب	察恩	چان
策妄达什	سېۋان داشق	察涅持	چانېت
	مۇراجىئەتنامىسى	察儿黑	چارقىي
策妄多尔齐那木札尔	سېۋان دورجى نامجار	察提沙尔	چاتسار
策零敦多布	سىرىن دوندوپ	察里津	سارتسىن
策楞	سىرىن	察列夫	ساربۇ
策妄多尔济那木扎勒	سېۋان دورجى نامزارى	察博基尔	چاپوگىر
策伯克多尔济	سۈبېك دورجى	察林河	چارىن
策勒村事件	چىرىيە ۋەقەسى	察克里克(即今诺盖)	چارقىلىق
策妄拉布坦	سېۋان رابدان	察答克	چاداك
策旺扎布	سېۋانچاب	察罕塔塔儿人	چاغان تانار
册封	ئۇنۋان ئىنتام قىلىش	察干	چاكا
三臣人	چېچىنلار	察喀	چاگان
		察兀儿别乞	چوئۇرباكى
		察珲多尔济	ساگۇن دورجى
		查喀尔德	زاكالد
		查里安茹	چارلىس ئەنجۇ
		查那德	كزاناد
		查斯丁尼	سامسەنيەت
		卜撒因	ھۈسەيىن
		卜罗笈多	پوراگۇيتا

CHENG

车尔成 چەرچەن
车布登扎布 چېبتۇنجاپ

车里克齐 چىرىكچى

车梭蒙克 چىلىن مۇنكە

车师前部 ئالدېنقى قۇس

车鼻施 كاپىش

车升施部 چاپىش (چابىش)

车多罗 كىدارا

车令 چىلەنك

车犁单于 چىلە تەڭرىقۇت

车臣汗 چېچىنخان

彻辰汗 چېچىنخان

车泽尔里克曼达勒 سېتىسېرلىك-ماندال

车尔成州 چەرچەن ئوبلاستى

车纳布河 چىناپ دەرياسى

车尔克思人(元撒刺克思) چىركەسلەر

车尔尼亚戈夫 چىرنىياگوۋ

车尔尼戈夫 چىرنىگوۋ

车尔托姆里克 چىرتوملىك

车尔诺契昂 چىرنوزىئوم

即且末 چەرچەن

扯扯赤裕泥 چېچىگېين

扯里克 چىرىك

捷克人 چېخىلار

彻辰洪台吉 چېچەن قۇنتەيجى

茶弼沙国 دىجارما

查易尔山口 جائىرتاغ ئېغىزى

查理同 چارىتون

楚瓦什山 چۇۋاش دەرياسى

楚瓦什人 چۇۋاشلار

楚累姆河 تولىم دەرياسى

楚克里克河 چۇقۇلۇق دەرياسى

楚琥尔乌巴什 چۇخۇر ئۇباش

楚呼楚克 چۇققۇچاق

楚河 چۇ دەرياسى

楚佛忒喀勒 چوفوتكال

楚古察克(今塔城) چوگوچاك (چۆچەك)

楚米施河 چۇمىش دەرياسى

查尔周 چاجۇ

查玛尔山口 چامارتاغ ئېغىزى

CHAI

柴泥泉 زىنچۇەنزى

柴达木 سەيدام

柴白鲁斯 سىلزابول

柴达木河 سەيدام دەرياسى

柴草 قاگر

CHAN

仟悔文 خوتاستۇئانفت

蝉封 چاپىن

CHANG

常乐侯 چاڭلې تۇرسى

昌迦刺克 چاڭئارق

昌武侯 چاڭۋۇ تۇرسى

唱昆河 ئورخۇن دەرياسى

唱昆 ئورخۇن

鲟鱼号(美) پومسفرېت

冒顿 بانۇر، مودو

长史驻 قارارگاھ

长矛 سۇڭۇك

《长春真人西游录》 «ئەۋلىيا چىۋچۇجىنىڭ»

غەربكە ساياھىتى»

长老约 پىرىستېر يۇھاخان

长庚奏稿 چاڭ گىڭنىڭ خانغا سۇنغان

CHAO

绰勒萨雅克部落 جول ساياق قەبىلىسى

CHE

车尔臣 چەرچەن

CHEN

臣汗 چىچەنخان
沉白 چىباي
成袞扎布 چىنگۇەنجاب
成帖木儿 چىن تېمۇر
成木台 تېمۇتاي
城门昼闭 شەھەر دەرۋازىلىرى كۈندىزمۇ
                  ئىتىك تۇرىدىغان
城郭诸国 سېپىللىك دۆلەتلەر
英武威远毗 بايانچۇر

CHI

赤 蛮 باچمان
赤金火儿赤 چىگىن قۇرچى
赤勒格字阔 چىلگىر بۆكۈ
赤都忽 ئىدىقۇت
赤谷 قىزىلقورغان
赤老温 چىلائون
叱勒 چىلى

CONG

冲库勒 چوڭقۇر
崇厚 چوڭخۇ
丛云号 مۇراكۇماۋ
枞号 نومى

CHOU

筹办夷务始末 ئىشلارنى يۇرتلارغا دائىر باشقۇرۇش جەريانى
丑奴 چىنو

CHU

村雨号 مۇراسامىيى

处罗候 چۇرۇق
处木昆 چۇمكونلان
处于 چىگىل
处可汗 دىجى قاغان
处折水 چۇاكېم دەرياسى
处折施山 چۇاكېمىش تېغى
处事主权内除会贼 ئاشقى جەھەتتە دۆلەتنىڭ
                  ئىگىلىك ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈرۈپ،
                  ئىچكى جەھەتتە ۋەتەن
                  ساتقۇچىلارنى يوقىتىش

处月 چول
朝鲜人 كورېيىلىكلەر
出班 چوپان
出儿鲁 چورلو
出悉窈 ئاچامبەگ
出木哈儿 جۇمغار

畜牧逐水草 ئوت - چۆپ ۋە سۇ مەنبەلىرىنى
                  بويلاپ چارۋىچىلىق قىلىش
触木昆 چۇمكون
初勺赋 كۆك سېلىقى، يەر سېلىقى

CUN

CHUAN

« 传状碑志 » تەزكىرە خاراكىتېرلىك
                  تاش پۈتۈك
船鱼号 ئائۇتسۇس
船钟号 بېللىي

CHUI

春秋时代 ئەمىنىيە دەۋرى
春雨号 خارۇسامىي
春日号 كاسۇگا
春风号 خارۇكتازىزە
春鹰号 خاروتاككا
春号 ئىسنوباكى
查鲁赤 چارۋىچى

CI

刺击	سالف
刺桐	زەپتۇن
刺连可汗	تەڭرى قاغان
兹力支	زىلىچ
兹迈赫舍利	زىمەھشىرى
此牛角	گوچرىنگا

.CONG

葱岭守捉	كۆكتارت بوقالى
------	----------------

CUAN

窜逾库鲁克岭	قۇرۇقتاغ
--------	----------

CUO

措答刺	زاندانا
措答刺欺	زاندانىچى
措德	ساد
措底德阿瓦儿沙赤儿	ساددىياۋار شائىر
措马儿罕	سەمەرقەند
措里答	سارتاخ
措里普耳	سارىپۇل
大山	ھىندىقۇش تېغى
大石城	تاش شەھەر
大石马	دانىشمەن
大当户	چوڭ تۇتۇنبەگ
大行	سورۇنبەگ
大庶长	چوڭ تۆرە
大寨拉城	سېراماجۇر
大官	داستۇرخان بېگى
大秦达	سىزماچور
大不里士(帖必力恩)	ئائۇرس
达鲁花赤	داروغاتچى
达哈塔(玉门关)	داخانا

大凤号	ئۇيكازە
大鲙鱼	پېرمېت
大硬鲭鱼	سىپادىفش
大洋号	تايئۇ
大鱼白鱼	تارىپۇن
大衣号	ئالىستېر
大和号	ياماتۇ
大元帅	گېنېراللىسىمۇس
大梭鱼	مۇسكېلۇنگى
大井号	ئۇشى
大兴号	سكالىپىن
大鲸号	تايگېي
大鱼号	تايلىفش
大鱼峰	خۇرنېت
大青花鱼	ئالباكۇر
大力士	خېركۇلېس
大藏经	تىرىپىتاك
大贵霜	كۇسەن
大林	ماخاۋاناھ
大小安国	بۇخارا
大马士革	دەمەشق
大维德	داۋىد مالىك
大食	تازىك
大泪渠蒙孙	بۈيۈك قۇتقۇ مۇنسۇن
大臣	ئامبال

CHUN

吹扎卜	چاچاپ
吹(河)	چۇ دەرياسى
吹雪号	فۇبۇكى

CHUO

绰罗斯	جوراس
绰勒多	جولودو
绰儿蛮	چورمان
绰儿马罕	چورماخان

大都	چوڭ پايتەخت	达尔扎喇嘛	دارنجالاما
大海	گراتىر دېڭىزى (قارا دېڭىز)	达黑登	تەخپىرتىن
大兴安岭	چوڭ ھىنگان تاغلىرى	达熙儿汗	تاشرخان
大亚美尼亚	بۈيۈك ئەرمېنىيە	达头沙	ئار دۇشاھ
大洋海	ئوكيانىيە	达恩	تارىن
大庄国	ئىمىنىيە (فېئودالىنىڭ)	达赖诺尔	دالاي نور
大清会典事例	بۈيۈك چىڭ سۇلالىسىنىڭ مۇراسىم خاتىرىلىرى	达尔马提亚	دالىمانىيە
大藏经	ئۇلۇغ ئاغلىق نوم	达什特克文化	تاجىك مەدەنىيىتى
大度设	ئار دۇش شاد	达格波恩丹	تاغى بوستان
大慈恩寺苙经师僧传	ئۇلۇغ شەپقەت ئىبادەتخانىسى سامسۇ كالام ئۈستاز تەرجىمىھالى	达甘罗格	تاگانروگ
大汗国	ئۇلۇغ ئوردا ئۇلۇسى	达加尔斯科耶	تاگارسكوي
大苙经	بۈيۈك بۇددا كىتابى	达赫登	تاھىرتان
大龙池	سىرتكۆل، كۆل پامىر غولان	达兰巴	تالامبا
大雅	مۇناجات	达里什	تالىش
大天子	ئۇلۇغ تەڭرىقۇت	达里斯	تارىسى
大明天子	نۇرلۇق پادىشاھ	达答湖	تاتتا كۆلى
大古城	چوڭ قەدىمىي شەھەر	达瓦库勒	تەۋەككۈل
大八丹	راھىخاتتان	达克萨答	داشاتا
大王	ماخاراجا	达马萨群山	داماسا تېغى
大卫诗篇	زابۇر	达萨纳	داسانا
大卫	داۋىد	达头	ئار دۇ
大益	داخىيلار	达雅克人	داياكلار
大蒲干氏	داپۇرغانلار	达罗毗人	دراۋىدلار
大河古城	داخىي قەدىمىي شەھىرى	达格斯坦人	داغستانلىقلار
大龙池	كۆل پامىر غولان	达荷美人	داھومېئانلار
答不夷	دەبۇيى	达特库尔干	دارايت قورغان
答赫	داھى	达尔巴扎	داربازا
答亦	داي	达契	داچى
答扎勒	داجەل	大夏	باكتىرىيە
答兰秃儿合黑	دالان تۇرقاق	大帐	ئۇلۇغ يۈز
答木罕	دامخان	大喇嘛扎雅班第塔	دالاما جايا بەندىت
答默里拉	داموللا	大都尉	تۇتۇقبەگ
答木雅	دامياك	大当户	تۇتۇن
答纳	دەنا	大都(今北京)	خانبالىق
答失蛮哈只不	دانىشمەن ھاجىب	大叶护	كۈلۈگۈ يانغۇ
答忽黑	داقۇقى	大福大回鹘国 ئېلى ئۇيغۇر بۈيۈك ئائىدەتلىك	سائادەتلىك بۈيۈك ئۇيغۇر ئېلى
答刺	دارا	大宝于阗国王	بۈيۈك ئائىب ئۇدۇن خانى
		大流主	دارىئۇس
		大鵬砂	دانسكا
		大连氏	دالانلار

达曷水	تەگمەدۇسۇ	答刺祖罕	دارازۇخان
(达薄氏)踏实力部	داسلىك (دالك)	答儿佰	دارباي
达契氏	داسلىك (دالك)	答儿干姆酒	دارگام
达簿干氏	داۋغانلار	答力台	دارنتاي
达尔班特	دەربەند	答克	داركې
达汗	تارخان	答鲁花	دورغا
达哈	داخائېلار	答失塔吉儿的	داستاگرە
达磨笈多	دېاراماگۇپتا	答思坦	داستان
达头可汗	تاردۇ قاغان	答亦儿	دايىر
达尔瓦斯	دارۋاس	答应	چۆرە قىز (دېدەك)
达克塔纳	داكتانا	答刺速	تالاس
达仔娃 (达克咱)	دازاۋ (دافزان)	答儿麻失里	تارماشىرى
达什达瓦	داشئەۋا	答里台	دارنتاي
达瓦齐	داۋاچى	答尼失蛮八哈都儿	دانىشمەن باھادىر
达尔札	دارجا	答尼失蛮迪牙	دانىشمەن دىيا
《达尔阿勒伊斯兰》	«دارلىئىسلام»	打耳班	دارباندا
达磨	دارما	打耳班(高加索)	دەربەند
达兰珊	دارامساڭ	打侦孔家店	كۆڭزىچىلار سارىيىنى يوقىتىش
达失干	تاشكەند	怛多山令	بۈگۈنكى تارىباغانتاي تاغلىرى
达摩师	دخارماكاريا	怛逻斯城	تالاس شەھىرى
达什策雾	داسى - كاران	怛没	تىرمىد
达刺卓罕	دارازوكخان	鞑鞑	تاتار
达乌德	داۋۇد		
达札克布勒布勒	دازاك بۇلبۇل		DAI
答失蛮	داشماندا		
答赖速	تاراز	玳帽号	خاۋىكېل
答赖罕	تارىكخان	带山	دايسەن تېغى
答不思	دەبۇس	傣族	دەيزۇلار
德马文德	دامەۋاند	达尔干阿塔	دارغان ئاتا
德白达	دەبېدا	达罗毗蔡人	دەراۋىدلار
德布勒	دەبۇل	达摩	بودداما
德瓦勒	دەۋال	达林库尔	دارىنكۆل
德兰登亚那	زىرانكا	达斯特穆罕德汗	دوس مۇھەممەدخان
德墨齐	دەمچى	达伍德	داۋۇد
德经	دەي گۇئىگېس	达克拉忒沙	دەقىرات شاھ
德尼斯	دەنىيس	达西忒	دەشت
德拉孔蒂尤斯	داراكونتىئۇس	达姆斯特太	دارمىستىتېر
德马温	دەمۋان	达理麻识理	دالىم شىل
德斯坦	دەبىستان	达里尼亚亚历山大	دالىنىيە - ئالبېكساندىرىيە
德鲁兹人	دەرۇزىلار	达兰达八里	دالىون دابىسۇن

弹道火箭   تېرايىكتۇرىيىلىك راکېتا
 担寨   دامغان
 旦吉   تانكى
 旦当鸟里克   دەندان ئۇيۇلۇكى (چالمادان)
 胆度设   تارتۇشاد
 耽罗跋摩国   تاپروپانا

DAO

道德教   ئەخلاق دەستۇرى
 道森   دوۋسون
 道瓦赖   دوۋايرا
 道庵   تائۇس
 «يول ۋە ئەللەر تەزكىرىسى»
 《道路与境域志》
 «يۇرت ۋە ئەللەر تەزكىرىسى»
 《道里与诸国志》
 道拉特沙赫   دۆلەت شاھ
 倒赖   دۆلەت
 倒世   دۆلەت

DE

德费利亚   دەۋىرىيە
 德景   گۇبگىنېس
 德明   تېمىم
 德基尼   دېچىنىس
 德西迪里   دېشىمدىرى
 狄奥法尼斯   تېئو پانۇس
 狄奥菲拉特西靡卡塔   دىئوفۇلاكات سۇموكاتتا
 狄氏   دىللار
 狄奥斯科尔   دىئوسكورى
 狄斯雷利   رىزرا ئىلى
 狄奥格尼   دىئوگېنى
 第聂伯河   دىنىپېر دەرياسى
 第巴芭巴王   دىبازامبا
 第二可汗   ئىشىگ قاغان
 第格里斯河(隋达曷水)   تىگىر دەرياسى
 帝瑟波斯   دىزابائۇلوس (ئىستېمىي)
 帝德   تېيدىز

德意志瑞士人   گېرمان شۋېتسارلىرى
 德意志人   نېمىسلار
 德米物里   دەمېتىر
 德兴阿   دېشىگئا
 德日进   ساردىن
 德涅夫   دەنىۋ
 德筛禅   دايسىتېن
 德聂夫   دەنىۋ
 德兰基亚尼   دەرانگىيان
 德里斯特拉(西利斯忒里亚)   درسترا
 德罗萨格(即今酒泉)   دروساخ
 德斯纳河   دەسنا دەرياسى
 德黑兰   تېرھەرىن
 得钦察草原   دەشىت قىبچاق
 《得人以为奴》   «ئەسىر ئالغانلارنى قۇل قىلىش»
 得叉尸罗   تاكسىلا
 的的克撒合勒   دىدىك - ساقال
 的勒沙阿哈   دىلشاد ئاغا
 的希思丹   دىستان
 的合罕   دېھقان
 的纳瓦儿   دىناۋار

DENG

登利可汗   تەڭرى قاغان
 登玉函   تېررىنتۇس
 登里   تەڭرى

DAN

丹纳尔   دانېل
 丹尼贝格   دانىبەگ
 丹麦人   دانىيىلىكلەر
 丹津鄂木布   دەزىنباڭ ئۇنۇبۇ
 丹尼尔阿尔申斯科伊   دانىر-ئارشىنسكوي
 丹丹威里克   دەندەن ئۇيۇلۇك
 单于   تەڭرىقۇت
 单桓   تەڭقىن
 单马令   تامبىرالىنگا

低廉	تەبىرىز	帝国号	ئىمپېرى
底合忽答	دېھقۇدا	帝帝河	ئىلى دەرياسى
底里那	دېسلاھ	蒂蒂亚诺斯	تېتئانوس
底万	دىۋان	蒂鱼号	سابىلغېش
底里	دىلى	蒂奥福利德	زىئوفرىد
底扎克	دىراك	蒂特李维	تېتلىۋى
底克达朗	دىك دارران	蒂格赖人	تېگرايلار
底牙儿别克儿	دىيار بەكرى	蒂夫人	تېۋلار
抵石塔	لىزنوس پىرگوس	翟理斯	گېلىس
迪化	ئۈرۈمچى (دىخۇا)	笛	نەي
迪博汗	بودىخان	独立号	ئىندىپېندېس
迪沃喀	تىۋاكا	独角鱼	نارۋال
迪巴勒普尔	دىپالىپۇر		
迪思弗耳	دىزفول		
迪米利克·埃维拉特	دىمىرىكا ئېلامىنسى		
迪多	دىدوت		
迪萨夫	دىساڧ	佃户	ئوتاقچى
迪瓦族	دىۋا	玷厥	ئاردۇ
迪维纳	دىۋىنا	电头王	تۆتۈق قاغان
迪利卡	دىرىكا	电子教派	ئېلىكتىرونلۇق مەزھەپ
迪姆勒	دىۋىلېر	电号	ئىنازۇما
迪赫康	دىھقان	鲷鱼号	بىرىئام
第比利斯	دىبىلس		
地豆于	تاتابېي		
地区性	رايون خاراكتېرىلىك	调虽	ئاۋۇس
«地面»	«يۇرت»		
地理家	گېئوگراف		
地狱号	ئاكېرۇن		
都哇汗	داۋاخان	登里可汗	تەڭرىخان
都合台失赖瓦勒	دۇختۇي شاراۋال	登里伊罗密施骨咄录伽可汗	تەڭرى ئىلىشىش قوتلۇق بىلگە قاغان
都伦	دۇرۇن	登利伊然可汗	ئاڭۋې ياراتىشىش قاغان
都云	دۇۋېن	登里遐没密施贺腊骨咄禄昆伽(怀言可汗)	تەڭرىدە بولمىش ئالىپ قوتلۇق ئۇلۇغ بىلگە قاغان
都兰	نۇران	登里遐没密施俱禄昆伽贞可汗	تەڭرىدە بولمىش كۈن كۈلۈگ بىلگە قاغان
都播,土瓦	تۇباس (توۋالار)		
都护	قارىغۇچى بەگ (تۆتۈق ھىراۋۇل)		
都督	تۇتۇڭ		
都城	ئازال (ئوغۇزخاننىڭ پايتەختى)		
都都山	تۇتۇق تېغى		
都儿刺干	دۇرلاگان		
都尔弥势	دورمىش		

DIAN

DIAO

DIE

DI

丁零卅	دىڭلىڭلار ئوبلاستى	都坚	سۇركاۋۇل
	DIU	都官	پاششاپ بېگى
丢勒	ئالبېچىت تۈرك	都斯库伦(在意大利)	تۈسكۈلۈن
	DONG	都巴河	تۇبا دەرياسى
东胡	تۇنگۇس	都音河	توئىن دەرياسى
东曹国	ئۆرەتۆپە	都合	دوقاق
东胜	توزان	都兰尼	دولانى
东突厥	شەرقىي تۈركلەر	都都失	تۇتۇس
东室韦	شەرقىي شىرۋىلەر	都儿鲁斤氏族	دۇرلۇكىن قوۋمى
东干人	تۇڭگانلار	都兰尼王朝	دورران كۆلى
东突厥斯坦陆地	سېرىندىيە	都兰沙	تۇرانشاھ
东哥特人	ئوستروگوتلار	杜兰尼人	دۇرانىنلار
董琬	دۇڭۋەن	杜阿拉人	دۇئالالەر
侗族	دۇڭزۇلار	杜尔伯特部	دورىوت قەبىلىسى
董福祥	دۇڭ پۇشياڭ	杜马拜勒	توماپىل
	DOU	杜尚别	دۇشەنبە
兜题	دوتى	杜兰尼	دۇلان
豆(斗)	چارەك	杜菜森	دېرۋېسپەن
豆罗可汗	تۇرۇ قاغان	杜喇和硕齐	دۇلا خۇشۇچى
	DU	杜尔伯特	دورىبۇت
多洛斯托隆	دولوستولون	杜马拉	تومارا
多米尼各派	دومنى مەزھىپى	杜阿买提	دوگامەت
多张号	يۇبارى	杜列苏	دورە-سۇ
多雾号	يۇگىرى	杜侯	دۇ تۇرسى
多月号	يۇسۇكى	独峰驼	تاق لۆكىلىك توگە
多颜号	يۇگاۋ	独莫水	دېرافشان
多暮号	يۇكۇرى	《独立伊斯兰教国》	«مۇستەقىل ئىسلام
朵儿伯	توربېك	叠伏罗	زابۇلىستان
朵儿班真	دوربانچىن	迭脑	دىناۋ
朵奔蔑儿干	دوبۇن مەرگەن	迭儿林格	دېرلىنىڭلار
朵黑答里奴失儿汪	دۇختەرى نوشىرۋان	迭里温孛勒答黑(趺里温盘陀)	دۇلۇن - بولدا
朵儿边部	دوربېن	鯨鱼号	فلوئىندېر
			DING
		丁卡人	دىنكالار
		丁科特	دىنكوت
		丁领	دىڭلىڭ
		丁柯八里精河城	دىڭكېبالىخ
		丁巴	دەڭگە بالق

顿毗伽叶护
敦瞿山
敦多棱

تۇلۇق بىلگە يابغۇ
تەڭرى تېغى
دومروپ

朵兰人
朵忽思哈敦
朵罕
朵儿佰朵黑申

دولانلار
دوقۇز - خاتۇن
داخان
دۆربېي دوگىشىن

DUO

多摩号
多仁泰
多格尔人
多尔巴
多格拉人
多米尼加人
多罗斯, 铁勒
多罗贝勒
多勒建
多林
多伦回
多伦蒂罗
多逻斯川今额敏河

تامما
دۇرۇنتاي
دۇگراس
دۇلپا
دوگرالار
دومىنكالمقلار
تۇلۇس، تىلى
دورۇبىلى
تالېكان
دورن
دولان ئۇيغۇرلىرى

朵儿伯
咄悉匐
咄曷
咄靡支
咄陆可汗即阿史那泥熟
咄罗勿
咄陆可汗
锋利号
短剑号
独角兽

تۆرپي
تاشەم بەگ
دوغنى
تاماج
ئاشنانىزۇك
تۆرلەمۇر
تۇغلۇق قاغان
تىرىنپچانت
كۇتلاس
يۇنىكورىن

E

多利亚斯
多阿纳斯
多萨拉
多罗斯水
多勒建国
多逻斯
多隆山口
多卜
多布鲁甲
多豁勒忽扯儿必
多默
多里烈
鄂尔勒克
鄂尔果珠勒卡伦
鄂什
鄂多利克
鄂尔多斯
鄂尔多斯河
鄂罗木咱布
鄂尔浑

تولېنتۇر
ئىمىل دەرياسى
(نالاس دەرياسى)
دورئاس
دوتاناس
دوسارا
دوروس سۇ
تالىكان دۆلىتى
تاراس قاغان
دۇلۇن داۋانى
دوتاب
دوبرۇجا
تۇقۇلقۇ چىرىيى
توماس
دورلى
خۇرئۇرلۇق
ئارغۇ چولى قاراۋۇلى
ئۇش
ئودورىك
ئوردوس
ئوردۇس دەرياسى
ئاۋرانزىپ
ئورخۇن ۋادىسى

额儿喀古
额儿古纳昆
额儿麦纳克
额儿哲鲁木
额儿赞章
额儿迭比勒
额尔古纳河
额思古里阿勒
额思喀特(忽毡)
额思乞舍希儿
额济纳(元亦集乃路)

ئېركېگۇد
ئېركېنقۇن
ئېرمېينىك
ئىرزىرۇم
ئېرىنجان
ئەردەبىل
ئارغۇنا دەرياسى
ئېسگورىيال
ئېسكات(خوجەنت)
ئېسكەشەھەر
ئېرىنا

DUI

对苏拉赫字典的方甫订

مولخاكات ئاس
سۇراخ

DUN

吨开施
顿巴文德
墩欲谷
顿莫贺

تسۇنكىچ
دۇنبەۋاند
تۇنيۇقۇق
تونباغا

额德格纳	ئادگىنا	鄂尔浑河	ئورخۇن دەرياسى
额尔德尼比	ئەردەنى بىي	鄂勒雅布拉克	ئەۋلىيا بۇلاق
额尔打畔	ئۆرەتۆپە	鄂尔噶汗山	ئورغاخان تېغى
额尔哲龙	ئارزېرون	鄂笃本	بېنوئىت
额果波鲁	ئوگۇپوروك	鄂图	ئوتتۇ
额雷思河	ئىراسىخ دەرياسى	鄂嫩河	ئونون دەرياسى
额色尹	ھۈسىين	鄂齐尔图彻辰	ئوشىر تۇسىشىن
额里折兜	ئېرىغئۇل	鄂古都	ئورگوتۇ
额白哲苏	ئېبىجىسۇ	鄂伦春人	ئېلۇنچۇنلەر
额木尼查尔	ئېمىنزار	鄂思底亚克人	ئوستياكلار
额哲洪果尔	ئەركە قوغۇر	鄂特察人	ئوتتىچالار
额儿喀合刺	ئەركە قارا	鄂毕河	ئوب دەرياسى
额不思君	ئېبۇسكۇن	鄂多里	ئودولى
额玛讷里什	ئېرمانارچ	鄂格拉克忒	ئوغلاقت
额色库	ئىسسكۇ	鄂尼格思	ئونىگېسى
额贵由斯	ئېچۇيۇس	鄂烈思忒	ئورىستى
额兰	ئېران	鄂霍次克海	خوتسەك دېڭىزى
额儿比勒	ئېرىبل	鄂托巴什	ئوتباش
额列格里	ئېرىگلى	厄尔德曼	ئېردىمان
额里齐	ئىلچى	厄德赛(即今乌发)	ئېدىسسىي
额林哈必尔罕	ئىرىنقابىرخان	厄瓜多尔人	ئېكۋادورلىقلار
额尔齐斯河	ئېرىتىش دەرياسى	厄斯金	ئېرىسكىن
额尼	ئىنى	厄碑都拉	ئابدۇللا
额儿担	ئاردان	厄里克	ئېرىك
额萨纳思	ئاساناس	厄姆巴河	ئىمبا دەرياسى
额姆古帖木儿	ئېدىگۇ تېمۇر	厄鲁特	ئويرات
额里合牙	ئېگىرىگىيا	讹亦邗	ئۆزكەند
额乞乌思	ئېغۇيۇس	讹答刺	ئوتتار (فاران)
额儿不花帖木儿汪	ئېرىبۇقا پالۋان	遏捻可汗	ئىنان قاغان
额儿不思	ئېرىبۇس	遏捻特勒	ئىنان تېگىن
鄂尔果珠勒卡伦	ئوركوجور قاراۋۇلى	遏粉(俊)特勒	گىدىپان تېگىن
鄂木斯克	ئۇمۇسكى	恶汉号	سىكامپى
法刺津堡	فارانىبۇرگ	额尔德尼伯克	ئېردەنمېگ
法瓦儿丁月	فارۋاردىن	额敏和卓	ئىمىن خوجا
法撒	فاسا	额贝都拉	ئەبەيدۇللا
法带	فادى	额哲勒河	ئىدىل دەرياسى (ۋولگا)
法迪马哈敦	فاتىمە خاتۇن	额什木扎布	ئىشىمچاپ
法带米朝	فاتىمە	额琳哈毕尔噶	ئېرىنقابۇرغا
法特瓦	فاتىھە	额勒伯克	ئىلمېگ
法赫鲁丁穆巴拉克夏买尔瓦里迪	فەخرىدىن	额什木	ئىشىم

			مۇبارەكشاھ مەرۋەردى
«EN»		法兰西人	فرانسۇزلار
		法朗克特	فرانكت
恩古尼人	نىگۇنىلار	法尔哈尔	فارخار
恩罗特人	نىلوتلار	法布里西尤斯	فابرىسئوس
恩德贝勒人	نىدىبېلېلار	法蒂玛	فاتىمە
		法显	فاشىيەن
ER		伐地国	بېتىك
二宗教	ئىككى يىلتىز نوم		FAN
二堡	ئاستانە		
贰师将军	ئېرشى سانغۇن	翻札坎德	پەنجىكەند
尔微特勒	ئاۋا تېكىن	潘德里坦	پەندىرىتان
		潘杜科鲁	پەندۇكۇرۇ
FA		潘哈拉哈	پارخاللاخ
		潘庶普河	پەنجاپ دەرياسى
法兰克福	فرانكفۇرت	潘达萨	پونداسا
法刺只	فاراچ	《蕃部要略》	تەۋە قوۋملار ھەققىدە قىسقىچە مەلۇمات
法纳戈里	پاناگورى		
法儿克森	فالكېسىن		
法玛古斯特	فاماگۇست		FANG
法刺	فاراخ		
法儿斯	فارس	方面军	فروتىئۇوي ئارمىيە
法提米王朝	فاتىمە خاندانلىقى	方济斯	فرانس
法兰克人	فرانكلار	鲂鱼弗	گۇرنارد
法合鲁丁	فەخرىدىن	鲂鱼号	گانسېۋۇرن
法喜尔阿里	فارىك ئالى	防御号	دېفىنسى
法喜里伊宾别克儿	فارىك ئىبىن بەكرى	放生池	شەرىپەت كۆلى
法儿哈迭阿比儿失	فەرھاد ئابېردى		
法儿思	فارس		FEI
法腊勃	فاراب		
法鲁克措亚儿	فارۇك - سىيار	费琅	فېراند
法鲁克巴德	فارۇكئاباد	费赖之	فېستېر
法即勒	فازىل	费尔干	فەرغانە
法刺卜	فەرەب	费里胥塔	فەرشتە
法里答丁	فەرىددۇن	恶魔	دېۋە
法儿	فارر	施卢赫人	شىلۇخلار
法刺昔	فاررەش	俄木布	ئومىب
法斯卡	فاسكا	娥设立	توڭشاد
鲑鱼号	مېگادېن	鳄鱼号	كايماڭ

弗里鸟黎	فېرىئۇسۇمى		
费尔干纳(汉大宛魏破洛那)	فەرغانە	FEN	
费拉得尔菲亚	فېلادېلفىيە		
费纳客忒	فانەكات		پەنجىشىر
费里木	فېرىم		سۇيۇرغاللىق
费德钦科	فېرچىنكۇ		قاتىبلار
费尔干纳城	فەرغانە شەھىرى		
费尔曼	فېرمان	FENG	
费提什	فېتىشچ ناندور		
费城号	فېلادېلفىيە		
费奥多罗夫	فېئودوروۋ	冯秉正	مائىللا
费腊腊	فېرارا	蕃客	ياقا يۇرتلۇقلار
非那坎	فېناكاند	梵天庐丛录	فەنتىيەنلۇ مەجمۇئەسى
非触发	تەگسە پارتلايدىغان	梵帝冈	ۋانتىكان
非常国会	پەۋقۇلئاددە پارلامېنت (دۆلەت مەجلىسى)	梵湖	ۋان كۆلى
菲达额	فېدائى (پىدائى)	梵衍那	باميان
菲罗兹. 沙	فېرۇز شاھ	梵主	بىراھماسۋامىن
菲力波波利	فېلىپپوپولس	梵天	بېراھما
菲利奥扎	فېلىئوزات	梵刹	بىراھما كىستېرا
菲勒蒙	فېلېمون	泛神派	سوفىزم
菲律宾人	فېلىپپىنلىقلار	泛土耳其主义	پانتۇركىزم
菲罗斯特拉特	فېلوستراتې	矾	زەمچە
菲洛斯托尔克	فېلوستورگۇي	樊国	فاۋېر
菲慧林	ئۇۋەيلان (پېي خۇيلىن)	范廷	بامىيان
腓尼基人	فېنىكلار	丰都乞斯坦	فوندىوكىستان
腓尼基	فېنىكىيە	奉法	تارماغا ئەمەل قىلىش (بۇددا قانۇنى ئۇقۇمى)
芳人	فانگلار	峰风号	مېنىكارە
帆鱼号	بىلىش	枫号	كائىدىي
帆风号	خوكادىزە	封闭性	بىكىك خاراكىتېر
反击号	رېپۇلس	封地	سۇيۇرغاللىق يەر
肺特烈	فېرېدېرىخ	逢侯北单于	پىڭخۇ شىمالىي تەڭرىقۇت
飞里卜斯	فېلىپپس	冯洛	بىمىراكى
飞地	ئۆتۈشمە يەر	奉使君	ئەلچىبەگ
飞鱼号	فېلان - فېش	奉车都尉	ھارۋىلىقلار تۇتۇقى
斐兹默	فېتىسما	风蚀的雅尔丹台地	شىمالدا يىمىرىلگەن
裴罗可汗	بويلا قاغان		يادالىق تۇپىلىكلەر
吠陀语	ۋېدا تىلى		
吠檀多	ۋېدانىئا	FU	
吠勒	بىۋادىلەك	弗蒂尤斯	پوتىئوس

噶匝纳齐伯克	غەزىنچىبەگ	妃	كىچىك خانىش
弗致沙	بەدەخشان	伏犁县部	ۋولچىلار
弗朗德斯	فلاندرېس	付使	نائب ئەلچى
弗里兀勒	فىرىۋۇل	付伏罗氏	مەركىتلەر
弗里吉亚	پىرىگىيە	付伏罗部	بىكقۇلۇ
弗拉特	پرات	府	ئايماق، ۋىلايەت
弗勒勃尔	فەربېر	匍俱	بوگۇ
弗格森	فەرگوسون	匍	بىگ
弗雷泽詹姆斯	فىراسېر جامىس	复罗	تەسكىن
弗郎西士	فىرانكىلىن	榧号	كايا
弗婆提	پۇرۋاۋىدېخا		
弗思塔特	فۇستات		
弗里克	فريك	佛罗伦萨(意大利)	فلورىنسىيە
弗楼滋沙	پورۇشاپورا	佛科鲁	فوكورو
福鸟号	كانارىئاس	佛塞	پولس
福州	فۇجۇ	佛陀笈多	بۇدداكاگۇپتا
福海	بۇرۇلتوقاي	佛钵	پاترا
福乐智慧	قۇتادغۇبىلىك	佛顶骨城	ھىلو شەھىرى
福罗鲁斯	فىلورۇس	佛图澄	بۇدداچىڭا
福尔比杰	فوربىگېر	佛罗勒斯	فلورېس
福寿山	ياۋمۇسەن	« 佛陀与佛 »	« بۇددا ۋە بۇت »
福音体	ئېستىرئانگېسو يېزىقى	佛拉芒人	فلاماندلار
福	قۇت	佛学大师	ئاچارى
富贵城	بايبالىق	佛塔	بۇددا مۇنارى
富塔贾隆人	فۇتاجالونلار	复伪号	ۋېندېئانس
富尔贝人	فۇلبېلار		
富士号	فۇجى		
富楼沙	پۇرۇشاۋار		
富浪	فەرەڭ	噶布兰	قاپلان
富涉	فۇچېر	噶布舒齐凌扎卜	غابۇش چىلىنچاپ
副使	نائب ئەلچى	噶丹颇章	غادان پوجان
副伏罗部	بىكقۇلى قەبىلىسى	噶岱默特	ھىدەيتۇللا
拂林	فەرەڭ	噶尔河	گالسۇ
伏尔	ۋولتاپېر	噶顺戈壁	گاچۇن گوبى
伏龙之	فۇرۇنزى	噶尔奇拉	غالچىرا
伏利具	ئىزگىل	噶噶林	گاگالىن
伏尔加河	ۋولگا دەرياسى	噶克察哈尔海	كۆكچاڭاي
伏帝匍	ۋۇگىتېبېرەگ	噶马王	غامماۋاڭ
伏帝匍鲁	ئوتۇغۇن	嘎雅	گايا شەھىرى

FO

GA

GE
 格尔德齐 گەردىزى

GAI

该牙迪丁穆罕默德 غىياسىدىن مۇھەممەد
 该儿母西儿 گارموسىر
 盖特人 گېتلار

GAN

甘地克 كىندىك
 甘巴里 كامباي
 甘都尔沙河 كاندورشا دەرياسى
 甘蒲署 كاپرىستان
 甘蒲赌 كامبوجا
 甘埋里 كارمان
 甘延寿 گەن يەنشىۈ
 《甘珠尔经》 «كانجۇر»
 甘麻刺 كامالا
 甘洲 قامجو (گەنجۇ)
 干城 كېنت (كەنت)
 干草会 سامانچىلار ئۇيۇشمىسى
 干札喀 گانجاك
 干札 گەنجا
 干札哈喇巴克 گەنجا قاراباغ
 乾德 گەندى
 乾陀罗 گاندىھار (قەندەھار)
 戈尔恰可夫 گورچاكوۋ
 戈岱司 كوئېدېسى
 戈斯兰 كوسېلىن
 戈洛木什托克 كولومىشتوك
 戈克察湖 گوکسا كۆلى
 戈儿 گور
 戈斯人 گاۋوسلار
 戈善 كوچىن
 戈司马 كوسماس
 戈尔迭 كوردېر

伏图 بوگدا
 伏波将军 سۇ قوشۇنلىرى سانغۇنى
 钢和泰 سىناپىل - خولىستېن
 港沟牙 ھاڭگىيا
 纲常名教 ئەكرام مەشھۇر تەلىماتى

GAO

高句丽 كوگۇرىيو
 高棉人 كخمېرلار
 高本汉 كارلگىرن
 高昌壁 ئىدىقۇت قەلئەسى
 高昌国 قۇجو، ئىدىقۇت
 高昌回鹘 قۇجو ئۇيغۇرلىرى
 高附国 كابۇل
 高仙芝 گاۋشېنجى
 高宗(高丽国王) كوجون
 高加索 كافكاز
 高卢 گول
 高楠须农郎 تاكاكۇسۇ
 高一志 ۋاگىنۇنى
 高赫儿 گارارس
 高砂号 تاكاساگاۋ
 高左佐号 تاكاۋ
 复株里 فۇجۇلى تەڭرىقۇت
 父系氏族 پاتىرىيارخالىق
 父大王 ئۇلۇغ پادىشاھ ئاتام
 蒲类 پالى (پارې)
 浮图沙今(阿富汗喀尔以北) بەدەخشان
 符拉基米尔 ۋلادىمىر
 乳酒 قىمىز
 浮华号 ۋانتى
 浮图经 بۇددا نومی
 抚军 ھەربىي ۋالى
 抚军长 باش ھەربىي ۋالى
 铎铬总办 تۆمۈر يول ئىشلىرىنى
 釜山 باش بېجىرگۇچى
 告急 بۇغىتاغ
 告解 ئەيھاناس
 告解 ئېيتىشىش ياكى نۆۋەتلىشىش

GU

骨论	قۇتلۇن
骨咄施	قوتتال
骨利干	قۇرىقان
格鲁姆—格尔迈落	گېروم - گىرژمايلو
格领维兑	گرۇنۇبدېل
格雷戈里也夫	گرىگورىيوۋ
格耳德内尔	گىلىرىنەر
格鲁特	دېگوتېس
格登	گودان (گەدەن)
格罗提	گىروت
格鲁吉亚人	گرۇزىنلار
格罗提芬	گروتېفىند
格鲁赛	گىروتسېس
格鲁吉亚(元谷儿只)	گرۇزىيىلىكلەر
格比德人	گېبىدلار
格林威治	گىرىنىۋىچ
格拉戈夫	گىراگوۋ
格里罗	گىرىللو
格兰(即今 Strigoria)	گران
格利哥尔	گىرىگورى
格伦威德尔	گىرونۇبدېل
格棍	گېگەن
格里纳德	گىرىنارد
格尔顿	گارتۇن
格鲁派	گىلۇ مەزھىپى
格罗姆勃切夫斯基	گىرومبچوۋسكى
格罗特	گىروئوت
格莱斯顿	گىلادىستون
格子火因墩城	كىسىر ياندۇڭ شەھىرى
格别列	جەبرائىل
格里牙	غالىيا
格达树	گادا دەرىخى
哥里高里吉比列夫	گىرىگورى - كىبلۇۋ
哥洛德兹	گورودېز
哥特亚	گوتىيە
哥特人	گوتلار

冈比斯	كامبېس
冈德萨勃尔	گوندىساپور
刚疙疽	قالڭ كىدان
刚男号	ۋالىئانت
哥萨克	كازاك
哥舒翰	قاسۇخان
哥疾宁	غەزىنە
哥恰克服	گورچاكوۋ
哥萨克人	كازاكلار
哥疾宁	غەزىنە
葛那及(唐曲女城)	كاناج
葛勒可汗(不可汗)	بۇكۇن قاغان
葛逻祿部	قارلۇق
葛逻歌布逻部	گارىرگاپۇر
葛勒可汗	گۈرلىگ قاغان
葛勒特勒	گۈرلىگ تېگىن
葛萨	قارسار
葛罗昆池	قار كۈنچى
葛罗甫金	گۈرۈپكىن
葛腊多	قاراچۇر
葛答黑	غاداق
葛答罕火儿赤	غاداقان قۇرچى
葛儿罕	گۈرخان
葛尔汗	گۈرخان
葛葛僧祇	كاتكان زەنگى
葛蓝	تەرخەمەك
《各有分地》	«ئۆزىگە تەۋە يەر بولۇش»
各音都督府表沫公会	ھەر قايسى ئۆلكىلىك
	تۇتۇق بەگ مەھكىمىلىرىنىڭ
	ۋەكىللەر بىرلەشمىسى
元太和岭	كافكاز
皋月号	ساسۇكى
阁兰	گىلىيان
阁尔格提	گىلىگت

巩宁城	لومەنچىڭ شەھىرى	哥舒处	قاسۇ
巩哈	نلقا	哥系	گوس
弓	يا	哥斯达黎加人	كوستارىكانلار
弓月城	كۆنەس	哥伦比亚人	كولومبىيىلىكلەر
弓卢水	گۇڭلۇ دەرياسى	哥萨克人	كازاكلار
公	كىنەز، گىرتسۇگ	哥舒阙俟斤	گوش كول ئەركىن
公汗	بۇغراخان	哥舒处半俟半	گوش چوبان ئەركىن
骨咄国	قۇتلى شەھەر، قۇتلى ھىسار	古尔人	گۇرلار
骨咄国	قۇتتال	古西伊人	گۇسىيلار
骨咄兰	قوتتالان	古巴人	كۇبالىقلار
骨咄禄叶护	گۇرئاغ يابغۇ	乞坎曼尔	ئۇيغۇر كەخمەنېر (كەكمەنېر)
骨力裴罗	گۇربالا	割禄	قارلۇق
骨禄	قۇلۇ	曳莽	يارما
骨力干	قۇرىقان	阁芦蔑	كاپمېت
古刺木	غولام، خىزمەتكار	歌女神	تېرىپىسخۇر
古列坚	كۇرېگېن	谷蠡王	قولخان
古耳	گور	谷物作为地租	يەر ئىجارىسى سۈپىتىدىكى دان
古耳干赤	گۇرگانچ	谷儿只	گئورگىيە
古儿津	گۇرچىن	谷儿根	گورگېن
古儿疾汪	گۇرزۇۋاڭ	谷蠡王	«لولىقان»
古尔图	گورتۇ	谷风号	تائىنكادىزە
古儿别连	گۇربىسۇ	姑苏(哥舒)	قوسۇ
古儿干	گورگان	姑墨	قۇم
古巴克萨里	قوبۇقسار	姑且水	قاغزا سۇ (غاز سۈيى)
古尔甘	گۇرگان	姑衍山	كاغانتاغ
古思	غۇس	姑师	قانقىل
古姆里	گۇمىرى	固尔扎	غولجا
古纳巴德	گۇناباد	固满	گۇما
古昔塔思卜	گۇشتاسپ	固失蜜	كاشمىر
古瓦昔儿	گۇۋاشىر	圭勒	كوئىل
古典梵语	كىلاسىك سانسكىرت تىلى	孤石山	ئوق مازار تېغى
古利斯坦条约	گۇلۇستان شەرتنامىسى	孤胡	قوتقۇز
古波斯	گوپىس	顾实汗	گوشخان
古吉拉提	گۇجاراتلار	顾什哈尔	قوجقار
古磧南州	كولىپار ئوبلاستى	顾(或实)始汗	گۇشخان
古斯人	گۇزلار	怪人号	لېفانتانسىك
古烈	كۇلى	鼓鱼号	دەرۇم
古塔巴	قۇتەببە (ئەمىر)		
古朗	دۇرانت		

GONG

زاهىرۇد داۋا
 (دۆلەتنىڭ نۇرى ۋە ئېتىقادىنىڭ تۇرۇكى)
 国史 دۆلەت تارىخى
 国夫人 ئېل بىكە
 国教 ئەل تەلىماتى
 国会号 كۇنگىرېس
 果子沟 كەڭساي
 果格 گوگ
 果敢号 دارىن
 公爵夫人 داچېس
 恭宁翰 كۇنىنخام
 贡德人 گوندىلار
 寡妇内家 ئەمەنگىرلىك تۈزۈمى (نىكاھ تۈزۈمىدىكى)
 括眼罕塔波 سىتۇپا
 工匠 ھۈنەرۋەن
 工兵 ساپيور

GUI

贵族号 نوبىل
 贵霜人 كۇشانلار
 贵霜国 كۇشان
 贵霜 كۇشان شەھىرى
 贵烈克 كۈيلىك
 贵依 گۈي
 贵里扎克 كورزىك
 贵山城 كاسان شەھىرى
 贵妃 ئەتىۋارلىق كىچىك خانىش
 归义侯 ھەقىقەتكە قايتقان تۈرە
 归化城 كوڭخۇت

GUA

瓜难 جائۇنال
 瓜州 قۇملۇق ئوبلاستى (گۇاجۇ)
 瓜哇 ياۋا

GUAN

古里 گۈرى
 古拉克 گۇلاك
 古鹰号 فۇرۇتاك
 古埃及人 قەدىمكى مىسىرلىقلار
 古贾尔人 گۇجارلار
 古安切人 گۇئەنچىلار
 古拉格人 گۇراگىلار
 光英 گىلۇئار
 《光禄大夫弃国公》 داستورخان بېگى يىەن
 《光明之书》 بەگلىگىنىڭ گۇڭى
 光军号 «روشەننامە»
 广州 ئىلاستىرسى
 广安城 گۇاڭجۇ (چىنكلان)
 广仁城 ئورپان
 巩留 ئوقۇر بۇرسۇق
 巩乃斯 توقغۇزتارا
 供养人旁 كۆنەس
 供俸内庭的西洋画师 تايانغۇچى
 ئوردىدا تاللاپ

ئىشلەتكەن ئەجنەبىي رەسىم

拱城 قورغانساي
 拱震城 قورغاس
 共生矿 ماكانداش رودىلار
 宫廷 سۇر، ئورد، بارگاھ
 妨水 ئامۇ دەرياسى
 鬼神 ئەرۋاھلار
 鬼怒号 كىنو
 鬼方 گىۋىر
 龟兹师王国 كۇسەن ئارىسلانخان ئېلى
 桂号 كاتسۇرا
 规号 خىنۇكى

GUN

袞必里克图墨尔根 كۈن بىلىكتۇ مەرگەن
 棍噶扎勒李呼图克图 غۇنتاجالسان خوتۇكتۇ

GUO

国家之光和信仰的支柱 شىھابۇد دەۋلە ۋە

哈里失汗 قارشىخان
 哈里木勒里撒勒都思 ھارى مۇلك سالدۇز
 哈烈 ھېرات
 哈勒都 چالدۇز
 哈勒噶阿满 قالغىنئامان
 哈勒塔 阿拉干 كالتا ئالاگان
 哈喇哈什 قاراقاش
 哈喇塔拉 قارا تالا
 哈喇达坂 قارا داۋان
 哈喇裕勒滚 قارا يۇلغۇن شەھىرى
 郭酣 قوقەند
 郭居静 كاتتانبۇ
 吴钉号 كۈرەتاكېي
 廓尔喀人 گۈركالار
 狗头鱼 خاكېي
 狗鳝号 سالمۇن

HA

哈巴尔苏 قابارئاسۇ
 哈巴甘合罕 قاپاغان قاغان
 哈巴河 قابا دەرياسى
 哈巴失阿迷的 قاباش ئامىد
 哈不花 قارابۇقا
 哈不珊 كابۇشان
 哈八沙迷德 خاباشامىد
 哈八兰 كاباران
 哈答斤 قاتاكن
 哈答斤部 قاداكن قەبىلىسى
 哈答合赤 قاداغاچ
 哈达 خادا
 哈的汗 ھادىخان
 哈萨克人 قازاقلار
 哈萨塔木 ھاساتام
 哈萨克汗国 قازاق خانلىقى
 哈萨尔达格 قاسار تېغى
 哈刺和脱 قارا خوتۇ
 哈刺黠斯(乞吉思吉尔吉斯) قارا قىرغىز
 哈刺郭勒 قارا كۆل
 哈刺库穆 قارا قۇم

关鸟号 گۇئام
 关亦撒刺儿 كۇان سالار
 关云石 كۇن سىمۇبىنچ قايا
 观世音菩萨 ئاۋالوكسۇۋارا
 裸体 ئۇدې
 官有吏 دورغا بەگ

GUANG

光英号 گىلورى
 哈刺旭烈 قاراھىلاكۇ
 哈刺吉克 قاراھىك
 哈刺撒曼 كاراسمەن
 哈刺沙尔 قاراشەھەر
 哈刺瓦纳 كاراۋاناس
 哈刺温那 قاراۋىنەھ
 哈刺札法儿 قارا ئىزاپار
 哈刺海必赌赤 قارا قاي پۇتۇكچى
 哈刺赤 قاراخچى
 哈刺忽木 قارا قۇم
 哈刺忽失 قارا قۇس (قارا قۇش)
 哈刺台 قاراتاي
 哈刺塔尔 قاراتال
 哈刺鲁 قارلۇغ، قارلۇق
 哈刺达万 قارا داۋان
 哈刺和绰 قارا قۇجۇ
 哈刺沐漣 قارا مۇرەن
 哈拉淖尔 قارانۇر
 哈拉套山 قاراتاۋ تېغى
 哈拉回 قارا ئۇيغۇرلار
 哈拉汗 قاراخان
 哈拉套山 قاراتاۋ تېغى
 哈拉 خۇراسان
 哈拉巴 خاراپيا
 哈拉托霍 قاراتوقا
 哈里里 خارىرى
 哈里勃 خېلىلبېگ
 哈里 كارىيا
 哈里 خېلىل
 哈里赛兰 قارى سايرام

哈龙	هارون	哈刺科雍鲁(黑羊氏族)	قارا قويونلۇلار
哈散	هەسەن	哈刺先只脱海	قاراسەنگىر توقاي
哈散卜罗失	هەسەن بروش	哈刺土耳盖河	قارا تۇرغاي دەرياسى
哈伊尔	كايسر	哈刺察儿(兴庆府)	خالاچار
哈狄尔汗	قادىرخان	哈刺巴格	قاراباغ
哈半阿伊犁	خابانئا	哈刺忽喇	قاراقورا
哈雅尔巴斯河	قايارباس دەرياسى	哈刺旭烈	قارا ھىلاكو
哈苦儿	قاقۇر	哈刺海	قاراقاي
哈什木	ھاشىم	哈刺巴失	قاراباش
哈齐斯坦	خارچىستان	哈刺布隆	قارابۇلۇن
哈甫	كافى	哈刺答纳	قارادانا
哈喇布拉岭	قارا بۇرا داۋىنى	哈尼科夫	خانىكوۋ
哈喇和卓	قاراقوجۇ (قاراغوجا)	哈尼木帕夏	خانىم پاشا
哈喇喜	قارا ھىسار	哈尼斐派	ھەنىپە مەزھىپى
哈喇噶阿緬	كالگانامان	哈尼诺洪果尔	خانى نويا كوئىنگۇر
哈喇巴尔迦逊	قارابالغاسۇن	哈尼法	ھەنىپە
哈喇塔勒河	قازاتال دەرياسى	哈密德	ھەمدە
哈喇裕斯	قارايۇس	哈阑	خارران
哈尔失	قارشى	哈德良	خادىرىن
哈尔辛	خارسىن	哈德瓦尔	خادۋار
哈尔卡巴德	خالقئاباد	哈丁苏木	خاتتىنسۇم
哈尔雅克哈克	قارياققاق	哈扎拉斯普	ھازاراسپ
哈尔米纳	كارمىنا	哈扎拉人	ھەزارالغىلار
哈尔纳斯	كارناس	哈扎拉人	ھازارلار
哈尔噶里克	قاغىلىق	哈扎拉	ھازار
哈尔平原	خار تۈزلەڭلىكى	哈扎尔人	قازارلار
哈思罕	قازخان	哈扎提亦马姆	ھەزرىت ئىمام
哈思汗	كاسخان	哈扎腊人	ھازارلار
哈内	خانىۋى	哈扎只	ھەججەج
哈纳巴德	خاناباد	哈扎儿·阿者甫	ھازار ھاسىفى
哈纳特	قانات	哈森	ھەسەن
哈法	كاففا	哈孜	غازى
哈乌萨人	خائۇسالار	哈孜伊玛都丁马斯金	قازى ئىمائىددىن ماسكىن
哈乌德	قاۋۇرد	哈孜苦思丁	قازى شەمشىدىن
哈只巴儿刺思	ھاجى بارلاس	哈孜札答黑鲁米	قازى زاداخ رۇمى
哈只不	ھاجىب	哈孜伯克阿满	قازى ئامانبېك
哈只吉雷	ھاجى گىرې	哈丹	قادان
哈只达干	ھاجى تارخان	哈屯河	قانتۇن دەرياسى
哈只打汪	گاچاداۋان	哈斯塔	خەستە
哈只儿比拉	قادىر بىللاھ	哈斯哈苏	قاسقاسۇ

哈因答失汗
哈施朗

قېرىنداشخان
قاسران

哈飞思
哈莱
哈亦刺(海押立)
قايلاق (قايالسق)

HAI

海崔号
海勾力土
海肠号
海神子之
海猪号
海鱼曼号
海吉拉
哈弗坦
哈耳哈耳
哈耳卡木
哈迷的不儿
哈迷尔
哈木失
哈卡尼
哈黑
哈黑塔
哈克纳扎尔
哈克库拉
哈菲兹
哈非汗
哈非思
哈非速丁
哈非兹
哈比布拉汗
哈比卜
哈比卜兀刺
哈比勒
哈比儿
哈迪尔伯
哈迪特
哈迪札别昆
哈吉妥拉
哈吉甫
哈吉巴鲁刺思
哈吉缙克

ئالكايث
ئاخلىس
پۇرپۇيس
ئالبىيۇن
دافىنا
كۈنگېر
ھەققۇلبەگ
كاقتان (كاپتان)
كاكال
خاركام
كامىدبۇر
كارمىل
كامۇش
خاقانى
ھارق
كاكىتى
ھەققنەزەر
ھەققۇللا
ھاپىز
خافىمخان
ھافىز
ھاپىز
ھەبىبۇللاخان
ھەبىب
ھەبىب تۇلا
كابىلا
كابىر
قادىر بەگ
قادىت
خەدىچە بېگىم
قازىخان تۆرە
ھاجىپ
ھاجى بارلاس
كاجىچاك

خاما
قامار نېقودېر
قەمىرىدىن كارمانى
خامماد راۋىيا
ھەمەدان
كامالدىن
ھەنىپە مەزھىپى
خانلار
ھارۇن رەشىد
قارۇن
قاسس
ھاشىپ
ھاشىشەن
خاۋرىت
كاۋىس
ھەزرىت بېگىم
ھەزرىت مەختۇمى نۇرا
ھەزرىت شاھابدىن
قاسىم كۈچىن
قائۇر
قازان
خانەنكىن
كالاندارس
خاس
كالۇتاج بارى
خاك بېردى بېكرى
خاك نەزەر دىۋانا
ھەمىد
ھەمدۇللا مۇستاپا
كاۋاندا
قاجىئۇن
قايمىم
ئىل قادى
ھاكىم
خاراڭ
خارۋار
كارۋارناق

汉西	خەنشى	哈特恰	خاتچا
汉志	ھىجاز	哈占	قازان
汉卡	خانقا	哈库拉巴德	ھەققۇلئاباد
汉奈斤	خانكىن	哈兹拉季朔赫	خازراتسوخ
汉堡号	خامبۇرگى	哈儿	قار
汉腾格里	خانئەڭرى	哈儿石	قارشى
汉漠拉比	مۇرا	哈儿特里	قاقتا
汉书西域传补注	«خەننامە، غەربىي يۇرت تەزكىرىسىگە تەفسىر»	哈儿哈孙	ھارغاسۇن
翰海	بايقال	哈儿八里	گەربالىق
韩林	دانىشمەن - ئۆلىمالار كامالەتخانىسى	哈儿出黑	قاراسۇخ
韩译拉巴德基斯	خانزىلار بادگىسى	哈儿普斯特	خار پۇست
韩奇号	كاراساكى	哈嘉智	خارجاچى
海参号	تەرىپىانگى	海达尔肯	ھەيدەركەنت
海马牙	تۇسەك	海格立斯	خېركوسىلى
海马号	(خۇرس) سى - خۇرس	海留克莱斯	ھېلوكلېس
海象号	ئۇلىرىس	海拉克流斯	ھېراكلىئوس
海贼号	كۇرسار	海拉巴德	خەيرئاباد
海洋号	ئوكيان	海罗甸	ھېرودېن
海鱼号	رۇنىكۋېل	海维西	ھېۋىس
海龙号	سى - دراگۇن	海合都	گاىخانۇ
海狮号	سى لايئۇن	海加顿费洛斯	خېكاتومپىلوس
海豹号	سى - لىۋپارت	海棱恩多夫	ھېلېنېندورل
海资号	سى يۇئاچېر	海费斯	ھېۋىس
海神号	ترىتۇن	海沙利牙	قەيسەرىيە
海风号	ئۇمكازە	海儿喀奈	خەيرخانى
海头	لوپنۇر	海胆号	ئۇرچىن
海山	قايسەن		
海西国	رەم		HAN
海押立	قايلق	罕撒尔	خانسار
海护王	سامۇدىرا گۇپتا	罕萨	ھونسا
海屯	ھايتۇن	罕喀	خانقا
海都	قايدۇ	罕塔火赤儿	خىنئاخوپىر
海都是合失	قايدۇ قاش	罕巴尔	قامبار
海都立八刺	قايدۇ باراق	汗查德	خانزادە
《海都一笃哇之乱》	«قايدۇ - دۇۋا توپىلىڭى»	汗国	ئىل
海者	قايدۇ	汗，可汗	خان، قاغان
海努克	قاينۇق	汗八里	خانبالق
海兰答尔	قەلەندەر	汗算端	خان سۇلتان
海迷失	قايمىش	汉族	خەنزۇلار

曷利沙始罗迭多(戒日王) خارچا سىلادتۆا
 曷利沙伐弹那 ھارسا - ۋادانا
 曷萨可汗 خىساي قاغان
 渴盘陀 گورباندى
 纥奚世氏 تۈرگىش (تۈرگەش)
 禾忽 خوقۇ

HEI

黑山人 مونتهنبىگرلار
 黑德儿沙 قىدىرخان
 黑姓 قارا قالپاقلار
 黑刺克烈 ھېراكىلى
 黑吉夏斯 خاكاسلار
 韩默理 ھامبىر
 阏伯周 كەنبۇجۇ
 邯匝速檀 ھەمزە سۇلتان
 舍米特人 خامىتلار

HANG

杭爱山 ھانگاي تېغى
 杭州 خاڭجۇ

HAO

豪茨马 خوتىسما
 豪西希 خائۇسىگ
 号 تەخەللۇسى
 号子汗 غۇزخان

HE

合答仑古 قاداي رېنگۇ
 合答曲伶 قادا كۇرس
 合答 قاداڭ
 合骨咄陆 ئالىپ قۇتلۇق
 合的思 گەردىزى
 合答 قادا
 合底西亚 قادىسيە

海拉完 قايرىۋان
 海里 قاپلى
 海迷赤 قايمىچ
 海拾特比赫失特 خەشىد بىخىشىت
 海德 ساگار اگونى
 海尼史 خاپنىسىچ
 海怪号 كىراكېن
 海洋号 ئۇشېن
 海狼号 سى - ۋولفى
 海蛟号 سى - دۇگى
 海猫号 سى - كات
 海上侦察兵 سى - سىكائۇت
 海鹰号 سى - ئۇل
 合西答 قاسىدا (قەسىدە)
 合塔那颜 قاتانويان
 合塔完 قاتاۋان
 合答罕 قاداغان
 诃额仑额客 ئولۇن ئېكى
 诃达妥支 ئاروكاندىچ
 诃额仑 ھۆئېلۇن
 诃陵 كالىنگا
 诃迦 كاگا
 诃黎布失毕 خار بېۋىسپا
 诃论失德 ھارۇن رەشىد
 诃伦 ھارۇن
 诃咄 قۇتتال
 荷美利特人 خومبىرىتلار
 荷列撒 خوراسان
 河东 خېدۇڭ (دەريا شەرقى)
 和州宣慰司 خېجۇ چارچى سلاۋچى جۇجۇقى
 和卓 خوجا
 和阗 خوتەن (ئۇدۇن)
 和硕柴达木 خوشو-سايدام
 和硕特部 خوشوت قەبىلىسى
 和世王束(元明宗) كۇسالا
 和丰城 قوبۇقسار
 浩罕 قوقەند
 赫扎思 ھېجاز
 赫尔茫 ھېلمان
 贺腊毗伽可汗 ئالىپ بىلگە قاغان

和什克	خوجەك	合刺	قارا
和什山	قوشتاغ	合刺瓦勒	چاراۋال
和什池	قوشنور	合刺玉速夫	قارا يۈسۈف
和什刺普	قوشراپ	合刺赛 非德	قالائى سېفد
和扎萨赖	خوجا سەلەي	合刺合勒只惕额列惕	قالاقالجىت
和卓亚合甫	خوجا ياقۇپ	合赞尼牙	خازانىيە
和色尔	قىزىل	合赞算端	قازان سۇلتان
和只	قوچا	合赞	قاسان
和忽	خوقۇر	合山城	قاسان شەھىرى
和忽辛尼格儿哈尼木	قوسىن نىگار خانىم	合尔斯基	چىرسكى
和阗	خوتەن	合颜	كاپان
和屯	خوتۇ	合伊难支	خان ئىنانچى
赫尔曼	ھېرمان	合失	قاش
赫尔曼	ھارتمان	合马儿丁	قەمىردىن
赫尔辛基	خېلىسكى	合思	قارن
赫茨菲尔德	ھېرزفېلد	合罕	قائان
赫梯人	خىتىتلار	合班	قاپان
赫哲人	گۈلدلار	河碁侯	خېچى تۇرسى
赫匝刺思卜	ھېزاراسپ	河肠号	پۇفېر
赫气勒塔克	قىزىلتاغ	河鲋号	شاد
赫色勒牙特	قىزىليارت	河西	خېشى (دەريا غەربى)
赫泰	قىمتاي	河中地	ماۋرا ئۇننەھر
赫赫人	خېخېلار	河西走廊	خېشى كارىدورى
赫罗姆陶	خرومتاۋ	河中	ماۋرا ئۇننەھر
赫勒斯滂	خېلىلېپونت	何羯大	خوجىدا
赫伯尼	خېپىرنى	和鄂尔力克	خوئۇرلۇك
赫卡尼亚	خېركانى	和鄂尔勒克	خوئۇرلىق
赫罗迪安	خېرودسېن	和硕柴达木	كۈچۈ - سەيدام
赫利奥多尔	خېلوددورى	和硕特	خۇشۇت
赫希昔攸斯	خېسىچئوس	和霍集占	خوجا جاھان
弘吉刺	قوڭغۇراتلار	和什库珠克岭	قۇشغۇجۇق تېغى
弘吉刺族	قوتقورات ، قونغۇرات	和布克塞尔	قوبۇقسار
弘忽	قۇتقۇ	贺诺里亚	ھونورىيە
红狐	قىزغۇچ تۈلكە	贺敦	خانتۇن
红鲈号	مېرۇ	贺鲁	ئاسناقۇل
红鱼号	رېدىفش	和谐号	كونكورت
红鲂鯢	سى - رۇبىن	贺兰山	خېلەنشەن تېغى
红鳍鱼	پامپانتۇ	贺儿王朝	كۈر خاندانلىقى
红海龟	لۇگېرگېت	和解室韦	قوقاي شىرۋىنلار
鸿胪	مۇراسىمبەگ	和什	قاش ، كىش

黑太泌 خىتايچىن شەھىرى
 黑可汗 قاراخان
 黑姓可汗登里伊罗密施 قارا ئوق قاغانى
 تەڭرىدىن بولمىش
 黑娄(乞许) ھىرات
 黑湖 لاک نوسىر
 黑黝赤哈 چېپىلىنچ - چارا
 黑农大食朝 ئابباسىيلار خاندانلىقى
 黑城子 قارابالغاسۇن
 黑五子 بىلاک بىرىئىس
 黑鳍号 بىلاکخۇن
 黑天我鸟 بىلاک - شىۋان
 黑鱼号 بىلاکغىش
 黑鳍鲑 خادۇک

HEN

痕素乌河 خىڭسۇ دەرياسى
 痕都斯坦 ھىندىستان
 享丁顿 ھونىتىنگتون
 HENG
 横相乙儿 خۇڭشاڭئىيىئەر
 横相己儿 قۇم سېڭىر
 恒河 گانگى دەرياسى

HONG

洪博特 ھومبولد
 洪达迷尔 خۇندامىر
 宏达米尔 خۇندامىر
 宏观世界 ماكرو دۇنيا
 弘扬佛法 بۇددىزم قائىدىلىرىنى تەشۋىق قىلىش
 忽特郎 قۇتلان
 忽卜绰儿 قۇپچۇر
 忽来失墓地 قۇرەيش
 忽儿八哈额勤赤 قۇرباغا ئېلچى، قۇرباقا
 忽儿珊 خۇراسان

HOU

候厅 ساغۇن
 候倍 نائىب
 侯屈利田比可汗 ئىل قۇتلۇق بەگ قاغان
 侯腊马巴德 خۇرراماباد
 后杭爱山 ئاراهانگاى تېغى
 活国 قۇندۇز
 (侯昆可汗)莫贺咄侯屈利毗可汗 باغاچۇر
 ئېل(نون) ئاي بەگ قاغان
 侯分氏 ئىۋالار
 侯利蚤尔 ئېلچۇر
 侯利费设 ئېلبەگ شاد
 货帮 يۈك كارۋانلىرى

HU

忽秃黑昔 خۇتۇقچى
 忽钦部 قۇچىن قەبىلىسى
 忽答失 قۇداش
 忽答班达 خۇدابەندە
 忽刺纳 قۇراناس
 忽楞札克 قۇلۇنچاق
 忽歹达 خۇدايداد
 忽歹忽里沙哈弗勒 خۇدايقۇلى شىغاۋۇل
 忽兰沙 خۇرامشاھ
 忽失吉勒迪忽乞勒答失 قۇشگېلىدى كۇكۇلداش
 忽失刺夷忽乞勒答失 قۇشراي كۇكۇلداش
 忽思老沙 خۇسراۋشاھ
 忽都不丁 قۇتبىدىن
 黑宰哈萨克 قىزاي قازاقلرى
 黑的尔火者 قەدىر خوجا
 黑的儿牙速里 قەدىر ياسۇرى
 黑伦 خېرىن
 黑尔梅里希 خېلمىرىچ
 黑格尔 ھېگېل
 黑沙 قارا قۇم
 黑沙 سابىلس نوبىرس
 黑沙城 قارا قۇم شەھىرى

忽都合别乞	قودۇقبايىگى	忽邻勤塔	قۇرۇلتاي
忽阑	قۇلان	忽鲁木石	قۇرۇمشى
忽阑别乞	قۇلان بېگى	忽思答儿	قۇسدار
忽扎忽思	قورزاقۇز	忽失帖木儿	قۇش تېمۇر
忽扎黑	خوزام	忽速黑	قۇسۇق
胡札儿	كۇزار	忽底阿勒密哈牙	قۇت ئالمىش قايار
忽答迭迷失	قۇدادىمىش	忽都鲁城	قۇتلۇغ
忽察	قۇتشا	忽都合别乞	قۇتۇقۇ بېگى
忽亦勒答儿薛禅	قۇيىلدار سىسشېن	忽牙思	قۇياس (قۇياش)
忽哥赤	ئوگىتچى	忽希思坦	قۇھىستانى
忽塔	گۇتا	忽兰皇后	قۇلان
忽牙失	قۇياچ	忽里	قۇلى
忽即斯坦	كوزىستان	忽勤脱罕	قۇل توغان
忽里模子	ئورمۇز	忽木	قۇم
忽里模子	هورمون	忽木阑犬	قاملانچۇ
忽里模子	ئورمىس	忽木升吉儿	قۇم شىگىگر
忽里模思德 (神名)	ئورمۇزىد	忽迷思	قىمىز
忽帝河	خوجىيان مۇران	忽巴察	قۇباچا
忽罗拔得	خىروبات شەھىرى	忽必来	قۇبلاي
忽论城	ئاخروم شەھىرى	忽底阿勒密哈牙	قۇت ئالمىش قايار
忽歹达	خۇدايداد	胡瓦斯	خۇۋاس
忽底阿勒密失哈牙	قۇت ئالمىش قايا	胡克	خۇكى
忽思老	خۇسراۋ	胡刺沙	خۇراشاھ
忽思老·巴维思	خۇسراۋ پارۋىز	胡茶辣	گۇزرات
忽毡	خوجەند	胡赛音	ھۈسەيىن
忽斯	خۇز	胡赛因	ھۈسەيىن
忽秃黑昔	خوتوخس	胡语	يەرلىك خەلق تىلى
忽瓦达隐芒	خۇداياد	胡诺留斯	ھونورىيۇس
忽鲁里人	ھۈلۈلىلار	胡维色伽	ھوۋىسكا
忽察	خوجا	胡那或浑那	خۇكا دەرياسى
忽炭	خوتەن (ئۇدۇن)	胡虎河	خۇخ دەرياسى
忽马儿的斤	خۇمار تېگىن	忽木刺	قۇمرا
忽儿罕	خۇراقان	胡木开吉儿	غۇمىسغور
忽苏法根	خۇشۇفاغن	胡琛	غۇچىن
忽惕巴	قۇتبە	胡录察	ئۇلۇغكات
琥脑	كەھرىۋا	忽必烈汗	قۇبلايخان
虎号	تايگېر	忽都	قۇدۇ
虎思八里	قۇزبالغ	忽都思	چۇدۇز
虎思兀鲁思	قۇزئۇلۇس	忽都思	قۇتۇس
虎思斡耳朵	قۇزئوردۇ	忽都花别乞	قۇتۇق بېگى

胡实健国 گوزگان دۆلىتى
 胡密 تېرمېستان
 胡禄居 كۆلۈگۈ
 胡禄俊利发 كۆلۈگ ئېلتەبەر
 胡禄居部(斛律氏) كۆلۈگۈ
 胡实健 گوزگان
 胡只儿 ھوجىرا
 胡马 خۇ(غۇز) ئېتى
 胡蛮 ھومان
 胡兹答尔 غۇزدار
 胡利族人 خۇررىئانلار
 胡图人 خۇتۇلار
 胡济斯坦 خوجىستان
 呼尔喀河 ھۇركا دەرياسى
 呼伦乌苏 ھاللون ئوسسو
 呼毒尼 قۇدۇنخان
 呼于耆王 قويۇنچان
 呼岱巴尔氏伯克尼雅斯 خۇدابدەربەگ نىياز
 呼图克图 خۇتۇقتۇ
 呼尔满 قورمان
 呼扎特 ھۆججەت
 呼揭 خاگات
 护国军 جۇمھۇرىيەتنى قوغداش قوشۇنى
 护国运动 ئاساسىي قانۇننى قوغداش ھەرىكىتى
 护闻城 ھوپىتان
 护兹那巴城 ھوزناباد
 护军都尉 مۇھاپىزەتچى قوشۇن نۇتۇقىبىگى
 护时 دىجۇزدىجان
 护法军政府 ئاساسىي قانۇننى قوغدىغۇچى ھەربىي ھۆكۈمەت
 斛执氏 چەپنى
 斛律氏 چارۇقلۇق
 斛批氏 چاپىش (چابىس)
 壶充国 خۇنۇ، ھون
 鞏允 خۇنيۇن
 狐胡 قۇتغۇر
 狐鲞号 ساردا
 鹤陇甸 ئورانبەگ
 浑 غون
 浑八什 قۇمباش

扈代 ھۇد
 HUA

华严 ھۇددا ۋاتام ساكاماھۇرا پۇليا سۇترا
 华盛坝 ۋاشىنگتون
 华莱士 ۋاللاس
 华脐鱼 سى - دېۋىل سۇپىرىپ
 华西里 ۋاسلى
 华西里伊凡诺维奇 ۋاسلى ئىۋانوۋىچ
 华夏文化 ئەبىرىيەت، ئەسۋەت
 滑儿人(瓦尔人) ئوۋارلار
 滑儿柯尼台人(即阿瓦尔人) ئوۋار كونىئايلا
 花恐 لوئىگۇلدى
 花环号 چاپلېت
 花拉孜模朝 خارازىم سۇلالىسى
 花拉孜莫 خارازىم
 花比哈 قابىخا
 花刺子模人 خارەزىملار
 花刺子模 خارەزىم
 滑 ئېفىئالېت
 滑国 قۇندۇز
 桦号 كابا
 怀仁可汗 دىيانەتلىك قاغان

HUAN

换扎孙 قۇياش
 欢喜河 ئوتلىگىتىس دەرياسى
 《焕若神居》«خۇددى ئەيسانىۋى ئەۋلىيالارنىڭ ھەشەمەتلىك دەرگاھىدەك»

HUANG

《皇家墓地》«گۈمبەزەتۇلخاقانىيە»
 皇家方舟 ئارىك - رۇيال
 皇家森林 خوربىست - رۇيال
 胡咄葛 قورتارغارلار
 胡木什吉儿 تۇمسىرۇر

皇家橡对 رۇيال - ئوغاق
 皇后 خانىش
 皇都 قاغان (پادىشاھ) شەھىرى
 皇贵妃 شاھبانۇ
 《皇朝藩部要略》 ئىشلار ئائىت يۇرتلارغا
 باشقۇرۇش جەريادىشاھقا تەۋە ياقا
 يۇرتلار ھەققىدە قىسسە»

黄头 سېرىق
 黄峰号 ۋاسسىپ
 黄道号 زۇدىئاك
 黄貂号 باتىقىش
 黄金氏族 ئالتۇن ئۇرۇق
 晃豁坛人 قوڭغىراتلار
 晃豁坛 قوڭقۇتان
 晃兀儿塔海那颜 قونقۇرتاقاي نوپان

HUI

回族 خۇيزۇلار
 回纥 قەدىمكى ئۇيغۇر
 回纥婆闰 ئۇيغۇر بوپان
 回纥斯坦 (畏兀儿斯坦) ئۇيغۇرستان
 回回人 مۇسۇلمانلار
 回民 مۇسۇلمان پۇقرالىرى
 回疆 ئۇيغۇرلار رايونى
 《回疆通志》 «ئۇيغۇرلار رايونى ھەققىدە
 ئومۇمىي تەپسىرات

回纥亦都 ئۇيغۇر ئىدىقۇتى
 辉特 خوئىت
 辉特口 خوۋىت
 辉特台沙克都尔 خوۋىت تەيبى ساكدۇر
 辉渠侯 خۇيچۇي تۆرسى
 惠远城 كۈرە
 惠宁城 بايانداي
 灰楼 ئاشپىس
 灰鼠 ئىپىن
 灰色鲸 گرايىپىك
 会要 مەجمۇئە

HUN

浑巴什河 قۇمباش دەرياسى
 浑奴果尔 ھوننۇگور
 浑德密儿 خۇندامىر
 浑特尔 ھونستىبو
 浑王 غونخان
 浑金岁 غونسوس
 浑邪王 قونشارخان
 浑康 غۇنيۇ (غۇنگىر)
 荤粥 غۇنۇك
 混夷 غۇنرەي

HUO

霍博河 قوباق دەرياسى
 霍博克河 قوبۇق دەرياسى
 霍博克萨尔 قوبۇقسار
 霍尔 خورلار
 霍尔人 خورلار
 霍尔嫩 ھورنۇن
 霍尔塔 خېئورتا
 霍尔特 خورت
 霍尔果斯 قورغاس
 霍尔穆兹 ھورمىز
 霍尔德尔 خولدىر
 霍尔斯塔德 خالىستاد
 霍湿尔斯 ھوۋورت
 霍伊 خوي
 霍姆斯 ھومس
 霍集斯 خوجىس
 霍贾奇坎 خورجا كەند
 霍贾卡拉 خوجا كالان
 霍贾姆巴斯 خوجامباس
 霍真特 خودجەند
 霍诺海 قونۇقاي
 霍诺流士 خونورىئوس
 霍去病 خوجۇبېيىڭ
 霍拉赛 خوراسى
 霍斯特 خوست
 霍集斯 خوجىس
 霍湿斯 ھاۋوپىس

吉思勤不花	قىزىل بۇقا	浑都思察	قۇندۇزچا
吉思尔撒里黑	قىزىل سېرىغ	活阿缓城	ۋارۋالىز
吉鲁弗特	جىرۇفت	活颌利发	قۇس ئىلتەبىر
吉儿都怯	گىرىدىكۇ	伙加和奴尔	خوجا قونار
吉儿乞儿	قىرغىز	货利习弥伽	خۇارەزىم
霍博	قوباق	镞沙	ۋاخشى
霍达辛河	خوداسىن دەرياسى	潮级号	لوش
霍吉占乱	خوجا جاھان توپىلىشى		
霍吉集尔	قۇجابىر		
霍尼迈拉呼卡伦	خۇنمەيلاخۇ		
霍集占	خوجا جاھان		
霍斯库鲁克山	قوشقۇلاق تېغى	吉阿丁	زىياۋۇدۇن
霍渥斯	خاۋۇۋۇس	吉巴里	گىبارى
霍占	خوجا جاھان	吉达	جىددە
霍尔木兹	ھورمۇز	吉打州	كىدا
霍脱思罕	خۇتوزخان	吉德洛洼	زىدلوۋ
火者里	خوجالى	吉野号	يوشۇ
火者那颜	خوجا نۇيان	吉本	گىبىب
火者如刺	خۇجا نۇرا	吉里忒堡	گىرىت
火者塔术丁	خوجا تاجىدىن	吉里坛子	جىلىيۇزى
火者塔术丁	خوجا تاجىدىن	吉里普勤	زىرىپۇل
火者盖耶速丁	خوجا غىياسىدىن	吉里	گىرى
火者盖耶逻丁	خوجا غىياسىدىن	吉利可汗	ئىل قاغان
火袄教拜火教	ئائەشپەرەسلىك، زەردەش دىنى	吉拉尔德	گىلاردە
火察儿	قۇتسار	吉拉克亚拉格	كېرەك ياراق
火察哈儿	قوچقار	吉兰	گىلان
火喀儿部落	خوكار قەبىلىسى	吉林斯	گىرىنىسى
火勒汪	خولۇان	吉罗木	جىروم
火灵	خۇارەزەم	吉罗多	گىلوئوتتو
火鲁刺思部	قورولاسلار	吉查	گېزا
火遂人氏	ئوت پىرى	吉尔加斯	گىرگاس
火迷失	قۇمش	吉蔑	كىمبىر
火都	قودۇ	吉岳木	گۇيۇلام
火儿赤	قورچى	吉乞	كىگ
豁儿的察	كورتىتسا	吉福德	گىففورد
火失浑	قوشقۇن	吉特罗亚	گېدروسىيە
火秃儿的斤	قوتور تېگىن	吉杂克	جىيەك
火鱼号	ياپپىر	吉扎克	جىزاق
火枪手	ماسكېتېر	吉日杜万	قىزداۋان قىردان
豁	كوي	吉思勤阿儿思兰	قىزىل ئارسىلان
豁阿思米儿乞	ئوقاز مېرىكت		
豁字格秃儿	ھوبۇگېتۇر		

II

迦扎勒	غەزەل	豁刺卜辛格	گوباب سىنگ
迦集	غازى	豁兰八失	قۇلان باشى
迦布德扎马	كابۇدجاما	豁里速别赤	قورسۇبىش
迦弗儿	كافۇر	豁里秃马惕	قۇرى تۇمات
迦凯乌斯	كەي كائۇس	豁儿赤	قۇرچى
迦里夫	كالىف	计舒河	قاش دەرياسى
吉灭克	كىمەك	鸡足山	كۈكۈتاپان
吉利吉思	قىرغىز	笈多王朝	گۈپتا خاندانلىقى
吉普赛人	سىگانلار	智利人	چىلىلىقلار
吉尔扎依人	غىلزايىلار	缉禾营	ئەتكەسچىلەرنى تۇتقۇچىلار قوشۇنى
吉尔吉斯人	قىرغىزلار	缉捕局	پايلاقچىلىق تۇتقۇن قىلىش ئىدارىسى
吉约木鲁不鲁乞	گۇئىللا تۇمبىدى رۇبرۇك	矾波号	ئىسۇنامى
基西人	كىسىسلار	疾风号	خاياتىكادىزە
基库尤人	كىكۇيۇلار	机巧号	ئارىتفۇل
基切人	كىچىلار	机敏号	ئاستۇت
基辅	كىيېۋ	饥风号	ئىسۇكارە
基勒	كىل	疾行者	سكورچېر
基勒人	كىلىلار	积极号	ئاكىتىۋىت
基迈克人	قىماقلار	激昂号	تۇمالىق
基连斯克	كىرىنسىك	集团军	گۇرۇپپىۋوي ئارمىيە
基华	خىۋا		
基尔曼沙	كىرمانشاھ		
基尔曼(辽起儿漫)	كىرمان		JIA
基泽克尔曼	كوزىكىرمان	迦隆频迦	كالاۋىنىكا
基迈博物馆	گۇمبىنت مۇزېي	迦巴尔	كابان
基伯	كىبى	迦波思	كاپۇس
基督教	خىرىستىئان دىنىنىڭ كالامى	迦坦	چاتان
基多托	گۇيدوتتو	迦的勒	چادىلى
基马克人	قىماقلار	迦勒底	چالدىيا
基发	كىۋا	迦勒底人	چالدىنلار
基发克	كىۋاق	迦勒迦河	كالكا دەرياسى
基兰	كىلان	迦湿弥罗国	كەشمىر
基孜耳·阿尔凡特	قىزىلئارۋات	迦尔宾	قارىپىن
稽粥老上单于	قايۇق رۇشات تەڭرىقۇت	迦尔梨	كارلى
稽候珊	جىخۇز	迦儿尼	جارجى
稽且王	جىمكەخان	迦儿纳忒	كارنات
记述装饰	زاينىن ئەل - ئاخبار	迦司塔牟尼	قاستامۇنى
记述的装饰	خاتىرە بىزە كلىرى	迦罗林王朝	كارولىن خاندانلىقى
记朱驹跋	قازغىلىق	迦木思	كامۇس
纪利尼	گېرىنى	迦恩	سائېن
集赛	جىسىيا	迦帕朵思	كاپادوس
集约经营	ئىگىلىكنى تۈجۈپىلەپ باشقۇرۇش	迦太基	گارزاگې، كارفاگىن
只儿豁阿牙	جىرقۇئاداي	迦兰陀德鲁阿	كالانداروئۇئا

建	بىر قۇش	只勒谷	جېلگۇ
菅揭薇	ماڭلاۋۇر	季米特利顿斯科依	دىمىترى دونسكوي
菅家号	سىنبىشال	加那利群岛	كانارس تاڧىم ئارىلى
寄多罗王朝	كىدارا خاندانلىقى	加里安	گارئان
疾陆城	زارالڧ	加利亚克	گالىئاس
洁实张尔	كىسسەر	加勒巴	گالبا
迦勒迦河	كالكا دەرياسى	加丹打	كاتاندا
迦勒底人	خالدئانلار	加异勒	كارال
迦马底	كامادى	加异勒(哈亦勒)	كايىل
迦儿漫	كارمان	加秃丁	گاتۇدىن
迦乌斯	كائۇس	加秃丁皮尔阿里	گاتۇدىن پىرئەلى
迦章	كازان	加西莫夫	قاسموۋ
迦果试	كاپچا	加啥罗(无雷)	قاشرۇ
迦尼迦招提	كانىككاتىيا	加尔底吉	گەردىزى
迦没路	كامارۇيا	加可布	ياكۇپ
迦叶波	كەچىپا	伽骨咄录叶护	بىلگە قۇتلۇق يابغۇ
迦维衞	كاپلاۋاستۇ	伽勒比	كالىپى
迦舍	خاچا	伽利利湖	گالىلى كۆلى
迦羯	كاركا	伽拉提	گالات
迦鞞试	كاپچا	贾木	جامۇ
迦南人	كانائانلار	贾费尔奥格鲁	جافەرئوغللى
迦尔兵普兰	سارىپىنى پالونۇ	贾拉勒阿巴德	جالالئاباد
迦拘罗	چاچوردا	贾马勒卡而西	جامال قارشى
伽只万	گاجداۋان	贾弟克	جادىق
伽毗	كاپى	甲骨文	چىڭخناق يېزىقى
伽邪	بودخ گاپا	甲斯便山	ساسىپىئال
伽那城	بۇدخ گاپا شەھىرى	嘉维	ساھۇن
伽磔	كەچىپا	嘉纳儿	سانار
伽吉普尔	گاجىپۇر	嘉术金筒	قۇتلۇق ئالتۇن ناختايى
伽比沙(迦毕城)	كاپىسا	夹毕特勒	چاپىغ تېگىن
伽拔但	كابۇتان	笱	چورى
伽不单国	كرىستانا	佳位斯口	جۇراس قەبىلىسى
伽秀沙尼	كاسسانكا		
伽蓝	سانگاراما		
伽古罗	چاچوردا		
伽可汗	قۇتلۇغ بىلگە كۆل قاغان	坚号	كاشى
加拉人	گالالار	坚振	قەتئىيلىشىش
加拉梅	گارامى	坚强号	سىتىيۇردى
加拉曼特	گارامانتى	剑鞘鱼	سكاباردېفىش
加泰隆人	كاتالونلار	剑水	كېم دەرياسى
加拿大人	كانادالىقلار	剑浮	كامبو
加利西亚人	گالىسىيلار	剑鱼号	شۇۋۇردىڧىش
加贝伦茨	گابېلېنتس	谏义里	كېدىرى

JIAN

JIN

金	كىنىدا
金刚石	دىئامۇنت
金枪鱼	تۇنىن
金色草原	ئالتۇن يايلاق
金牙山	ئالتۇن چىش تېغى
金朝	ئالتۇن خانلىقى
金沙岭	بوغۇ ئولا
金陵府	چىلىننۇ
金光明经	ئالتۇن يارۇق
金加人	كىنگالار
金属货币	مەدەن ئاقچا
金合富花刺	جىنھال فۇقارا
营口鱼	ترومپېتغىش

JIANG

江风号	كاۋاكازىي
江华岛(朝鲜)	كاڭخۇئا ئارىلى
江布尔	جامبۇل
扎什伦布	جاش لوبۇ
彰八里	جانبالىق
将军	سەنگۈن (گېنېرال)
蒋友仁	بېنوسىت
讲述	تەپسىر قىلىش

JIAO

教会湾	مىسۇن باي
教士乔治	گېئورگېس
角	بۇرغا
角省号	سىپىناكىس
焦韦思	جاۋائىن
焦布纳特纳迦尔	جۇبۇنات ناگارى
交通素财阙	«قاتناش گۇرۇھى»
	مالىيە زومىگەرلىرى (كاروللىرى)

JIE

颌于迦斯	ئىل-ئۇگاس
颌于迦思	ئىل ئىگىسى

加速丁	غىياسىدىن
加干和卓	جاھانگىرخان
加富尔公爵	كۈنت - دى كاۋۇر
颌阿波	جىئاپو
颌利汗	ئىلىگىخان
颌利毗伽可敦	ئىلىبىگ بىلگە قاتۇن
颌利毗伽可敦	ئىل بىلگە خاتۇن
颌鼻叶护	ئىلىبىگ يابغۇ
颌芯达度设	ئىلىبىگ تارتۇش شاد
颌芯真珠叶护可汗	ئىلىبىگ تارتۇش يابغۇ
颌质略	چاچا ساڭۇن
颌质略	ئىزگىل
颌质略族	ئىزگىل قەبىلىسى
颌干迦斯亦	ئىل ئۇگاس
颌汗国	ئىل (خانلىق)
颌于斯	ئىل - ئۇگاس
颌跌利施可汗	ئېلتىرىش قاغان
颌毕湖	ئېپىنۇر كۆلى
捷枝	ناپچىق
捷杖	ناپچىق
捷勒克河	تېرىك دەرياسى
捷鸢犹鹤然	شۇڭقاردەك پەرۋاز قىلغۇچى
杰巴拉人	جېباللەر
杰刺儿	گېرارد
杰拉	جىرا
杰维海尔	جەۋھەرى
杰尔迪河	جىلتى دەرياسى
杰尔马松海人	جىرما-سوڭخەيلەر
杰户姆河	جىخلۇم دەرياسى
解如氏	قارلۇق
解苏	سىچۇمان
浩侯	سەلتەنەت بەگ
浩罕	قوقەنت
浩实张尔	كىسىر
羯陵迦	كالىنجار
竭石	چاش
节律	رىگىمى
碣石	كىش (قەشقەر)
哲布勒伊来	جىۋار ئىل
哲德干	ياتىكاند
桔耶崛多	جىناگۇپىتا
桔号	تاجىبانا
劫者	كاپىتسا

驹矫号	كوماگاش	颀利可汗	ئىل قاغان
锯鳐号	ساۋفمش	颀利部(贺鲁)	خالى
		颀登密施合俱录毗伽可汗	ئىل تۇتمىش
			ئالىپ

JUAN

捐毒	جوغدو	颀芯达头设	كۈلۈگۈ بىلگە قاغان
		颀跌利施可汗	ئىلبىگ تارتۇش شاد
		旧金山	ئىلتىرىش قاغان
		鳩摩罗笈多一世	سان فىرانتىسكو
		尤素甫	كۇمارا كۇپتاي
		逐王	يۈسۈپ
			باتىسقاق

JUE

掘罗勿(回纥相)	پارابۇلۇچ		
金娑岭	بۇغدۇ ئولا		
金色草原	ئالتۇن رەڭلىك دالا		
金河公主(交河公主)	ئالتۇن ئېرىماق		
	مەلىكىسى (يارغول مەلىكىسى)		
金光明最胜王经	ئالتۇن پارۇق		
金星矾	زەمچە		
金毗罗	كۇمبىرا		
津加纳	زىگانا		
晋京	پايتەختكە بېرىش		
晋封	ئۇنۋانىنى ئۆستۈرۈش		
晋守侍中大都尉	ئۇنۇق		
《今列女传》	«خانىشلار تەرجىمىھالى»		
净名	ۋىمالاكىرتى		
景教	نېستۇرى دىنى		
进步常	تەرەققىيپەرۋەرلەر پارتىيىسى		
进式常	ھەربىي تەلىم - تەربىيە شۇناسى		
锦刷鱼(美)	گونىبىل		

JU

		居密	قۇمىد
		居士	ئىستىقامەتچى
		居虑	كۇسان
		居延海	چۈلۈڭقاي
		巨家号	كۈلۈسۈس
		巨路鲁	زۇرۇلۇ
		巨人号	شۋايتېن
		俱兰	كولام
		瞿拆罗(古杰拉特)	گوجىرات
		瞿波罗	گۇپالا
		瞿昙(天文学家)	ئاسترونوم (گائوتاما)
		瞿摩娑罗	گوماسارا
		瞿摩娑罗香山	ئوماساراگاندا
		瞿摩帝大寺	گوماتماخاۋبخارا
		距塞米巴拉金斯克	سىمپلاتىنسىكى
		拘那罗	كۇنالا
		拘尸那揭罗	كۇنسىناگارا
		拘弥	ئۆزۇنتات
		俱卢设莫何始波罗可汗	ئىل كۈلۈگۈ شاد بارا
			ئىشبارا قاغان
		俱物兴花	كۇمۇدا
		俱摩罗	كۇمارا (شاھزادە)
		俱兰	كۇران
		俱毗罗	كۇۋېرا
		菊儿汗	گۇرخان
		菊儿别速	گۇربىسۇ
		菊号	كىلۇ
		菊月号	كىلۇزۇكى
		咀叉始罗	تاكساسلا

JING

《经行记》	«سەپەر خاتىرىلىرى»		
经施陀罗笈多	چانداراگۇپتا		
景藕	شېڭماي		
景净	ئادام		
靖克失	جىنىكش		
京都(日本)	كىيوتو		
敬德	ۋىنجايا كېلىتى		
郑和	جىڭ خې		
鲸鱼	خۇپېل		
警备(卫戍)	گارنىزون		
警卫员	كانىۋاي		

JIU

喀尔比地	كالىپى	九卿	توققۇز ۋازارەت
喀尔提基斯	كالىتىكىسى	九姓鞑鞑	توققۇز تانارلار
喀尔提锦	قاراتبىگىن	九姓铁勒	توققۇز تېلىلار
喀尔里克山	قارلىقتاغ	九姓焉耆	توققۇز ئارسىن (ئوسۇن)
喀尔铁盖山	قارا تاغ	救流院	دارىلئاجىزىن
喀尔捷锦	قارتىجىنلەر	久尸那	كۇچناكارا
喀尔米乌思河	كالىمئوس دەرياسى	久越得	چاۋادىخىيان
喀尔喀蒙古人	خالخا موڭغۇللىرى	久未陀	قۇمىد
喀尔喀郭勒(河)	خالخاغول دەرياسى	玖斯	جۇنىس
喀尔喀部	خالخا قەبىلىسى	究梯木	چوڭ تىم
喀尔喀河	قالقا دەرياسى	旧达摩戈地	كونا داموكو
喀尔巴阡山脉	كارپات تاغ تىزمىسى	(قەدىمكى ئۇيغۇرلارنىڭ ۋەزىرى)	
喀尔木克	قالماق	掘出律	كۈچلۈك
喀西米尔	كاسمىر	厥越失	ئىلىنىش قاغان
喀必勒沙	كابۇلشاھ	厥号	ۋارابى
喀瓦德	كاۋاد		
喀山汗	خازانخان		
喀克拉克	كاكاراك		
喀洛萨	كالوسا		
喀鲁加	كالوگا		
喀马河	كاما		
喀米罗斯	كامىرۇس	准噶尔汗国史	جۇڭغار خانلىقى تارىخى
喀兹泰利	كېزتېل	准噶尔曾格	جۇڭغار زىتىگى
喀木多(喀木与阿木多二地区合称)	خامدو	君主	روپال سۇۋېرىن
喀刺脱海	قاراتوقاي	君不花	كۈنبۇقا
喀喇拓布山	قاراتوپا تاغ	君鱼号	رۇك
喀喇昆仑山	قاراقۇرۇم تاغلىرى	军长	كومكورپۇس
喀喇	قارا	军队统帅	سۇ باش
喀喇巴拉坦	قارا بالدان	军政时期	ھەربىي سىياسىي دەۋرى
喀喇巴勒哈孙城	قارابالغاسۇن شەھىرى	军政委员会	ھەربىي ھۆكۈمەت كومىتېتى
喀喇蛮	قارامان	军达	كۈدە
喀喇墩	قارادۆڭ	军民分治	ئارمىيە بىلەن خەلقنى
喀喇乌苏	قاراسۇ	军团协会	ئايرىم ئىدارە قىلىش
喀喇契丹	قارا قىتان		ھەربىي گۇرۇھلار جەمئىيىتى
喀喇沙尔	قاراشەھەر		
喀喇泌部	قاراتىچىن قەبىلىسى		
喀喇玛特和卓	كارامەت خوجا		
喀真	كاتىچىن	喀巴甸	كابادىئان
喀金斯科耶	كازىنسكويى	喀孝马丹	كابومانان
喀浪奎	قاراڭغۇ	喀德邻	كاتىبىر
喀孜汗烈	قازىخان تۆرە	喀拉库刺	قاراقۇلا
喀西尼	كاسنىي	喀儿喀松	كاركاسون
喀耳木	قالماق	喀尔敦	قارادۆڭ
		喀尔莽阿	قارماڭا
		喀尔汉那	كارخانا

JUN

KA

卡尔卡拉林斯克	كار كالالينسكى	喀山	قازان (كازان)
卡尔马特派	كارماتلار مەزھىپى	喀密卫	قۇمۇل ساقىسى
卡尔孜	كارىز	喀申和卓	كاشىن خوجا
卡尔希	قارشى	喀特琳	پىكاتىرنا
卡尔佩	كالىپى	喀塔克渡口	قاتتىق كىچىكى
卡尔诺	كارنوت	喀浪圭卡伦	قاراڭغۇ قاراۋۇلى
卡尔科	كاركوئى	《喀劳纳斯》	«قاراناس»
卡尔布弗赖施	كالبىفلىسچ	喀荫德布拉克	قاينىدىبۇلاق
卡尔萨米尔	كارسامىر	喀什噶尔河疏勒河	قەشقەر (سۇلى) دەرياسى
卡依康特	كايكانت	喀什噶尔亚	قەشقەرىيە
卡莫斯	كوموس	喀里他达圻	كالتە داۋان
卡伦巡	جېسەكچى	喀利内	كالىنى
卡伦津人	كالبىنجىنلار	喀中	كاشىن
卡帕多细亚	كارپادوكىيە	卡阿卡	كائاكھا
卡布汗	چاپخان	卡巴卡	كاباكا
卡布雷人	كابىرلار	卡巴马丹	كاباماتان
卡里亚人	كارگالار	卡拉拍特	كاراپىت
卡里克乞雅	كالكى كىيا	卡拉拍特	قاراپىت
卡鲁赤	كالۇچى	卡拉特	كالات
卡齐库穆赫	قازى قومۇقلار	卡拉特勒	قاراتىكىن
卡诺帕斯	قانوپۇس	卡拉库姆	قارا قۇم
卡诺吉扎	كانوگىزا	卡拉巴特帕克河	قاراپاتپاق دەرياسى
卡范	كافان	卡拉瓦里	قال ئاۋەلى
卡腊库耳	قارا قۇل	卡拉利斯	كاراللىس
卡腊套	قارا تاغ	卡拉卡尔帕克	قارا قاپاق
卡腊尔答昔特	كالاردەشت	卡纳沁	كاناچىن
卡腊西	قاراسى	卡纳特拉	كانازرا
卡般	كاپان (كاخان)	卡塔条列	كاتتا تۆرە
卡发	كاۋا	卡塔洛尼	كاتالونى
卡扎林斯克	كازالينسك	卡塔加斯山	كاتاكاس تېغى
卡赫卡	قاخچا	卡塔贝达	كاتابېدا
卡通河	كاتۇن دەرياسى	卡斯波人	كاسپلار
卡达罗	كاتتار	卡斯克连河	قاستىران دەرياسى
卡维里不卑	گاۋىرپىتام	卡斯提	كاستىللى
卡提牙瓦尔	كاتىياۋار	卡斯特克	كاستېك
卡忒弯	كاتىۋان	卡斯波人	كاسپلار
卡佳瓦尔	كاجاۋار	卡斯族	كاسلار
卡札儿	كاجار	卡斯托流士	كاستورىئۇس
卡特勒麦尔	كۋاترىمارى	卞塔海	بىيەنتاخەي
卡特甘	كاتتاخان	卡尔巴拉	كاربالا
卡克里克	چارقىلىق	卡尔思	كارىز
卡差	چارقىلىق	卡尔施	كارشى
卡西亚	كاسىئا	卡尔卡拉	قار قارالى

克罗底亚	كروئاديه	卡西人	كاسيلار
克罗地亚	كروديه	卡蒂加拉	كاتنگارا
克尔特	كسبرت	卡佩拉	مارتئانوس كاپيلا
克尔白	كاربا	卡锡达	كاسسدا
克儿别刺	كهربالا	卡梅扎	كاميزا
克儿特族(亦王室名)	كبرت ئۇرۇقى	卡普里亚里利	كاپرىئارئا
克儿逊	كېرسون	卡利帕	كاليپيا
克呼吉特部(即吉尔吉斯)	كېرگود قەبىلىسى	卡马戈拉	كاماغورا
克思特克	كېستىك	卡比尔人	كابىلار
克特河	كېت دەرياسى	卡努里人	كانورلار
克设丸(官名)	كېشۋان		
克瓦林斯克	كەۋالنىسك		KAI
克泽尔阿思兰	قزىل ئارسلان		
克泽尔	قزىل	康巴尔	كامبار
克泽尔湖	قزىل كۆلى	康依古耳	كانگول
凯撒烈	گىسسارى	康格儿武	كانگورت
凯撒	قەيسەر	康格尔	كانگۇ شەھىرى
凯豁思鲁人	كەيخۇسراۋلار	康格尔	كانغۇت شەھىرى
凯豁拔人	كەيقۇبادلار	康拂耽延	گانفۇ دەننپەن
凯纳尔吉	كاینارجى	康雅	كاميائى
凯豁思鲁	كەيخۇسراۋ	康居人	كانكىئولار
凯豁拔	كەيكۇباد	康地舍拔	كانەشىلار
凯哈武思	كايكاۋۇس	抗和卓	خان خوجا
凯木	قايم		
凯末尔	كامال		KAO
凯忽拔	كەيفاباد		
凯库斯鲁	كەيكۇسكۇ	考狄	كوردنئېر
凯库拔	كەي قۇباد	考工记	ھۈنەرۋەنچىلىك ھەققىدە خاتىرىلەر
凯胡巴的	كەيكۇباد		
凯尔绵	كېرمىئاپ		KE
开城(朝鲜)	كەيچىڭ		
开城,京都(在朝鲜)	سوڭدو	克拉维约	كلاۋيۇ
开俄罗斯岛	چىئوس ئارىلى	克拉科夫	كراكوۋ
开罗	قاھىرە	克里戈尔	كرىكور
开伯尔	كەيبەر	克里米亚(合匪里亚)	گازارپپە
开齐山	كەچىكتاغ	克里斯琴	كىرىستان
开都河	قايدۇ دەرياسى(قاراشەھەر دەرياسى)	克里米西	كرىمىيە
开明古制	تەرەققىيەۋەر مۇستەبىتلىك	克烈门	كلېمېنت
		克烈惕部	كېرەي قەبىلىسى
	KAN	克勒西	سىرىسپى
		克勒梅斯	كېلېرمېس
坎巴人	كامبالار	克罗姆	قۇكرۇم
坎巴里河	كامبارى دەرياسى	克罗蔑鲁思	قىرمىيە

科拉格姆	كۇلاگام	坎贝湾(甘雷逸)	كامبای
克兰河	قمران دەریاسی	坎夺佰克	كەنجبەگ
科兰迪亚	كولاندئا	坎瓦	كانوا
克勒蒙兹	كېلمنتىز	坎纳尔人, 坎纳拉人	كانارلار
克勒尔	كېلېر	坎曼尔诗签 « 托伊لىسى »	« كەكمەنر شېئىرلىرى توپلىسى »
克里得纳	كېلىدنا	« 看管人 »	باققۇچىلار
科里菲辛多罗姆	كولپىسندورۇن	甚定新疆记 خاتىرىسى	شىنجاڭنى تىنچىتىش خاتىرىسى
科里索阿纳河	كەيسۇئانا دەریاسی	湛然居士集	دەرۋىش كەنرەننامە
科里	كولى		
科里马河	كولما دەریاسی		
科里加扎	كورىگازا		
克鲁纶河	قۇرۇلۇن دەریاسی	康刺(伽柯忒)	كاغرا
克鲁克铁木耳	نۇغلۇق تۆمۈر	康国	سەمەرقەند
克鲁比卡里亚	كروپسارىئا	康居	كانجۇت
科鲁卡拉	كورۇگارا	康兰	كامران
科罗巴蒂纳	كوروپاتىرنا		
科罗	ئىشىگ قاغان		
科罗托	كلوزو		
科罗诺斯海	كرونوس دېڭىزى	科巴路(洛戈巴里)	كوپارۇ
科克切托夫	كوكچىتوۋ	科斯罗埃斯阿纳失烈完	خۇسراۋ ئانوشىرۋان
科克佩克丁斯克	كۇكېدىنسىكى	科斯罗埃斯(波斯国王称号)	كوسروئىس
科克湖	كۆككۆل	科斯迪牙尼诺	كوستىيانىنو
科克恰	كوكچا	科斯忒罗马	كوستروما
科科纳加拉	كوككوناگارا	科斯特罗姆斯卡雅	كوسترومسكاي
科蛮	كومان	科布鲁克	قوبلۇق
科蛮诺人	كومانولار	科布列沃	كوبلېۋو
科米台山	كومېداي	科布多城	قوبدۇ شەھىرى
科苏泊	كوسسوكۆل	科布多盆地	قوبدو ئويمانلىقى
科索沃	كوسسوۋو	科兹洛夫	كوزلوۋ
科尼亚	قونيا	科兹列夫	كوزلېۋ
科尔沁部	قۇرتچىن قەبىلىسى	科耳奇德	كولچىد
科尔切洛群山区	كۇرچىنۇل تاغلىق رايونى	科隆	كولون
科罗拉	كولېرا	科查达克	كوزاداك
科尔科湾	كولچىچۇئې	科泽耳	كوزلېر
科洛萨洛	كورسۇ - سارسۇ	科班	كوبان
科洛姆纳	كولۇمنا	科波马丹	كوبو ماتان
科帕耳	قوپال	科伊克瓦札	كوخىكۋاچا
科太克	كاتاك (كاتەك، كىتەك)	科伦那	كولومنا
科斐体	خەتتى كۇفىي	科威特人	كۇۋەيتلىكلەر
科什格尔	قوشقار	科萨人	كوسالار
科热巴特	قاراۋات	科萨塔	كوساتا
科麦德人	كومېدۇلار	科拉纳	كاۋرانا
科提亚拉	كوتئارا	克拉米尼亚	كلامىنىئا

KANG

KE

克尔米涅	كهرمنسي	科赫	كوچ
克尔曼	كهرمان	科耶特	كوپات
克薛杰	كېشك	科西姆比亚	كوسمبئائي
克霍集斯	خوبىسى	科其亚拉	كوزئارا
克呼古特	كەلخۇت	科蒂其亚里斯	كوتزئارس
克泰夏斯	كەتائىشاش	科普特文	كۆپت يېزىقى
克伦族	كارىنلار	科莫隆	كومېروم
克瓦人	كۋالار	克尔米纳	كېرمانخ
克什米尔人	كەشمىرلەر	克泰夏斯	كېتسئاس
克丘亚人	كېچيالار	克尼德	كەندې
可怖号(英)	فۇرمىداپېل	克乔	كوئىتسچائۇ
可敦哈屯(皇后)	خاتۇن	克泽尔伊尔马克河	قىزىلئۇرماق دەرياسى
可萨里亚	گاسارىيە	克泽尔卡雅	قىزىلقايا
可咱隆	قازىرۇم	克泽尔库穆	قىزىلقۇم
可疾云	قازۇن	克孜勒	قىزىل
可萨	ھازار	克孜尔奥尔达	قىزىلئوردا
可萨突厥	ھازار ئۆركلىرى	克孜拉迪尔	كىزىلادىر
可不里	كابۇل	克孜勒库姆沙漠	قىزىلقۇم
可喇	كورا	克孜勒巴什人	قىزىل باشلار
可疾云	غەزە	克孜勒	قىزىل ئوردا
可河浮图城	قاغان بۇدسار	克孜勒拉巴特	قىزىلرabad
可疾云	خىزوئىن	克兹勒巴失	قىزىلباش
柯仿	كارسان	克拉普鲁斯	كالاپرۇس
柯伤	كۇشان	克拉斯诺雅尔斯克城	كىراسنو يارسكى
柯伤	كاچان	克劳狄安	كلائودېن
柯尔	كور	克劳斯	كسرائوس
柯模里	قامۇل	克利亚皮可夫	كىرىياپىكوۋ
柯黑帕牙黑	كوه پاياھ	克列维奇	كىلېۋىچ
柯赤君吉	كوشكونجى	克列儿	كېلېر
柯提	كاتى	克烈	كسرى
柯提	كات	克烈汗	كسرىخان
柯耳鲁	قارلۇق	克烈灭里	كېرىي مالىك
柯散	كاسان	克里雅	كېرىيە
柯努	كونوۋ	克里木汗国	قىسىم خانلىقى
苛赫	كوخ	克里奥帕特拉穿	كىرىئو پاتسرا
珂咄罗	كاتلان	克鲁连河	كىرۇلىن دەرياسى
客毕客拉	كابىكالار	克鲁伦河	كىرۇلىن دەرياسى
客卜贴兀勒	كېبتۇل	克鲁人	كىرۇلار
客儿迷尼牙	كارمىنىيە	克罗地亚人	خورۋاتلار
渴罗躲陀	تاشقورغان (قىرپانە)	克什米尔	كاچىمىرا (كەشمىر)
渴赛	كاسان	克失迷儿得蔑力克	مالىك كەشمىرى
渴石	قاش	克恩	قائىن
刻赤	كېرىچ	卡尔哈	كېرھا

库朱尔	قۇجۇر	颞颥脑儿	كۆكنۈر
库朱朗	قۇجۇران		
库克鲁黑	كۈكرۇق	KEN	
库刺黑	كۈلاھ		
库耳	كۆل	肯契克	كېنچېك
库拉干	كوراگان		
库萨和	چوسروس	KENG	
库班	كۇبان (قۇربان)		
库尔扎	غۇلجا	铿格尔图拉	قىمىر تولا
库尔文斯基	كورۋىسكى	铿格尔图喇	جانىمىر تولا
库尔喀喇乌苏	كول قاراۋۇسۇ		
库尔班伯克达特浑	قۇربانبېگ دادىخا	KONG	
库儿昔	كورس		
库纳思	كۆنەس	孔土坦丁堡	كونىستاننىيول
库失卡克	كۈشكاك	孔道会	كۆڭزى تەرىقىتى جەمئىيىتى
库突姆	كۈتۈم	孔教军	كۆڭزى تەلىماتى جەمئىيىتى
库兹涅茨克	كۈزنىتسك	孔琪庭	كۈنىستاننىن
库那扎尔汗	كۆكنەزەرخان	孔雀王朝月护王	ماۋرىيا خاندانىقىنىك
库梅克人	قومۇقلار		پادىشاھى چانداراگۇپتا
库强	قۇچان	孔雀河	كۆنچى دەرياسى (باشەگىم دەرياسى)
库陇癸山	قۇرۇنغوي تېغى	孔士坦丁	كونىستاننىن
库克恰腾格兹	كۈكچە دېڭىز	崆吉尔河	كانگار دەرياسى
库程汗	كۈچۈنخان	空降兵	ھاۋا دېسانت قىسىملىرى
库图克图	قۇتۇقتۇ		
库图鲁克	قۇتلۇق	KOU	
库利亚布	قولىياپ		
《库特鲁克毗伽可汗碑》	قۇتلۇق بىلگە	寇克清—鄂尔浑河	كۈكچىن - ئورخۇن
	خاقان ئابدىسى		
库本诺雅特	قوبۇنىيات		
库莱苏河	قوراي دەرياسى	KU	
库克扎	كۆكچا	库萨和	چوسروس
库库特尼	كۈكۈتېن	库克恰腾吉思	كۈكچا تېڭىز
库不刺惕	كۈبرات	库克卡沙那	كۆككاشاناھ
库登	كوداڭ	库克拉巴特	كۆكرايات
丘就却 (库居拉伽迪腓斯)	كۈجۇلا كادىپس	库马拉卡丘尔	كۇمال كاجۇر
库丹	كۇتان	库什拱北	قوش گۈمبەز
库代塔德	كۇدايداد	库齐八失	كۈزبېشى
库拉河	كۇرا دەرياسى	库木尔	قۇمۇل
库拉干	كوراگان	库伊库勒	كۈيكۈيلە
库里科沃	كولىكوۋ	库合都姆	كۈخەدۇم
库里科夫卡	كولىكوۋكا	库合亦巴刺	كۈخى بارا
库勒木	كولىم	库合亦底纳	كۈخى دىنا
库勒奥巴	كۇلتۇبا	库尼亚乌尔坚奇	كۇنا ئۇرگانچ

阔阔台
阔克汗
阔克沙吉儿
阔克萨莱
阔列坚
阔帕克哈敦
阔儿吉思
阔亦田
阔思立
阔阳
阔特里吾尔
阔纳齐浪
阔悉
廓瓦烈幅斯启
廓尔喀
库木第爱措克
库希那瓦
库尔特勒
库尔察克
库勒穆罕默德
库图齐纳尔
库腊
库克扎
库木沙克提木
库鲁拉
库博丹
库普特人

كۆكتاي
كۆكخان
كۆك ساغىر
كۆك ساراي
كۆلگىن
كۆپىك خانۇن
كۆرگۈز
كۆپىتىن
كۆزلى
كۆيان
قۇتۇغۇرلار
كونا چىلان
كخوست
كوۋالۇسكى
ئافغانىستان
قۇمدىئېرىق
كۇشناۋاز
كۈل تېگىن
قۇلچاق
قۇل مۇھەممەد
كوچىنار
كۇرا
كۇكچا
تۇمساق تىم
كوئۇروۋلا
كوئۇبدان
كوپىتلار

库尼(浑尼人)
库克顺鄂尔浑
库班河
库蛮人
库蛮尼人
库尔楚
库尔斯克
库都尔真斯克
库尔德斯坦
库尔兹希普
库马河
库心河
库思塔奈
库歹
库兹尼茨克
库伦
库温人
库苏尔湖
昆都伦陀音
昆都伦乌巴什
昆葛思
克烈汗
昆伽可汗
昆都士
昆卡
昆明夷
昆多塞

كونىلار
كۆكشۇن ئورخۇن
كۇبان دەرياسى
كومانلار
قومانى
چورچوك
كۇرسىك
كۇدۇسچىنىسك
كوردىستان
كۇرۇپىس
كۇما دەرياسى
كوئۇر دەرياسى
قۇستانا
كونايسى
كوز نېتىسك
ئورگا
قوئۇنلار
كوسوغول
كۇندۇلۇك تويىن
كوندۇلۇن ئۇباش
كۇنخاس
بىلگە كىرەيخان
قاغان
قۇندۇز
سكۇنكا
كۇنىمىڭ بەدۇلىرى
كوندورسېر

库尔德人
库基 钦人
库希特人
琿图拉
苦尔
苦法
苦先
苦盎
苦叉
哭墙
窟贺氏

كۇردلار
كۇكى-چىنلار
قۇشتلار
قۇمتۇرا
قۇل
كۇفە
كۇسەن
خوجەند
كۇچا (كۆسەن)
مەسجەل ئاقسا
سۇفالار

阔端
阔连海子
阔帖兀阿兰
阔亦田
阔迭兀阿兰
阔阔真
阔出克摩河末
阔悉多
阔里吉思
阔阔出
阔出
阔端
阔阔亦勒该

KUO

كۇتان
كولو
كوتۇئۇئالان
كويىستان
كوردۇئۇلان
كوكاشىن
كۇچۇك مۇھەممەد
كۇست
گېئۇرگېس
كۇكۇچۇ
قۇجۇ (قۇچۇ)
قۇدۇن
كۆك ئېلىگ

KUA

跨仆国振水

قوبۇقسار دەرياسى

拉布	لاپ		
拉齐乌丁	رازىئۇدىن	KUAI	
腊喀	راچقا		
腊斯布迪诺	راسپوتىنو		كۈەيخۇ
腊迪阿里牙	رائىئارىيە		
腊迪博儿	رائىدور	KUAN	
腊温厄	راۋىننى		
赖斯	رىكى		كۈنجۈك
赖哈木图拉	رەھىم تۆرە		گۈند
若开人	راكخايلا		برۇدسۇرد
兰卡摩尔人	لانكاماۋرىلىرى		
		KUI	
LAI			
莱昂	لېئون		كۈيرېن
廓克沙勒	قانئال	KUN	
扩廓帖木儿	كوكتېمۇر		
括合纳	خەتقنا		
		KUN	
拉克脑提			لاكىئاۋتى
拉勒基尔人			لالېگىرلار
拉牙思			لاياززو
拉木罕			لامخان
拉莫特人			لامۇتلار
拉森			لاسسىن
拉丁地区			لاتتوم رايونى (لاتىن رايونى)
拉诺斯河			لانوس دەرياسى
拉科尼亚			لاكونى
拉里亚加拉			لارىئاگارا
拉锡巴			لاسېبا
拉纳			رانا
拉比亚纳			لابئانا
拉赛斯			راسىس
拉格曼			لاگمان
拉斯克			راسك
拉非克			رافىچ
拉耶思			رائىس
拉施特比拉			راشىد بىللاھ
拉思			لاسى
拉胡克			لاكۇك
拉布楚克			لاپچۇق
拉失德速檀			رەشىد سۇلتان
拉巴特			رابات
拉贾乌里			راجۇرى
拉吉丹			راجدان
			62

LA

刺必阿灭里	راىى مالىك		
刺底	رادى		
刺的康	رادكان		
刺黑昔	راھىش		
刺夷	رەي		
刺兹	رازى		
刺吉思	راگېس		
刺真别	لاچىن بېگ		
刺火儿	لاھۇر		
刺勒	لال		
刺儿	لار		
刺里赞	لارىجان		
刺惕	لات		
刺合卜	لاقاب		
刺击	سالك		
刺弟	رەي		
刺木学	رامۇسۇ		
刺忽儿茂力克	لاھۇرمەلىك		
刺威儿迪	راۋېرتىي		
刺格(即雷依)	راگېس		
刺齐	رازى		
刺的思刺思	لادىسىلاس		

李大天	لى دارىن	刺喀讷斯	ھاراناس
李圣天	ياغلاقالقالۇ - ئارىبا دىۋانى	刺朗答	لاراندا
李思摩	ئاشنا شمار	刺卜河	رائاب دەرياسى
利比亚	لىۋىيە	刺登维咱牙	رادىن ۋىجاييا
利比亚人	لىۋىيىلىكلەر	刺德甘	رادىكان
梨头鲛(美)	گۈپتارۇ	刺喜八	راھىبە
梨号(日)	ناش	刺瓦克	راۋاق
礼查扎德莎法格	رىزا زادى شاپاچ	刺失德丁	راشىدىن
《礼过离斋文牍》	«سەھۋەنلىكلەردىن ساۋاقلار»	喇嘛达尔扎	لامادارزا
立陶宛人	لىتۋىئانلار	拉茨克	لازىق
立陶宛(元立禿安)	لىتۋان	拉贾斯坦人	راجاستانلار
立法院	قانۇن چىقىرىش پالاتاسى	拉脱维亚人	لاتۋىئانلار
莱拉	لايلا	拉加寺	راجا مەسچىتى
莱思蔑	رىسمىس	勒扎	رېزا
赉瑚尔汗	لايخورخان	勒姆努斯	لېمىنوس
赖斯库穆	راسكام	勒霸	لىباس
		勒苛克	لېكوك
		勒布什河	لەپشى دەرياسى
		勒儿磐	زانىسىرلار
		乐安侯	لېئەن نۆرسى
		乐师传	تەۋارىخى مۇسقىيۇن
		楞伽经	لانكاۋاتاراسۇترا
	LAN		
兰当博儿	رانتامبور		
兰斯(法国)	رىمىس		
兰市城	كۆكبالىق		
兰麻措耳	لاماسار		
兰加尔米尔阿马德	لانگار مىرئەمەد		
兰斯德尔	لەنسىدىل		
兰速儿	لانسۇرى		
监理会派	مېفدىست مەزھىبى	雷佛尔特	راۋىيىتىي
喇宾	كەشىمر	雷慕沙	رىمۇسا
岚号(日)	ئاراسىئۇ	雷依(元刺夷)	رىي
		雷翥海	ئارال دېڭىزى
		雷森科	رىسېنگو
		雷号(日)	ئىكادىزۇتى
	LANG		
郎事	مۇلازىم		
郎中令	ئىشىكىئاغاسى		
朗格卢瓦	رالڭ لوىس (لانگلوئىس)	里格尼志	لىگىنىز
朗堡	رالڭ قەلئەسى	里昂	لىئۇن
		里夫人	رىفلار
		里贝克	رىبېبېك
	LAO	里赫特	رىچتېر
劳伦丹戈尼	لاۋرونىت دانكون	里	بىر تۇتۇن
劳费	لاۋفېر	里布特霍劳	رابېنخوفېن
老普林尼	پلىنېل ئانىسېن	里格尼兹	لېگىنت
老挝	لائۇس	李希托芬	رىچتوفېن

隆摩尼	سامانى	老子想尔汪	لاۋزى تەپەككۈرىنىڭ ئىزاھى
隆利回	سېرىق ئۇيغۇر	老听人	لاۋتىڭلار
		老兵号	ۋېتىران
	LOU	佬人，寮人	لاۋلار
楼烦	لوفەن		LE
楼船将军	قەۋەتلىك كېمە سانغۇنى		
楼兰	مىران	勒姜 楠榜人	رىدجاف لامپۇڭلار
	LU	勒布尼昂	لېبۇرىستون
		勒瓦尔	لېۋار
鲁加隆戈	لوكالونگو	勒拿河	لېنا دەرياسى
鲁德斯	لۇدېرس	勒思格人	لېزگېنسلار
鲁克那丁	رۇقنادىن	勒梅特	لېماتېرى
鲁速丹	روسۇدان	《林木中百姓》	«ئورانغۇتلار»
黎高尼亚(即今 Qonya)	لىگاۋنىيە	林丹	لېندان
离开	ئاجىيول	林吉贝利	رىنگىبېرى
利利俾	لىلىيېي	临泽	لوپنۇر
利类思	بۇگلىستۇ	临清	لىنقىن
醴泉	شەرۋەتبۇلاق		LING
« 历叙使高昌行程所见 »	«قۇچۇغا ئەلچىلىك»	岭娶	سەنچۇر
سەپىرىدە كۆرگەن - كەچۈرگەنلىرىم»		领主	فېئودال
黎拔登	رىبادېنىرا	令人可畏的	كىشىنى چۈچىتارلىق
黎族	لىزۇلار	羚羊角	بۆكەن مۇڭگۈزى
黎巴嫩人	لىۋانلىقلار	冷酷号(英)	ئۇبرۇرات
笠置号(日)	كاساتى		LIU
鲤鱼号(美)	كارىپى		
栗号(日)	كۇرى		
	LIAN	六娃昭武	ئالتە جاۋۇپلار
莲号(日)	خاسۇ	六城概况	ئالتىن شەھەرنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى
涟号(日)	سادىزانا مى	六州州胡	ئالتە ئوبلاست، ئالتە غۇز
连长	كومروت	六铁钱	ئالتە مىسقاللىق يارماق
	LIANG	流沙坠简	قۇملۇقتىن تېپىلغان تارشا پۈتۈكلەر
凉风号(英)	سۇدىزىكا دىزە	流星号(英)	مېتېئۇر
良颞跌利施可汗	ئىستەمى قاغان	柳中	لۇكچۇن
良机号(英)	ئوپورتىيۇن	疏起说	سەۋەب تەلىماتى
	LIAO		LONG
		龙号(英)	دىراگون
		龙田号(日)	تاسۇتا
		陇右	لوڭيۇ(گەنسۇنىڭ شەرقى)

罗尔斯坦	لۇرستان	羽田享	يۇتيەنخياڭ
罗幹思人	روئاسلار		
罗德斯岛	رودېس		LIE
罗姑比	روگى		
罗姆萨	لومۇسا	烈拜地亚	لېيندىيە
罗枯世系	راگخۇۋامسا	烈侯	قەھرىمان تۆرە
罗人	سئاملار	烈缪萨	رامۇسات
罗马尼亚人	رۇمىنىلىكلەر	烈诺多特	رىنادوت
罗格斯坦	روراستان	烈维	لېۋى
罗婆滥泼	لامپاكا	列边阿答	رايىبان ئانا
罗斯温	روسۋېن	列昂	لېئون
罗克索兰人	روكسۇلانلار	列宁纳巴	لېنىنئاباد
罗科卡尔散金	راي كوكارسانكىن	列班骚马	رايىبان سائۇما
罗纳	رانا	猎犬号(英)	سەليۇت
罗纳沙忒刺	رانا شاترا		
罗耳	لۇر		LIN
罗耳斯坦	لۇرستان		
罗生	روسېن	鹿野苑	سارنات
鲁思登	رۇستەم	芦森保人	لېۋكسىمبۇرگلار
鲁卜鲁乞	رۇبۇرۇك	律法书	قانۇن كىتابى
鲁纳字体	رۇنىك يېزىقى		
鲁伊	روي		LUI
鲁木	رۇم		
鲁特(沙漠)	لوت	旅长	كومبىرنگادا
鲁仓	لۇتساخ		
鲁列波加斯	رۇلى بورگاس		LUN
鲁卜苾诺颜(额球泌)(ئىرنىچىن)	لېپاڭ ئويان (ئىرنىچىن)		
鲁斯坦	رۇستەم	《论藏》(佛经名)	«ئابىدىيەھارما»
鲁德八儿	رۇد بار	伦巴底人	لومباردىلار
鲁格德	رۇغاد	仑头	بۇگۇر
鲁克尼	رۇكىنى	仑里夫	قېسىم
鲁塔克	رۇتاك	伦儿耶	سىمچايا
鲁布鲁克	رۇبۇرۇك	伦伽施	سانكاچيا
鲁克沁	لۇكچىن	伦伽施国	سامكاكيا
鲁克兰格儿	لۇكلانگار		
鲁滨逊(美)	روبىنسون		LUO
鲈号(美)	باسىيس		
鲈鱼(美)	پېرگى	罗波咯夫斯基	رولبوۋسكى
吕不邻	لۇبلن	罗斯	روئىس
吕西亚	لۇسۇيە	罗尔	لوئېرماك
吕底亚	لۇدىيە	罗曼狄俄基尼	رومان دىئوگىنى
路德派	لۇتېرانىستۇ مەزھىبى	罗翰思	روئۇس
路易	لېۋدوۋىك	罗兰	لوران

马里查	مارىزا	鹿野苑	سارات
马朵诺沙	مارتونو شاھ	卢瓦尔河	لوئىر دەرياسى
马兹德教徒(拜火教徒)	مازداك مۇرتى	卢侯王	روقۇخان
马思忽提麦德里斯	مەسئۇدىيە مەدرىسى	卢坎	لوكان
马尔塞鲁斯	مارسېلۇس	卢西安	لوسېن
马其里斯	مازىرسى	卢希亚人	لۇخىيەلەر
马尔达纳	ماردانى	卢格巴拉人	لۇگبارالار
马尼蒂尤斯	مانتىئوس	卢奥人	لۇئولار
马胡德尔	ماخودېل	卢旺达人	رۇۋاندىلار
马内尔特	ماننېرت	卢尔人	لۇرلار
马尔塞林	مارسېللىن	卢西尤斯安佩琉斯	لۇسىئۇس ئامپېلئۇس
马尼奥莱群岛	مانئولاس ئاراللىرى	录未贺	چۇلۇقۇۋقا
罗喉罗	راخۇلا	绿宝石(英)	ئېمېرالت
罗布泊	لوپنور	禄合	لۇك
罗布	لوپ	禄卑江	لۇرۋادى
罗黑曼	لوخمان	马儿亚伯拉罕	مار ئابراخان
罗卜卡塔	لوب كاتاك	马儿贵哇革司	مارگوۋارگۇس
罗善汗	رۇشەنخان	马儿雅克	مارياقۇ
洛阳	لوياڭ، سارئاق	马儿耶苏撒布朗	مارئېسابدان
洛尼	لونى	马儿筛儿吉思	مارسارگىس
洛烈	لورى	马儿牙八刺哈	مارياباللاھ
洛里	لورى	马利诺里	مارىنگوللى
洛加尔	لوگار	马古斯	ماركۇس
漂阴侯	تاينىن تۇرسى	马伽特	مارجائارت
骆驼房子	تۆگە قوتان	马伯乐	ماسپېرو
望加锡人	ماكاسسارلار	马德林	مادېلىن

MA

马拉巴尔	مالابار	马合巴	مەھمۇدئاباد
马都拉人	مادۇرالا	马合巴	موخوبا
马拉地人	ماراتلار	马拉特人	ماھراتلار
马克狄西	مەقدىزى	马刺札米奴撒	مالازا منئۇسسۇ
马萨格泰人	ماسساگېتلار	马刺地牙	مالاتىيە
马曾德兰人	مازاندىرانلار	马来西玻里尼西亚	مالايو-پولىنېسىيە
马来人	مالايلار	马来由(古碑)	مالايو(جامىي)
马拉雅兰人	مالايالاملار	马刺思格儿德	مالازگېرد
马达加斯加人	ماداگاسقارلىقلار	马刺恩肯德	مالازكەند
马孔德人	ماكوندىلار	马尔瓦	مالۋا
马夸人	ماكوۋالار	马儿库喀	ماركوكا
马拉维人	مالاۋىلار	马拉坎达(即今撒马尔罕)	ماراكاندا
马其顿人	ماكېدونلار	马腊格	ماراگا
马格齐	ماگىچى	马尔丁	ماردىن
		马里兀波耳	مارىبوپول

玛木特	ماموت	马索木沙	مهسومشاه
玛希司塔克	ماخستاك	马答里	مادارى
玛尔堪苏河	مەرگەنسۇ	马迪司	مادس
玛达尔喀	ماتاركا	马鲛号(美)	تورۇ
玛特勒伽	ماترىگا	马歇尔(美)	مارشال
玛尼基尔人	مانىگىرلار	马耶斯提梯亚诺思	مائىس تىتىيانوس
玛麦鲁克人	ماملۇكلار	马合谋德克	مەھمۇدېك
马尔吉亚纳	مارگىئانى	马乞喀	مەككە
马尼埃纳	مانئانا	马鲁伊克巴勒	مالۇ ئىقبال
马奈	مانىت	马尼牙克	مانىياق
马里奥布萨里	مارىئوبۇسساگلى	马佰乐	ماسپىرو
马尼亚赫	مانىئاچ	马利奴斯	مارىنوس
马尔格兰	مەرغىلان	马克兰	ماكا
马赫木德	مەھمۇد	马尔吉亚那	مەرغىيانا (مارگو)
马八儿	مۇبار	马拉噶	بەلىخ
马迦特	مارگا ئورات	马奶酒	قىمپىز
马鲁	مەرۋى	马薛里吉思	مارسارگىس
马米柯尼	ئامكونىيە	马迦特	مارپوئارت
马契辛诺	مارىخسىنو	马尔迦特	مارچۋارت
马兹般	مازبان	马伽特	مارچۋارت
马斯图季	ماستۇچ	马利尼	مارىگىنى
马瓦拉那儿	ماۋرائۇننەھر	马刺乞牙	مالاكا
马拉尔河	مارال دەرياسى	马哈木汗	مەخمۇدخان
马罗	مارەت	马克坦德	مارتاند
马思忽惕	مەخسۇت	马希哈德	مەشھەد
马阿德	مائادد	马斯基	ماسكى
马必查纳巴德	مابىجاناباد	马维阑纳儿	ماۋرائۇننەھر
马格里布	مەغرىپ	马朗的	مەزىد
马果格	ماگوگ	马都	مادۇ
马哲依	مەجنۇن	马黑麻海答儿	مۇھەممەد ھەيدەر
马刺兹吉儿德	مالازگىرد	马欣	ماھىم
马合木	مەھمۇد	马黑朵木	مەختۇم
马牙刺瓦赤	ماما يالۋاچ	马黑力	مەھرى
马纳兹克尔特	ماناز كېرت	马尔科姆	مالكولم
马朗德	ماراند	马勒森	ماللسون
马儿哈	مارغا	马马黑	ماماك
马雷	مارى	马木刺卡	ماملاكات
马儿卡布谷	ماركاب	玛利	مارى
马鲁察叶可	مارۇچۇق	玛雅人	مايالار
马鲁鲁德	مارۋارۇد	玛木克呼里	مامۇققولى
马延术克	مايانچۇق	玛赫杜母伊艾札木	مەختۇم ئىبن ئەزەم
马兹答罕	مازداچان	玛达里	مەدەل
马合苏刺	مەقسۇرا (ماقسۇرا)	玛木特玉素布	ماموت يۈسۈپ

帽徽号(英) كوكبىد
牦牛尾 قوتاز قۇيرۇقى
苗族 مياۋزۇلار
玛麦(玛玛黑) ماماي(ماماق)
麻耳亦哀 مەرغىلان
麻速忽 مەسئۇد
麻速忽提 مەسئۇدى
麻合底 مەھىدى
麻林 مالىن
麻克速阿里 مەخسۇت ئەلى
麻素提哈卜里 مەسئۇد كابۇلى

MAI

麦罗埃人 مېروئېلار
麦门底司 مېموندىز
麦西亚 مەسىيە
麦立山 مەبلى تېغى
麦什特 مېشېد
麦登 مەيدىن
麦里克瓦提 مەلىكئاۋات
麦丹广场 مەدىنە
麦素里 مائىسولى
迈孜木杂特 مەزەم زات
迈玛沙 مايماسا
迈买底里 مۇھەممەد ئەبلى
迈塔克 مەكتەك
迈科普 مايكوپ
买卖城 مەيمانچىن
买卖婚 قالىن ماللىق نىكاھ
埋伏号(英) ئامبۇش

MAN

满都古勒 مانداقول
满都海可敦 مانداغاي خاتۇن
满者伯夷 ماجاپائىت
满清史 مەنچىننىڭ تۈرلۈك ئىشلار خاتىرىسى
满速儿亦思马因 مەنسۇر ئىسمائىل
满清外史 مەنچىننىڭ سۇلالىسىنىڭ غەيرى رەسمى تارىخى
满犁 تاشقورغان

马图拉 بوتتۇرا
马哈拉施特拉 ماخراشترى
马继业 ماكارتنى
马祖常 مازۇچاڭ
曼达索尔 مانداسۇرلار
曼乞失刺克 مانقىشلاق
曼古普 مانگۇپ
《曼噶赖苏雅》 مانگەيسۇيا
曼格什拉克 مانغىشلاق
曼德宇 ماندەسپىنت
曼尔赖苏雅 مانغلايسۇيا
曼德人 ماندېلار
曼尼普尔人 مانىپۇرلار
曼丁戈人 ماندېنگولار
芒人 موڭلار
漫加 مانگاى
浸礼会派 باپتىزم مەزھىبى
蛮子 مانزى
缅甸人 بىرمىلىقلار

MANG

忙哥刺 مالگېلا
忙哥帖木儿 مۇڭكۈ تېمۇر
忙忽惕部 مانقۇتلار
《忙豁仑纽察脱察安》(蒙古秘史)
«موڭغۇللارنىڭ مەخپىي تارىخى»
忙哥撒那颜 مانگسۇر نوپان
忙忽 مانقۇت
芒特 مائۇند

MAO

茂萨 مۇسا
茂特色布伯克 مۇتەسەپ بەگ
茂力克 مالىك
毛拉阿制尔 موللا ھوشۇر
毛色带条纹 ئالا تۈلكە
毛里塔尼亚人 ماۋرىتانلار
毛里求斯人 ماۋرىتىئۇسلار
毛夕里 مۇسۇل
卯危八里 مائۇبىلىغ
冒顿 باتۇر، مەتە، مودو

贸易风(英)	ترېدوۋىنت	曼格利帖木儿贝叶里	ماخلى تېمۇر بايىرى
		曼噶赖苏雅	ماڭلايسۇيا
	MEI	孟卓克	مونزوڭاڭ
美利坚人	ئامېرىكانلار	孟喀斯	مۇنكاس
美洲黑人	ئامېرىكانېگىرلىرى	孟格斯	مېنگىس
美拉尼西亚人	مېلانېزىيىلىكلەر	孟克希	مېنگىس
美因兹	ماينېسى	孟婉	مۇنۋال
美城兰洲	لەنجۇ(گۈزەل شەھەر)	孟吉特	مانجىت
美洲豹(英)	پۇما	孟卡菲特	مانكافت
梅号(日)	تسۇگا	猛樵	مونىس
梅录	بۇيرۇق	猛烈号(英)	فۇرىئۇس
梅斯	مېتىز	猛鲑鱼(美)	لانكىتفېش
梅哈特	مىرخارت	蒙哥汗	مۆڭگۈخان
梅加斯泰纳	مېگاسزېنى	蒙力克	مۇڭلىك
梅赛纳	مېسېنى	《蒙兀尔史记》	《موغۇل تارىخى》
梅奴蒂亚斯岛	مىنوئۇزئاس ئارىلى	蒙古人	موڭغۇللار
梅尼佩	مېنىپېي	蒙布尔尼	مەڭ بۇرنى
梅录吸	بۇيرۇق چۆر	蒙力	مەڭلى
梅卡拉	مېكالا	蒙勒火儿	مولغۇر
梅拉	مېلا	蒙哥	مۇڭكى
梅鲁人	مېرۇلار	蒙卡尔	مۇنقار
梅里纳人	مېرىنالار	蒙力克	مۇڭلىك
梅斯帝素人	مېستىسولار	蒙达人	مۇندالار
梅尔维鲁德	مارۋالرۇد	豪西希	خائۇسىگ
昧蔡	ماساي	鸣沙山	مىڭشا تېغى
没里葵	مىلىپىستورتى		
美索波塔米	مېسوپوتامىيە		MI
敏捷号(美)	ئاگىل	米喀伊勒	مىخائىل
鳖号(美)	پولات	米儿阿里乞儿尼瓦伊	مىرئەلى شىرنەۋائى
鲨鱼号(美)	كود	米儿巴耶西德	مىر بايازىد
		米底亚	مىدىيە
	MEN	米兰克勒奈人	مېلانكىلېنلار
门必只	مېنىبىج	米勒果诺夫	مېلگونوۋ
		米海尼	مىخانى
		米利托波耳	مېلىتوپول
	MENG	米列	مىلى
孟加拉人	بېنگالار	米丹	مىتان
孟吉蔑人	مۇنكىمېر	米特罗维察	مىتروۋىسا
孟卓克人	مونزوڭلار	米牙法里津	مىيافارىچىن
孟里吉雷	مېنلى گىرى	米勒斯	مۇرس
孟买	بومباي	米细亚	مىسىيە
		米勒	مىلېر

明瑞	نېغروى	秘鲁人	پېرۇلىقلار
米提亚人	مېدىيىلىكلەر		
米南卡保人	مىناڭكاباۋلار	MIAO	
米涅	مىڭنى		
米隆	مىلون	妙高号(日)	مېكۇ
米国	ماغىيان	妙祥童子	مانجۇچرى
米兰河	مىران دەرياسى		
米尔孔	مىركوند	MIE	
米兰	مىران		
米亚纳	مىيانا	蔑儿乞口	مىركىتلار
米提里达特	مىتىرىدات	蔑牙发儿斤	مايىافارىچىن
米尔伊再特乌拉	مىرزايدى ئۇلار	蔑怯思	ماگاس
米尔咱海答尔	مىرزاھەيدەر	蔑里克	مەلىك
米努辛斯克	مىنۇسىنسىك	蔑古真肖勒图	مېگوجىن سېئۇلتۇ
米儿咱摩河未汗	مىرزامۇھەممەد خان	蔑格惕	مېگېت
米麻失	مىماش	蔑乞	مېكىرت
米刺黑哈兰答儿	مىراقىھەلەندەر	蔑力克	مالىك
米思刺不巴鲁赖思	مىرابارلاس	蔑刺合	ماراغا
迷纳刺	مىنارا	蔑惕干	مېتىكىن
迷密国	مايمارگ	灭力牙保儿	مىلىياپور
迷密	مايمارگ		
迷尔扎马黑麻海答尔杂豁刺	مىرزا مۇھەممەد ھەيدەر دوغلات		
迷儿浑	مىرخۇند	闵提舍	مىتىشى
迷答西王朝	مىرداس خاندانلىقى	敏忒格	مىتىپكە
迷城	مىزۇكى	民族	جامائە
密儿哈林巴儿的	مىرقارىم بارىنى	民	خەلق
密德立窠德	مىتىرىدات	民族自治	مىللىي مۇختارىيەت
密哈勒科瓦	مىخالكوۋا	民哩斯	نارسىس
密南德儿	مىناندىر	民国国会	مىنگۇنىڭ بىرىنچى يىلىدىكى پارلامېنت
密兰沙	مىرەنشاه		
密拉特	مىرات	民元约法	مىنگۇنىڭ بىرىنچى يىلىدىكى ۋاقىتلىق ئاساسىي قانۇن
密诺尔斯基	مىنورسكى		
密施颉欧德密施毗伽可汗	تەڭرىدە بولمىش ئىلمىرىش بىلگە قاغان		
弥勒呼图克图	مائىتىرى قۇتۇكتۇ	MING	
弥于罗库腊	مىخاراكوۋا	明阿特	مىنئات
弥末	ماغىيان	明达尔里克	ماندارلىك
弥施词	مېسى	明都儿	مىندۇر
秘伽可汗	بىلگە قاغان	明卡拉	مىڭ - قارا
秘书官	ھاجىب ياكى تايانغۇ	明洲	مىڭجۇ (نۇر ئوبلاستى)
摩耶	مايا	明约洛	مىڭيول
摩词延	ماھاپانا	明瑞于闰	كەيسە

明多尔	مىندور	摩偷罗	ماتخۇرا
明合都儿	مىڭقادۇر	摩习犁	ماخرى
明忽里不哥	مىنقۇلى بۇقا	磨延礲	بايانچۇر
明杏尼语	مىندجانى تىلى	莫查依斯克	موچايسك
名	ئىسمى	莫拉伐	موراۋا
名马	ئېسىل ئات	莫里斯	مورس
铭文	ئابىدە	莫姆森	موممىسېن
鸣沙山	مىڭشا تېغى	莫西耶里	موسىيېرى
鸣鱼号(美)	كىرۇئاكىر	莫贺设	باغاشاد
		莫贺咄设	باغاشاد
	MIU	莫扎克即大主教	مېژاك
		莫多巴尔鲁克	مودۇبارلۇق
缪勒	مىؤلېر	莫允氏	مۇرۇتلار
		莫纳齐浪	پىڭى چىلان
	MO	莫何	باھادىر
		莫尔多萨木什和卓	مۇردۇ سامۇش غوجا
摩洛哥人	مەراكەشلىكلەر	莫呢雅斯	موللا نىياز
摩尔达维亚人	مولداۋىيانلار	莫卧儿	موغۇل
摩洛哥人	مورولار	莫刺纳	مەۋلانە
摩耳人	موئولار	莫什	مۇش
摩揭陀	ماگادھا	莫希	موچى
摩西亚	موسىيە	摩西	موسېس
摩罕	موخان	莫斯科	موسكۋا
摩希	مۇخى	莫理逊	موررىسون
摩拉维亚	موراۋىيە	莫斯科惕人	موسكىۋېتلار
摩罗索瓦	موروسوۋا	莫贺达干	باغاتارقان
摩尼光	زاھانگمانى	莫邪	مايا
摩洛哥加河	مولوگا دەرياسى	莫鲁芒格贝图人	مورۇ-مانگېبتۇلار
摩西	موسس	莫西格鲁西人	موسسى-گروسىلار
摩根斯顿	مورگېنستېرن	莫尔多瓦人	موردوۋالار
摩纳河	مۇناخې دەرياسى	莫戈人	مونگولار
摩拉纳	موراننا	末度罗	ماتۇرا
摩醯逻矩罗	مىخىراكۇلا	末底人	مىدىلار
摩沙陀国	ماگادھا	末久半)今叶城县(	جاكۇكا
摩尔克洛夫	موركۇلوۋ		(ھازىرقى قاغىلىق)
摩诃菩提	ماخابودخى	末门. 哈答合	مەئمۇن قاداق
摩诃混扶	ماچېكۋارا	末门	مەئمۇن
木他维里	مۇتىۋەلى	末换	ماتۇران
木骨	موڭغۇل	明铁盖达坂	مىڭتىكە داۋان
木特斡里	مۇتىۋەلى	明格口	مەڭگۇ قەبىلىسى
木阿秃干	مۇتۇغان	明格列里亚	مىگرىلىيە
木哥	مۇگى	明太宗实录	مىڭ سۇلالىسىنىڭ تەيزۇڭ خانى
木干	مۇغان		دەۋرىدىكى ئوردا خاتىرىلىرى

墨西哥	مېكسىكا	木勒坛	مۇلتان
墨特勤	بوگۇ تېكىن	木华黎	مۇقالي
谟罕默德	مەھمۇد	木撒	مۇسا
貂歌息圻	بۇقاشقىر (بۇقاسقىر)	木思答罕	مۇزداقان
贸易圈	سودا چەمبىرىكى	木塔刺迷思	مۇتالاممىس
某西人	موسسىلار	木古勒哈只不	مۇغال ھاجىب
		木契非儿. 穆思托非	مۇزەففەر مۇستافا
	MOU	木鹿	مەرۋى
		木哈三	مۇخاسسان
牟知国	باكىدى دۆلىتى	木喜卜	مۇخبى
牟羽可汗	بۆگۈ قاغان	木黑答里马	مۇختارىما
牟尼瞿摩娑罗香山	مونى گوماسارانداخا	木吉台希德	مۇجتاخىددىس
谋落部(薄落氏)	بۇلاگ	木哈答昔	مۇقاداش
谋刺德	مۇراد	木勒坛	مۇلتان
		麻速忽	مۇنەججىم مەخسۇت
	MU	木纳斤巴失	باشى
		木尼儿马儿乞那尼	مۇنىر مارىگىننى
木斯迪司拉夫	مىستىلاق	木塔达耳	مۇتادار
木秃干	مۇتۇگان	木塔马德汗	مۇتامادخان
木而坦	مۇلتان	木瓦赤的阿儿刺特	مۇۋايدئارلاراد
木儿合卜	مورغاب	木华黎	مۇقالي
木八里速丁	مۇبارىزىددىن	木匠号(美)	كارىنېتېر
木古勒台	موغۇلتاي	木曾号(日)	كسو
木亦刺丁忽辛	موئىزىدىن ھۈسەين	穆凌河	مۇران دەرياسى
木音乌丁苏黎曼	موئىتىدىن سۇلايمان	穆扎尔特山	مۇزات تېغى
木多笔	مۇكتاپىدا	穆国	مەرۋى
木合黎	مۇنكالى	穆鲁木格尔吉迈洛	مۇرۇم گىلدۇئېۋو
木司塔辛	مۇستاشىن	穆锡帖尔	مىشتار
木荣丁纳坦齐	مۇئىنادىن ناتانزى	穆罕默德巴合失	مۇھەممەد باخشى
木土杆	مۇتۇغان	穆罕默德伯	مۇھەممەدبېك
木萨	مۇسا	穆拉纳哈只五速甫	مەۋلانە ھاجى يۈسۈپ
木速蛮	مۇسۇلمان	穆迈音	ئەل مۇمىن
木简	تارشا پۇتۇك	穆麻什	مۇماش
那延	نوبان	穆萨	مۇسا
那摩	نامو	末摩尼	مارمانى
那罗僧河笈多	ناراسىمگويتا	抹刺合	موراقا
那罗梯河波帝	ناراستىخاپاتى	默特勒	بۇگۇ تېگىن
那木罕	نوموخان	墨罗温王朝	مېروۋېن خاندانلىقى
那伽科忒(康刺)	ناگاراكرى دىخارماررادجا	墨尔根岱青	مەرگەن دەچىن
那大阏陀	نالاندا	默啜	بۇگۇچۇر
		默伽	مەككە
那不勒斯	ناپلېس	默底那	مەدىنە
那伽迪巴	ناگادىبا	墨西哥人	مېكسىكىلىقلار

穆只塔伯	مۇجتا بەگ	那林河	نارین دەریاسی
穆明	مۆمین (مۆمین)	那竭	ناگاخارا
穆明纳巴德	مۆمینئاباد	那色波罗国	ناخساپ
穆夫提	مۆفتی	那昌	سېرىبىس (قەبىلە)
穆合底底木	مۆقەددىم	那里	نالى
穆合纳	مۆقەننا	那林桥	نارین كۆۋرۈكى
穆合塔非	مۆقتافى	那雷姆	نارىم
穆儿塔塔	مۇرتادا	那赖哈	نالايغا
穆儿塔扎	مۇرتازا	那黑沙不	ناھشاب
穆思塔底	مۇستادى	那该	نوگاي (نوغي)
穆思塔里	مۇستالى	那可儿	نوگېر
穆思坦普儿	مۇستانسېر	那木	نوم
穆思塔儿失	مۇستارىشد	那海	نوقاي
穆思托非	مۇستافى	那连提黎耶舍	نارىندرا ياساس
穆塔迷德	مۇتامىد	那世宝	ناچباۋر
穆塔瓦基尔	مۇتاسارىفى	那颌	ناخىد
幕南无王庭	جەنۇبتا خانلىق ئوردىسى بولمىغان	那兰陀	نالاندا
幕	قۇملۇق	那颜	نويان
慕尼黑	مىئونخېن	那竭城	ناگااراخارا
毋寡	ئۆگە	那瓦卜马特刺卜	ناۋابماتلاپ
牧官	چۇپاندار	纳札黑	نازاك
牧楞额	مولۇڭغا	纳尔沙喜	نارشاهى
睦月号(日)	مۇسۇكى	纳缚波	ناۋاپا
	NA	纳的儿沙	نادىرشاه
		纳格	ناگان
		纳札木	ناجام
那提	ناندى	纳里沙不	ناكشاب
	NAN	纳速刺丁奥见都赖	نەسسۇرۇدىن ئۆبەيدۇللا
		纳失儿	ناسىر
		纳吉布	نەجىپ
南洋兄弟烟草公司	جەنۇبىي دېڭىز رايونلىرىدىكى قېرىنداشلار تاماكا شىركىتى	穆达米德	مۇتامىد
南答纳	نەنداننا	穆西加尼人	مۇسكانىبنلار
南山	جەنۇبىي تاغ	穆瑟斯	موئۇسبۇس
南巫里	لامورى	穆尔热	مۇرگې
南洋	شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا	穆赫买德	مۇھەممەد
南道诸国	جەنۇبىي يول تەۋەسىدىكى بەگلىكلەر	穆哥山	مۇگ تاغلىرى
楠号(日)	كۇسۇنۇكى	穆素尔	مۇسۇل
难兜	لاداق	穆勒	مىلىل
难陀婆陀那	نانداۋاردخانا	穆罕穆德	مۇھەممەد
男	بارۇن	穆真	مەزىن
男巫号(英)	ۋىزارد	穆亦思	مۇئىس
		穆合塔底	مۇھتادى
		穆只刺丁	مۇجىراددىن

纳里木	نارىم		
纳迪牙	نادىيا	NANG	
纳吉捷克斯	ناگى زېكس		ناڭكىياداي
纳西鄂	ناسسىئو		
纳兀鲁思	نەۋرۇز	NAO	
纳牙	نايا		
纳米比亚人	نامىبىيلىكلەر		تەمىنات داۋامى قىلىش
挪威人	نورۋېگىيىلىكلەر		ناقو
		NAI	ناۋغان
			ئۈنتۈق
奈良(日本)	نارا	NE	
奈撒	نەسسا		
奈妾特	نەمەت		نەمەن ئىبىن ناسەر
奈曼口	نايمانلار		نۇرگەلى
奈玛干	نەمەنگەن		نۇر دۆلە
乃颜	نايان		نۇرئۈرك شاد
乃蛮口	نايمانلار		نوغاي
乃蛮部	نايمان		نامكۇر چىرچا
乃佛麻霞勿	ماخومەت		نۇر
尼咱克	نىزاك		
尼咱儿	نىزار		
尼泊尔	نەپال	NEI	
尼瓦尔人	نەۋارلار		ناخارۋالا
尼亚科勒人	نىياكولىلار		ناچىۋان
尼亚库萨人	نىياكۇسالار		ناشچىۋان
尼格罗人	نەگىرلار		ناياكا
尼亚韦齐人	نىئامۋەزىلار		ناقىب
尼古拉斯	نىكولاس		ناسىس، ناسىچ، ناسىج
尼尔河	نىلاب دەرياسى		نەقىشى رۇستەم
泥伏沙钵罗叶护	ئاشنا ئالىپ		نەمەنگەن
泥熟俟利芯可汗	ئىلىگ نىزۇك		نارىتۇ
	ئېل بەگ قاغان		ناشتۇك
泥伏沙钵罗可汗	نەۋار ئىشبارا قاغان		نارابانو بەگ
泥利可汗	رۇناشۇلا قاغان		نەقىشى جاھان
泥概处罗可汗	نۇركۇر قارا قاغان		ئولپان
泥婆罗	نەپال		ناپچىق
泥鱼号(美)	باۋفەن		ناگوس
逆鳍鲸(英)	سەرنىگىر		ناراسىمخاگۇپتا
你沙不儿	نىشاپۇر		نالاشا
匿只马丁	نىزامىدىن		ناپلۇس
匿赞马丁	نىزامىدىن		نورۇۋوزات
囊家台			
讷黑伊本纳昔儿			
讷儿阿里			
讷儿倒刺			
讷都六设			
讷怀			
讷默军尔齐尔噶			
讷儿			
纳合儿哇			
纳黑出汪			
纳希契凡			
纳牙阿			
纳吉伯			
纳失失			
纳克泽罗斯塔姆			
纳木罕			
纳禄博图			
纳世通			
纳禄博图袭			
纳黑失只罕嗣			
纳贡			
纳职			
纳害思			
纳罗僧诃笈多			
纳莱沙			
纳不鲁思			
纳罗沃札忒			

尼可蔑地亞	نکومېدييه	镊政王	رېگنېت
尼可波利	نکوپول		
尼可西亞	نکوسيه		NIAN
尼尼微	نننؤي		
尼伦氏族	نرون جهمه تي	年思宜	نيهن سيبى
尼西布	نسيبي	娘子军(法)	ئامازۇنا
尼可罗德巴加纳	نېكلودى پاگانا	鸟风号	سماكادنزە
尼切	نتسېچ		
尼亚格	نېئارچۆي		NIAO
尼科弗朗	ننگو ۋىرام		
尼沙普尔	نشاپۇر	乌荻	ئۇددىيانا
尼雅俗语	نييه قارا تىلى	鸟帕拉特	ئوپۇرات
尼迦刺	نكالا		
尼克舍	نكسي		NIE
尼诺	نسرود		
女王鱼(美)	تۋىنقىش	涅只木撒尼	ناجىمسانى
女神号(英)	دئانا	涅克伯斡兀立	نېكپاي ئوغۇل
弩弓号(英)	كروشواۋ	涅苦得儿	نېرقۇدېر
弩失毕诸部	ساداق قەبىلىسى	内布萨	نېبۇسا
		内布斯	نېبۇس
		内萨西	نېساسى
		内宰相	ئىچكى بۇيرۇق
		内梅录	ئىچكى بۇيرۇق
		内政大纲	ئىچكى ئىشلار پروگراممىسى
			NEN
		嫩江(捺水那水)	نوننى دەرياسى
			NI
		尼格达人	نېگدالار
		尼普里牙德瓦河	نېپادىۋا دەرياسى
		尼布图	نېرتچىنسىك
		尼禄	نېرۇ
		尼伦(罗马帝国皇帝)	نېرۇن
		尼塞佛烈	نېسفىور
		你勤合	نېلقا(ئىلقا)
		尼赛甫	نېسېف
		尼塞	نېستاد
		尼什	نېش
		尼昔宾	نېكىبىن
		尼可拉也夫	نېكولايبۇ
			OU
欧斯塔蒂奥斯	ئېئوستازىئوس		
欧特罗波	ئېئوتروپې		
欧克拉梯德	ئوكراتىد		
欧弗罗辛	ئوفروسىن		
欧梯鸠斯	ئوتتېچس		

努佩人 نوپىلار
 努埃尔人 نۇئىرلار
 努末底亚人 نۇمىدىيىلىكلەر
 奴合·章答儿 نۇھ جاندار
 奴罕 نۇقان
 奴思刺惕 نۇسرەت
 奴失儿汪 نۇشەنۋان
 女真族(珠里真) جۇر جىتلار
 女巫号(英) ۋىتچى
 潘部要略 تەۋە يۇرتلار ھەققىدە قىسقىچە بايان
 潘巴克山 پامباك تېغى
 盘庚 روزمساق

PANG

滂沱斯海 پۇنتۇس دېڭىزى
 庞特勒 پان تېگىن
 庞拜 پومبىي

PEI

裴哥罗梯 پېگولوتى
 裴松 پىسۇن
 裴罗莫贺达干 بويلا باغا تارخان
 斐兹默 فىتىسما
 裴 罗可汗 بۇيلا قاغان
 少将军城，裴罗将城 بالاساغۇن
 佩斯 پىست
 佩斯察纳牙 پىسشانىيە
 佩里穆拉 پىرىمۇئۇلا
 佩彻涅格人 پىچېنىگۇئىسلار
 佩托诺巴斯特 پىزۋونوباستى
 陪侍 ھەمراھ (خىزمەتكار)
 培因州 پەين

PENG

彭亨 پاخات
 彭家 بانكا

PI

皮亚诺波尔 پىيانوبور

PA

帕哈尔人 پاخارلار
 帕朵 پادۇ
 帕克斯顿 پاكستۇن
 帕萨尔加德 پاسارغارى
 帕加马 پىرغام
 帕尔德絮斯 پاردىسۇس
 帕尔米拉 پالمېنتس
 帕尔蒂 پارزىبى
 帕尔帕拉 پارپارا
 帕尔伐孜 دارۋاز
 涅坤水 ناكۇن - ئۇسۇن
 捏古伯 نىكپاي
 捏古答儿 نىقۇدار
 捏儿格 نېرگى
 聂夫斯基 نېۋسكى
 聂古解 ناقۇداي
 聂思脱里教会 نېستۇرى دىنى مۇناستىرى
 孽彻别乞 ساتچى بېگى

NING

宁远城 غۇلجا
 宁拉哈耳 نىغراخار

NIU

纽斯达特 نۇسدات
 忸密 باكارا
 牛录 نىلۇ
 牛湖 ئىنەككۆل
 牛黄石 دېڭىزىيا
 牛角峰山 گوجىرنگا

NU

努世尔科斯洛 نۇسىرى خۇسراۋ
 努腊河 نۇرا دەرياسى
 努腊塔 نۇراتا
 努布拉 نوبرا
 努烈 نۇرا
 努比亚人 نۇبىيىلىكلەر

	PAN	皮亚提戈尔斯克	پيياتنگورسك
		皮尔德克楞巴	پمگىر كىر امپا
		皮萨诺	پىسانو
平户号(H)	خىرادۇ	皮萨	پىسا
辛昂	ئىپشون	皮埃尔	پىيئەر
	PO	皮儿不答合	پىر بۇداق
		帕尔萨	پىرسا
		帕尔伐夜	پارۋاز
婆律	باروس	帕利姆波特拉	پالىمبوزرا
婆苏提婆	ۋاسودىۋا	帕赫里维语	پەھلىمۋى تىلى
婆闰	بايان	帕格拉萨	پاگراسا
婆葛	ساگى	帕罗帕尼萨德	پور پىپىر شون
婆罗谜文	بىراھمان يىزىقى	帕罗斯	پاروس
婆卢羯车	بخارۋكاسچا	帕兰达城	پارويانسادېس
婆楼迦	بالۇكۇ	帕蒂纳	پاتىننا
婆罗门字	بىراھمى يىزىقى	帕斯蒂卡尔	پاستىكار
婆旬昆伽可敦	سابۇق بىلگە خانۇن	帕斯波拉	پاسپورا
婆墨光辛丽毗伽可敦	قۇلۇق بىلگە سابۇق خانۇن	帕斯克列斯巴诺勒	پاسكال ئىسپانول
		帕拉维(古波斯文)	پەھلىۋى
		帕甫拉戈尼亚	پاپىلوگىنىيە
颇谷	پاۋتىز	帕基迈儿	پاچماپىر
	PU	帕利奥洛格	پالىئولوگ
		帕刺汪札马鲁丁	پالۋان جامالىدىن
		帕都亚	پادۇئا
普颜忽里	بۇيانقۇل	帕撒尔	پاسار
普颜笃	بۇياتتۇ	帕撒	پاسا
普罗柯罗夫卡	پروكوروۋكا	帕提亚	پارتاۋا (پارفىيە)
普鲁特河	پرۇت دەرياسى	帕列散	پاراساڭ
普利斯克	پىرسىياك	帕拉斯拉伐尔	پاراسراۋار
普勒	پۇلپى	帕斯鲁尔	پاسرۇر
普罗科波	پىرركوپى	帕忒迦诺夫	پاتكانوۋ
普罗佩赛	پىروپىسى	帕尼帕特	پەنيات
普希塔拉斯河	پىسىزاراس دەرياسى	帕伊赤	پايىچ
普拉索	پىراسون	侠土号	پالادىن
普拉索德斯海	پىراسودېس دېڭىزى		
普里西安	پىراسودوس		
普罗弗洛姆	پىروپلۇم		
皮山	گۇما	牌哈里呢萨	پەخىرىنىسا
皮都尼	بىدۇنى	牌斯热瓦特	پىسراۋات
皮什皮克	پىشپەك	派万度归统兵守	پاساقلىق مەھكىمىسى
皮什彼克	پىشكەك	派佩	پىپپەر
皮普乞耳容刺	پىشكىل دارا	排	گىزۋوت
皮思乞儿	پىسكىر	排长	كومۇت، پومكوم
			PAI

乞失里黑	كېشلىق	皮任	بىجەن
乞失马因	كېشماين	皮儿阿里别乞	پىرئالى بەگ
乞惕不花	كىتبۇقا	披口	رالما (كەندىردىن توقۇلغان كىيىمنى كۆرسىتىدۇ)
乞刺忒	كىرات	批古汗	بىگۇخان
起刺特	كىرات	批理伽的斤	بىلگې تېگىن
乞刺惕	خىۋا	毗呵罗	ۋىخارا
乞瓦	كىشېرت	毗沙	ۋايسارا
乞失儿特	چىنىكلار	毗伽阙卡迪尔汗	بىلگە كۆل قادىرخان
乞尼克族	قىرغىقىر	毗伽可汗	بىلگە قاغان
乞尔克耶尔	يېپانلار	琵琶鱼(美)	ئانگېلىر
乞牙惕氏族	تىراتۇس	丕平(纒平)	پېپىن
乞刺可思	قىلىچ ئارسىلان	辟展今都善	پىچان
乞立只阿思兰	زىياد ئىسىن خەلىل		
乞牙德伊本哈里	چىبۇكاباد		PIAN
乞不喀巴德	كىسۇنلار		
乞袁氏	كىنىسار	片治肯特	پەنچىكەنت
乞尼萨尔	كىشلىك		
乞失力	قىلىچ		PIAO
乞立者	قىسسادار	票姚校尉	قىران چىرىكچىبەگ
乞撒答儿	قىشە		
乞塔	قىيات		PIN
乞颜族	چىمكەنت	嬭	توقال خانىش
奇姆肯特	چىكلار	贫江铁矿	ئۈنۈمىسىز قىزىل تۆمۈر رودىسى
奇克人	چىمكاي		
奇姆盖	كىندارا		PING
奇多罗	چىنگالار		
奇加人	چىر دەرياسى	平户岛	ھىرادو ئارىلى
奇儿河	قىشەك دەرياسى	平德	پالاندا
奇塔特河	ئىتتىكىن	平阳	پىنگان
奇异斤氏	چىترال	平定朔漠方略	شىمالىي قۇملۇقنى تىنچىتىش تەدبىرلىرى
奇特拉尔	كىچىك يۈز	平定回疆剿擒逆裔方略	ئۇيغۇرلار رايونىنى تىنچىتىش ئاساسىلار جەدۋىلىنى قولغا چۈشۈرۈش تەدبىرلىرى
奇齐克玉兹一小玉兹	چىراغ كۆش	嬭	توقال خانىش
奇沙	چىتىم	平定准噶尔方略	جۇڭغارلارنى تىنچىتىش تەدبىرلىرى
奇拉库希	چىتات		
奇特木	پىر پاستا		
奇塔特	مىچىل بىسلىۋس		
普罗帕斯塔	زېئودورې پرودروچې		
普赛洛斯	پىراكىپنا		QI
普罗德罗梅	پىرېتۇالمىكى		
普拉凯亚海			
普尔热瓦斯基			

契以木图	پوناشرى
契卡洛夫	چىكالوۋ
契弊何力	چابش قالى
契纳斯兹	چىناز
契丹	قىتان
契苾何力	كەپش ئالىپ
楚瓦什人	چۇۋاشلار
歧山	گازار
歧兰	گىلان
起儿漫	كېرمان
乔糰察	كۈلىنچاك
基押克	كىياھ
俟利发	ئەلتەبىر
俟利发失金本屈阿栈	ئالىپ - ئىشبارا ئازات
耆那教	جاينا دىنى
杞刺可司德干扎克	كراكوس كانزاك
其门	ياساۋۇل
骑将军	چەۋەندازلار سانغۇنى
骑士号(英)	كاۋالېر
首涂王	چوتۇقخان
七总裳会议制	يەتتە زۇڭسەي بىرلىكتە
启民可汗	كېڭەش تۈزۈمى
企业号(美)	يامىي قاغان
旗鱼号(美)	ئېنتېرپرايس
旗风号(日)	سىپېكىفىش
祁连山	خاناكادىزە
	كىلىنتاغ

QIA

恰克图	كاكتۇ
恰雪什河	چالش دەرياسى

QIAN

前将军	ئالدىچى
前靡	جانمىر
前行	جانقۇرت
前口蝠惯(美)	مانتا
千日红	گۈلىيەسمەن
千夫诺诺不如一土谿谿	لەۋۋەيچى تولغان
千	بۇ جەننەتتىن ۋاپادار ئەر چۈشكەن

普希亚米特腊人	پۇشيامىتىراس
普里斯库斯	پرساكوس
普岚	فىرۇم
普利檀刺词西提	پراتاراكىشت
普鞠可汗磨延啜	تەڭرىدە بولمىش

ئىلتىرىش بىلگە قاغان	ئىلتىرىش بىلگە قاغان
پۇشتۇلار	پۇشتۇلار
پولاد	پولاد

普什图人	پۇشتونلار
普刺	پىرتساك
普里察克	پۇسمۇچىيوۋ
普赤穆齐耶夫	پوتىلوۋ
普梯洛夫	پىرسىيىك
普利斯克	پىلان كارپىن
普兰伽儿实	بۇيانتۇخان
普颜都汗	پىرېزۋالسكى
普尔热瓦尔斯基	پۇرانۋار
普郎瓦儿	بۇزا
菩萨	بودىگايا
菩提伽耶	بۇدساتۋا
菩萨	بۇكۇتېكىن سۈيى

仆固振水	بارغۇت تېگىن
仆固俊	بارغۇت
仆固	بۇكۇ-قايزى توپىلىڭى
仆固怀思叛乱	بولۇر
溥罗城	بىربالىغ (مورى)

蒲类	سارنقۇل تىلى
蒲犁语	پاگان
蒲甘	بۇچارا
蒲华	ئۇراكادىزە
浦风号(日)	ئۇرانامى
浦波号(日)	بوستون
波士顿(美)	دۆلەتكە نايىپ ھەزرەت

辅国公	گۇرخان
葡尔汗	پورتۇگاللار
葡萄牙人	سىمبون
睿温	چىرچىك
齐尔齐克	چىتا
赤塔	چىناز
赤纳思	چىگىرىن

契吉林	كاپىت
契必	چىناب
契那布	قىرغىز (كەنكۈن)
契骨	چاپىش (چابىس)
契苾氏	

群玉之山 قاشتېشى تاغلىرى
 牵线搭桥 ۋاستىچىلىق
 乾陀罗 گاندارا
 前杭爱山 ئويۇر ھانگاي تېغى
 龟兹 كۈسەن
 龟兹变体去声 قارۇشتى يېزىقىدىن
 处折水 كۈسەنچىگە ئۆزگەرگەن شەكلى
 求曼 چۇۋاكېم دەرياسى
 君不花 مارمان
 君不花 كۈن - بۇقا

RAN

然出家人 زامىدلار

RE

热内亚人 گېنويىلىكلەر
 热狗 شوت دوگ (قېنى ئاقتۇرلۇق)
 热城号 زېئالۇس
 热血号 سانگۇيىن
 热情号 زېست

REN

人民 民族 بۇدۇن
 人马座 سېنتائۇر

RI

日玉连 س. جۈلېن
 日耳曼 گېرمان
 日何号 خىمۇگا
 日清号 نىسسېن

RONG

容妃 ساھىبجانال خانىش

ROU

柔然 ئاۋار (جورجان)
 柔远 مۇلتان

QU

曲漫 (今为唐努乌拉) كوگمان
 曲儿忒人 كۈردلار
 曲鲁格 كۈللۈغ
 曲儿忒 كۈرد

曲邻拨都 (儿) كۈرىن بۇدا (ر)
 曲礼 غەيرى ئەدەپ

屈赤的斤 كۈچ ئەي تېگىن
 屈赤不花汗 كۈچ بۇقا خان

屈赤的斤帕鲁汪 كۈچ تېگىن پالمۇان
 屈底波 قۇتەيبە

屈支 كۈسەن
 屈出律 كۈچلۈك

屈塔耶 كۇتايى
 屈律啜 قۇلچۇر

屈和啜 كۈل چۇر
 屈射 قۇتشا (قۇتشا)

屈利俟毗可汗 كۈل ئېلبېگ قاغان
 取骁勇 جاسۇر چەۋەنداز

瞿摩蒂伽兰 كۇساتى ساخرام
 枢密大臣 ئەركىن مۇشاۋۇر
 渠搜 گاسوگ (كاسوگ، قاسوك)

QUAN

泉州 چۈەنجۈ
 全唐文 ئانف سۇلالىسى ئومۇمىي ھۆججەتلىرى
 权力号 (英) پاۋرئۇل

QUE

鹤悉那 غەزەنە
 阙俟斤 كۈل ئېركىن
 阙勤 كۈلتېگىن
 阙律啜 كۈلچۇر
 阙特勤 كۈلتېگىن

QUN

萨拉加 (中国)	ساراگا		
萨莱	ساراي	RU	
萨莱乞克	ساراتچىك		
萨拉森人 (即阿拉伯人)	ساراسىنلار (ئەرەبلەر)	茹拖	رۇدۇك
萨拉托夫	ساراتوۋ	汝南	رۇنۇن
萨罗喀	ساراكا (ساكاراۋاكا)	若羌	چارقىلىق
萨达列	ساتتال	若叶号	ۋاكانبا
萨儿德人	ساردلار	若订号	ۋاكاناكىيى
萨里	سارى	若官号	ۋاكانىبە
萨瓦河	ساۋا دەرياسى	儒尔丹	جۇردىيان
萨夫河	ساۋى دەرياسى	蠕蠕	ئۇۋار
萨雷苏河	سارسۇ دەرياسى	苾伽骨咄祿可汗	بىلگىكۆزۈل قۇتلۇغ قاغان
萨里克河	سارىق دەرياسى	如月号	كىساراكى
萨格尔	ساركېل	肉搏战	يەككىۋە - يەك ئېلىشىش ئۇرۇشى
萨卡 (即萨种)	ساكا		
萨卡荷马瓦尔加	ساكا خائۇماۋاركا	RUI	
萨卡达拉德喇维	ساكا تارادرايا		
萨卡梯格拉柯达	ساكا تىگراخاۋدا	锐敏号	سانىل
萨卡罗莱	ساكارالسۇۋا	锐纳铁	رۇنىتات
萨卡里亚	ساكارىيە	瑞维人	سۇۋىلار
萨卡思泰厄 (塞伊斯坦)	ساكانستېيى	瑞凤号	زېخۇ
萨克马拉河	ساكامارا دەرياسى	瑞士人	شىۋېتسارلار
萨罗尼加	سالونىقۇ	瑞典人	شىۋېدلار
萨穆尔	سامور		
萨曼达尔	سەمەندەر		
萨尔温江	سارۋىن دەرياسى	萨谷的	سالىندى
萨玛基尔人	ساماگىرلار	萨尔马特人	سارماتلار
萨格鞞布 (阿格刺木)	زاگرېب	萨拉人	سارالار
萨特卢杰河	سۇتلېج دەرياسى	萨萨克人	سامساكلار
萨迈拉	سامازرا	萨发吉雷	سافاگىرىيى
萨莫依洛维奇	سامايلوۋىچ	萨普布吉雷	سەپبەگىسىيى
萨里吉斯	سارگىس	萨莫尼	سامونىيى
萨波斯河	سايولوس	萨巴里亚	سابىرىيە
萨拉波斯河	سارابوس دەرياسى	萨比人	سابىرلار
萨拉塔	ساتتا	萨朵维兹	سادوۋىز
萨巴代拜	سابادېبايى	萨颜岭即唐努岭	ساپان چوققىسى
苏西亚纳	سۇسىئانى	萨斯迦弥恒	ساسكا تاندىنا
萨马拉	سامارا	萨卡拉瓦加	سايك راۋاكا
萨马尔	سامار	萨卡塔那	ساكاتانا
萨奥蒂斯	سائوتىس	萨法维王朝	سافاۋى خانىدانلىقى
萨尔泰涅	ساردايگىنىيى	萨波 (古波斯总督称号)	ساپور
萨达	سادا		

撒克里	ساكرى	萨姆布拉城	سامبرا
撒刺丁木撒	سالائىدىن مۇسا	萨达城	سادا شەھىرى
撒拉	سالار	萨达斯河	ساداس دەرياسى
撒佰勒	زابىل	萨巴拉城	سابارا
撒南里	ساۋرى	萨巴纳	سابانا
撒南胡	ساۋران	萨马哈德	سامارادې
撒里巴力	سالبارا	萨迪尔	ساتىرىس
撒利	سالىك	萨雷塔尔巴哈台	سارتاباغاتاي
撒莱	ساراي	萨彦山	ساھان تاغلىرى
撒儿特	سارت	萨尔巴克图河	سارباقتى دەرياسى
撒特里克	ساتلىك	萨瓦巴齐河	ساۋابچى دەرياسى
撒麻耳干	سەمەرقەند	萨士克阿不达勒克里尔	سانۇق ئابدال قارىم
撒里畏兀儿人	سىرىق ئۇيغۇر	萨迦拉可伊人	ساكارائۇكائى
寻思干	سەمەرقەند	萨马尼德	سامانىلار
撒刺哈夕	ساداخس	萨玛尔罕	سەمەرقەند
撒尔比萨卡罗	سارىسا ساكالو	萨土克阿不达勒克里木	سانۇق ئابدال قارىم
撒甫里	ساۋرى	萨穆阿尼	سەمئانى
撒甫朗	ساۋران	萨拉吾尔	ساراغۇرلار
撒刺逊人	ساراسنلار	萨尔囤爱曼	ساردون نايمان
撒里赛来	سالى سىراي	萨尔巴噶什爱曼	سارباغىش نايمان
撒刺哈夕	سىراھىس	萨木萨克	سامساق
撒卜咱瓦儿	سېسىز بۆار	萨拉巴哈什	سالاباغچ
撒鲁支	ساروج	萨穆坦	سامۇتان
撒儿忒人	سارتلار	萨音伯勒克	ساين بولقى
撒洼	ساۋا	萨维利耶夫	ساۋرلىسۇۋ
撒克逊人	ساكسۇنلار	萨尔特人	سارتلار
撒岳	ساپو	萨迈拉	ساماررا
撒的答兀勒	ساد داۋلى	萨里都统	سارىخ تۇتۇك
撒的伊本赞只	ساد ئىبن زەنگى	萨布克台	سابۇكتاي
撒刺丁	سالاهىد	萨莫依洛维奇	سامىلوۋىچ
撒勒巴克都儿干	سالباك تۇرخان	萨雷科耳山	سارىكۆل تېغى
撒尼思米儿咱	سانىس مىرزا	萨里普勒	سارىپۇل
撒儿班(撒里蛮)	سارىبان	萨比	سابى
撒儿吉思	سارجىس	萨布扎伐尔	سابزبۆار
撒儿塔	سارتاق	萨布克台	سابۇكتاي
撒的迷失别	ساتلىمىش بەگ	萨莫依洛维奇	سامىلوۋىچ
撒朵布格拉汗	ساتۇق بۇغراخان	萨山	ساسساندى
撒布克特勤	سابۇق تېكىن	撒难萨禅	ساناڭ - سېكېن
撒的	ساد	撒麻耳干	سەمەرقەند
撒别阑	كابران	撒巴失	ساباش
撒勒合儿王朝	سالخور خاندانلىقى	撒合辛	ساقسىن
撒里萨莱	سالى ساراي	撒喜布倒赖	سەھىب دۇلات
撒玛纳	سامانا	撒卡乞	سەككاكى

ساما
سادا
سادام
سايار
سابانا
سامار
ساتيى
سارتاي
سايان
سارباق
ساۋايچ
سانئوق
ساكارا
سامانى
سەمەر
سانئوق
سەمئان
ساراغۇ
ساردور
سارباغ
سامساق
سالاباغ
سامۇتان
سايىن
ساۋرلىق
سارتلار
ساماررا
سارىغ
سابۇكتاي
سامايلىق
ساركۆل
ساربيۇل
سابى
سابزئار
سابۇكتاي
سامايلىق
ساساندى
ساناڭ
سەمەر قەت
ساباش
ساقسىن
سەھىب
سەككاكى

赛音诺颜
赛里木汗
赛义—乌苏
赛音斯克山
赛路根
赛卜腾巴尔珠尔
塞勤术克朝
赛夷
赛德尔
赛法巴德
赛尔交波罗
赛德哈札鲁尼
赛德汗
洒夷扎八突炎者
洒典赫

سايىن نۇيان
سىرىمقان
ساپىر ئۇسسۇ
ساينىسك تېغى
سەيلۇتخىن
سىبوتىن بالچۇل
سالجۇق
سايىد
سادر
سەيفاباد
سىرگىپول
سەئىدكازارۇنى
سەئىدىخان
سەئىد جاپپار خوجا
سەيدئىدىجىل

SAN

三笠号
三隈号
三更鸟
三明号
三帕德
三木哈拔都
三音汗
《三十性塔塔儿》
三音诺颜部
《三藏》(佛经总名)
三音乌苏
塞内冈比亚人
塞米族人, 闪族人
赛甫丁
赛瓦达德喀真
塞利特楞诺耶
塞马
塞姆南
塞伊斯坦
赛赤典
赛达
赛兰
塞姆人
塞尔维亚
塞勒特河

مىكاسا
مىكۇما
سىگۇندۇ
مىنكاترۇكى
سەمپاد
سامۇقا باھادۇر
سايىنخان
ئوتتۇز تاتار
سائىنت نويان
ترىپىناكا
سائىنت ئوسۇ
سەنپىگامبىئانلار
ساملار
سەيفىددىن
سەۋاتاد كاشىن
سەلتىر نىنويە
سايما
سەمىنان
سەبىستان
سەپىمد ئىجىل
سايدا
سايىرام
سىمىتقۇلار
سەبىبىيە
سەبىرت دەرياسى

撒马里
撒摩耶人
撒里却盘
撒巴
撒都散
撒希伯底万
撒乞阿惕
撒哈辛
撒浑
撒刺卜
撒刺哈夕
撒儿哈德
撒儿罕
撒里黑绰般
撒里黑库耳
撒里黑忽纳
撒里尔
撒儿昔黑汗
撒勤瓦
撒里夫
撒普儿
撒答德
撒尔鲁
撒罕沙
硕垒乌巴锡诺

سامارى
ساموئۇرار
سارىخ چۇيان
سابا
سادۇسان
ساھىب دىۋان
ساقىيات
ساقسىن
ساغۇن
ساراب
ساراهىس
سارخاد
سارخان
سارىخ چۇيان
سارىخ كۆل
سارىققول
سارىر
سارسىغ خان
شالۋا
شارىق
شاپۇر
شەدداد
شالرۇد
شاھىنشاه
سارى ئوباش قۇنتەيجى

SAI

塞雷尔人
塞努福人
塞尔维亚人
赛哈赫词典补编
辞书《赛哈赫》
塞建陀笈多
赛义德纳菲西
塞勒术克
赛里木湖
赛的儿马黑麻
赛非
赛德哈里勒
赛里斯
塞尔柱王朝

سەبىرلار
سەبىنۇقۇلار
سەبىرلار
مولھىفانئوس سۇرراخ
لۇغىتىگە تولۇقلىما
«ئەسھاب فىللوغەت»
سەكادگۇپتا
سەئىد نەفىسى
سالجۇق (سەلجۇق)
سۇنكۆل (سايرام كۆلى)
سادىر مەھمۇد
سەفى
سەبىت خېلىل
سەبىرس
سەلجۇقىيلار سۇلالىسى

	SENG	
僧格	سېنگى	
僧当里	سۇنگىلىن	
僧伽婆罗	سىنگاپاتا	

	SHA	
沙克都林扎布	ساقىتۇلسىنجاپ	
沙丹尼牙	سولدانىيە	
沙德摩勒克	چادىبولك	
沙的别	چادىبېگ	
沙不答克	شاھ بۇداق	
沙术扎	شاھ شۇزا	
沙翰兀立	شاھ ئوغۇل	
沙合鲁	شاھ روخ	
沙牙喜牙	شاھ يەھيا	
沙因吉雷	شاھىن گىرىي	
沙儿瓦拉思	شارۋاراز	
沙麻只罕	شاماجاھان	
沙乌康	شاھ ئۇكام	
沙刺	سارا	
沙菲亦派	شافى مەزھىپى	
沙里塞不思(即古代)	شەھىرى سەبىز	
沙儿塞顿	شالىسىدون	
三盼治	ساندۇز	
三明治	ساندۇئۇز	
三车梭	ئۈچ چىلىن	
三堡	تۇغۇچى	
三合土	بېتون	
散的勒克	ساندىك	
散只兀部	سالجىشوت	
散甘	سانگان	
参天至尊道	تەڭرى خاقانىنى تاۋاپ قىلىش يولى	
参政议政	ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش	

	SANG	
桑塔尔人	سانتالار	
桑号	كۇۋا	
桑金	سانكىم	
桑昆	سانغۇن	

赛里头顿	سەلى تۇتۇڭ
赛里木汗	سەرىمقان (سەلىمخان)
赛卜腾巴尔珠尔	سەيتىن بالچۇل
赛拉城	سەرا
赛儿	سەير
赛德尔努斯	سەيدىر نۇس
赛尔斯	سەلسى
赛林达	سەرىندا
赛里加大夏	سەرسا باكىچىئانس
赛里斯织物	سەرسا
赛内克	سەنېكۋې
塞种	سەكا (سەك، ساكلار)
赛里斯伊塞顿	ئېسېندون سەرىچوئي
赛诺斯	سەئىنۇس
赛曼蒂诺斯山	سەيمان تىنۇن تېغى
赛里亚	سەرىئا
赛塔	سەيتا
赛伦代夫	سەرىندىۋى
赛罗斯	سەروس
赛迦	سەكا
赛隆	سەرىن
赛里斯丝	سەرىكا
赛尔迪巴	سەلىدىبا
赛蒂斯	سەتىس
赛里西亚	سەرىسىئا
塞种人	سەكائېلار (ساكلار)
色提艾立	سەيت ئەلى
色提巴尔第	سەتىمۋالدى
色布腾巴勒珠尔	سەپتان بالچور
色勒库尔	سەرىكۇل
色帕尔拜	سەپەرباي
色楞格	سەلىنگا
色兰	سەلىم
色普拉	سەپپۇل
瑟尔汗	شەرخان
瑟里号	كەمپت

	SEN	
森斯	سەنس	
森木散姆	سەم - سەم	
森姆塞姆	سەم - سەم	
森安考夫	مورىياسۇ	

山顶洞文化
山沟经
山风号
山城号
山猫号
美巴
可米特文字
看 蜜
看 朔海
言思丁木外尼
言思丁克儿特
言答卜
言思丁
言迷虎里
看博
衫号

تاغ چوققىسىدىكى
ئۇقكۇر مەدەنىيىتى
تاغ - ئېزىملار
ياماكانىزە
ياماسرۇ
لېنىكىس
شانبا
سېمىت يېزىقى
قام
كورال - سى
شەمسىدىن جۇۋەپنى
شەمسىدىن كېرەت
جەنداب
شەمسىدىن
سامگاز
زىيەپەك
سۇگى

SHANG

上乌丁斯克
上将军
上都
沙玛喀
沙纳德
沙儿乞延
沙碗
沙波
沙其麦德里斯
沙摩陀罗笈多
沙布其特勒
沙钵略可汗
沙的火者
沙吒中义
沙
沙丘
沙士克布格拉汗
沙王马哈木
沙雅
沙宴达巴哈界牌
沙赫马托夫
沙布勒

يۇقىرى ئودىنىسك
ئالىي سەركەردە
شىمالىي پايتەخت
شاماكنا
شاناد
شەركىيان
چاۋانئېس
چابۇت
ساجىيە مەدرىسى
سامۇدراگۇپىنا
ساباق تېگىن
ئىشپاراقاغان
شادى خوجا
چاچا سەگان
شاد
قۇم دۆۋلىسى
سانئۇق بۇغراخان
شاۋان مەھمۇد
شايار
سابىنداباغ چېگرا ئابىدىسى
شاخمانئۇ
سابىر

桑多梅希
桑哥(或僧格)
桑伽拉
桑奇
桑弘羊渠犁
桑结嘉错
桑给巴思忒
桑占
桑扎儿
桑忽兰
桑科
桑尼司

ساندومېرز
سانگا
سانگار
سانچى
سانخناقياڭ چولى
سانخجاسو
سانئاست
سانجان
سانچار
سانقۇران
سامكۇ
سانس

SE

色布腾
色楞金斯克
色流西王朝
色流西亚
色雷斯
色罗阿那
色斯克库里
色楞格河
色普征额
色伽兰
沙的儿
沙合纳
沙海昂
沙勒国
沙黑巴耶西德
沙哈瓦勒
沙黑札马鲁丁
沙兔克哈刺汗
沙黑巴思
莎儿合秃主儿乞
莎儿合秃离儿乞
莎儿合黑塔泥
莎车河
杀乃
杀
煞

سەيتان
سېلىگىنىسك
سېلىڭنۇك خاندانلىقى
سېلىكىە
كىراسى
تىروئانا
سانسقىكۇل
سىلىنگا دەرياسى
سەپپۇ جىڭكى
سىگالىن
سادىر
ساخانا
چارىگىنوۋ
كاچكار
شەيخ بايازىد
شاكاۋال
شەيخ جامالىدىن
سانئۇق قاراخان
شاخباس
سۇرخانئۇ - جۇركى
سۇرخانئۇ يۇركى
سارىق خۇتۇن
ياركەنت (زەرەپشان) دەرياسى
شاد
شاد
شاد

SHAN

圣米舍尔	سائنت ميشل	沙迷查干	شەمئى جاھان
圣索菲 (教堂)	سائنت سوپى	沙陀兵	سات ئەسكەرلىرى
圣沙拜利	سائنت ساپىللى	沙钵略	ئىشبارا
圣多默	سان تومى	沙塔吉提亚	ساكاناناگو
圣经	ئېنجىل	沙吒将军	چاچا ساڭۇن (سانغۇن)
圣母	بۇۋى مەرىم	沙要儿塔阳古	شامۇر تاپانگۇ
圣天天子	تەڭرىدە بولمىش	沙利阿特	شەرىئەت
圣彼得	سانت پېتر	沙牙罕山	شايقان تېغى
圣克里斯多芬	سانت چىرىستوفخېر	沙底司	شاھدىز
圣安东尼	سانت ئانتونى	沙迦集	شاھ غازى
圣托马斯	سانت توماس	沙黑纳	شاھنا
圣天生突厥毗伽可汗	تەڭرى پاراتمىش	沙合刺克	شاھراک
	تۈرك بىلگە قاغان	沙合里斯坦	شەھرىستان
圣公会派	ئېپىسكوپۇل مەزھىبى	沙亦黑	شەيخ
“圣旨”	خان يارلىقى	沙朗巴	شالانبا
圣武亲社录	چىڭگىزخاننىڭ زەپەرنامىسى	沙卢赞	شالۇزان
圣祭节	مەۋلۇت ئەلنەبى	沙马合	شاماخا
圣脱马	سانت تۇماس	沙儿察罕	سارچاخان (سارچاخان)
圣彼得堡	سانت پېترىبۇرگ بورگ	沙的阿黑	شادىياق
上尉	پاروتچىك	沙非亦	شەفئى
商弥	سىياماكا	沙比耳	سابىل
陕巴	شانبا	神品	تەۋەرۈك
香料	خۇشبوۋى ماتېرىياللار	神威号	كامۇي

SHAO

少将	گېنېرال مايور	申河	ئىندۇس (ھىندۇ دەرياسى)
少监	شاۋكىم	申匿	شىندۇ
小亚美尼亚	كىچىك ئەرمېنىيە	深雪号	مايغۇكى
哨兵号	سېنتىنېل		

SHENG

	SHE	圣灵赐物珥家	ئىلاھ نەرسە ئىنئام
奢羯罗	ساكالا	圣洗	قىلىش ھادىسىسى
奢儿逊厄索思	شىرسوبسور	圣体	غۇسۇل
涉布儿干	سېبۇرگان	圣约	دەم سېلىش
«舍牙»	شېيا	圣西里利	مۇقەددەس ئەھدە
舍利塔	سارىدا، ستوپا	圣艾蒂安	سائىن گرىللى
	(جەسەت كۆلى ساقلانغان مۇنار)	圣路易	سائىن ئېتىن
舍刺	شىرى	圣马鲁答	سان لۇيس
舍力甫丁	شەرىپىدىن	圣筛儿吉思	سان مارۇتا
舍提墩	خولوۋكول قەبىلىسى	圣德尼	سان سارگىس
舍利突利部	شاردۇلەر	圣约翰阿克儿	سائىنت دېنىس
			سائىنت جون ئاكرې

十二国疏
十姓突厥
十姓可汗阿史那都支

十箭部族
什克南
什克南河
什和勒伯克
什哈乌勒
什克南汗
柿
柿号
狮鱼号
狮号
狮子汗
狮汗
升
胜利
胜利号

12 سەۋەب
ئون ئوق تۈركلەر
ئون ئوق قاغان
ئاسنا تېكىن
ئون ئوق قوۋمى
سۇغنان
شوغنا دەرياسى
شاغاۋۇل بېگى
شغاۋۇل
شوخنانجان
ھالۋابدەت
كاكى
لايئۇنغىش
لايئۇن
ئارسلانخان
شەرخان (شەرشاھ)
كاپچى (ئېغىرلىق ئۆلچىمى)
ۋىكتورىيەس
كاستورىكى

SHI

石首鱼
石头城
石国都城
石城
石漆河
石汗那
石勒喀河
石那今阿富汗北部
石窟
石人
石汗那
石榴石
失王沙
失范延
失健
失吉忽秃忽
失哈不丁摩诃末
失烈门
失里忙伽罗
失思歹
失都儿

سېپۇت
ئاشبالىق
بىناكەنت
ئاششەھەر
سەشچى دەرياسى
ساغاننىيان (سەغنان)
شەلكا دەرياسى
دجاگخانىيان
مىخئۆي
بالبال
سوغدىيانا
ياقۇت
شەرىئائشاھ
سەر بامىيان
ئەركىن
شەگى قوتۇگۇ
شاھابىدىن مۇھەممەد
سەرامۇن
سەرى مانگالا
شەسىداي
سەگتور

舍弥
舍班尼
舍云治汗
舍里甫丁
摄政王
摄图
设
射匱
射水鱼
射手号

سىياماكا
شەيبانى
سەۋىنچخان
شەرىپىدىن
ئائىبخان
ئىشبارا
شاد
شەكۈي
ئار شەيدىفەش
ئار شەپەر

SHEN

神力号
神学家
神道教
神道
神秘主义
神马
史纲
史莱格
史密德
使道军
施贝尼兹
施米特
施皮罗
施师今英吉沙县
室点密
室点密可汗
室韦
《时政记》
时罗漫
时健侯斤
释迦人
释道安
实又难陀
实习翻译
实体
实用主义
世袭封地
世子
世尊
十姓

ئېكىسكالېپەر
تېئولوگ
شەندائۇ دىنى
شەندائۇ دىنى
مىستىكىزم
تۇلپار
ئوچەرىك
سەچنەگېل
شەمىت
يولباشلار
شەپىنەز
سەمىت
سەپىرو
ئوش
ئىستەمى
ئىستەمى قاغان
باكېر پالىگ (شەپەرلەر)
«ئېقىمدىكى سەياسەت خاتىرىلىرى»
سەلومان
سۇكۇن ئېركىن
ساكپالار
شاكر اتاۋان (قاراشەھەرلىك)
سەكاناندا
ئۇگەنچ تەرجىمان
سۇبېيەت
پىراگماتىزم
ۋارسلىق - سۇيۇرغاللىق نۇزۇمى
«ۋەلىئەھد»
بەخاگاۋات
ئون ئوق

碩坐	سۇلۇي
碩德八剌	سودپالا
碩跋利施可汗	ئالىي بىلگە قاغان
頞尔达克	شورچۇق
頞方备乖	شىمالىي ۋۇدۇ خانىرىلىرى
颉莫哈谿儿	جۇجى ئاسار

SI

斯堪狄纳维亚半岛	سكاندينوۋىيە يېرىم ئارىلى
斯特拉邦	سترابان
斯维雅托斯拉夫	سۋياتوسلاۋ
斯普罗戈诺夫	ستروگونوۋ
斯干达达多	سكانداگوپنا
尸利疆多	گرىگوپنا
尸昆	كېبىس
尸利佛哲士	سېرىفوخا رىئىسار
事乌尔衮	ئىشى باشقۇرغۇچى
侍子	تورغاق
始毕可汗	قارا قاغان
射匮可汗	ياپقۇ قاغان
设	شاد
喀那耶舍	چىناياساس
师子洲	كېمىلۇن
师长	كوسىپۇزىيە
詠罗城	خىددا
式器狄	ۋېيون
式	چىۋالدۇس
食人	رېكۇن

SHOU

受降城	تەسلىمچىلەر شەھىرى
守产号	ماجىستىك
守门人	پورتېر
首领号	چېختان

SHU

宋亦	جۇجى
宋亦台	جۇرچىنتاي

失锋号	ۋانگارت
失米勒尼克	چومېلىنىك
失刺鞞儿朵	سېرا ئوردو
失刺思	شىراز
失毕	گەدېيت
失哈不丁	شاھابىددىن
失都儿忽	شىداركۇ
失兰察合赖	شىرام چاخرا
失矧号	ياخاگى
失风号	ياكادىزە
失伦塔海	شىرون تاگخاي
《史记实录》	«تاۋارىخى زۇبىدات»
史诗梵语	سانسكىرت تىلى
史大奈	ئاشىنا دانار
树尔斯坦	شۋلىستان
树枝水	يۇرۇڭقاش
数字记算法	نۇسراتۇن
数字	نومېرس
叔扎丁·阿不勤哈亲	شۇجائىددىن ئەبۇلقاسىم
骊马	سائۇما
黍失泰儿	چوستېر
庶长	تۆرە
赎罪	قۇتقۇزۇش
曙号	ئاكېبونو
曙光号	ئاۋرۇزا
恕仿号	ئىمپىلا كاپېل

SHUI

税册	باچ قەللىنمىسى
水银	سىماب
水达达	شۋى تانا
水蒙兀	سۇ موغۇل
水神号	ئاندىن
水手号	سىمان
水无月	مىناسۇكى
水鲫号	تېرىدۇ

SHUN

顺德讷爱隆阿	شۇندېنا گەيلۇڭئا
--------	------------------

SHUO

松花江 سۇغۇخۇاجياڭ ، سۇنخار دەرياسى
松扈 سونگاڭ
宋史 سۇننامە
宋君荣 كاۋبېل

SOU

搜粟都尉 «ەربىي تەمىنات تۇتۇقىبىگى»

SU

速浑察不 سوغۇندىئاب
速刺迷失 سولامش
速来蛮伊本忽都迷失 سۇلايمان ئىبىن
斯基泰 سىكىزاي
斯巴拉多 سپالاتو
斯利纳加 سىرناگار
斯塔夫罗波耳 ستافروپول
斯特恩伯格 ستېرنېپۇرگ
斯特列忒威格 ستېرتېتتۇپگ
斯特里果你 ستىرىگونى
斯洛温人 سلۇپىنلار
斯摩棱斯克 سمولىنسك
斯帕哈资伯克 سىپاھ قازى بېگى
期拉夫人 سىلاۋىيانلار
斯基泰人 سېكىفىلار
斯时河 سىپنا دەرياسى
斯特拉波 ستىرابون
斯塔西 ستاسى
斯麦纳 سىمىرنى
斯托尔纳 ستورنا
斯威士人 سىۋازىلار
斯瓦希里人 سۋاھىلىلار
斯洛伐克人 سلوۋاكىلار
斯洛文尼亚人 سلوۋېنىيىلىكلەر
斯基泰伊塞顿 ئېسىدون سىيىزىچۇئى
斯科拉斯蒂科斯 سىكولاستىكوس
斯吉泰人 سىكىتىيانلار
斯基台人 سىكىتىيانس
斯克威萃 سېكىۋىراي
斯基太 سىكىتىيان
斯罗 سېلاتۇسىيە
斯马依儿撒马尼之诗 ئىسمايىل سامانىنىڭ

术兹扎尼
术克把都儿
术赤
术安
术哈木
术外尼
舒兴阿
舒赫德富德
舒赫德
舒沙
鼠疫
鼠尼施处半口
书库尔岱青
树者
司衣提
司务长
司马法

《司禾府印》

司坎斋文稿
司库惕人
思的克伯克
思结
茨岗人
四升二一斗
四斗二一区
四叶护可汗
四堡
四谛说
四弦琴
词源学
肆叶护可汗
死海
寺
(玷厥)俟斤

جۇزجانى
جۇكى باتۇر
جۇجى
گوۋانى
جۇخام
جۇۋەينى
شۇشىڭئا
موللاھوشۇر
شۇخىت
شۇشا
چۇما
خىشى ۋوبان قەبىلىسى
شۇكۇر دەپچىن
زىجا
سىيت
زاپخوز
سىماراڭجۇينىڭ ھەربىي
ئىشلار تەدبىرى
ئاشلىق مەھكىمىسى تامغىسى
سىكەن ھوجرىسىدا
يېزىلغان ماقالىلەر
مىسكۇتلار
سىدىقەبىك
ئىزگىل
سىگانلار
بىر پاتمان = تۆت كۆرە
بىر پاتمان = تۆت كاپچى
گۇرتۇغ يابغۇ
لاپچۇق
تۆت قائىدە
چارتارا
ئېتمولوگىيە
ئىستەمى يابغۇ قاغان
دېئاد (ئۇلوك) دېڭىزى
ساگرام
تېكىن

SONG

松号 ماتسۇ
松鸟 ماسۇسما
松鲷号 فىلانشر
松风号 ماسۇكادىزە

索拉斯蒂库斯	سسكولاستىكۇس	索葛	سوپ
索林加	سولىنگا	素巴第	سۈبوتاي
索家马头	سونزوماتو	素目伽	سۈمۈكخا
索勒毕布拉	سۈلبۇلاق	苏拉克	سۇداك
苏来曼	سۇلايمان	苏列克	سۇلاك
《苏吉碑》	سۇجى ئابىدىسى	绥定城	ئوقارلىق شەھىرى (سۈيدۈلڭ)
苏巴什	سۇبېشى	绥利	سۇبىلى
苏勒团爰曼	سۇلتان ئايمان	绥宁城	ماناس
苏夫耳罕	شافۇرقان	绥靖城	چۆچەك
苏罕	شۇقان	绥来	ماناس
苏布尔尼	سۇبۇرنى	碎叶	سۇيئاب
苏菲哈纳门	سوفىخانا	碎叶城	توقماق
苏合刺卜	سۇھراب	燧人氏	ئوت پىرى
苏鲁克	سۇلۇق	睢合水	سوننى
苏纳克库尔干	سۇناك كورگان		
苏拉	سۇرا، سۈرە	SUN	
苏丹人	سۇدانلىقلار		
苏丹尼格罗人	سۇدان نېگىرلىرى	逊纳忒	سونات
苏美尔人	سۇمېرلار	孙开尼亚	سۇلدانىيە
苏库马人	سۇكۇمالار	孙子兵法九篇	سۇننىڭ ھەربىي
苏波洛迦	سۇپاراكا		ئىشلار تەدبىرى
苏格特	سۇكات	孙波	سۇم - پا
苏拉特坎德	سولاتكاند		
苏雅	سۇيان	SUO	
苏古尔干	سۇغۇلخان		
苏息思	سۇسىس	索罗马忒人	ساروماتلار
粟特人地区	سوغدىستان	索格达人	سوغدىلار
粟特	سوغدى (سوغداق)	索坦纛藏	سۇراپىناكا
肃朗合	سولانگاي (سولانگاي)	索伦古城	سولان قەدىمىي شەھىرى
肃洲	سۇجۇ	索尔科利湖	سۇركۆل
宿阿多国	سۇئان بەگلىكى	索赫河	سۇخ دەرياسى
卒利水	سۇيئاب	索皮达	سۇبىدا
俗语	قارا تىل	索勒坦沙	سۇلتانشاھ
粗放经营	ئىگىلىكنى يىرىك، قوپال باشقۇرۇش	索丕卡克	سۇپچاق
	SUAN	索宛部	سۇۋان قەبىلىسى
		索加人	سوكالار
		索马里人	سوماليلار
		索宁克人	سونىنكېلار
算端阿合马	سۇلتان ئەھمەد	索托人	سۇتولار
算端沙的曲列干	سۇلتانشاھ گۇرگان	索林	لولىن
算端沙	سۇلتان شاھ	索拉纳	سولانا
算端纳巴德	سۇلتانئاباد	索巴纳斯河	سوباناس دەرياسى
算端都温	سۇلتان دۇۋىن	索格狄亚纳	سوغدىيانا

索诺木阿喇布坦
索葛莫贺日
索葛
锁儿罕失刺
锁咬儿哈的迷失
琐罗亚斯特
琐罗阿士?
唆木纳忒
唆董
唆鲁欢
唆鲁忽帖尼
唆鲁禾黑帖尼别吉
唆儿哈罕
唆里迷
莎儿合秃主儿气
杪儿合秃禹儿乞
娑勒城
娑葛
娑匍的斤
娑维俄
娑伽罗
娑陵
所罗门
梭鱼号
梭子鱼

سۇنۇم ئاراپتان
سوغباتور قەبىلىسى
سوپ
سورقان شىرا
سويۇرغانمىش
زارو ئاستېر
زورو ئاستېر
سۆمەت
سودوم
سورغان
سورغاچتانی
سورقوقتانی بەگ
سورۇگخاقان
سۆلمى
سۇرخانو-جۇركى
سورپانو-يۇركى
سارھات
ساقال (سۆكۈ)
سېمۇق تېگىن
ساراگا
ساگارا
سېلېنگا
سولومون
باراكۇدا
پىكېربىل

TA

塔纳马辛
塔古罗族
塔古龙山
塔勒罕
塔伯登
塔玛斯卜
塔纳
塔厄思瓦尔 (唐萨他涅泾伐罗)
塔喀什
塔里忽
塔尔格伦
塔阳汗
塔察儿
塔儿思
塔希尔

تالماسىن
تاگوروي قەبىلىسى
تاگورون تېغى
تالېقان
تابارتېن
تاماسىب
تانا
تانېسۇار
تاكاش
تالكۇ
تالگېرىن
تايانخان
توغاچار
تارز
تاشىر

SUI

塔延忽答刺速
塔延忽
塔儿忽台乞邻秃黑
塔皮斡曾忒马儿旦
塔腊戈涅
塔阳
塔什阿里
塔蛮(达曼半岛)
塔里寒(唐多勒建)
塔里塞
塔拉兹
塔什瓦依
塔他浪
塔斯土尔
塔刺人
塔什库杜克
塔达赫
塔喀克城
塔尔沙漠
塔拉比
塔尔德克
塔尔图盖
塔什乌兹
塔米设
塔吾克汗
塔巴尔加索湖
塔曼达干
塔米尔河
塔拉梅尔
塔克西拉
塔木花
塔玛隆
塔普罗巴纳
塔科拉
塔戈拉
塔拉尔加
塔拉
塔克希尔
塔马拉港
塔比斯山

تايانغۇ تارزا
تايانقۇ
تارقۇتاي كىرلىتۇق
تاپئوسىزبېنتمارتان
تارراگونى
تايالغ
تاش ئارى
تامان
تالېكان
تالقان
تاراز (تالاس)
تاشۋاي
تارتۋالغ
تاشتۇر
تاراب
تاشقۇدۇق
داداخا
تاققان شەھىرى
تارادەشت
تارابى
تالدىۋىنى داۋىك
تارتوقاي
تاشئۆز
تامىسى شەھىرى
تەۋىكخان
تابلغاسور
تامان تارقان
تامىر دەرياسى
تارمىل
تاكسىلا
تامغا
تامارون
تاپروبانى
تاكولا
زاگورا
تالارگا
زارخا
تاكشىل
تامالا
تاپىس تېغى

塔拉河
塔什巴里克
塔米尔伊本巴哈尔
塔俄弗拉克特
塔塔儿地
塔
塔木哈塔什
«塔拉斯碑»
塔勒纳池蔡把什湖
塔拉斯
塔赫尔汗
塔依拉
塔摩难提
塔拔列克堡
塔巴兰
塔巴思
塔海汗
塔格耳
塔哈木坦
塔希儿. 本. 忽亲
塔术丁. 阿里沙
塔迦窝儿
塔克必儿
塔刺斯
塔里罕
塔木沙
塔木塔
塔奴刺
塔不烟
塔黑
塔孩
塔吉
塔瓦赤
塔哈尔赤
塔黑亦牙? 儿
塔鲁木
坦博夫
坦密
探险家

تارا دەرياسى
تاشبالىق (تاشمىلىق)
تامىر ئىبنى باقىر
تېمۇپلاكىت
تاتارىستان
سۇتۇخا (تۇر)
تامغاتاش
تالاس ئابىدىسى
تالناچى سايباس كۆلى
تالاس دەرياسى
تاھىرخان
تاھىر
تانىنانتى
تاباراك
تاباران
تاباس
تاغاي خان
تاغار
تاگۇدار
تاھىر ھۈسەين
تاجىددىن ئەلى شاھ
تاكاۋۇر
تاكىبىر (تەگبىر)
تالاس
تالىمخان
تامشا
تامتا
تانۇرا
تابۇيان
تاق
تاقەي
تاقى
تاۋاچى
تاغارچى
تاقىيارىز
تارۇم (تارىم)
تامبوۋ
تېرمېز
ئېكىسپلورىد

TANG

唐努乌拉山

تاننوۋۇلا تېغى

塔什干
塔兀兀
塔亦
塔亦儿拔都儿
塔尔唐
塔刺思
塔失干
塔塔儿
塔塔儿真
塔乌什堪河
塔勒奇阿緬
塔什库尔罕
塔克敦巴什
塔尔萨
塔什昆
塔瓦卡勒
塔什贡
塔里甫不勒丹
塔斑
塔加尔
塔克纳喀
塔喜儿汗
塔吉勒
塔兀答儿乌黑阑
塔刺速
塔里汗
陀历国
陀拔斯单国
他钵可汗
佗汗可汗
它乾城
踏实口
踏实力
鞑鞞首领

TAI

太伯里
太甫绥鲁
塔马拉城
塔穆斯
塔热
塔尔马塔

تاشكەنت
تاشكەنت
تاشى
تاشىر خاتۇن
تاشكەنت
تاشى
تاشكەنت
تاتار
تاتارجىن
توشقان دەرياسى
تالچى ئامان
تاشقورغان
تاغدۆمباش
تارسا
تاشكۆن
تاۋۇاكال
تاشگۆن
تارىف بۇلدان
تابان
تاگار
تاغ ناك
تاھىرخان
تاكىل
تاكۇدار ئوغلان
تالاس
تالقان
دارادا بەگلىگى
تەبەرىستان
تابار قاغان
ئۇتخان قاغان
تاۋقان
تاش قەبىلىسى
داسلىك (تاشلىك)
تاتار سەردارى

تەبەرى
تەفسىر
تامالا شەھىرى
تامۇس
زاگا
تارمانا

太子 تەيسى
 太瓦腊 تەيۋارا
 太监 ساراي خوجىسى
 太阳 تاپانگ
 台沙 تەرسىلەر
 台不花别乞 تايپوفا بېگى
 台不花 بۇقا
 台吉衰布扎布 تەيجى شۇيۇجاپ
 台站 ئوتەك
 台纳尔 تەينال
 台古德儿 تېگۇدەر
 泰不华 تاي - بۇقا
 泰亦赤兀惕 تايچىئۇت
 泰吉陵 تاج مەھەل گۇمبىزى
 泰出 ئەيچۇ
 泰亦赤兀部 تايچىئۇت
 泰尼 رىنائى
 秦尼扎 ئىزىنتىزا
 秦尼斯坦 تىزىنىستا
 秦达 سىندا
 泰奥菲尔 زېئوپخىلى
 泰山 تەيئەن تېغى
 泰利奥德斯 زېرىئودىس
 泰尔曼蒂卡 زېرمانتىسا
 泰奥菲拉克特 رې ئويىلاكتى
 泰奥法纳 زېئوپخانى
 泰内伊斯人 تانائىسلار
 泰马思 تايماس

TAN

坛内 تامناي
 坛合亦 تامغاچ
 坛合赤汗 تامغاچخان
 梯别里 تىبېرى
 梯都 تىتۇس
 梯尔 تىير
 提忽忒(即古代帝那伏帝) تىرخوت
 提儿诺沃 تىرنوۋو
 提索河 تىسا دەرياسى
 提婆 ئاريا دېۋا
 提尔米基 ئەل تېرمىزى
 提厄斯忒 زىيىستېس

唐富楼沙 پۇرۇساپۇرا
 唐努乌拉 تاننۇئولا
 唐努图瓦 تاننۇ-توۋا
 (唐阿设阿日昧) ئامۇل
 唐古特 تاڭغۇت
 唐亦巴鲁 تاڭبالۇ

TAO

讨拉特 تەۋرات
 讨来思 تائۇرىس
 挑恩国 توقاي
 桃花石城 زېئوپچىلاكتى
 桃花石 تاۋغاچ
 桃花石布格拉公駝汗 تابغاچ بۇغراخان
 桃花石喀拉布格拉汗 تاۋغاچ قارا بۇغراخان
 桃花石汗 تابغاچ

TE

特殊子民 ئەركى پەرزەنت
 特勤 تېگىن
 特阏西勒宛尼亚 ترانسلىۋانىيە
 特拉汪戈尔 تراۋاكورې
 特烈比宗德 ترېزوندې
 特里波日 ترېپولجى
 特罗伊茨克 تروئىتسكىك
 特罗思科萨夫斯克 تروئىمىزكوساۋسكىك
 特罗耶 تروپېس
 特威尔 تىۋېر
 特萨洛尼克 تېسالونكىي
 特思 تېس
 特人凯尔特人 گېلىتس
 特特里 تېرتېرى
 特伯勒古 تېۋېلغا
 特木尔图 تېمۇرتۇ
 太平清舰书 ئاسايشلىق دەستۇرى
 太平经 ياخشىلىق بىلەن كافارنىش
 太格格 توققۇز غۇزلار
 太西封 تەبىسفىون
 太后 خان ئانا
 太不花 تاي بۇقا
 太出 تەيچۇ

特建俟斤 تېگىن ئېركىن
 特健莫贺俟利发 تېگىن باغا ئېلتەبىر
 特列凡松 تىرىپىزوند
 特利维索 تىرىپىسو
 特特尔拍拉木 تېتىپىر بالام
 特纳格爾 نەنگىر
 特勒伯克 تىلەۋبېك
 特夫刻 تەفلەل
 特勒大奈 (即史大奈) تىكىنتاناي
 特楞古特人 تىلەنغوتلار
 特耳迷 تىرمىز
 特薛禅 دې سېچىن
 忒息 تىسىسېپھون
 忒兀思 تىئوسى
 忒烈因 تېرائىن
 忒贝尔 تېرىبېل

TENG

腾格 تېڭگە، نەڭگە
 腾吉思海 دېڭىز (تېڭىز)
 腾格里巴儿的 نانگىلى باردى
 鹰击司马 شۇڭقار لەشكەرىبېشى

TI

剃力鲸 بىرازۇرېك
 梯鸟直达 تىۋۇچىنا
 梯子 تىر
 梯弗里斯 تېفلىس
 梯费利思 تېفېلىس
 帖乞失 تېكىش
 帖克失 تېكىشى
 帖木格斡惕赤 تېمۇگې ئوتچىگىن
 帖木儿额勤赤 تۆمۈر ئىلچى
 帖瓦勤 تېۋال
 帖阿刺比 تالابى
 帖母侍 تامۇدە
 帖克失迷昔 تىكىشىمىشى
 贴木儿武功记 تېمۇرىنىڭ زەپەرنامىسى
 贴兰吉 تىلەنجى
 贴儿兰吉亦儿刺惕 تېرلانچى ئېرلان

提督 تىتەي (تىدۇ)
 提依特 تىبەت
 提之论著那 فىيۇنتۇرۇنا
 提拉合 تىراق
 惕儿河 تىر دەرياسى
 体屠 شۇتۇق

TIAN

天雾号 ئاماگىرى
 天顶号 زېنىت
 天才号 تالىنت
 天津风 ئاماسۇكادىزە
 天狼风 سېرىئۇس
 天龙号 تېنرۇي
 天道教 تىبەنداۋ دىنى
 天王 ماخاراجە
 天道 نەڭرىيەت
 天山县 تەڭرىتېغى ناھىيىسى
 天妇像 ماخېسۇارا
 天山县 تىيانشان ناھىيەسى (ئوقسۇن)
 天照大神 ئاماتراسۇ
 《天无二日土无二主》 «كۆكتە ئىككى كۈن بولمايدۇ، يەردە ئىككى غوجا»
 天尊 تىفېيىناتىسۇما (مۇقەددەس زات)
 天鹭星座 ئاق ھويلا
 天琴座 لىرا
 天坐 ھىندۇ
 天德 تېندۇن
 天合 دېنخا
 田峻王 دېھقانچىلىققا نازارەت قىلغۇچى
 特克斯塔拉耶 توققۇزستارا
 特罗阿纳 زورۇئانا
 特马拉河 تامالا دەرياسى
 特马拉城 تامالا شەھىرى
 特里格利普通 تىرىگلىپتون
 特里巴苏斯 تىرىباسۇس
 特将 مۇستەقىل سەركەردە
 特罗普萨西亚 تىروپساسىئا
 特穆尔里克 تېمۇرلىك
 特米尔普卡 تېمىر بۇقا
 特米奇 تېمىچى

帖木儿	تېمۇر	铁木耳真	تېمۇرچىن
达米尔兰	ئامېرلان	铁木真	تېمۇجىن
帖古迭儿	تىقۇدېر	铁尔米兹	تىرمىز
帖勒泽思	تېلېزىس	铁木耳	تۆمۈر
帖木格	تېمۇگې	铁勒传	تېلىلار ھەققىدە قىسسە
帖卜鲁科夫	تېپلوكوۋ	铁山	تۆمۈرتاغ
帖烈申柯	تېرىشىنكوۋ	铁门	تۆمۈر قاپىغ
帖木格斡惕赤斤	تېمۇگى ئوتچىگىن	铁尔梅孜	تىرمىز
帖奥朵刺	تېئودورا	铁木耳完泽笃	تېمۇر ئولجايتۇ
帖奥朵里	تېئودورى	铁列克达坂	تېرەكدا داۋان
帖奥朵思	تېئودوس	铁兰克特	تېلېنغۇت
帖斡诺思忒	تېئونوستى	怙列克弟	تېرەكتى
帖奥费勒	تېئوپېلى		
帖莫费维奇	تىموفېۋىچ		
《帖木儿回忆录》	«مار لىفۇراتى-تېمۇرى»		
帖别思	تېبېس	厅帖林	تىلىن تىكىن
帖喀	تېكىكى		
帖克里特	تېكىرىت		
帖蔑延克尔河	تېمىيېن-كېر دەرياسى		
帖里麻	تېرىمىز	通古斯喀河	تونگۇزكا دەرياسى
帖散多哇	تىسەن دوۋا	通典	قامۇسنامە
帖木尔补化	تېمۇر بۇقا	通天塔	توۋېرىق بابىل
帖尔斯蒂潘诺斯	تېرىستېپانوس	统叶护可汗	تونىباغۇ قاغان
帖木尔	تۆمۈر	通卡提	تونكات
帖列茨湖	چېبېتسكى كوپالى	通信兵	سىۋەز - ئالاقە قىسىم
帖哥术	تىكىجۇ	(通关市) 通关门	سودا ئېغىزلىرى
帖卜腾格理	تېب تەڭرى	通忽思	توڭغۇز
帖津纳巴德	تېگىن ئاباد	统处木昆	ئۈچ قاغان
帖格迷失	تېگىمىش	统叶护	تونىباغۇ
帖客出克	تېكۇچۇك (تېكىچۇك)	统叶护可汗	تونىباغۇ قاغان
图木休克	تۇمسۇن	同娥特勒	توڭا تىكىن
图们	تۇمەن	田地	لۇكچۇن
图努克	تۇنۇق	田金波	مۇستارت ئانتونى
图理琛	تولىشىن		
图斯	تۇس		
图兹	تۇزكول		
图尔满	تۇرمەن	条支	ئاجىك
图尔巴待	تۇربات	条枝	ئاتتېۋىكىيە
图尔塔木	تۇرتام	鲛鱼号	داتس
图格拉克王朝	تۇغلۇق خاندانلىقى	挑号	مومو
图克斯塔老	توققۇزئالا		
图伦碛	تولۇن قۇملۇقى		
图拉真	تراجان		

TING

TONG

TIAO

TIE

秃忽刺 دوغلات
秃忽刺家族 نوغلات جەمەتى
秃昔卜 توئۇبب
秃马惕 تۇمات
秃巴思 يوباسى
突骑 تۈركەش
秃儿罕 تېركىن
秃客勤把阿秃儿 تۆكېل باھادىر
秃温 تۇن
秃刺克 تولاك
同罗 توئرا (تۈرك قەبىلىسى)
同志军 نىپەتداشلار قوشۇنى
童格罗伽 تومگراكا
佟巴 تىتۇپا
桐号 كىرى
盆铜鱼 بېسۇگۇ

TOU

头堡 سۇمقاغۇ
头克汗 تەۋكىخان

TU

图鲁 تۇر
图瓦人 توۋلار
土尔扈特 تۇرغۇت
突骑施部 تۈركەش قەبىلىسى
突尔嘎提 تورغات
突勒图 تۇلتۇ
《突厥世系传记》 «شەجەرەئى تۈرك»
突厥圣天骨出祿默啜大可汗 تۈرك ئەڭرىدە بولمىش قۇتلۇغ ئەڭرى ياراتمىش بۇگۇ (قاياغان) قاغان
突利设 يارما
突厥地 تۈركىستان
突骑支 تۈركىش (تۈركەش)
《突厥系谱》 «شەجەرە تۈرك»
突骑施 تۈركەش
突利可汗 تۇلىش قاغان
突击队 رانگېر
突兰 تۇران
屠刀号 چوپېر

图们扎萨克图 تۇمەن جاساقتۇ
图蒙肯 تۇمەنكىن
图忽罕 تۇقۇقان
图帖睦尔(元文宗) توغتمۇر
图鲁斯(法国) تۇلۇسى
图木舒克 تۇمشۇق
图尔(法国) تورس
图门 تۇمەن
图达纳 تۇدانا
图尔都 تۇردى
图甘可汗 تۇغان قاغان
图什墨尔 تۇسىپل
图尔 تۇر
图尔根河 تۇرگۇن دەرياسى
图什墨 تۇشىمۇل
图密喀塔尔 تۇمىكاتار
图特尔得克 تۇتۇردىك
图鲁起拜 تۇرۇلچىباي
图布新 تۇبۇچىن
图尔额依格 تۇرايخىر
图默特 تۇمۇت
图舒克塔什 تۇشۇكتاش
图鲁阿提山口 تۇلغات ئېغىزى
图绘宝 رەسساملىق نۇرئەكلىرى
图黑别吉 تۇغىبېگى
图拉 تۇلا
图门阿雪克 تۇمەن ئارىك
图纳卡奔 تۇناكابۇن
图苏湖 تۇزغۇ
图什忽 تۇشكۇ
秃海牙 تورھايا
秃马惕 تورمانلار
秃解儿 تۇتار
秃合帖木儿 توغانتېمۇر
秃忽里铁木耳 توقۇز تېمۇر
秃合塔 توچادا
秃刺不花 تۇلا بۇقا
秃莱克 تۇلىك
秃花帖木儿 تۇقا تېمۇر
秃海帖木儿 تۇقاي تېمۇر
秃格帖可敦 تۇقتى خاتۇن
秃儿海 تورغاي
秃儿罕可敦 تۇركان خاتۇن

吐鲁番	تۇرپان	屠麟格城	تۇرسىگى
吐如纥	تۇرگىت	屠麟格人	تۇرىنگىلار
吐底坎	تۇدىكا	途恩	تۇس
吐卢氏	تۇرلەم ئۇيۇرلار	途鲁吉	تۇركى
吐米度	تۇمىن (تۇمىد)	朵儿克人	تۇركلەر
吐火仙可汗骨噉	تۇغشان قاغانى كۈلچاي	迭木儿越哥	تامۇرۇگا
吐麻尔	تۇمار	土人号	كسرىئۇل
吐火罗缚喝罗	تۇخربالغ		
土布刺奴牙忽惕	تۇبرانۇياخۇس		
土缙	تۇمۇنلىيۇن (ئون مىڭ) (تۇمەن)		
土尔盖	تۇرغاي	团长	كومپولكا
土林台	تۇرۇمتاي		
土伯夷	تۇبۇت		
土曼	تۇمىن		
土印度	يۇقىمىرى ھىندى	推罗	تەيلى
土番	تەبەت	推墨尔里克岭	تۇمۇرلۇك چوققىسى
土拉回	تۇلاۋا دەرياسى	退摆特(今拉达克)	تەبەتلەر (بۈگۈنكى لاداخ)
土克新	تۇكىسەن، توكسەن	退摆特	تۇبەت
土门	تۇمەن (بۇمىن)		
土拉河	تۇغلا دەرياسى		
土默特部	تۇمېد		
土耳其盖河	تۇرغاي دەرياسى	屯头王	تۇنتۇقخان
土伯特人(西藏人)	تەبەتلەر	吞阿娑拔奚利必吐陆可汗	تولۇق باسىمىل بەگ گەنەكەنەن
土屯	تۇدۇن		
土瓦	تۇۋار		
托木斯克	تومىسك		
托克托	توقتو		
托克玛克(唐碎叶城)	توقماق	脱哈特	توقات
托尔巴特贾姆	تۇرپەت، جىم	秃满伦	تۇمۇنلۇن، تۇمېنلۇن
托沃斯丁	تۇۋستىنى	秃尔巴特黑达里	تۇربات ھەبەدەرى
托勒密	تولېمى	秃儿合黑	تۇقاق
托科萨纳	توكوساننا	秃儿昔思	تۇر شىز
托拉保姆	تاۋغاچ شەھىرى	秃塔儿	تۇتار
托马斯	توماس	秃赐麻其	تۇتماچ
托钵僧	زاھىد	秃哈塔刺失德	تۇختاراشىد
托博尔河	توبۇل دەرياسى	秃塔迷失	توكتامىش
托博尔斯克	تۇبۇروسكى	秃黑台	توكتاي
托尔扈齐	يارغۇچى	秃刺乞纳	تۇراكىنا
托安汗	توغانخان	秃儿罕阿儿刺惕	تۇركان ئارات
托米尔科彼得罗夫	تومىركو پىترۇۋ	秃儿迷失	تورمىش
托哈沁	توخاقىن	吐罗摩那	تۇلامان
托古斯托罗	توققۇزتارا	吐火罗人	تۇخرىلار، توخارلار
托林别克	تورنېبرگ	吐如纥氏	تۇرگىش (تۇرگەش)

脱不花	توق بۇقا	托克马克	توقماق
脱黑塔	توقنامىش	托思	توز
脱帖木儿	توق تېمۇر	托云八失	تۇيۇنباش
脱黑脱阿别乞	توقتا بەگ	托卡纳喀	تۇكاناك توقۇناق
脱黑脱罕	توقتۇغان	陀罗婆提	داراۋاتى
脱? 勤赤	تۇرپلچى	陀拔斯坦	تەبەرستان
脱儿惕阿巴	تۆرت ئابا	陀拔罗	تابارى
脱因	توپىن	陀拔思单	تاجارستان
脱烈美	پىنولېمىيى	陀钵可汗	تابار قاغان
脱母森	تومسېن	陀拔斯	تەبەرستان
脱母升	تومسۇن	陀跋纪紂	تارىخ تابارى
脱烈海涯	تۆرە قايا	陀罗摩那	ئىندىرمانا
脱劣勒赫	تۆرەلچى	陀拉曼	تۇرمان
脱伦扯儿必	تۇلۇنچەرىبى	拓跋部	توقباتلار
托马乔夫	تولماشوۋ	拓跋弘	توقباتىو
托罗斯	تارۇس	拓跋	توبا
托波尔河	توبول دەرياسى	拖罗斯山	توروس تېغى
托波尔斯克	توبولسك	拖乐水	تۇلا دەرياسى
托加拉(即甘肃张掖)	توگارا	拖雷汗	تولمخان
托比牙克(德国)	تولبىياك		
弯杈号	باي		

WA

WAN

完泽铁木耳	ئولجاي تېمۇر
完者秃(额勒锥特穆尔)	ئولجاي تۇ
完泽笃	ئولجاي تۇ
万户	نويان
湾轮船(美)	سىتىمېر باي

WANG

王寇号	داپئادىم
王牌号	ترامپى
王舍城	راجاگرا
王罕	ئوڭ - خان
王主	راجاسۋاسىن
王	ئىلىك
王府	ئېلچىن مەھكىمىسى
王大人	ۋالى دارىن
王书	شاھنامە
王	خان، بەگ، ئەمىر
旺加利亚	ئوئۇئانگالئا

瓦棱思	ۋالىنس
脱文	تۇۋىن
脱朵延急里担	تودويان گىرتى
脱朵延翰惕赤斤	تودويان ئوتچىگىن
脱火赤	توغاچى
脱哥答克	توگورتاك
脱翰邻勒	توغرىل
脱吉思可敦	توققۇز خانۇن
脱黑鲁勒别	توغرۇلبېك
脱克塔乞牙	توكتاقتىيا
脱忽察儿	توقۇسار
脱列哥那	تۇرۇگانا
脱忽麻	توقماق
脱吉思帖木儿	توققۇز تېمۇر
脱哈察儿古列坚	توغاچار كوراگان
脱忽	توغرا
脱里	توغرىل
脱兰彻儿必	تولان چېرىبى
脱翰勤	توگورمىل
脱合失	توغاشى
脱哈帖木儿	توغا تېمۇر

瓦里延	ۋالميان	旺多姆	ۋاندومي
瓦米克	ۋامىق	汪古口	ئوڭغۇتلار
瓦耳库	ۋاركوه	汪达尔人	ۋاندالار
瓦吉丹	ۋازىدەن	汪古部	ئوڭغۇتلار
瓦非	ۋافى	汪古	ئوڭغۇت (ئوڭغۇتلار)
瓦里安·科特尔	ۋالميات كوتال	望月号	مونتسز ۋكى

WEI

瓦利别乞	ۋالى بەگ	维尔柯都里亚	ۋېركوتورې
歪克	ۋەيك	维牙特迦	ۋىياتكا
哇特斯	ۋانتېرس	维尔尼	ۋېرنى (ئالمۇنا)
洼鞑国	كوروماندىل	维古里人	ۋىگۇرىلار

WAI

外宰相	تاشقى بۇيرۇق	维米尼牙古姆	ۋىمىنىياكۇم
外木昆	كۇمۇگېن	维提姆河	ۋىتىملى دەرياسى
外套号	تابارد	维提姆斯克	ۋىتىمسك
歪思	ئۇۋەيس	维涅尔	ۋېرنېر
蚊式号	مىدىگېت	维帖麦尔	ۋىتىمېر
温格瓦尔	ئۇنگۋار	维吉尔	ۋېرگىل
温宿	ئونسو	维辛扎	ۋىسېنزا

WENG

翁金河	ئۇنگىن دەرياسى	瓦梭帝拈	ۋالىنتىنېن
弘吉剌惕部	قونجىراتلار	瓦梭帝诺思	ۋالىنتىنوس
翁吉剌惕部	قونجىرات قەبىلىسى	瓦尔丹	ۋارتان
翁主	خانكىچە	瓦罗斯	ۋارس
翁侯	ياغۇ	瓦撒夫	ۋاسافى
翁米亚王朝	ئۇمەييا خاندانلىقى	瓦只忽丁麻速忽	ۋاجىھىددىن مەسئۇد
瓮蛮	ئومان	瓦儿人	ۋارلار
翁吉兰	ئوگگىرەن	瓦齐斯坦	ۋازىرىستان
翁吉刺	ئوگگىرات	瓦拉丁	ۋارادىن
翁阿尔查	ئۇن ئارچا	瓦朗丁	ۋارراندىن
翁金	ئۇنگىن	瓦尔多布	ۋارتوپۇ

WO

斡兀立海迷失	ئوغۇل قايمىش	«瓦撒夫史»	«ۋاساف خاتىرىسى»
斡勤巴儿合黑	ئوگىن بارقاۋ	瓦西格尔	ۋاشىگىر
斡克答儿	ئوكتار	瓦刺也先	ئەسەن
斡模儿答	ئۆمۇرتاغ	瓦库甫地	ۋەخپە يەر
斡儿哈纳	ئورخانا	瓦里昔坦	ۋالىشتان

畏吾儿	ئۇيغۇر	斡儿寒	ئورخان
畏吾儿斯坦	ئۇيغۇرستان	斡惕米施	ئوتىمىش
威尔纳格	ۋېرناگ	斡思蛮	ئوتمان
威廉摩德纳	ۋىلىئام مۇدنا	斡迦	ۋوجا
伟匡国	مارتىنى	翰戈儿人	ئوگورلار
苇号	ئاشى	翰当答普里	ئودانتاپورى

WEN

文月号	خۇمىسكى	斡脱罗儿	ئوترار
文体	ئەدەبىيات ژانىرلىرى	斡尔斯克	ئورسەك
文绮	ئېسىل يىپەك رەخت	斡拉朵八里(卯危八里)	ئوردوبالىق
文德人	ۋېندېلار	斡难河	ئوتان دەرياسى
文科夫斯基	ۋىنىكۋسكى	斡端	ئۇدۇن (خوتەن)
纹山	ۋېنشىن تېغى	斡耳干	ئالغۇ
乌马儿沙亦黑	ئۆمەر شەيخ	斡亦刺惕口	ئۇيراتلار
乌马儿喀牙木	ئۆمەرھەيپام	斡郎改	ئۇيراغىتلار
乌鲁黑可敦	ئۇلۇق خاتۇن	卫山	ۋېيشەن تېغى
乌苏米施	ئوزمىش	卫尉	ياساۋۇلبەگ
乌斯鲁沙那(苏对沙那)	ئوسرۇشنا (سوغدىيانا)	卫拉特汗国鲁特	جۇڭغار خانلىقى
乌桓	ئاغۋان	卫罗丁	ئۇيراتىن
乌申	ئوچىن	卫	باسقاق بېگى
乌金都尔	ئوزىندۇر	卫士	تۇرغاۋۇل
乌介	ئۇگە	卫礼	ۋېلى
乌格齐	ئۇگىتچى	卫拉特汗国	ئۇيراد خانلىقى
伍麦叶王朝(魏玛雅)	ئۇمەييا خاندانلىقى	威都特	ۋىتوۋت
乌布苏湖	ئوبىسانۇر	威尼斯人	ۋېنىتلار
乌德	ئودې	威尼斯	ۋېنىتسىيە
乌发	ئۇفا	威廉	ۋىلھېلم
乌格腊河	ئوگرا دەرياسى	倭赤	ئۇچ
乌格克	ئۇگېك	尉迟氏	ۋايسارا
乌勒	ئول	尉头	سەپىرباي
乌刺刺	ئۇلالا	魏书本纪	ۋېي سۇلالىسى تارىخى
乌兰布通	ئۇلانبۇتۇڭ	魏书	خانلىق نەسەبنامىسى
乌耳斯基	ئولىسكى	微观世界	ۋېي سۇلالىسى تارىخى
乌卢陶山	ئۇلۇغ تاغ	围猎	مىكرو دۇنيا
鸟儿	ئور	危须	شكار قىلىش
乌拉尔河山	ئۇرال دەرياسى	味罗那	كورلا
乌拉尔斯克	ئورالسېك	倭里汗	ۋېرونى
乌拉尔都	ئۇرارتۇ	维亲德	ۋەلىخان
乌刺帖别	ئۆرەتۆپە	维孜尔	ۋايخىند
乌尔米牙湖	ئورمىيا كۆلى	维多利亚湖	ۋېزىر
			ۋىكتۇرىيە

沃比斯库斯	فلاؤشوس ۋويسكوس	乌尔都巴	ئۆرەتۆپە
沃沙	ۋاخشى	乌尔错木	ئورزوم
渥巴锡	ئوباش	乌斯鲁沙那(贵山城)	ئوسرۇشنا
窝阔台汗	ئوگدايخان	乌什费曼(即乌什吐番律)	ئوش فىرمان (يەنى ئۈچتۇرپان)
	WU	乌兹库茨克	ئوسكوسك
		乌克兰博罗索克	ئوكۇربارسۇق
乌巴锡	ئوباش	乌申	ئۈچبىن
乌罗浑	ئۇلاخۇن	乌克勒	ئۈرگەل
乌拜都刺	ئۆبەيدۇللا	乌斯提尤尔忒	ئۈستىيۇرت
乌昔奴	ئۇشنىز	乌楚尔人	ئۇچۇرلار
乌思曼	ئوسمان	乌孙	ئاسىيان
乌思塔德·忽亲	ئۇستاد ھۆسەين	翰鲁撒	ئودسا
乌特比兀	ئۇتېي	翰罗思	رۇس
乌兹根	ئۈزكېن	翰兀立	ئوغۇل
乌扎	ئەل ئۇززا	翰根赤	ئۆگۈنچ
乌茶	ئۇدا	翰亦刺	ئويرات
乌鲁格伯克	ئۇلۇغبېك	翰难怯绿连	ئونان كېلۇرېن
乌许河	ئوكسۇس دەرياسى	翰兰	ئوران
乌苏米施可汗	ئۈزمىش قاغان	翰儿长	ئورچان
乌兰卡达斯坦	ئۇلاگ كاداستان	翰儿察罕	ئورچاقان
乌腊提帕	ئوراتىپ	翰儿迦奴	ئورگانۇم
乌儿秃布	ئۇردۇبۇ	翰里	ۋەلى
乌思塔的阿不达勒	ئۇستاد ئابدال	翰儿吉纳	ئورقسنا
乌贝戍号	ئاتمىلغىش	翰脱	ئورتاق
乌海号	تياۋكاي	翰失	ئوش
乌风号	سىماكانەزە	翰赤斤	ئوتېگىن
乌什巴尔根	ئۇچبار كخان	翰匝儿汗	ئوزارخان
乌什布尔汗	ئۇچبۇرھان	翰思别	ئۆز بەگ
乌札比秃亦儿迭	ئۇجاپتۇيېردى	翰里汗诺夫	ۋىلخانۇۋ
郇波第那	ئۇيات خىيايا	翰纳	ئونان
郇陀衍那	ئۇددىيانا	沃德	ۋارد
兀鲁兀锡氏族	ئورۇغۇدلار	沃伦	ۋالون
兀思人	ئوزويلار	沃努吾尔	ئۇنۇغۇرلار
兀刺黑赤	ئۇلاقچى	沃勒德迦勒比	ۋالادچالابى
兀鲁摩河末	ئۇلۇمۇھەممەد	沃依塔拉	ئويتال
兀鲁思别乞	ئۇلۇسبېگى	沃洛谋茨	ئولموتز
兀忽纳	ئوقۇنا	沃罗尼基	ۋورۇنىچ
兀良合台	ئوربىيانچائاي	沃尔斯克拉河	ۋورسكلا دەرياسى
兀鲁思	ئۇلۇس	沃提牙克人	ۋوتىياكلار
兀孙哈散	ئوزۇن ھەسەن	沃尔姆	ۋورمىس
兀都果尔浑	قوتۇرغۇر قەبىلىسى	沃尔斯克拉河	ۋورسكلا دەرياسى
兀鲁伯	ئۇلۇغبەگ	沃谷耳人	ۋوگول

乌查	ئۇچا	兀提刺耳	ئوترا
乌列麻	ئۆلىما	兀伟思汗	ئۇۋەيسخان
乌马儿斡兀立	ئۇمار ئوغۇل	兀鲁伯曲烈干	ئۇلۇغسك
乌尔米牙	ئۇرمىيا	兀卜赤黑台·古邻·把阿秃儿	ئۇبچىقتاي
无离拔	مىنبار		گۇرىن باتۇر
无我	مەن يوق	兀卜纳	ئۇبنا
无常	ئۆلۈم	兀都亦惕米儿乞	ئۇدۇپىت مېركىت
无畏或舰	دېرىدنىۋت	乌夷国	قاراشەھەر
无故号	مانچىلىپس	乌丁内	ئۇدىنىي
戊地	بىنىك شەھىرى	乌浒水	ئۇخسۇس
吴哥	ئاڭكۇر	乌腊提尤别	ئۆرە تۆپە
铁斯达汗	ئۇزئارخان	乌垒城	ئۇرىرى
雾乌号	تىرسىما	鸟喇那拉	ئۇلانا

XI

西风号	زېقىقد	乌质勒	ئۇگىل
西哥特人	ۋىسىگوتلار	乌摩	ئۇما
西里西亚	سىلىسىيە	乌古斯汗	ئۇغۇرخان
西顿	سىدون	乌鲁特	ئۇراد
西格	سىگ	乌斯季卡缅诺哥尔斯克	ئوستكامىنىگوروسكى
西格林	سىگدىن	乌尔土布	ئورتۇپ
西基斯孟	سىكىسمون	乌贪	ئوتان
西蔑庸	سىمۇئىن	乌恩素珠克图	ئۇئىلى سۇجۇقتۇ
西摩卡塔	سىموكاتتا	乌兹帖睦儿台吉	ئۇزتۇمۇرتەبجى
西讷特罗克斯	سىناترۇكىس	乌兰库图勒	ئۇلاقۇتۇل
西诺帛	سىنوبىي	乌格齐哈什哈	ئۇگجىسقاشقا
西弗列	سىپىلى	乌特比	ئۇتبىي
西尔米由木	سىرمىئۇم	乌维单于	ئۇۋىس ئەڭرىقۇت
西尔苏地	سىرسوتى	乌梁海地区	ئۇرلىق رايونى
西达	سىنا	乌里雅苏台	ئۇلاستاي
西维尔斯卡雅	سىۋېرسكايا	乌拉玉兹一大玉兹	ئۇلۇغ يۇز
西拉吉	زىلاگى	乌尔袞	ئۇرگۇنۇۋۇ
西喇木伦河元哈沐连潢河	قارامۇرەن	乌拉丘别	ئۇرلىتۆپە
西兹保勒(石点密)	سىزبۇل	乌斯季卡结诺哥尔斯克	ئوستكامىناگوروسكى
西藏	تەنجۇر	乌哈尔里克	ئۇقارلىق
西域	سېرىندىتايە غەربىي يۇرت	乌克尔博罗素克	ئۇكەر بۇرسوق
西雨河	سىردەرياسى	乌帕喇特	ئۇپال
西流士·伊塔利库斯	سىلىئوس ئىتالىكوس	乌尔根赤(兀笼格赤)	ئۇرگەنجە
西赛尔	سىپسارى	乌伦古湖	ئۇلۇنغۇر كۆلى
西科内	سىكونېس	乌镞曷昌	چۇڭلىمغاچ
西赛尔大帝	سىپسائېرىي	乌伦古河	ئۇرۇنغۇ دەرياسى
西都瓦纳·阿波利奈尔	سىدوۋىنىي	乌马儿·哈牙木	ئۆمەر ھەبىيام
		乌浒水	ئۇخسۇس
		乌伯都刺·麻合底	ئەبەيدۇللاھ مەھمىدى
		乌赤别吉	ئۇچبېگى

锡皮贝里斯	سىپېرس	兀鲁思别吉	ئابوللىنائىرى
锡兰岛	تراپوبانى ئارىلى	兀刺黑	ئۇلۇسبېگى
锡伐利克山	سىۋالىك تېغى	兀哈台	ئۇلاخ (ھاياۋانلار)
锡儿信德	سىرھىندى	兀摸答提木勤克	ئوگاتاي (ئۇقاتاي)
锡里斯特拉(在保加利亚)	سىلىستىرى	兀雪德	ئۇمدات مۇلك
锡瓦斯	سۋاس	兀郎哈惕	ئۇرايد
锡尔巴合兰	شىرپەھرام	兀失秃栾库	ئۇيراققات
锡尔穆罕默德汗鞞格朗	شىر مۇھەممەدخان ئوغلان	兀思秃	ئۇشتوران كۇھ
锡克教	سىك دىنى	兀思秃纳完德	ئۇستا
锡耶纳	سىيىنا	兀思通答儿	ئۇستاناۋاند
锡兰	سىلان	兀秃合	ئۇستۇندار
锡比	سىبى	兀思刺黑算	ئۇتۇقا
锡利科耳	سىركول	兀罗峻干	ئۇزلاق سۇلتان
锡伯图	شىبارتۇ	兀刺的米儿绰夫	ئوروسران
希瓦所劫	خىۋىرلىك	兀拜刺苏拜刺	ۋلادىمىر كوۋ
希布察克	خىپچاق	兀伦帖木儿	ئۇباير-سۇبايرا
希瓦汗国	خىۋا خانلىقى	兀答儿	ئورۇڭ تېمۇر
希布里纳曼尼	شىبلى نامانى	兀秃合失沙尔	ئوتار
希萨尔撒德曼	ھىسارشاندېمان	伍长	ئوتتۇگوش شائىر
希瓦	خىۋا	五帕拉特	قۇربىشى (بىر بارگاھ)
希巴罗斯	خىپپالوس	五咄咄	ئوپولات
希尔纳巴湾	سىرناپا	五弩失毕	بەش تولىس
希勒门德河	ھىلىمىند دەرياسى	五代史	بەش نۇرسادپۇت
希洛克河	ھىلوڭ دەرياسى	五月雨	بەش دەۋر تارىخى
希爾特	ھىرات	五乌鲸	سامدىرىي
希罗德德	ھىرودوت	五十玲	گرامپۇس
希迪儿	كىدىر	五堡	ئېسە
希木雅族	ھىمىيار	武帝	قارادۆۋە
希加儿	شىگار	武功记	پادىشاھ ۋۇدى
昔斯	سىس	毋寡	«زەپەرنامە»
息米里亚人	سىمىرىيە	鲁塔什里巴可什	ئوگە
昔班	شەببان	鲁不鲁乞	پۇتاشىرى باخشى
昔里吉	شىراغى	悟空入竺记	رۇبۇرۇڭ
昔洛纳黑	سۇناخ	勿斯离	ۋۇكۇڭنىڭ ھىندىستانغا ساياھىتى
昔温赤汗	سىۋۇنچىخان	屋利暖	ھىسار
昔班王	شەببانخان	屋乌号	كۈلچۈر
昔帕合措刺儿	ساھسالار	屋兰	ياسما
西河	شىخى دەرياسى	武器纫	ئۇگلان (ئوغلان)
西南夷	غەربىي جەنۇبتىكى يات تائىپلەر	武士号	ۋېيۇن
西巡大事记	غەربىي كۆزدىن كەچۈرۈش جەريانى	锡木必斯	چىۋالروس
西疆交涉志要	چوڭقۇر ئىشلاردىن خاتىرە غەربىي شىنجاڭغا ئائىت	锡喇卜阿琿	شىمىبىسى

XIAN

仙莫尔河	سېمىمور دەرياسى
仙拍德	سېبات
仙娥河色楞格河	سىلىنىڭا دەرياسى
仙拍德	سېمپەد (مارشال)
鄯地牙戈	شاندىياگو
鄯善	پىشامشان
威海	ئارال دېڭىزى
县度	بولۇر
显武	شېبەنۋورو
先贤掸	شانشات
袄教徒	ماگېئان
狻猊	خەمپۇن

XIANG

箱崎(日本)	خاكوساكى
香槟(法国省名)	شامپانى
向阳地	رۇي ئايناپ
厢寮	ھىنايانا مەزھىپىنىڭ سارۋاستى ۋە دانا ئەقشاد
相级职	ۋەزىر پاسار تېكىن
湘路协赞会	خۇنەن تۆمۈر يول ياساشقا ياردەم بېرىش جەمئىيىتى
香妃墓	گىپارخان قەبرىسى
《香妃考实》	«گىپارخان توغرىسىدىكى دېلىللار»
宪政时期	ئاساسىي قانۇنلۇق سىياسىي دەۋرى
宪政预备会	ئاساسىي قانۇنلۇق سىياسەتكە تەييارلىق كۆرۈش جەمئىيىتى
昔哈惕木勤克	سېقات مۈلىك
昔哈格纳黑	سېغناق
昔巴尔罕	شىبارخان
昔班罕	سېباقان
昔吉尔马撒	سېجىلماسا
昔吉思田	سېجىستان
昔要儿黑	سۇمۇرۇغ
昔思田	سېستان
昔维思田	سېۋىستان
昔雅合察失木	سېياھ چاشم
昔雅兰库	سېيالاڭ كۇھ
昔斑尼汗	شاپانخان

تاشقى ئالاقە ئىشلىرىنىڭ بايىنى

西域南海史地考证论著汇辑	غەربىي يۇرت، غەربىي جەنۇبىي دېڭىز رايونلىرىنىڭ تارىخ - جۇغراپىيىسىگە دائىر تەكشۈرۈش ماقالىلىرى توپلىمى
西突厥传	غەربىي تۈركلەر ھەققىدە قىسسە
西里西亚	سىلىسىيە
西至康	سەمەرقەند
西巡大事记	غەربنى كۆزدىن كۆچۈرۈش جەريانىدىكى چوڭ ئىشلاردىن خاتىرە
西域风土记	ئالاقە ئىشلىرىنىڭ بايىنى
西域风土记	غەربىي يۇرتنىڭ يەرلىك ئۆرپ - ئادەتلىرى ھەققىدە
西域尔雅	غەربىي يۇرتنىڭ يوسۇنلىرى
西四城	توپ شەھرى
西里布列什克尔	شىرىپ لەشكەر
西王母之邦	غەربىي ئانا ئېلى
西域蕃国志	غەربىي يۇرتتىكى ياقا يۇرتلار تەزكىرىسى
《西沿城郭之兵北张丁零之众》	غەربتىن شەھەر ئەسكەرلىرىنى چاقىرىش، شىمالدىن دىڭلىڭلارنى جەلپ قىلىش
西额	سېگ
西源水	ئۆگەن دەرياسى
西突厥	غەربىي تۈرك
西利亚	سۈرىيە
西必扎卜	سېبىجاب
西京	غەربىي ئاستانە
西西里	سىسىلىيە
西马克	سىماك
西拉特. 亦乞牙马特	سىرات قىيامات
西蒂木勤克	سىنتال مۈلىك
西额林	سېگىلىك
西域	سېرىندىيا (غەربىي يۇرت)
西尔河	سىر دەرياسى
夏中心	نۇرۇز كالىندارى
夏小心	نۇرۇز تەقۋىمى
夏鲁夫别克	شەرىپبېگ
下摩	شىامۇ
下史	كىچىك ئەمەلدار
夏达德	شاھ داد
狭雾号	ساگرى

مەسلىھەتلىرىم
 新罗 سىلا
 新进耳食者 تېتىغۇچىلار بىلەن قۇلاق
 新疆奏稿پلار مەكتۇپلارغا يوللىغان خانغا
 《新疆游记》 «شىنجاڭغا ساياھەت خاتىرىسى»
 《新疆内幕》 «شىنجاڭنىڭ ئىچكى سىرى»
 新疆域总叙 شىنجاڭنىڭ دائىرىسى ھەققىدە

ئومۇمىي بايان
 辛菲罗波勒 سىمېروپول
 辛札尔 سىنچار
 辛吉东(即贝尔格莱德) سىنگىدوم
 辛吉乐奴姆 سىنگىدۇنۇم
 辛头河 ھىندى دەرياسى
 辛迦兰(广洲) سېنىسكالان (گۇاڭجۇ)
 辛夷河 ئىندۇس دەرياسى
 欣里希 خىرىج
 兴城 شىنچېڭ
 申鉴 ئىبىرەتنامە
 忻都 سىند
 忻都汗 ھىندۇخان
 忻都沙 ھىندۇ شاھ
 折黑幕 ئازراققۇم
 君主立宪底 پادىشاھلىق ئاساسىي قانۇن تۈزۈمىنى ياقىلىغۇچىلار

XIAO

小梭鱼 پايك
 小蝶鲂 سىتېرلېت
 小石城 لىتىل رۇك
 小银鱼 رېدىفېن
 小杀 شاد
 小乘佛教 ھىنايانا دىنى
 小宛 شياۋۋەن
 小勃律 بولور
 肖开特 شەۋكەت
 肖约河 سايو
 销儿罕失刺 سورقان شىلا، سورقان شىرا
 骁骑将军 ئالىپ چەۋەنداز سانغۇن

XIE

斜米帕拉丁斯克 سېمپالاتىنساك

ئىسكەندەر زۇلقەرنەينىن
 昔干答儿速勒哈南 قۇمۇق
 奚 ئاياۋۇر
 奚耶勿 سىسى
 息思 ساسان
 息西安 سىستا دەرياسى
 徙多河 ھىرا
 熙腊 قارابۇلاق
 熙春城 قاغىلىق
 矜句迦叶城 شىبىرگان
 席巴尔甘 ئىستەمىي قاغان
 悉帝米 سەمىرقەند
 悉万斤国 گەدېت
 失毕 سارگىس
 习里吉斯 قىرغىز
 黠戛司 ئاغرىق كىشى
 赐物的人 كىۋىلىبېك
 吸鱼号 شىۋوكادىزە
 汐风号

XIA

夏乌号 نازۇسما
 夏威夷 خاۋيىئىي
 夏特勒 شارترى
 夏真特 ھىۋاچىنت
 复陆支 فۇرۇز
 夏和兰旦 شاھ قەلەندەر
 夏什 شاش
 新月号 كرىسچېت
 新颍号 نىۋۇ
 新约全书 يېڭى ئەھدە تولۇق كىتابى
 新教 پروتېستانت دىنى
 新宗教运动 يېڭى دىنىي ھەرىكەت
 新约圣经 ئىنجىل
 新即波(石点密) سىنجىبو
 新时候 شىنسىبېگ
 新疆内幕 شىنجاڭنىڭ ئىچكى سىرى
 新疆识略 «پادىشاھ ھوزۇردا بېكىتىلگەن شىنجاڭ ھەققىدە قىسقىچە چۈشەنچە»
 新疆疆域总叙 شىنجاڭنىڭ دائىرىسى ھەققىدە

ئومۇمىي بايان
 新疆总图 شىنجاڭنىڭ ئومۇمىي خەرىتىسى
 新疆台议 شىنجاڭ ھەققىدە ئەرزىمەس

寻火 خارهزم
寻思干 سەمەر قەنت
训政时期 تەلىم - تەربىيە سىياسىي دەۋرى
巡院军 چارلىغۇچى مۇداپىئە قوشۇنى

YA

亚诺号 يارانال
亚库埔本苏来曼 ياقۇپ ئىبن سۇلايمان
亚内库尔汗 يانقۇرخان
亚阿加穆罕默德 ئاھمەد مۇھەممەت
亚伯拉哈 ئابراھىم
亚历山大普尔 ئالېكساندر پۇل
亚齐 يازى
亚伊丁 ئەيدىن
亚锡 ياس
亚当 ئادام
亚历山大·布赛伐洛斯 ئالېكساندېر بۇسېفخالوس
亚加亚 ئاچايى
信经典 كالامغا ئىشىنىش

XING

星座号 كونتېلىيىشىن
星加坡 سىنگاپور
兴都库什 ھىندىقۇش تاغلىرى

XIONG

匈尼惕部 ھۇنت قەبىلىسى
匈尼特人 چىمۇنتلار
熊野号 كۇمانۇ
雄鱼号 بۇك

XIU

《修正军政府组织法》 «ھەربىي ھۆكۈمەتنىڭ تۈزۈش كىرگۈزۈلگەن تەشكىلى قانۇنى»
修伽陀 سۇگاتا
修云泽汗 سىيۇنچىخان
休循 ئېركەشتام
休希塔尔 شۇستار

斜米列契耶(七河流域) سېمىرېتچىيى
(يەتتىسۇ ۋادىسى)

谢凡湖(即果戈恰湖) سېۋان كۆلى
谢尔基奥堡 سىرگېئولول
谢木斯丁 شەمشىدىن
谢维尔内 شىۋىرنى
谢特卡利 ستىيىقال
谢巴尼汗 شەيبانىخان
谢尔古斯特 شىرنگورسى
谢维尔卓夫 سىۋىرتسۇۋ
谢尔巴克 شېرباك
谢尔巴人 سارىپالار
谢维尔佐夫 كاپېيىپو
谢万湖 سېۋانكۆلى
谢吾斯坦 زاۋۇلىستان
邪罗斯州 گارسۇ
邪米思干 سىمىزكەنت
邪罗斯州 گارسۇ
蝎子号 سىكۇرپىيۇن
鞋匠号 كرسپىن

XIN

薛延陀 سىر تاردۇشلار
薛西斯 ساكاتىگر اخائۇدا (ئۇچلۇق قالپاقلىق ساكلار) شېرىس
薛蛮 شۇمان
薛合里竹儿 شېھىرىزۇر
薛赍 شې چې
薛儿客思 كىركاسپىن
雪亦客秃彻儿必 سۇيىكېتۇ
雪尼台金城木察 سۇنتاي تامۇچا
雪尼台 سۇنتاي
迅鲸号 جىنگەي
迅确号 سىۋېفتشۇر
迅速号 راپىد
须罗吒 سۇراسترا

XUN

獯粥 خۇنۇك
洹河 ھۇن دەرياسى
洹河将军 ھۇن دەريا سانغۇنى

牙芬奇	يافينچ	属官有丞	يامۇل بېگى
牙罕孙忽儿	ياغان سۇنقۇر		
牙即儿	يازىر		XU
牙老瓦亦	يالاۋاچ		
牙忽惕	ياقۇت	徐楼	شويلىر
尧人	يائولار	须维吒	سۇراسترا
犹太人	يەھۇدىيلار	修伽陀	سۇكتاتا

YAN

XUAN

维摩伽迪腓斯	ۋىماكادپىس	宜冠侯	ئويغۇنپەگ، ئويغۇنتۆرە
阎母那	يامۇنا دەرياسى	宣越乐	ئىدىقۇت نەغمىسى
阎膏珍	ۋىماكادفېس		
阎母那河	يامۇنا دەرياسى		XUE
亚伯拉罕	ئابراھام		
亚格马河	ياغناپ دەرياسى	薛蛮城	سىمان شەھىرى
亚伊克	يايىق	薛延陀伊特勿失可汗	تاماج
亚塞河	ياسى دەرياسى	雅马波	ياماتتو
亚八拉哈	ياببالاخ - ياپلاخا	雅米舍沃(托博尔斯克)	(تۇبۇرسكى)
亚列克谢维奇	ئوچرىخان ئەكەن	雅古	ياكۇب
亚库甫本苏来曼	ياقۇپ ئىبن سۇلايمان	雅哈阿里克	ياكا ئارىك
亚佰拉哈	ئابراھا	雅库特	ياقۇت
亚提什别吉	ياتشىبېگى	牙的格儿	يادىگار
雅林	ياررىنگ	牙吉斯坦	ياگىستان
雅尔特拱拜孜	يارتى گۈمبەز	牙豁特	ياقۇت
雅尔哈盖	يارقۇساق	牙豁卜	ياكۇب
雅尔扎齐	يارغۇچى	牙撒吾	ياساۋى
雅尔勒克	يارلىق	牙儿里黑	يارلىغ
雅寐牙和卓	يامىيا خۇجا	牙米舍夫斯克	يامچېۋسك
雅古比	ياقۇبى	牙辛	ياسىن
雅格马	ياغمىلار	牙格隆	ياگېلون
雅德林采夫	يادرىنتىسۇۋ	牙刺瓦赤马合木	يالۋاچ مەھمۇد
雅马渡	تامانتۇ دەرياسى	牙撒兀勒	ياساۋۇل
雅库博夫斯基	ياكۇبۇۋسكى	牙撒吾儿	ياساۋۇل
雅尔汗	يارخان	牙师史	تەۋارىخى مۇسقىيۇن
雅各	ياقۇپ	牙撒兀儿	ياساۋۇر
雅明灭里	يامىن مالىك	牙金	يادىنۇ
雅瓦	ياۋا	牙的哈儿	يادىكار
雅米舍沃	يامشىۋ	牙刺瓦赤	يالاۋاچ
雅米什湖	يامش كۆلى	牙分奇	يافينچ
雅儿(看)	بەركەن	牙甫泉	ياپچان
雅失里	ياشىرى	牙尔黑	يارخ
雅普哈克里赛	ياپىكالك لىكسەي	牙懒	بالان (بەللى)

也里牙	ئىلىيا	雅克·德维特利	چاكجۇئېس دېۋىترى
也门人	يەمەنلەر	雅罗斯拉夫	ياروسلاۋ
也未	پىماقلار	雅鲁藏布江	يالىۇزاڭبۇجىياڭ دەرياسى
也先布古河	ئېسەنبۇقۇ دەرياسى	雅利安人	ئارىيان
也先汗	ئېسەنخان	雅典	ئافىنا
也里恩火者	ئىلىياس خوجا	雅各派	چاكۇ مەزھىپى
也孙脱花	يسون توقا	雅法	ياففا
也什克勒克	ئىشكىلىك	雅八拉哈	ياپبالاخ
阎浮提	جامبۇدۇپا	雅尔哈善	يارقۇسان
阎氏	بېكە، ھون تەڭرىقوننىڭ خوتۇنى	雅金夫	ئېئاكىنېۋ
阎摩	ياما	雅赫牙和卓	يەھيا خوجا
挹怛	ئېنتالىت	杨吉阿乌尔	يېڭى ئائول
奄蔡	ئالانى	羊城	گۇاڭجۇ
俺罗辰	ئالۇچىن قاغان	洋嘿城	ياخې شەھىرى
俺的干	ئەنجان	养吉干	يېڭى كەنت
俺管汗	ئالتىناخان	阳炎号	كاگېرو
俺都淮	ئاندخۇي		
奄的忽的	ئاندخوت		
雁病	يانبەگ، يانباي		
雁门	يەنمېن		
焉耆	ئاگنى		
焉伽摩伽陀	ئانگا ماگادھا		
焉耆阿耆尼	كىنگىت (ئاگنى)		
焉支山	يەنجىشەن تېغى، ئالچى		
焉不拉克	يانبۇلاق		
宴只吉带	ئەلجاغداي		
燕只吉台	يانزى غىتاي		
延城	كۇسان شەھىرى		
衍敦古城	ھىندۇ شەھىرى		
咽面部	ئامىللار		
咽麻迪罗国	ھىمات - دارا بەگلىكى		
研究系	تەتقىقات گۇرۇھى		
烟瓶号	كاۋېندېش		

YAO

药杀水(元忽毡河明火站河)	دەرياسى	ياكارتى
药忽葛		ياغلاقار
药利特勒		يوللىخ تېكىن
要速谋		يوسموت
要束木		جوسېنخ
瑶族		ياۋزۇلار
瑶池		زۇمرەت كۆلى
尧乐巴斯汗		يولۇاستان
袄教		مازوراك دىنى
姚里		ياۋلى
晓号		ئاكاسۇكى
宴会神		كۇمۇس
鲛鱼号		سكاپت (راي)

YE

YANG

扬州	لامزەي (ياڭجۇ)
扬大人	يالڭ داربىن
扬乌拉干	يان ئۇلاگان
杨诺夫	يانوۋ
杨枝鱼	پايپىغىش
扬吉阿巴德	يېڭىئاباد
扬吉巴扎尔	يېڭى بازار

也列兹	يېلېس
也烈赞	رىبازان
也速惕部	يېسۇت
也客扯连	يېكېشېرىن
也速干	يېسسۇگان
也遂	يېسسۇ
明哈烈今(为赫拉特)	ھىرات
也立安敦别乞	ئەل ئانۇن بېگى

谒文提	خوجەند	杨哈斯班	يانگوسيان
野云沟	ئەشمە	杨吉尔汗	يەڭگىلخان
也儿的石河	ئېرتىش دەرياسى	样磨	ياغما
也哈门列散	ئىمىر ھەسەن	仰吉八里	يانگىبالىخ
也速蒙哥	يېسۇمۇنگۇنى	阳山康裕斯	كونكەس، كۈنەس
也的沙	يەدشا	叶呢塞河	يېنىسەي دەرياسى
也先不花	ئىسەن بۇقا	耶稣	ئەيسا
也速迭儿	يېسۇدەر	耶兹答吉尔德	يازدا جىرىر
也未	يىماقلار	耶西德	يازىد
也至可汗	ئىدۇر قاغان	耶金司	ئېدىكىسى
也哈门列散	ئىمىر ھەسەن	耶诺伯语	ياگنوبى تىلى
也可	ئىكى	邪罗斯州	گارسۇ
也苦	ئىكۇ	邪西尔	ياسىر
也灭克	يېمبەك	耶苏教	ناسارا دىنى
也门	يەمەن	叶里迷失	يىلمىش
也速	يېسۇ	叶尼塞斯克	يېنىسەيك
也里	ھىرات	叶喀切林诺斯拉夫	يېكائىرنوسلاۋ
也里可温	ئېركۈن	叶喀切林诺夫卡	يېكائىرنوۋكا
也里赞城	رىسازان	叶尼塞 吉尔吉斯人	يېنىسەي قىرغىزلىرى
也先帖你	ئىسەن تەنى	叶衣克	يېيىق
也布昆	ئېبىسكون	叶仙丁	ھىسامىدىن
也迷力虎者	ئىمىل خوجا	叶城	قارغىلىق
也里牙思汗	ئىلىياسخان	叶侯布锡德	ئىسۇسەئىد
也先不花汗	ئېسەن بۇقا خان	叶密	ئىمىل
耶司德	يېزىد	叶密河	ئىمىل دەرياسى
耶输达摩	يائۇدارما	叶河守提	كۈر قاراسۇ بوقالىسى
耶路撒冷	يېرۇسالېم	叶儿羌	يەركەن
耶尼伽德	يېنىكاتى	叶依木	ئايىم
耶罕吉儿	جاھانگىر	叶兹德	يەزىد
耶列茨	يېلېتىس	叶密立	ئېمىل
耶朱哲	ياچۇچ (بەجۇچ)	叶辛汗	ئىشمىقان
耶婆提岛	ئىتابادىئوئۇ	叶辛	ياسىن
耶律阿保机	ياللۇغ ئاباۋجى	叶金	يىكىن
耶思特	لېست	叶丽萨维塔	ئىلىزابتا
耶律楚材	ياللۇغ چۈسەي	叶可特琳娜	يىكاتىرنا
耶利巴哥拉赛	ئېرىق ئارسى ئوردىسى	叶赫那拉	ئىنارا
耶封河	يەپپىيان دەرياسى	叶呢塞河	يېنىسەي دەرياسى
耶金德布拉克	يىغىندى بۇلاق	叶萨乌勒	ياساۋۇل
耶金苏	يىغىن سۇ	叶什勒库勒	يېشىلكۇل
耶尔泰	ئىلىستاي	曳哥都	ساكاتو
耶乎缅甸	ئېرىماتتاۋ	曳莽	يارما
耶朱拾	ياچۇچ	曳光弹	ئىز قالدۇرغۇچى ئوق
伊斯法罕元亦思法杭明伊	ئىسپاھان	曳至河	قارا - ئېرتىش

易司马仪	ئىسمائىل	伊塞顿斯基泰	ئىسسىدون-سوتېكا
易朔	يىسۇ، جېسۇس	伊塞顿色里加	ئىسسىدون سېرىكا
易泊鞞丹齐尔	ئىبىستون دېنزۇل	伊塞顿人	ئىسسىدونلار
夜叉	ياكسا	伊司特罗斯	ئىتىروس

YI

伊丽莎白惶	كۆيىن ئېلىزابېت	伊奇木	ئىچىن
伊司侯	ئىسىدىگېرىد	伊什卡尔查 (即 Aman Koh)	ئىچكالىچا (ئامانكوھ)
伊巴克	ئىباك	伊柯尼亦姆	ئىكونىيوم
伊本法丹	ئىبىن فادان	伊勒克河	ئىلىك دەرياسى
伊本哈扎儿阿斯哈刺尼	ئىبىن خاجار ئاسقىلانى	伊勒齐	ئېلىتس
伊本喀勒敦	ئىبىن خالدۇن	伊利姆斯克	ئىلىمسك
伊什巴盖	ئىشپاقاي	伊奥尼	ئىئونى
伊涅可汗	ئىنال قاغان	伊布萨拉	ئىپسال
伊梨水	ئىلى دەرياسى	伊利尼	ئىرىنى
伊戈尔	ئىگور	伊斯密尔	ئىسىمىر
伊克什德郭列克	ئىكشىد گۈربەك	伊撒克散加里	ئىسھاق سانجارى
伊勒巴儿思	ئىلبارس	伊思芬迪牙尔	ئىسىپىندىيار
伊勒迭吉思	ئىلدىگىز	伊斯兰吉雷	ئىسلام گىرى
伊勒笃赤	ئىلدوچ	伊外洛	ئىزالۇ
伊勒罕	ئىلخان	伊普沙纳	ئىپشان
伊勒合 (你勒合)	ئىلقا (ئىلقا)	伊本	ئىبنى
伊勒都锡米什	ئىلتۇتىش	伊尔阿里汗	ئىر ئەلىخان
伊兰津	ئىرانجىن	伊木默斯德	ئىبنى مەسئۇد
伊洛瓦底江	ئىراۋۇد	伊本·阿查尔	ئىبنى-ئەسىر
伊拉克人	ئىراقلىقلار	伊布拉依木夏	ئىبراھىمشاھ
伊洛卡诺人	ئىلوكانولار	伊比不喇	ھىببۇللاخان
伊博人	ئىبولار	伊雅斜单于	ئىجىش تەڭرىقۇت
伊比比奥人	ئىببىئولار	伊本亦思番的牙	ئىبىن ئىسفاندىيار
伊乔人	ئىچاۋلار	伊萨克	ئىسھاقبەگ
伊尔吉斯河	ئىرغىز دەرياسى	伊迪里斯	ئىدىرىس
伊尔库茨克	ئىركۇتسك	伊卜拉钦本穆罕默德汗	ئىبراھىم ئىبنى مۇھەممەدخان
伊斯芬迪牙尔翰格魯	ئىسپىندىيار-ئوغۇل	伊卜拉钦本候赛因	ئىبراھىم ئىبنى ھۈسەيىن
伊思喀尔	ئىسكېر	伊本赫勒敦	ئىبىن خالدۇن
伊思兰喀尔曼	ئىسلامكېرىمىن	伊本—瓦迪哈牙孤比	ياقۇبى (ئىبىن ۋادى)
伊马目库里	ئىمامقولى	野心家	خاي فىلاپېر
伊玛目帕赫是喇孜	ئىمام پەخرى رازى	野风号	نوكادىزە
伊曼陶	ئىمانتاۋ	野牛号	ئاۋرۇكۇس
伊格那提也夫	گىنگىناتاۋ	野人号	ساۋاگېي
伊尔汗国	ئىل خانلىقى		
伊尔克克汗	ئىلىك خانلىقى		
伊凡	ئىۋان		

伊麻木胡撒米丁牙黑	ئىمام ھېسامىدىن	伊烂钵?? 多国	ئىران پارۋات
	ياخى	伊赛顿	ئىسىبىدون
伊赛持	ئىستاي	伊比芬尼亚	ئىبخانى
伊斯泰	ئېستاي	伊麦奥斯山	ئىمائىئوس تېغى
伊词俟	يازداگىرخ	伊壁尔	ئېپىرىي
伊斯兰教	ئىسلام دىنى	伊莫依	ئىمائۇئى
伊斯哈克汗	ئىسھاقخان	伊奥诺姆	ئىئوئىئوم
伊斯特尔河	ئىستىر دەرياسى	伊麻奥斯山	ئىمائىئوس
伊斯基纳卡特	ئىسكى نايكات	伊郎	ئىزگۇخان
伊斯法罕	ئىسفاھان	伊乌亚	ئىۋۇيا
伊凡翁科夫斯基	ئىۋان ئونكوۋسكى	伊马塔	ئىماتا
伊斯坦布尔	ئىستانبۇل	伊波德	يېودې
伊斯马依尔·本·马赫穆德	ئىسمائىل ئىبنى مەھمۇد	伊利莎白	ئىلزىبىت
	مەھمۇد	伊难	ئىنال
伊赛克阿塔	ئىسىق ئاتا	伊尼温木汗杆可汗	ئىنئوران بەگ بىلگە قاغان
伊思迈罗付	ئىزمائىلوۋ	伊克昭孟	ئىكجائۇ ئايمىقى
伊斯塔赫利	ئىستاھرى	伊林哈	ئىلىمگا ياكى بىتىكىچى
伊凡诺夫斯基	ئىۋانوۋسكى	伊难珠匐	ئىناجىبەگ
伊斯马义勒·本·阿赫马德	ئىسمائىل بىن ئەھمەد	伊刺克	ئىراق
	ئەھمەد	伊斯比加普	ئىسىجىپ
伊斯马依尔	ئىسمائىل	伊吾虚	ئىۋىرغول
伊布木伯克	ئىسمىبەك	伊吾	ئىۋىرغول
伊沙噶伯克	ئىشكئاغا بېگى	伊州	ئىۋىرغول
伊什?? 河	ئىشىم دەرياسى	伊希姆河	ئىشىم دەرياسى
伊什卡布姆山	ئىش قانىمى تېغى	伊然可汗	ئىرانىش تۈرك بىلگە قاغان
伊里苏	ئىرسۇ	伊塔喀皮兹	ئىتالىر پىزىزى
伊别尔人	ئىبىرلار	伊本穆格法	ئىبنى ئەل مۇقاپپا
伊列克河	ئىلىكىسۇ	伊特勿失可汗	ئىتىرىش قاغان
伊尔吉兹河	ئىر-گىز دەرياسى	伊嗣俟	يازداگىرە
伊玛木拉	ئىماملار	伊尔克什坦	ئىركەشتام
伊斯阿克	ئىسھاق	伊循	مىران
伊西洱库尔淖尔(叶什勒池)	يىشىلكۇل	伊本拔图	ئىبنى باتۇتە
伊循都尉	مىران تۇتۇق بېگى	《伊米德史》	«تارىخى ھەممىدىيە»
伊凡诺夫	ئىۋانوۋ	伊本太米叶	ئىبنى تەيمىيە
伊萨达得哈	ئەيساداتخا	伊本·马哲	ئىبنى ماجا
伊斯迈耳沙	ئىسمائىلشاھ	伊物勿可汗	ئىبىئوس قاغان
伊兰人	ئىسلام قەبىلىسى	伊本海卡尔	ئىبنى ھاكىم
伊本大牙	ئىبنى دايا	伊本库达特拔	ئىبنى قۇردادبا
伊本乞里思	ئىبنى كىلىس	伊风阁	ئىۋانوۋ
伊本扎巴里只	ئىبنى زابارىج	伊本迈斯克威	ئىبنى مەسقىۋى
伊希卡噶	ئىشكئاغا	伊玛杜丁 伊斯法罕尼	ئىمامدىن ئىسفاھانى
伊尔	ئىل	伊本哈金	ئىبنى ھاكىم
伊犁	ئىلى	伊拉湖	يىلانلىق

伊斯基卡特	ئىسكى - نايكات	伊兰	ئىران
伊斯里克	ئىسلىخ	伊州	قۇمۇل
伊尔赫	ئىرخىت	伊本达斯特	ئىبىن داست
伊什特汉	ئىشتىخان	伊纳忽	ئىناغۇ
伊涅可汗	ئىنال قاغان	亦儿答你	ئىردەنى
伊吉几察	ھېگرسا	亦言月古思	ئىكى ئوگۇز
伊质泥师都	ئىگل نىشاچۇر	亦乞刺思部	ئىكراس
伊特勿失可汗	ئىلتەرش قاغان	亦刺米失	ئىلامش
伊里底蜜施骨咄录毗伽可汗	ئىلبىتىمش قوتلۇق بىلگە قاغان	亦思法莱国	ئىسفارايىن
伊本到瓦迪	ئىبن داۋۋاس	亦不刺金算端	ئىبراھىم سۇلتان
伊奥尼亚	پائۇنا	亦刺速	ئىلانۇ
伊尔汗	ئىل خان	亦思弗罕	ئىسپاھان
伊勒赞	ئىلزام	亦不得捭押	رەنگە قويۇش
伊玛木	ئىمام	亦扳丹	باياندان
伊尔吉兹	ئىرغىز	亦里把里	ئىلبالىق
伊斯梅尔	ئىشمېل	亦狭克沟	ئېشەكچى جىلغىسى
伊室点密	ئىستىمىد	亦都护	ئىدىقۇت
伊塞克湖	ئىسسەقۇل	亦的勒河	ئىتىل دەرياسى
伊难珠	ئىنانچۇ	亦黑拉岭	ئىھرا تېغى
移地干人	ئىگدەرلەر	亦都护巴而术阿而的斤	ئىدىقۇت - بارچۇق
伊什喀森	ئىش - قاشمە		ئارتتىكىن
伊什卡梯姆山	ئىش قاشمە تېغى	亦思法杭	ئىسفاخان
伊革特米什	ئىلخونىمش	亦思法合八忒	ئىسفاخاباد
	مازارى	亦思梵的牙儿	ئىسفىندىيار
依耐	ئىنەيلەر	亦思法刺因	ئىسفارايىن
依布刺欣汗	ئىبراھىمخان	亦思替黑儿	ئىستەھىر
依萨和卓扎依特	ئەيسا خوجا زايىت	亦惕哈底人	ئىتتىخادىس
移涅可汗	ئىنال قاغان	亦瓦涅	ئىۋان
移健俟利发	ئىلكىن ئېلتەبىر	亦勒秃惕迷失	ئىل ئۆتىمش
移吉部	رىنگى كېۋى	亦马都丁	ئىماددىن
移地干人	ئىگدەرلەر	亦马都木勒克	ئىمادال مۇلك
移拨可汗	ئىبال قاغان	亦纳勒赤	ئىنالچى
驿站	جام	亦纳勒术	ئىنالچۇق
驿道	كارۋان يولى	伊沙克	ئىسھاق
益兰州	ئېلان (يىلەن) ئوبلاستى	伊施姆河	ئىشىم دەرياسى
益兰	زىلان ئوبلاستى	伊勒登诺颜	ئىلدىن نۇيان
壹岐岛(日本)	ئىكىشىما	伊凡莫沙尔斯基	ئىۋان مۇسارسكى
壹多杂	ئىدۇزار	伊凡布赫戈利茨	ئىۋان بۇخگوللىست
夷健俟利发	ئىلكىن ئېلتەبىر	伊列茨盐矿	ئىلىتسى تۇز كانى
夷男可汗	ئىناچا قاغان	伊不拉因	ئىبراھىم
夷离菴	ئىلىگ	伊本亦思番的乐	ئىبن ئىسفىندىيار
逸林芯叶护	ئىل بىلگۇ بەگ ياپغۇ	伊萨克伯	ئىسپاقبەگ
		伊本(宾)瓦哈布	ئىبن ۋاخاپ

乙毗沙钵罗可汗 ئاشنا ئالىپ
 乙弥泥熟俟利必可汗 ئاشنا شمار
 乙屈利失毗可汗 ئىلكۇلۇش ئىلىگىگە قاغان
 乙利可汗巴衣塔施 ئىلىگىخان بايناش
 乙毗沙钵罗叶护可汗 ئىلىگە ئىشبارا يابغۇ قاغان
 乙毗沙钵罗可汗 ئىلىگە ئىشبارا قاغان
 乙息记可汗 ئىشىگ قاغان
 乙旃氏 يىجانلار
 乙毗咄陆可汗 ئىل بىلگە تۇغلۇق قاغان
 乙注车鼻可汗 ئىدەگ قاغان
 乙屈利失乙毗可汗 ئىل كوچلۇش ئىلىگ بەگ قاغان
 乙毗沙钵略叶护可汗 ئىلىگ بەگ ئىشبارا قاغان
 乙毗射匿可汗 ئىلىگ بەگ يابغۇ قاغان
 乙力克汗 ئىلىكخان
 依玛木加帕尔沙迪克 ئىمام جەفقار سادىق

YING

英吉沙尔 يىگىسار
 英提 ئىنتى
 鹰娑都督府 ئىسكى ئوكوز دودوفوسى
 英迪吉卡河 ئىندىگىرنا
 英加基尔人 ئىنكاگىرلار
 英盖尔曼 ئىنكېرمان
 英诺森 ئىنوسېن
 英裔非洲人 ئىنگول-ئافرىقانلار
 英格兰人 ئىنگىلز لار
 英雄 ئالىپ
 印度部落民 ھىندى بۇراكۇمىنلىرى
 英武威远毗伽可汗 تەڭرىدە بولمىش ئىلتىرىش قاغان
 英格黑 ئىنگاخ
 英义建功毗伽可汗 ئىدىر كان
 英义建功可汗 ئالىپ تۆھپىكار قاغان
 英雄 ئالىپ
 英戈达河 ئىنگۇدا دەرياسى
 英喝萨尔 يىڭى شىسار
 英雄神 تېزىئۇس
 英仙座 پېرسىئۇس
 鸚武鱼 كىلاماگۇر

逸可汗阿逸可汗 ئىشىگ قاغان
 一斗二四升 بىر پاتمان = تۆت كۈرە
 一区二四斗 بىر كۈرە = تۆت كايچى
 译审 ئالىي تەرجىمان
 译不可的斤 بۈكۈ تېگىن
 译长 باش تىلماچ
 以八合别乞 ئىبقا باقى
 以狄贡 ئىدىقۇت
 以战去战 ئۇرۇشقا ئۇرۇش بىلەن جاۋاب بېرىش

《以主人之财产来赔付奴隶的债务》

«قۇلىنىڭ قەرزىنى قۇلدارنىڭ مۈلكى بىلەن تۆلەش پەقەت قانۇنغا سىغمايدۇ»

宜春侯 يىچۈن ئۆرسى
 异密合扎罕 ئەمىر خارانخان
 邑罕 ئامبال (شەھەر ئامبىلى)
 意大利人 ئىتالىيانلار
 义淨 بۇدسانتۋاكتۋامستو
 易司马仪 ئىسمائىل
 宜禾 ئىغۇ
 亿若 يىرو
 亦难赤汗 ئىنانچ خان
 亦刺河 ئىلا دەرياسى
 亦刺勒堡 ئىلال
 亦勒阿儿思兰 ئىل ئارىسلان
 亦乐的吉思 ئىلدېگىز
 亦乐底勤克 ئىل دېرىك
 亦勒的思那颜 ئىلدېز نوپان
 亦勒惕古灭里 ئىلىپتىگو مالىك
 亦的怯赤 ئىدكىچ
 亦都兀惕 ئىدىقۇت
 亦格纳黑 ئىخناق
 亦乞乌古思 ئىكى ئوغۇز
 亦必儿失必儿 تېبىر سېبىر
 亦不刺忻 كىبراھىم
 亦德里昔 ئېدىرس
 亦力把里 ئېلىبالتىق
 亦刺赞八邻 ئېرازان بارىن
 亦儿刺惕 ئېرلات
 亦思干答儿爱乌罕 ئىسكەندەر ئوگىخان
 亦思马因沙 ئىسمائىلشاھ
 亦匝都刺 ئىزائۇللا
 乙力克汗 ئىلىكخان

隐修 (دەرۋىشلىك بىلەن ئىتىقامەتتە بولۇش)
 印度 ھىندىستان
 印度斯坦人 ھىندىستانلىقلار
 印度尼西亚人 ھىندونېزىيلىكلەر
 印度 雅利安人 ھىندى-ئارىئانلىرى
 印度安人 ئىندىئانلار
 印加人 ئىنكالار
 印度西提亚人 ھىندۇ - سىكونىيالار
 印度河 ھىندى دەرياسى
 俞具 خۇبېر
 仰光 رانگون
 隐庵号 ئانكۇرايىت
 玉龙 ئۇرۇڭ
 玉须河 ئون مۇران
 玉勒盖 ئولگەي
 玉团 قاشتېشى
 玉琥珀 كەھرىۋا
 玉兹 يۈز
 玉奇万 ئوچموراۋان
 玉尔 يولى
 玉理伯里 ئىل بىرلىس
 玉伦部 يورۇنلار
 玉山巴依 ھۈسەنباي
 玉制鞍勒 قاشتېشى ئىگەر
 玉斯图(上)阿图什 ئۈستۈن ئاتۇش
 玉古尔 ئۈگۈر (بۈگۈر)
 玉索普和卓 يۈسۈپ خوجا
 玉散霍卓 ھۈسەن خوجا
 玉鲁克岭 يۇرۇقتاغ
 玉奇别勒 ئۈچبەل
 玉素甫喀的尔汗 يۈسۈپ قەدىرخان
 玉河 قاش دەريا
 玉吉木察克 پۇجىمىساق
 玉孜巴什 يۈز بېشى
 玉古伦亦 ئۈگۈرۈنچى
 玉龙杰赤 ئۈرگانچ
 玉格纳黑 يىغىنباق
 玉干克 يوغانىك
 玉尼思汗 يۈنۈسخان
 玉速夫 يۈسۈف
 玉耳 يۈلپى
 玉尤哈什 يۇرۇقتاش
 玉耳巴 يۈلپا

鹰号 ئىگىل
 营长 كومبات
 樱号 ساكۇرا

YONG

勇毅号(英) دائۋىتلىس
 勇猛号(英) ئىنتىرىپېست
 勇士号(英) ۋارىئور
 雍虎门 يارلۇق
 雍虞 يارلۇق
 《咏宠姬诗》 «ئارزۇلۇق خانىشقا مەدھىيە»
 永乐 يۇڭلې

YOU

懿怜真班 ئىلىنجان
 《遗迹》«يادىكارلىقلىرى» ئەۋلادلارنىڭ
 野云沟 ئەشمە
 异密 ئېمىر
 异密阿不都忽都思 ئەمىر ئابدۇل قۇددۇس
 异或所谓国体问题者 ئاجايىپ غارايىپ
 瑜伽派 يۇگاكارا
 捩伽语 يىدگاڭ تىلى
 意赛 كوتتېست
 意枝神 خېرىمىس
 意起者 رۇنېر

YIN

因陀罗伐摩 ئىندراۋارمان
 因达瓦达拉 ئىنداۋادارا
 因多瓦利尤姆 ئىندوۋارمۇم
 因那曾 ئىننوسېنىست IV
 尹 ئايماقدار
 尹吉儿察 ئىنىگرىچا
 阴山 رويان
 阴山都督府 تەسكەي تاغ تۇتۇق مەھكىمىسى
 银顶寺 كۆمۈش قوبېلىق ئىبادەتخانا
 银鱼号 ساۋېر سايدىس
 银行家赫尔 بانكېر خىللىل

玉尔班   ئوربان
 玉古你赤   ئوگمىنجى
 玉烈儿   يورېل
 玉昔帖木儿   پېسسۇ تېمۇر
 玉烈   يۇرى
 袁必德呼里   ھېيتقولى
 袁执氏   ئون ئۇيغۇر
 袁纥   ئۇيغۇر
 袁氏当国史   يۈەن شىكەينىڭ دۆلەت
                                  باشقۇرۇشىغا دائىر تارىخ
 袁大总统书卖汇编   بۈيۈك زۇڭتۇڭ يۈەن
                                  شىكەينىڭ مەكتۇپ ماقالىلىرى توپلىمى
 远征   ئەھلى سەلىپ
 园椎形红柳沙包地   ئۇمۇرناق شەكىللىك
                                  يۇلغۇنلۇق
 圆鲁华察   تۇرخاچاپ
 圆锥号   كۈنبى
 员渠城   باغكرات شەھىرى
 原罪   گۇناھى ئاۋۋال
 原始湾   كومىنىسىمىنت باي

YUE

月神号   فېب
 月烈   يۇراك
 月鲁帖木儿   ئۇلۇغ تېمۇر
 月亮台子峰   ئاسمان تەكچى چوققىسى
 月婆首那   ئوپا سونپا
 月合乃   يوخانان
 月鲁帖你   ئۇرۇكتانى
 约昌城   يوچان
 约旦   ئىئوردان
 约旦人   ئىئوردانىيلىكلەر
 约鲁巴人   يورۇبالار
 约尔达纳斯   جوردانېس
 约翰长老   پىرسىتېر جون
 约瑟夫   ئېئوسىف
 约霍普   ياقۇپ
 约因维尔   جۇن - جويىن ۋىللىېر
 约伯   جوب
 约瑟   جوسىف
 约翰   جون

玉筋鱼   ساندىلاس
 于除勒单子   يۈچۈنغۇل تەڭرىتۇت
 于孜   يۈزىلار
 于大谷   قۇت شەھىرى
 于姿谷   قارا جىلغىسى
 于尼护   ئورانخاي (ئۇنقۇ)
 于弥   توخرى
 于伽   ئېركىن ياكى كۈل ئېركىن
 于是   خەيرىيەت
 右千骑将   ئوڭ تەرەپ مىڭ چەۋەنداز
                                  سەركەردىسى
 右谷蠡王   ئوڭقولخان
 右千骑将军   تۈمەن چەۋەنداز سانغۇنى
 右叔沛氏   يۈسپىلەر
 右贤   ئوڭ شات
 有立师   ئۇرۇمىمىنى
 由科丁   يۈكوتىن
 由勒都思   يۇلدۇز
 优栖民   شاپائەتمەن جەمەت
 优素福   يۈسۈپ
 优宾号   ئامبۇسكات
 优留   يوليۇ
 尤赫路什   يۇغۇرۇش
 尤泉盘子   ئەجدارھا پولات پەنتۇسى
 尤格纳克   يۇگناك
 尤松布拉克   يۈسۈن - بۇلاق
 尤素一甫阿布城   يۈسۈپ - ئابىشەھىرى
 尤努斯   يۈنۈس
 尤士丁尼   يوستىنئان
 尤·金斯凯勒   ئى. سىكىنلىر
 尤根塔什山   يۈگەنتاش تېغى
 游击将军   ھەرىكەتچان سانغۇن
 游士   ئابدالار
 幼发拉底河   ئىپرات دەرياسى
 又作逸标芯叶护   قۇتلۇغ بىلگە كۈل قاغان
 《有市列》   «سودا بازارلىرى»
 有立师   ئۇرۇمىمىنى
 有明号   ئارىئاك
 尤达欣   يۇداكىن
 幼发拉底   ئىپرات
 犹太人   جېئۇس يەھۇدىلار

YU

ساند
يۇچۇر
يۇز
قۇت
قارا
ئۇر
توخ
ئېر
خەي
ئوك
سەر
ئوڭ
توم
يوس
ئوك
ئور
يوك
يول
شاپ
يوس
ئام
يول
يۇغ
ئەج
يوك
يوس
يوس
يوس
ئام
يوك
ئام
قۇت
ئور
ئار
يوك
ئام
چە

赞章 زانجان
赞美诗集 ماھراماگ (مانى دىنىدا)
咱噶喇嘛第 چاكرائارتىن
咱喜的 زاھىد

ZAO

早蕨号 ساۋاراجى
早苗号 سانايە

ZE

泽林 زېرىن
泽见尔 زېبىلى
泽拉夫善河 زەرەپشان دەرياسى
则日则应冬山 زېرىدىنى دۆڭ تېغى
泽拉夫善 زەرەپشان
泽述 تەرجىمە ۋە ئەپسىر
泽风号 ساۋاكادىزە
紫石英 ئامبىتت

ZENG

曾记译 زېڭ جىزى
僧人 راھىب
僧伽沙利 سىنگا سارى
赠品号 تۈكېن

ZHA

札布堪河 چاپقان دەرياسى
扎阿紺孛 جاگامبو
扎亦刺克 جايلاق
札温普尔 جاتۇنپۇر
扎雅班第达 زايپاندىتا
扎阑丁忙古比儿的 جالالىدىن مانگۇ بېرتى
扎马勒古刺赤 جامال قوراچ
札班河 زابان دەرياسى
札只刺惕部 جاجىرات قەبىلىسى
札曼阿克科勒湖 زامان ئاقكۆل
《扎撒黑》 ياساق
扎陵疾 زارېنجى
悦国 ياپپان ئېلى

约翰孟帖哥儿维诺 جىبان دې مونتې -

约翰马黎诺里 جونسون مارگىن

于闐 ئودون

于闐天王尉迟? 拉 ۋىساسۇرا

于闐城 خوتەن

羽母享 خانىدا تورو

羽奴思 يۇنۇس

羽奴思汗 يۇنۇسخان

羽田享 يۇتېنخىڭ

羽黑号 خاگۇرۇ

羽风号 خاكادىزە

裕尔 يۇلى

裕勒都斯河 يولدۇز دەرياسى

禹尔惕 يۇرت

禹本记 شىيايوي تەزكىرىسى

欲谷可汗 تۇنيۇقۇق قاغان

欲谷设 يۇقۇق شاد

育昌堡 يۇچان قورولى

御史 تەپتىشبەگ

御夫座 ئوراڭگا

郁督军山 ئۆتۈكەن

郁头州 ئوتور ئوبلاستى

育昌堡 يۇچاق قورولى

宇井佰 يوجىڭبو

宇治号 ئۇچى

乐师传 ئەۋارىخى مۇسقىيۇن

由勤都思亦 يۇلدۇزچى

鳊鱼号 كاسىك

榆号 نىرېي

愉快号 دېلاپت

隅田号 سۇمىدا

予言者 كاسادىرا

鱼虎号 دىئۇرۇن

YUAN

元贵摩 يان كولمېر

元摩 كولمېر

元关 يان ۋۇ

元孟 ۋاسمانا

元良駭族 ئۇرانخاي قوۋمى

元首 ئالىي باشلىق

札儿忽	بارغۇ	岳瓦什口	يوۋاشلار
札儿里黑	يارلىغ	岳雄	جۇخانان، جيان
札撒	ياسا	越奎鲁克岭	كۆيلۈك داۋىنى
扎列曼	زالمان		
扎瓦	زاۋا		YUN
扎格罗斯	ناگروس		
扎萨克玉索扑	يۈسۈپ جاساق	允护水	قۇمئېرىق
扎拉巴格	زاراباغ	云木拉克提木	يۇمىلاقتم
扎尔布拉克	جار - بۇلاق		
扎木台城	جام		ZA
扎哈泌	جاھاجىن		
扎弟克	جادىق	杂丁	دوندىن
扎布耳	زابول	《杂种》	«شالغۇت»
扎木合	زامۇخا	《杂史》	«ھىدرخىل تارىخ»
扎雅班第塔	جايا - بەندېتا	匝刺鲁	قارلۇق
扎岭	خالىن	匝别干	رابېرگان
扎米台城	جام	匝格罗	زاگروس
扎喇勒王	جالاچىنۇ	匝比哈伊玛目	زابىھائىمام
扎弟克	جادىق	匝儿努黑	زارنۇق
札拉丰阿则	جايفىن ئازا	匝维	زاۋا
札哈苏淖尔	جاخا سۇنۇر		
札刺亦儿口	جالاير		ZAI
扎尔固齐	جارگۇچى		
扎那尔时河	جانارت دەرياسى	宰牲节	قۇربان ھېيت
扎拜	زابائى	宰纳白	زەينەپ
扎八儿白尔的	جاپار بەردى	宰奴刺必丁	زەنبىل ئابىدىن
扎格塔拉	جاگىنتاران	宰马尔硕思	زىمارچوس
扎因之官报	زاينۇل-ئەخبەر	宰马尔克	زىمارقۇ
	ZHAI	宰纳卜	زايناب
		宰奴刺比丁	زەينۇلئابىدىن
		宰	زايد
斋桑泊	زەيسانئۇر	宰桑泊	زايسان
斋桑湖	زايسان كۆلى (بۈكۈ ئېكىن سۈيى)	宰木宰木水	زەم - زەمسۇ
	ZHAN	宰利语	سوغدى يېزىقى
		在高发口时进行割的牲畜	ئازامان
		再梯木	زەي تىم
札莫克	چاموك		
扎干	جاگان		ZAN
扎罕沙	جاھانشاھ		
扎罕索思	جاھانسوز	扎亦	ياي
扎罕只儿	جاھانگىر	扎昔木	ياشمۇت
扎米	جامى	扎勤	زال
扎思刺惕	جاسرات	扎马黑沙里	زاماك شارى

哲佰尔 جەبۇل
 哲布勒伊来 جەبراھىل
 哲布尊丹巴呼图克图 جەبزۇندەمبا خۇتۇقتۇ
 折摩驮那 يېساپادا چاروم
 折蓝王 شەرەنخان
 者者额儿温都山 جېجىتىئېرون دور تېغى
 (折儿运都山)
 者勒蔑 جېلمى
 者儿扎尼牙 جۇرجانىيە
 者马曲思 زېمارچۇس
 者舌国 چاش
 贞克失 جېنىكىش
 额跌刮施可汗 ئىلمىتىرش قاغان
 质 پارمىتاي، تۇرغاق
 针鱼号 ئىزاردېشىش

ZHEN

真金 چىنىكىم
 真陀罗秘利 چاندىراپىرا
 真丹 جىنىنان
 真吉赛 چىگىساي (جىغىساي)
 真吉利德 چىنگىلىد
 真兀只 چىنۇچ
 真珠河 ئۈنچى دەرياسى
 真人莫问 ماپىنتۇماكۇمۇن
 真珠叶护可汗 ئىدۇگ يابغۇ قاغان
 真珠毗伽可汗 ئىدۇگ بىلگە قاغان
 真珠叶护 تارتۇش يابغۇ
 真定府 سادىنقۇ
 镇中城 جىنجۇڭ شەھىرى
 占波 چامپا
 占卑国 جامى
 占姆朶勒 جامگال
 战国时代 يېغىلىق دەۋرى
 战斧号 باتلاكىس
 战术家 تاكتىكانت
 战斗 باتتىل
 占婆 زامپا
 詹姆斯 تامپس
 詹波国 كامپا
 詹 جان
 詹事 ھەرەم ئاغىسى

札牙黑(即乌拉尔河) يايىك دەرياسى
 扎格罗斯 زاگروس
 扎曼阿科利 زامانئاقكۆل
 扎刺勒王 جالالۇلغا
 扎拉尔阿巴德 جالالئاباد
 扎拉邦阿则 جاراقىن ئازار
 扎格塔拉 جاگىنتاران
 扎答 چاتايلاز
 扎法儿 زاپار (زەپەر)
 扎因之官报 زاپىنۇل-گەخبەر
 扎哈罗夫 زاخاروۋ
 扎拉巴特 زاراباد
 扎克尔江哈理穆罕默德奥力 زاكىر جان خال
 مۇھەممەد ئوغلى

札只刺真 جاجراجىن
 札只刺 جاجرات
 札八儿火者 جابارخوجا
 札你别汗 غەنى بەگخان
 札八儿比儿的 جابار بېردى
 札八黑 جاباخ
 札喜刺黑 جاجراخ
 札喜儿 زاكىر
 札刺儿 جالائىر
 札刺勒 جالال
 札里勒 چەلىل
 札木八里 جامبىلىق
 札纳哈 جانانكا
 札尼失汗 جانىشخان
 札隆 جارن
 扎非儿 زاقىر
 扎哈哈 زاخاك
 扎希德亦阿胡普昔 زاھىد ئاخۇپۇش
 扎希耳 زاھىر

ZHE

哲别 جەبە
 哲库 جېكۇ
 哲吉烈 جېزىرە
 哲布尊丹巴 چېپسۇن دامپا
 哲佰刺 جابالا
 哲别那颜 جېبې نوپان
 哲台那颜 جېدىي نوپان

سۇلتان
 ئوتتۇرا يۈز
 جۇڭگو - روسىيە ئىلمى
 شەرتنامىسى
 شالدىرائف قورۇلى
 ئوتتۇرا ئىچى سانخۇن
 نەۋكەر بېشى
 چوڭباغىشلار
 نەسىل قۇرۇپ كېتىش
 24 مىسقاللىق مىس يارماق
 ۋىدالىشىش
 جۇڭلى تۇرسى
 جۇڭلى تۇرلىمكى
 مىدىۋاي

ZHOU

周书 جۇ سۇلالىسىنىڭ سالنامىسى
 (جۇنامە)
 周领时迈篇 جۇ پادىشاھىغا مەدھىيە
 ھۆكۈمەت بابى
 周以德 جۇيت
 周礼 جۇ يۇسۇنلىرى
 抽里不花 چولغۇ بۇقا
 镇海 چىنقاي
 镇西 جىمىكۆل
 镇节度使 ساتراپ بېگى
 镇守 تامغاچ
 镇 كەنت (ھەربىي كەنت)
 《证明人》 «شاھىتلار»
 珍珠河 پىرىل ھاربۇر
 贞观正要 جېنگۇەن يىللىرىدىكى مۇھىم
 سىياسىي ئىشلار

ZHENG

震且 كىناستخانا
 郑和 جېڭ خې
 正 ھەكەم
 正教 ئورتودوكسىس دىنى
 征和 جېڭخې

ZHI

毡的 جەندە

ZHANG

张和卓 جان خوجا
 张孟明 جالڭ مىڭنىڭ
 张格尔和卓 جاھانگىر خوجا
 张骞碑 جالڭ چيەن ئابىدىسى
 张昕 كورنېلىئۇس چالڭ
 张骞西征考 جالڭ چيەننىڭ غەربكە سەپىرى
 ھەققىدە مۇلاھىزە
 张伯林 چامپىلىن
 丈夫官 پوروساپور
 仗那 ئۇدبىيانا
 章吉 زەنگى
 《撑犁孤涂单于》 تەڭرىقۇت
 《张骞碑》 «جالڭ چيەن ئابىدىسى»
 张骞都尉 ئوقىيالىقلار تۇتۇق بېگى
 张骞 جالڭ چيەن
 章鱼号 دېۋىلىقىش

ZHAO

沼纳朴儿 جانۇنپور
 昭莫多 چاۋمودو
 昭武九姓 توقتۇز جاۋۇپ
 赵信 جاۋشىن
 赵乙(焮侯) چىڭگىل
 执驱校尉 سالغىچى، ئات تاللىغۇچى بەگ
 殖民地白人 لاکرىستۇل
 芝加哥 چىڭگاکو
 治风号 نومىكاكادىزە

ZHONG

中途鸟 ئوبېدىنت
 中期密诺文化 مىنۇئېن مەدەنىيىتى
 仲云 كىچىك ئائۇكا
 中亚史纲 ئوتتۇرا ئاسىيا تارىخىدىن
 ئۇچىرىكلار
 中言 مۇشاۋۇر
 中都督府 ئوتتۇرا ئاسىيا مەھكىمىسى
 中玉兹阿布赛苏丹 ئوتتۇرا يۈزى ئابلاي

ZI

自在天神 كىمۇا
自关自守 بېكىنىمىچىلىك
自噶克察哈尔海 كوكچاخايدىن
兹维林诺郭勒 زۇۋېرنوگول
兹迈赫金利 زىمەھشىرى
则日则应冬山 زىبىردىزنى دولك تېغى
字 نامى
子合 كولىيا
子优帝匭 ئونقۇ بەگ
子日号 نېنوخى
孜牙墩 زىياۋدۇن

ZONG

总队 باش فىلوت
总干 ئىنىسىپىكتۇر
肘尺 سوئۇدې

ZHU

主儿扯歹那颜 جۇرچىداي نويان
主儿乞注儿勤 جوركى
主儿勒 جىرچىن
主儿扯歹 جۇرچىتېيى
主体 سۇۋىيىكىتى
朱得 جۇد
朱得库吉巴什 جۇد كۇدى باشى
朱木那河 جومنا دەرياسى
朱纳比德 جۇنابىد
朱里章 جورجان
朱耳巴德 جۇرباد
朱耳祖汪 جۇرزۇۋانك
朱思坦朝 جۇستەند
朱瓦昔儿 جۇۋاشىر
朱提山 جۇد تېغى
朱马句波 شاخاپ
朱居波 كۆكىيار
朱纳格爾 جۇناگانخ
朱居 قامغىلىق
朱维纳尔 جۇئۇبىنال
朱比特 جۇپتېر

只罕帖木尔 ساغان تېمۇر
只浑河 جەيھۇن دەرياسى
只郎赤克河 جىلانچىق دەرياسى
只罕杰儿 جاھانگىر
秩明 تومىن
氏族 دىلار
治扎克 جىزاق
植中城 جىجۇك شەھىرى
至那仆底 چىنپاد
至蒿苦盖可汗 ياگىياك گاج قاغان
郅支单于 قۇنتۇش (قۇنتۇس) تەڭرىقۇت
郅支 جەنشە (جەنشەگ)
支城 تالاس شەھىرى
支汗那 چاغانىيان
者燕不花 جايان - بۇقا
直鲁古 چۇرۇق
屈律逃 كۇچلۇك
志哈德 جىھاد
焮俟口 چىگىل قەبىلىسى
职乙氏 چىگىل

ZHUI

赅巴里 چاپپار
追风号 ئويىتى

ZHUN

准噶尔汗国史 جۇڭغار خانلىقى تارىخى
准噶尔曾格 جۇڭغار زىتىگى
准宗教运动 غەيىرى دىنىي رەسمىي ھەرىكەت
准疆 جۇڭغارلار رايونى

ZHUO

卓特巴巴图尔 سوتيا باتۇر
卓努 جونۇ
卓哈儿 جۇخار
卓比儿刺喜 زوبىرراخى
拙里不花 كولىخ - بۇقا
斫句迦目 ساكاراۋۇل

左谷蠡王 سولقولخان
 左大将 سول سەركەردە
 左内史 سول ھۈدەيچى
 左庶长 سول تۆرە
 《左德乌尔穆苏菲伊里》《زادۇل مۇسافىرىن》
 《《旅行者的粮食》《ئوزۇقى》》
 作兵 ئۇرۇش قوراللىرى
 座头鲸 خاددۇ
 总材山 چوغاي تېغى
 总管 ساھىب شۇغۇل
 总统 زۇڭتۇڭ، رەئىس جۇمھۇر (باش سەردار،
 پىرزىدېنت)
 总集别集 ئومۇمىي ۋە ئايرىم ئەدەبىي
 توپلاملار
 宗王 نوبانلار
 《宗会要辑稿番夷》 «سۇڭ خاندانلىقى
 مەجمۇئەلىرى، ئەتراپتىكى تائىپلار»
 崇德可汗 شاراپەتلىك خاقان
 纵票侯 ئەگەشەگ

ZU

祖扎只 زۇجاجى
 祖莱哈 زۇلەيخا
 祖勤非哈儿 زۇلفىقار
 祖勤哈儿纳因 زۇلقەرنەين
 祖刺巴的 زۇراباد
 祖立格儿乃尼 زۇلقەرنەين
 旗屯 تۇغ تىرىقچىلىقى
 足罗多部 ئولتۇقەبىلىسى
 足柄号 ئاسگارا
 最上号 سايىجيا
 尊鱼号 ترۇئوت

珠勒都斯 بۇلتۇز
 《竹书纪年》 تارشى پۈتۈك يىلنامىسى
 诸侯 تۆرىلەر
 主爵 ئۇنۋانىگ
 猪鱼号 كاپىتان
 竹号 تاكىي
 筑摩号 تىكۇما

ZHUA

爪哇 جاۋا
 专金石 كۆكتاش
 庄产号 ماگىنىفېسنت

ZHUAN

ZUO

佐波夫 زۇبوۋ
 佐洛斯 زولوس
 佐法尔国 زوفار بەگلىگى
 佐瓦拉 زۇۋارا
 佐 زۇزان
 佐儿奴黑 زۇرنۇخ
 左麻 كىسۇما - كۇروس
 左回城 چۇققۇر شەھىرى
 左右杀 سول - ئوڭقۇل شاد
 左猷 سات
 坐台 ئۆتەڭچىلەر
 左文襄公书牒 مەرىپەتلىك مەدەتكار گۇڭ
 左文襄公奏稿 زوزۇڭئاڭنىڭ مەكتۇپنامىسى
 左文襄公奏稿 مەرىپەتلىك مەدەتكار گۇڭ
 زوزۇڭئاڭدىن خانغا
 يوللانغان مەكتۇپلار

دۇنيادىكى ئاساسلىق خاندانلىقلار خانلىرىنىڭ ئەسەبنامىسى ۋە ۋەزىيەتلىرى

越南	ۋيېتنام	
吴朝 (939-978)	ۋۇ جەمەتى خاندانلىقى	
(951-954) (天策王 吕蒙) (南晋王 昌文)	(2) تىيەنسىخانى چاڭجى، نەنپۇخانى چاڭۋىن	} (吴叔) (1) لىۋجۇەن (939-944)
(954-965) (南晋王 昌文)	(8) نەنپۇخانى چاڭۋىن	
(944-950) (平王 杨三哥)	يىڭخانى ماڭسۇنگى	
陈朝 (968-980)	دەڭ جەمەتى خاندانلىقى	

(南越王 丁璜) (980) (废帝 璋) (项郎)	جەنۇبىي ۋيېتنام خانى دىڭليەن 2) فېيدىشۋەن شايخلىك	(1) ئاۋۋالقى خان دىڭئۇلىڭ دەڭ قەبىلىسىنىڭ سەردارى (968-979) (光皇帝 丁部领)
----------------------------	---	---

980-1009 (前黎朝)	ئالدىنقى لى خاندانلىقى	
(1005) (中宗皇帝) (龙敏)	(2) ۋۇڭزۇڭخان (لۇڭيۇي)	(1) داشىڭخان لىڭخېڭ (980-1005) (大行皇帝 黎桓)
(1005-1009) (卧朝王) (龙敏)	(5) ۋۇچاۋخان (لۇڭدەڭ)	

李朝 (1009-1225)	لى جەمەتى خاندانلىقى	
----------------	----------------------	--

(1028-1054) 太宗 (佛玛)	(2) تەيزۇڭ (فوما)	(1) تەيزۇ (لىڭگۇڭخى) (李公蕴) (太祖) (1009-1028)
(1072-1127) (仁宗) (尊德)	رەيسۇڭ	(3) شېنزۇڭ (رېنزۇن) (圣宗) (日尊)
(神宗) (阳焕) (ياڭخۇەن)	(5) لى چۇڭشېيەنخۇي (چۇڭشېيەنخۇي)	(1054-1072)
(1127-1138) شىزۇڭ		

(1178-1210) (高宗) (龙翰)	گاۋزۇڭ (لۇڭخەن)	(6) يىڭزۇڭ (تەنزۇ) (英宗) (天祚) (1138-1175)
(1224-1225) (昭皇) (佛念)	(9) جاۋخۇاڭ (فۇجىن)	(8) خۇيزۇڭ (惠宗) (1211-1224)
陈朝 (1225-1400)	چېن جەمەتى خاندانلىقى	

(1225-1258) (太宗) (曷)	(1) تەيزۇڭ (جىۋڭ)	تەيزۇ (چىنچىڭ) (太祖) (陈承)
----------------------	-------------------	--------------------------

(1278-1293) (仁宗) (昉)	(3) رېنزۇڭ (جىن)	(2) شېنزۇڭ (خۇاڭ) (圣宗) (晃) (1258-1278)
----------------------	------------------	--

(1314-1329) (明宗) (椿)	(5) مىڭزۇڭ	(4) يىڭزۇڭ (چوەن) (英宗) (奘) (1293-1314)
----------------------	------------	--

(1329-1341) (光宗) (旺)	(8) فېيدى (رىلى)	(6) شېنزۇڭ (ۋاڭ)
(1869-1370) (废帝) (贞礼)		تەيسۇخان (يۇ)
		(9) يىزۇڭ (يى)
		(7) يۇزۇڭ
(1377-1388) (废帝) (昉)	(11) فېيدى (جىن)	(10) رۇيزۇڭ (جىڭ)

جوڭگىداڭ (جيا) (莊定) (2) جوڭگۇ خان (سكوالف) (重光帝) (季护) (1409-1413)
 كىيىنكى چىن خانلىقى (1) مېندىنجان (ويى) (簡宗帝) (顔) (1407-1409)
 (121) شوئىرۇڭ (ئۇڭ) (順宗) (颯) (1388-1398) (13) شياۋدىنجان (少帝) (1398-1400)

كىيىنكى لى جەمەتى خانلىقى 后黎朝 (1428-1789)

(1) تىيزۇڭخان (太祖高皇帝) (1428-1433) (2) تىيزۇڭ (بوملۇڭ) (太宗) (元龙) (1433-1442)

(4) قېيىدىلىكشەنچان (يىمىن) (442-1459) (成帝) (谅山) (1459-1466)
 (3) رېنزۇڭ (باغجى) (1442-1459) (仁宗) (邦基)
 (5) شىزۇڭ (سەيپىڭ) (1462-1497) (宣宗) (思誠) (6) شىزۇڭ (1497-1504) (宪宗)

(8) ۋىسوخان (روى) (1504-1509) (成穆帝) (穆) (昭宗) (椅) (10) جياۋرۇڭ (يى) (1511-1522)
 (9) سۇزۇڭ مەنچىخان (1504) (肅宗) (1504) (肅宗) (1504)
 مېنچىخان (1504) (穆) (1504) (穆) (1504)
 جىيەنخان (1504) (穆) (1504) (穆) (1504)
 (1504-1516) (襄翼帝) (穆) (1504-1516) (襄翼帝) (穆) (1504-1516)
 مويسىن رۇڭ (1516) (穆) (1516) (穆) (1516) (穆) (1516)

(1) جوڭزۇڭ (ئىڭ) (1548-1556) (莊宗) (1548-1556) (2) جوڭزۇڭ (يى) (1548-1556) (中宗) (昭) (1548-1556)
 لىنگو مەرزەن (سەن) (藍國公) (黎國公) (康) (康) (1548-1556) (3) ۋېنشاۋ (1548-1556) (維紹)

ۋېيشەن (ۋېيشەن) (1556-1572) (3) يىكرۇڭ (ۋېيشەن) (1556-1572) (英宗) (維邦) (1556-1572) (世宗) (維璋) (1556-1572)

(5) يىكرۇڭ (ۋېيشەن) (1599-1619) (敬宗) (維新) (6) شىزۇڭ (ۋېيشەن) (1599-1619) (神宗) (維祺) (1599-1619)

(7) جىيزۇڭ (ۋېيشەن) (1648-1649) (真宗) (維祐) (1648-1649)
 (9) شوئىرۇڭ (ۋېيشەن) (1662-1671) (玄宗) (維祚) (1662-1671)
 (10) جىيارۇڭ (ۋېيشەن) (1671-1675) (嘉宗) (維檢) (1671-1675)
 (11) شىزۇڭ (ۋېيشەن) (1675-1705) (熙宗) (維裕) (1675-1705)
 (裕宗) (維裕) (1705-1729)

(14) چويزۇڭ (ۋېيشەن) (1732-1735) (純宗) (維祥) (1732-1735) (16) شىزۇڭ (ۋېيشەن) (1740-1786) (显宗) (維統) (1740-1786)
 (12) قېيىدى (ۋېيشەن) (1729-1732) (成帝) (維祚) (1729-1732)
 (15) يىزۇڭ (ۋېيشەن) (1735-1740) (懿宗) (維祺) (1735-1740)

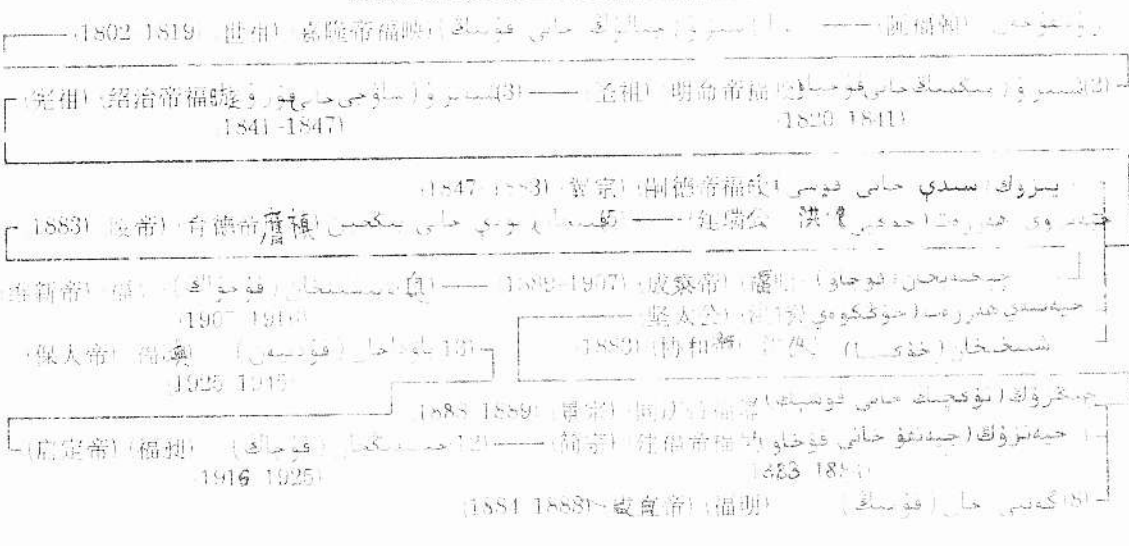
جوڭشياڭ (1786-1789) (愍帝) (維祺) (1786-1789) (17) مېسەن (ۋېيشەن)

مو جەمەتى خانلىقى يەنى شىمالىي خانلىقى 莫朝 (即北朝) (1527-1592)

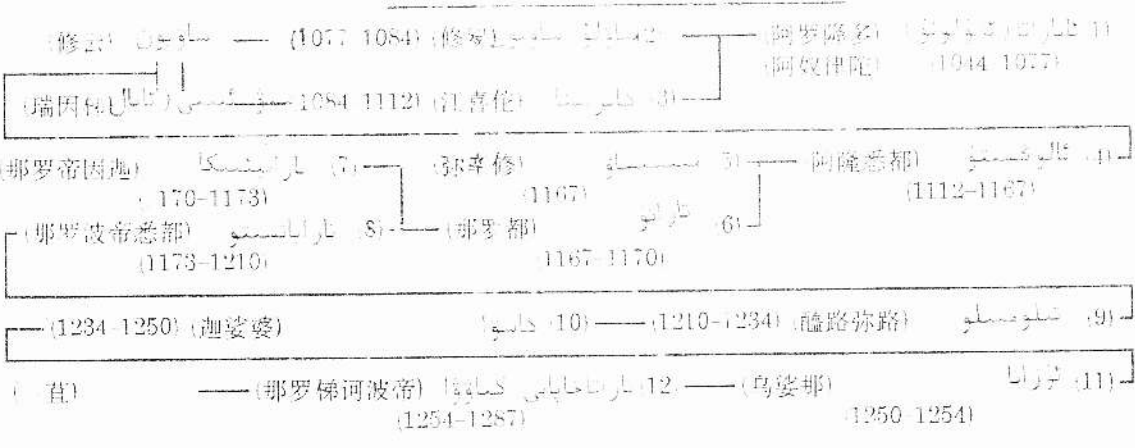
11 بەيرۇر (1527-1530) (太祖) (莫春順) (1527-1530) (2) تەيزۇڭ (ۋېيشەن) (1530-1540) (太宗文皇帝) (登瀛) (1530-1540)
 (موڭغۇل) (1530-1540)

(3) شىيەنزۇڭ شىيەنخان (1546-1546) (宣宗睿皇帝) (1546-1546) (5) مالاۋجا (1546-1546) (茂洽) (1546-1546)
 (1546-1546) (福源) (1546-1546) (1546-1546) (1546-1546) (1546-1546)

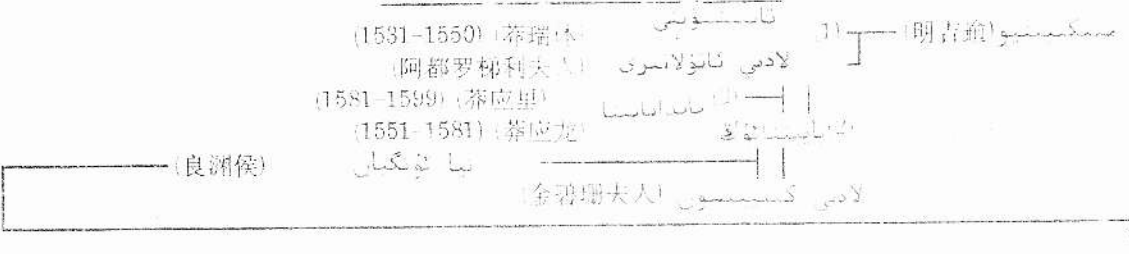
ئۈرۈمچى خانىدانلىقى ۋە ئوغلاق خانىدانلىقى
(1802-1845)

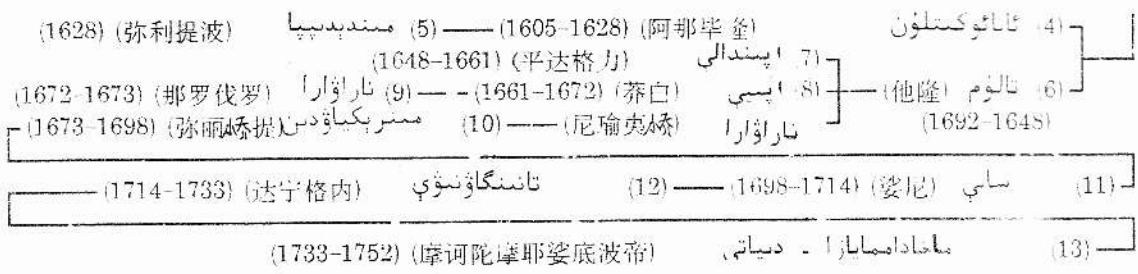
ئۈرۈمچى خانىدانلىقى
謙吉王朝 (1044-1287)

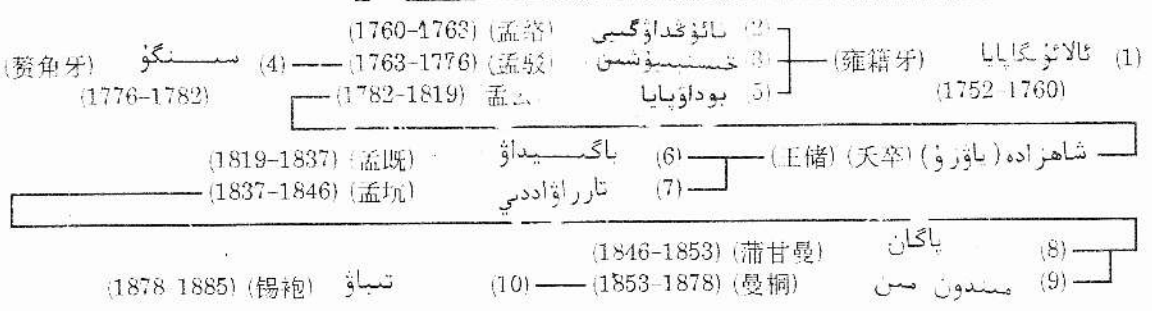
دۆڭۈمچى خانىدانلىقى
东吁王朝 (1531-1752)

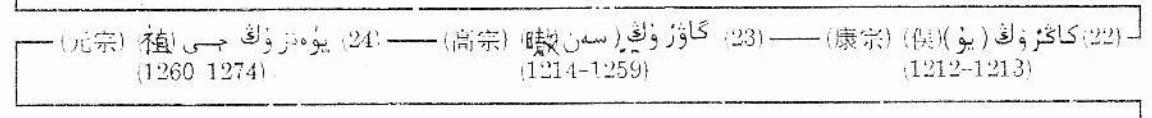
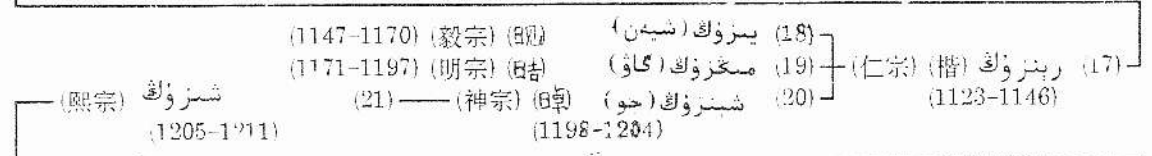
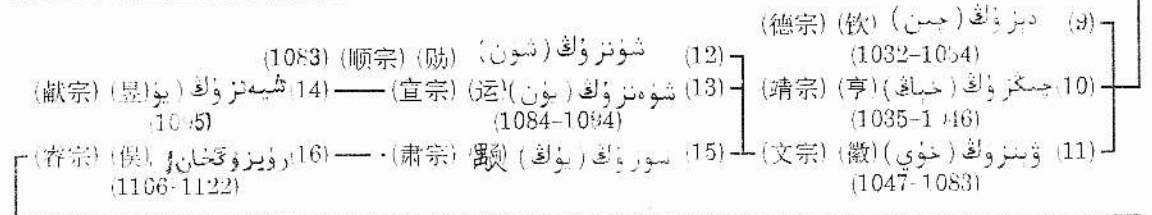
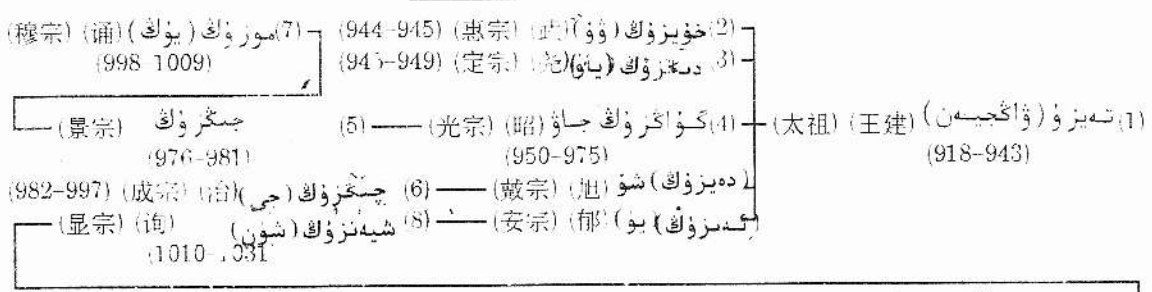

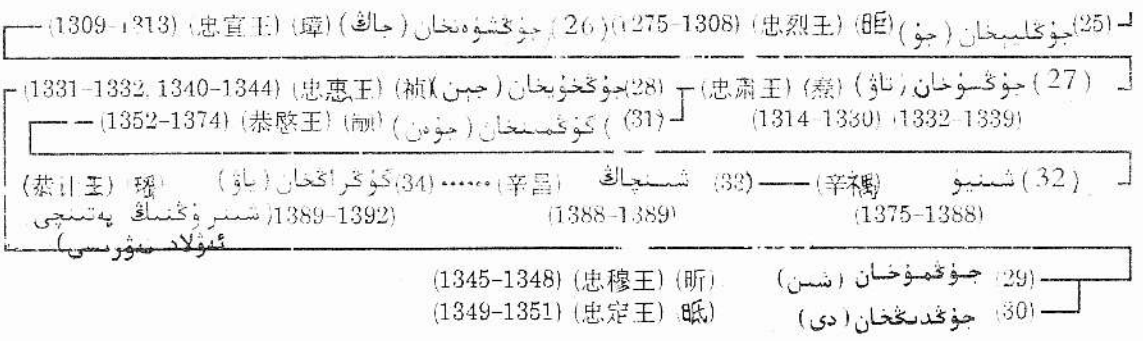

ئالغۇنجاپايا سۇلالىسى (雍籍牙王朝) (1752-1885)

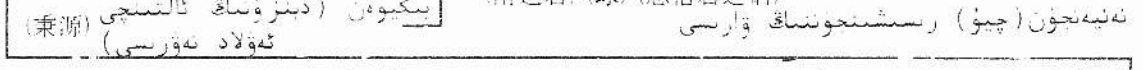
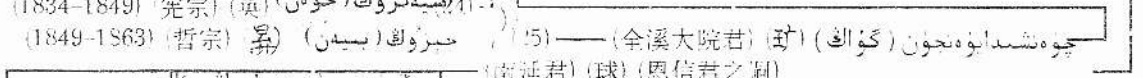
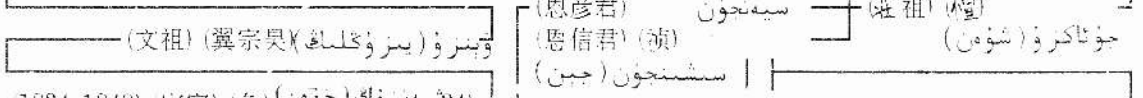
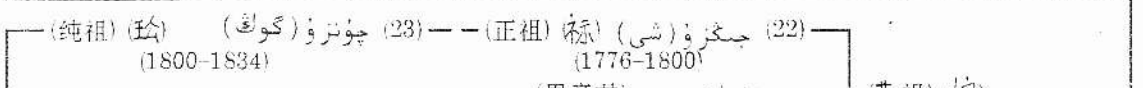
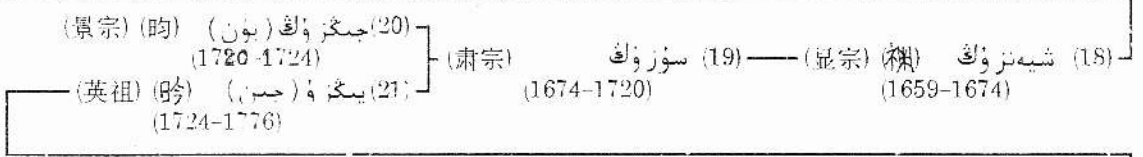
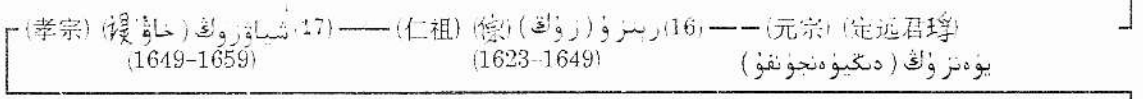
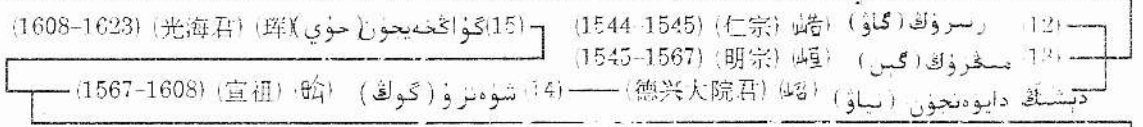
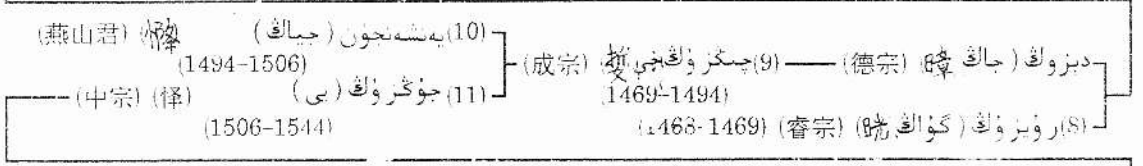
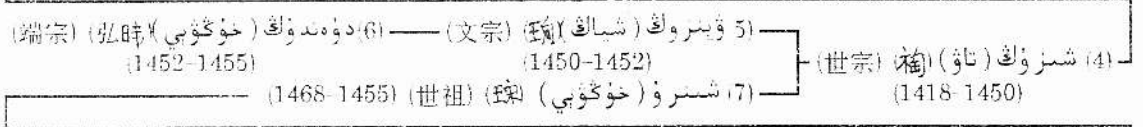
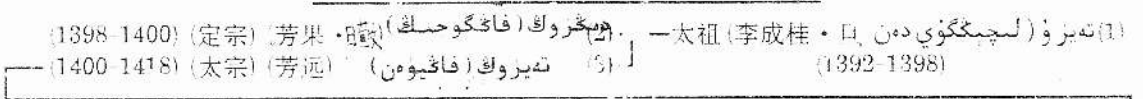

كۈرىيە خان جەمەتى 王氏高丽 (918-1392)

لى جەمەتى خاندانلىقى 李 胡 (1392-1910)

(1907-1910) (純宗) (李王埈)
(李垺公)
(李垺公)

چۈنزۇڭ (سۇاڭشى)
بىخاڭ ھەزرىت
لىيىن ھەزرىت

ھىندىستان
گۇپتا سۇلالىسى (笈多王朝) 550-۶50-ئىخسەن 320

گۇپتا (笈多)

كاتو كاپا گۇپتا (伽托卡查笈多)

چاندرا گۇپتا I (چاندرا گۇپتا) (旃陀罗笈多一世) (320-۳۳۵-ئىخسەن 320) (1)

سامۇدرا گۇپتا (سەمۇدرا گۇپتا) (旃陀罗笈多二世) (3۳۵-3۷۵-ئىخسەن 3۳۵) (2)

چاندرا گۇپتا II (چاندرا گۇپتا) (旃陀罗笈多二世) (3۷۵-41۱-ئىخسەن 411) (3)

كۇمارا گۇپتا I (كۇمارا گۇپتا) (庫摩罗笈多一世) (4۱۱-455-ئىخسەن 41۱) (4)

سەنكاتا گۇپتا (سەنكاتا گۇپتا) (5) (۴۵۵-۴۶۷-ئىخسەن 455)

بۇرۇ گۇپتا (富婁笈多) (6)

ئاراسا گۇپتا (اراسا گۇپتا) (阿剌斯笈多) (۴۷۷-۴۹۵-ئىخسەن 477) (7)
ئاراسا گۇپتا (اراسا گۇپتا) (阿剌斯笈多) (۵۰۰-ئىخسەن 500) (8)
ئاراسا گۇپتا (اراسا گۇپتا) (阿剌斯笈多) (۴۶۷-۴۸۵-ئىخسەن 467) (9)

كۇمارا گۇپتا II (كۇمارا گۇپتا) (庫摩罗笈多二世) (9)

كۇسۇ گۇپتا (كۇسۇ گۇپتا) (毘湿奴笈多) (۱-500-ئىخسەن ۱) (10)

موغۇل ئىمپېراتورلۇقى (莫卧儿帝国) (1526-1858)

(1526-1530) (巴卑尔) (1) بابس

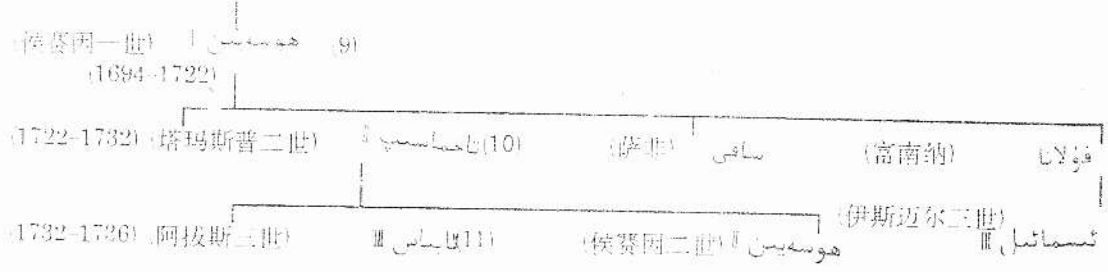
(1530-1539) (1555-1556) (胡马雍) (2) ھۇمايۇن

(1556-1605) (阿克巴) (3) ئەكبەر

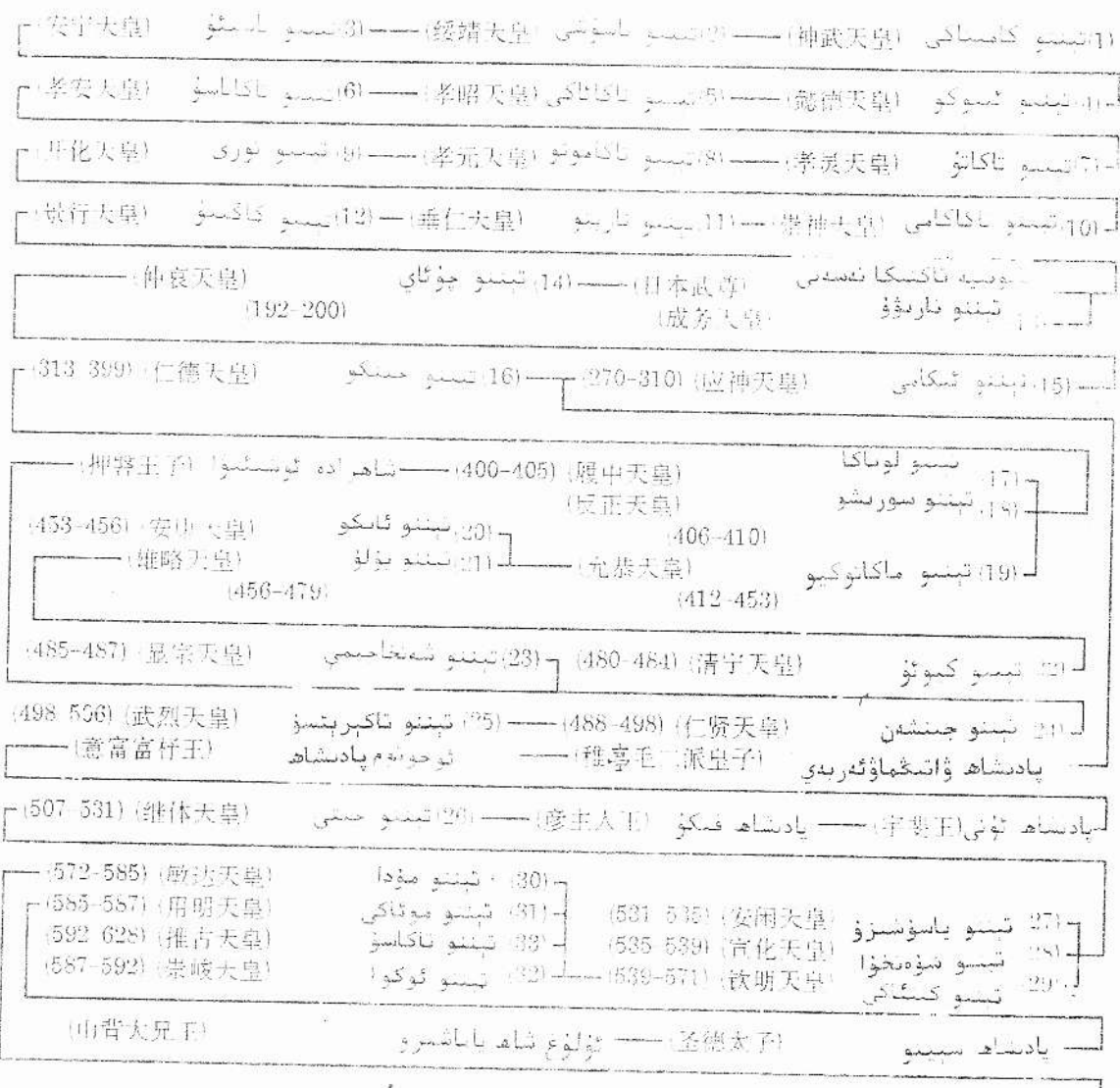
(1605-1627) (查罕杰) (4) چاھانگىر

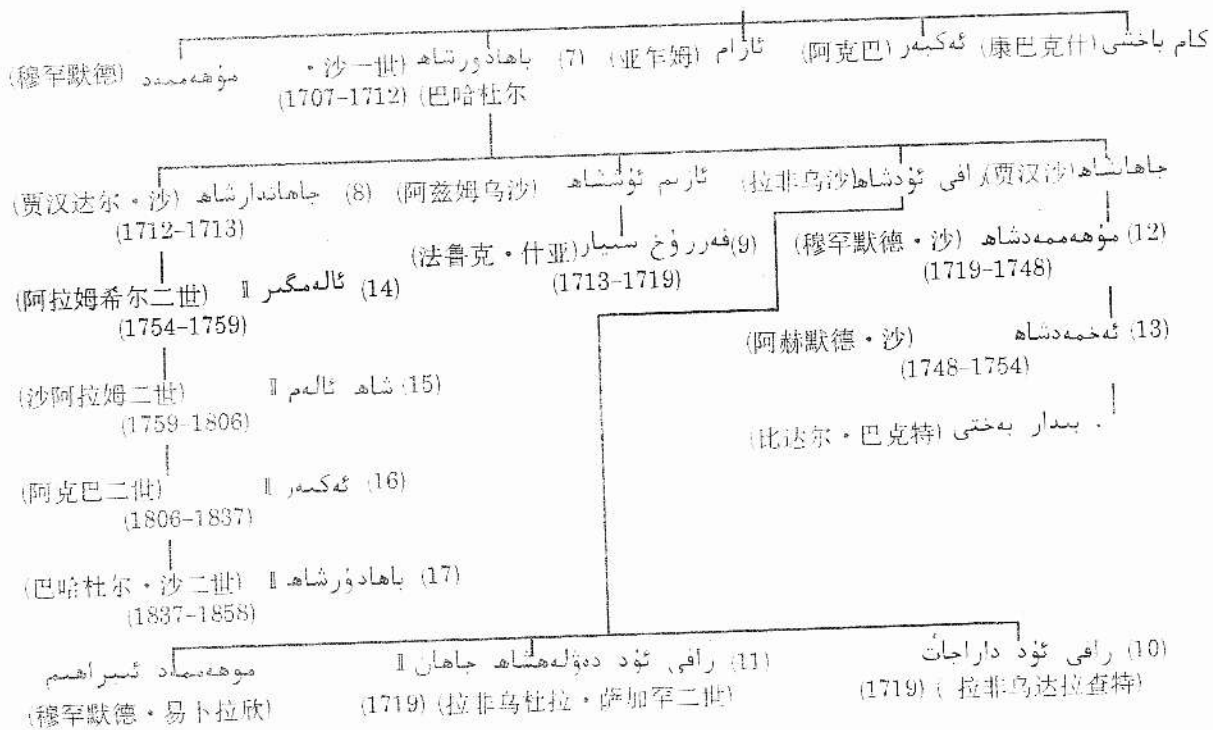
شاھرىيار (شەرىيار) (沙里耶尔) (5) شاھ خاھان (شە جەھان) (شە جەھان) (شە جەھان) (1627-1658)

مۇراد باھشى (穆拉德巴赫什) (6) ئائىز ئەكبەر (奥朗则布) (1658-1707) سۇجا (苏加) دارا (达拉)

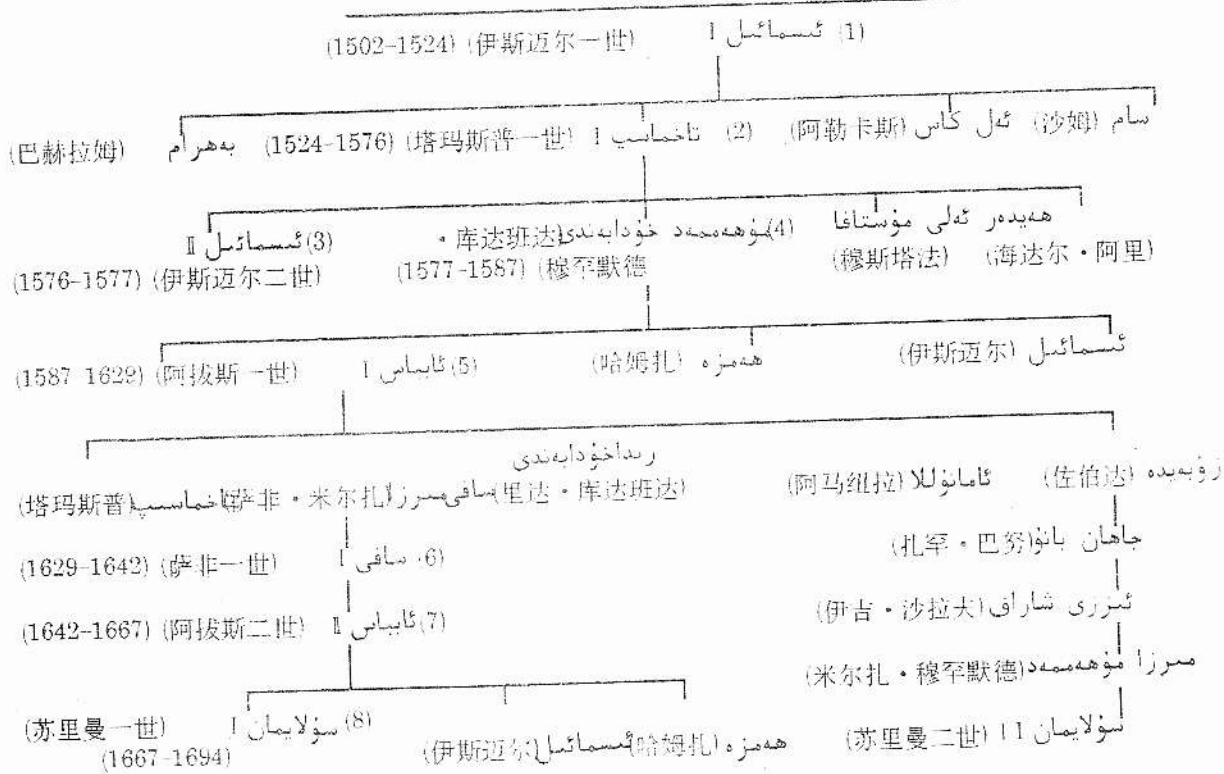

日本天皇世系 (The Japanese Imperial Lineage)

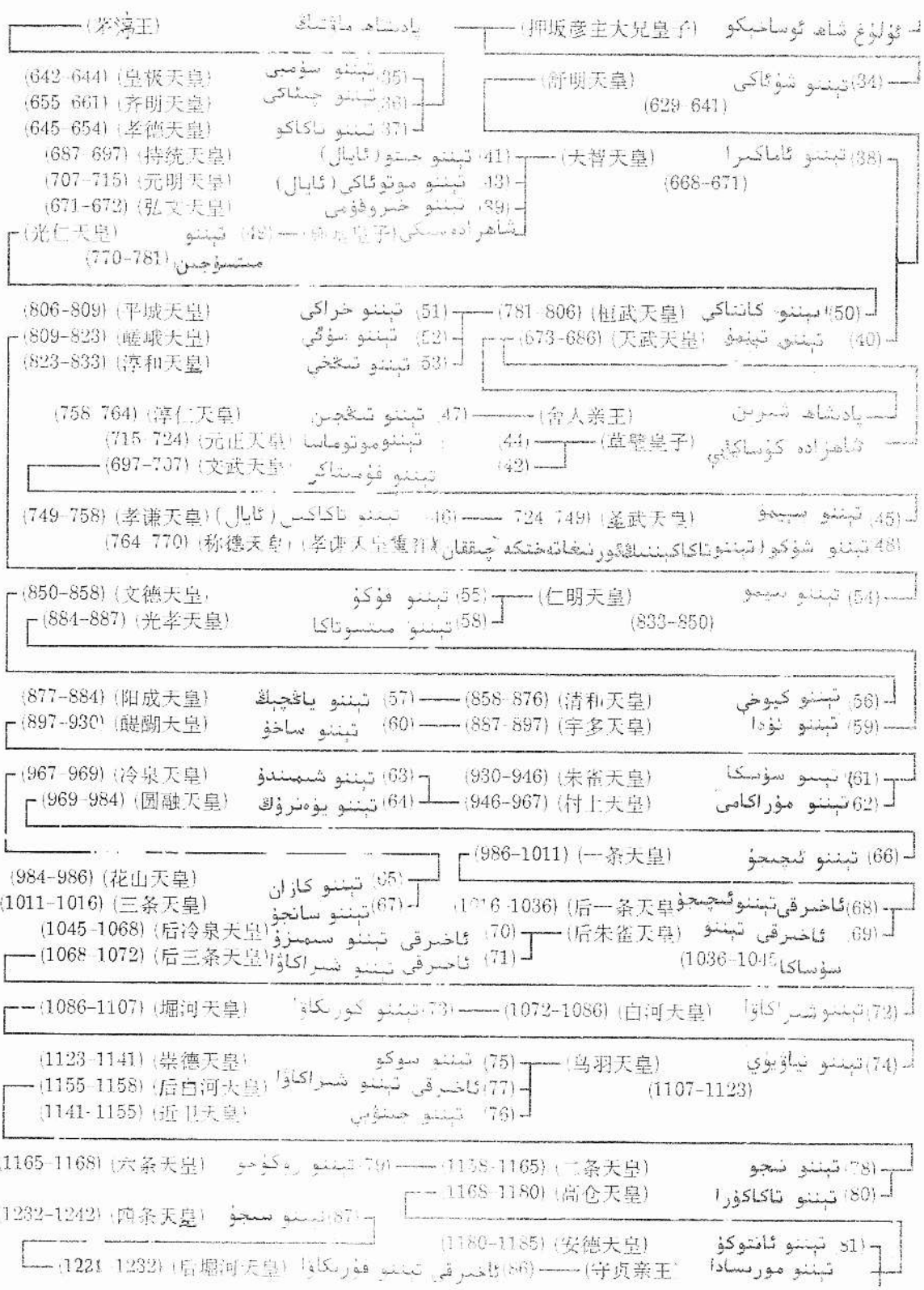

پىرسىيە (波斯) سافاۋى خاندانلىقى (1502--1736) <沙非<沙法维>王朝>

上御天皇 (1183-1198) 后鸟羽天皇 (1183-1198) 后醍醐天皇 (1332-1333) 仲光天皇 (1221) 仲光天皇 (1221) 仲光天皇 (1221)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333) 后醍醐天皇 (1332-1333)

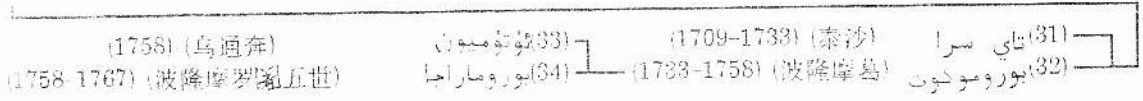
(1763-1770) (后樱町天皇)	(117) ئىسىمى خويىنگىداڭ	(1735-1747)
(1771-1779) (后桃园天皇)	(118) تېمىمۇ خۇتاويۇەن	
(1780-1817) (光格天皇)	ئىسىمى دىنسىۋىتى	(119) 典仁亲王
(孝明天皇)	(120) تېمىمۇ كىسى تاكا	(1817-1846)
(1846-1866)	(121) تېمىمۇ تاكاگاكى	
(大正天皇)	(122) تېمىمۇ تاكىما ۋا سىمىمۇ	(1867-1912)
(1912-1926)	(123) ئىسىمى ئوماسا	(明治天皇)
(1926)	(124) ئىسىمى تاكىمۇ	(昭和天皇)
(泰国) ราชอาณาจักรไทย (1238-1438) (速古台<素可泰>王朝) سۇكوتاي سۇلالىسى		

(1275) (班孟)	(12) ئىسىمى مۇداڭ	(1238)
(1275-约1317) (拉玛坎亨)(兰甘亨)	(13) ئىسىمى مۇداڭ	
(1347 约1370) (曼摩罗阁·卢泰)	(14) ئىسىمى مۇداڭ	(约1317-1347) (卢泰)
(1406-1419) (曼摩罗阁三世)	(15) ئىسىمى مۇداڭ	(曼摩罗阁三世)
(1419-1438) (曼摩罗阁四世)	(16) ئىسىمى مۇداڭ	(约1370-1406)

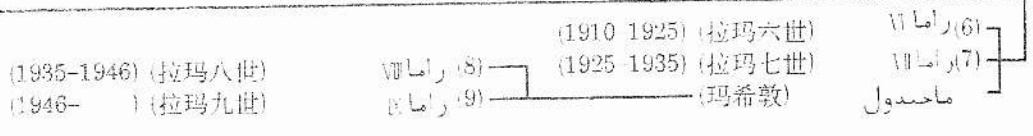
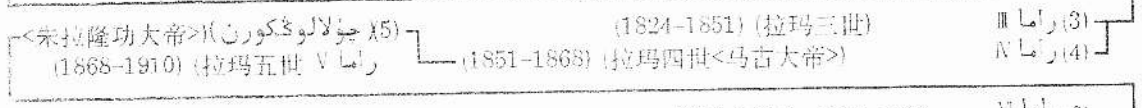
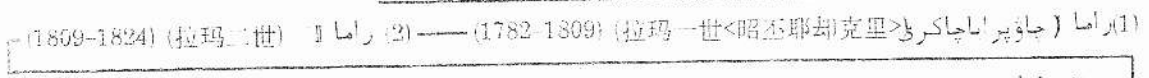
تايۋىتىنا (چوڭ شەھەر) خاندانلىقى (阿瑜陀耶<大城>王朝) (1350-1767)

(1388-1395) (拉梅董)	(17) ئىسىمى مۇداڭ	(1350-1369) (拉马铁波底)
(1369-1370) (拉梅董)	(18) ئىسىمى مۇداڭ	
(1388) (东兰)	(19) ئىسىمى مۇداڭ	(1370-1388) (波隆摩罗阁一世)
(1395-1408) (罗摩罗阁)	(20) ئىسىمى مۇداڭ	
(1424-1448) (波隆摩罗阁二世)	(21) ئىسىمى مۇداڭ	(1408-1424) (明陀罗阁)
(1488-1491) (波隆摩罗阁三世)	(22) ئىسىمى مۇداڭ	(波隆摩·戴素洛迦那)
(1491-1529) (拉马铁波底二世)	(23) ئىسىمى مۇداڭ	(1468-1488)
(1534) (明德沙达)	(24) ئىسىمى مۇداڭ	(1529-1534) (波隆摩罗阁四世)
(1546-1548) (胶达)	(25) ئىسىمى مۇداڭ	(1534-1546) (帕拉猜)
(1548-1549) (坤吐拉叶沙)	(26) ئىسىمى مۇداڭ	(1549-1569) (摩河·查克腊那)

(1569) (马依)	(27) ئىسىمى مۇداڭ	(1569-1590)
(1590-1605) (纳腊道)	(28) ئىسىمى مۇداڭ	(1605-1610) (厄迦羊沙律)
(1605-1610) (厄迦羊沙律)	(29) ئىسىمى مۇداڭ	
(1628-1629) (董陀)	(30) ئىسىمى مۇداڭ	(1610-1628)
(1629-1630) (阿滴耶旺)	(31) ئىسىمى مۇداڭ	
(1656) (昭发猜)	(32) ئىسىمى مۇداڭ	(1630-1656) (帕拉猜)
(1657-1688) (纳雷)	(33) ئىسىمى مۇداڭ	(1656-1657) (室利·素(明陀罗)
(1703-1709) (帕昭·素)	(34) ئىسىمى مۇداڭ	(1688-1703) (帕·碧罗)

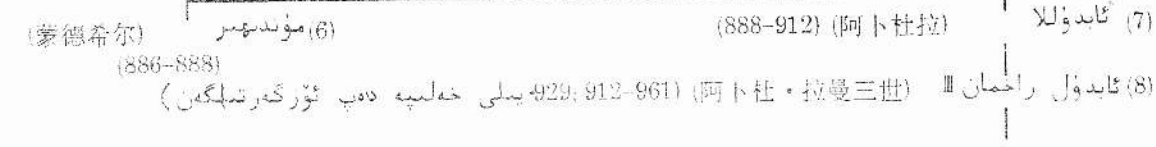
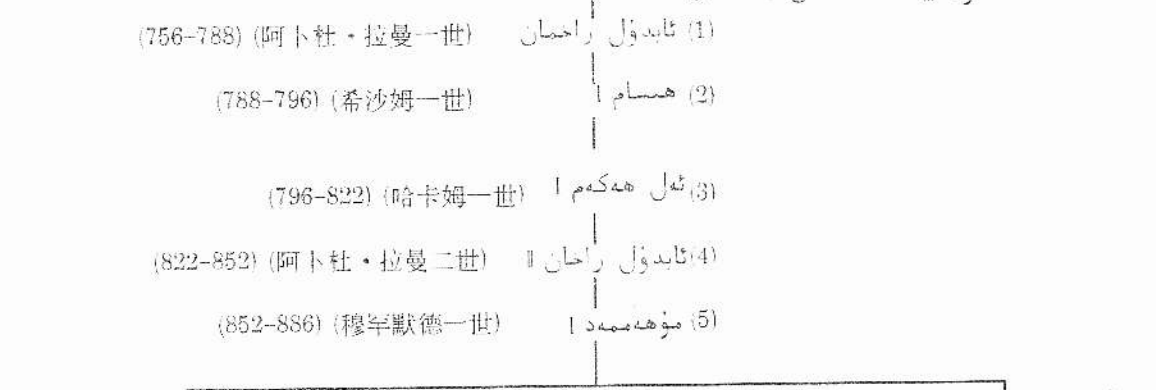
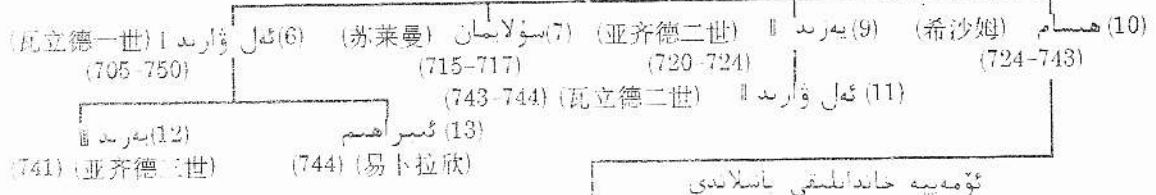
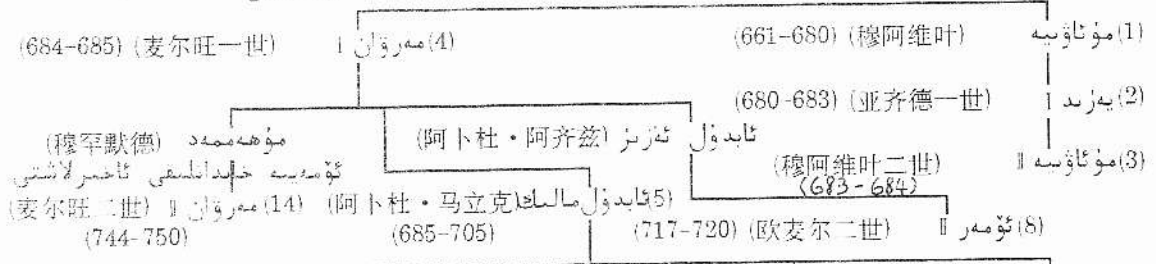

چاكرى سۇلالىسى (曼谷<却克里>王朝) (1782--)

ئەرەب ئىمپېراتورلۇقى (阿拉伯帝国)

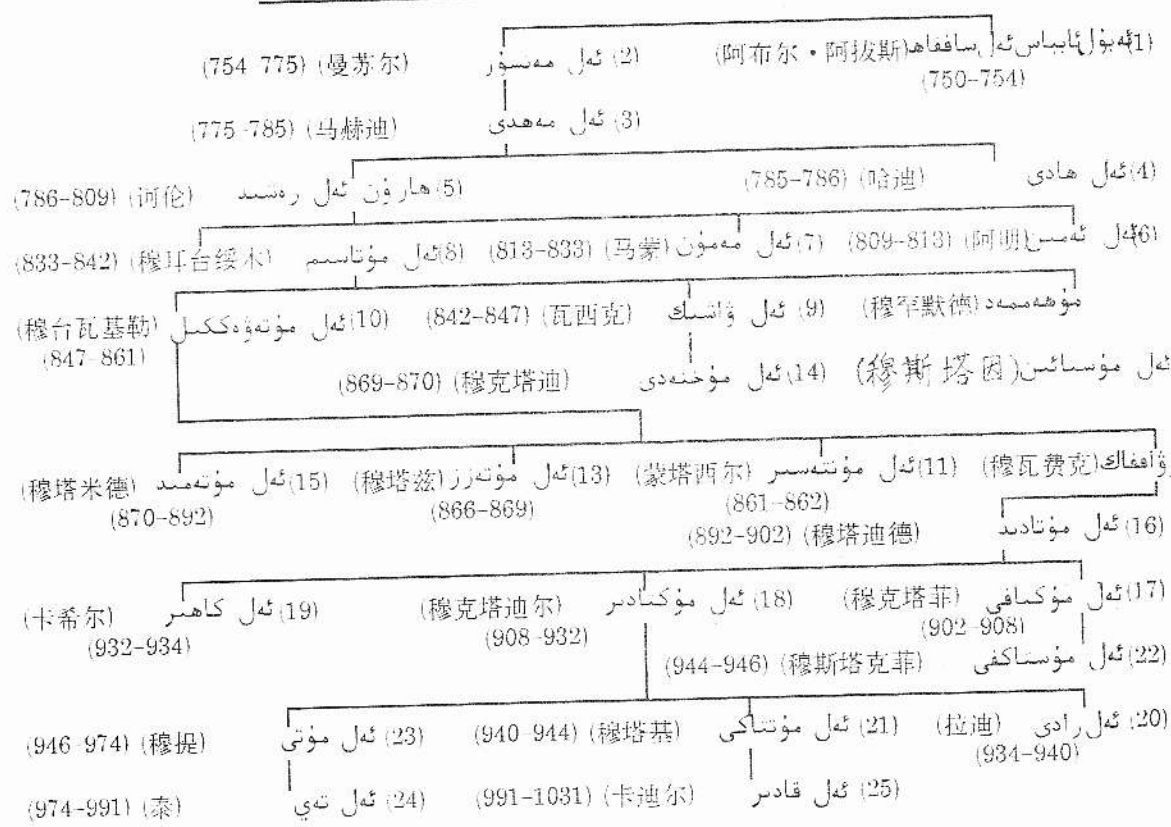
ئۆمەييە خاندانلىقى (倭马亚王朝) (661-750) قوسۇمچە كىشىكى ئۆمەييە خاندانلىقى (756-1031)

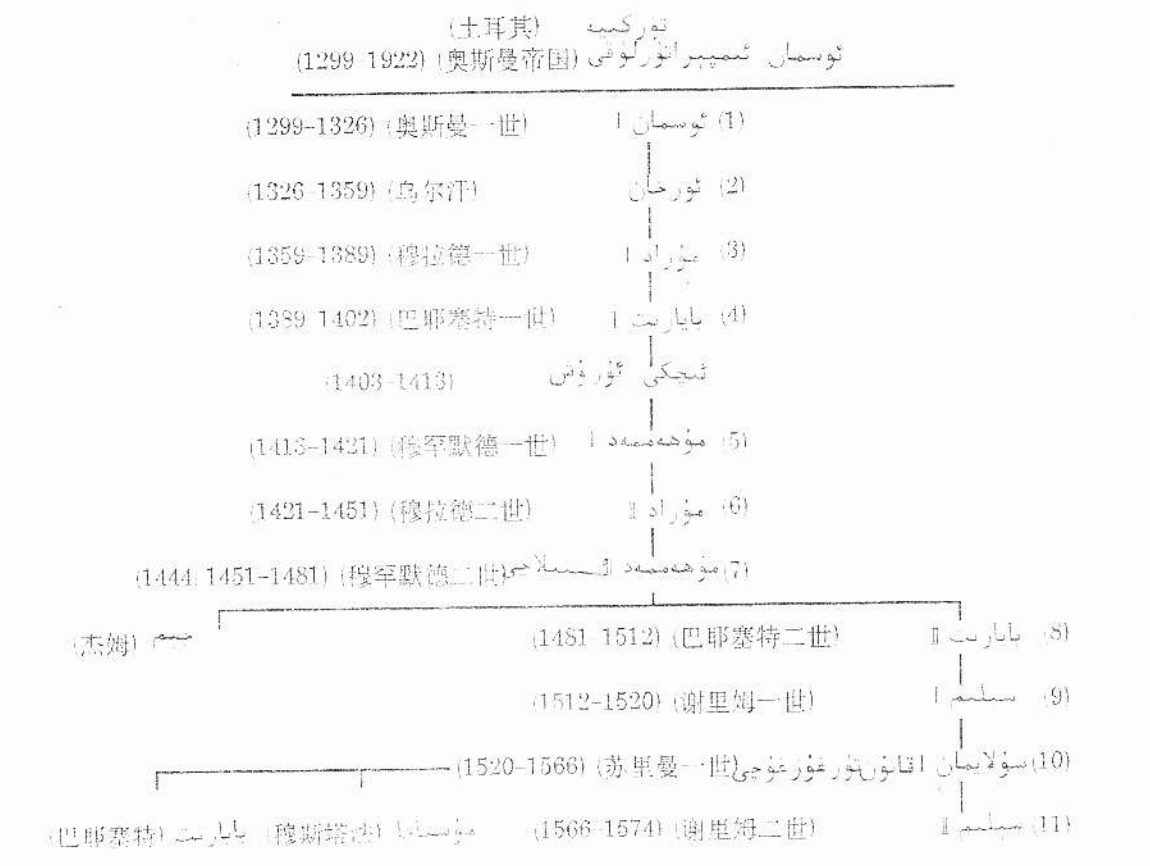
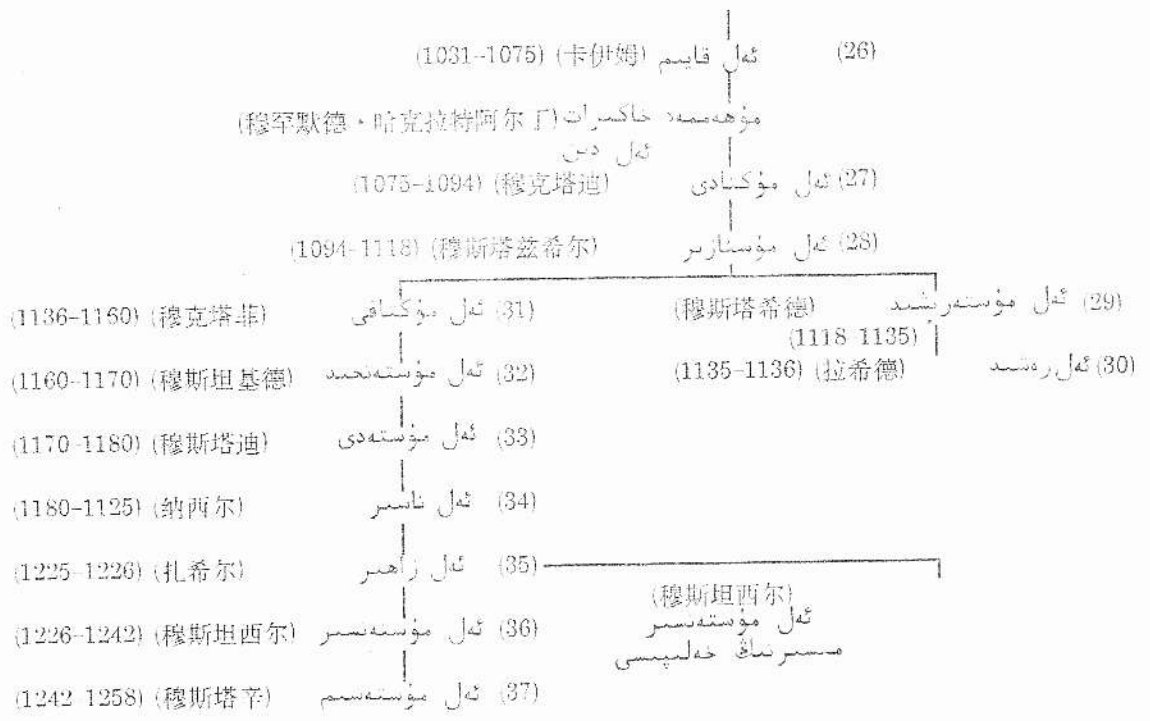

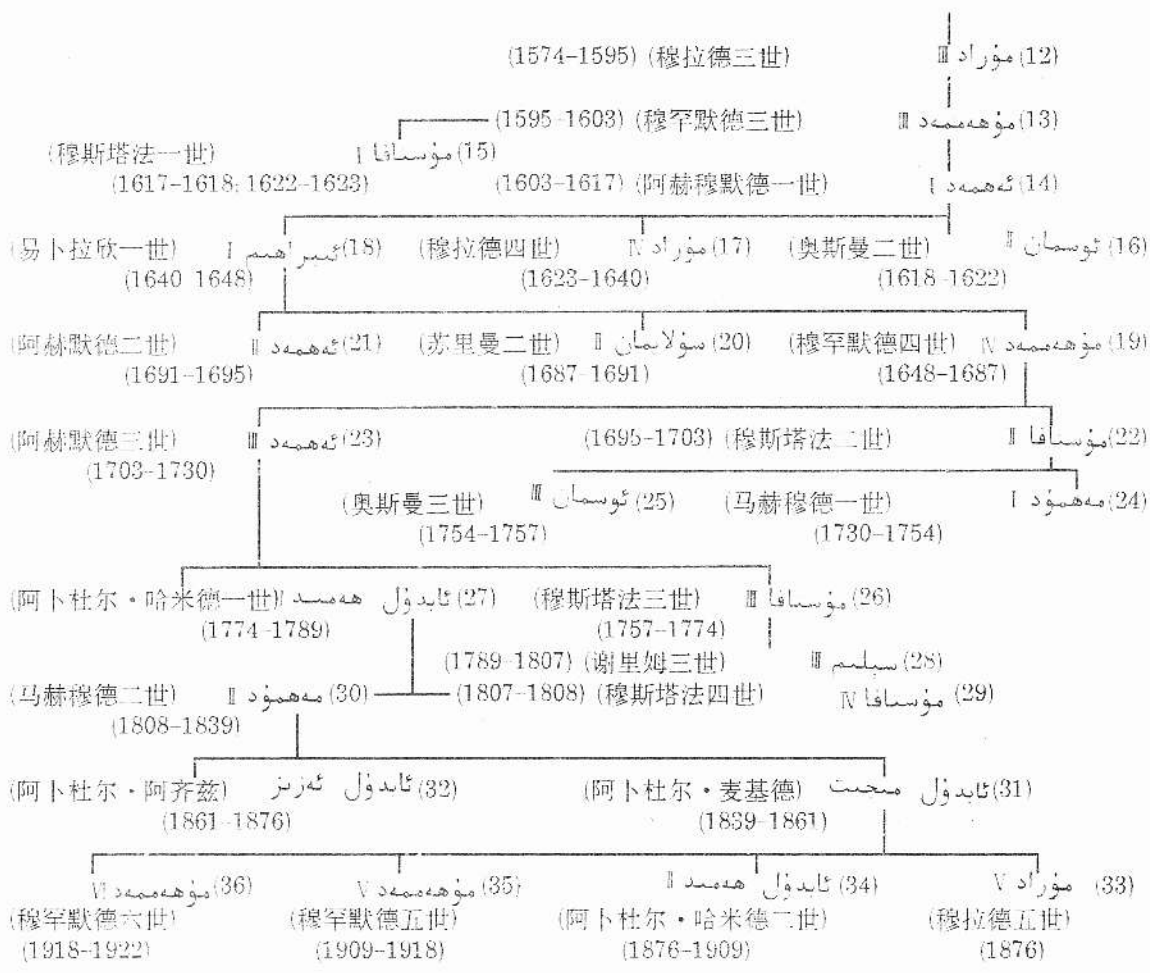

ئابباسىلار خاندانلىقى (750-1258) (阿拔斯王朝)

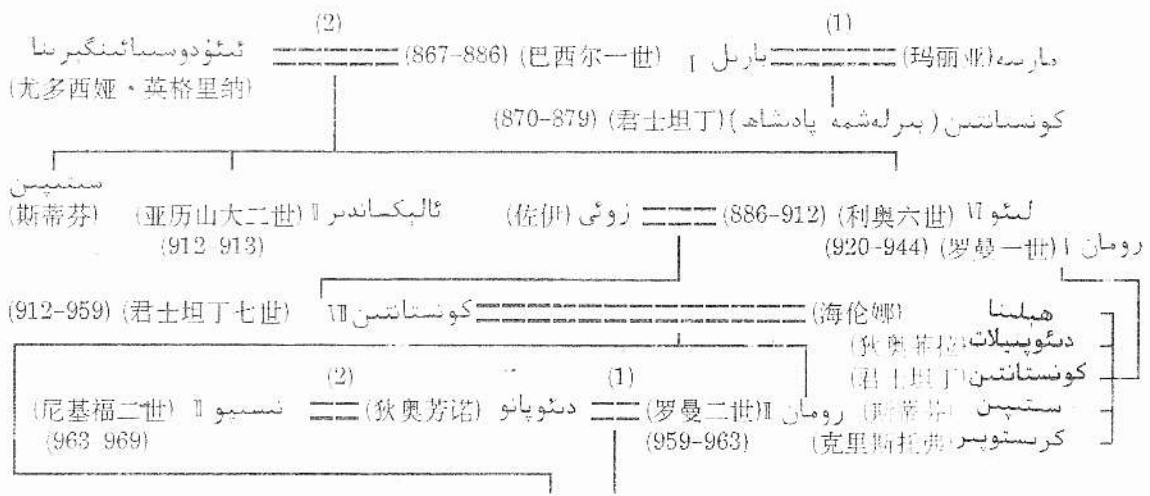

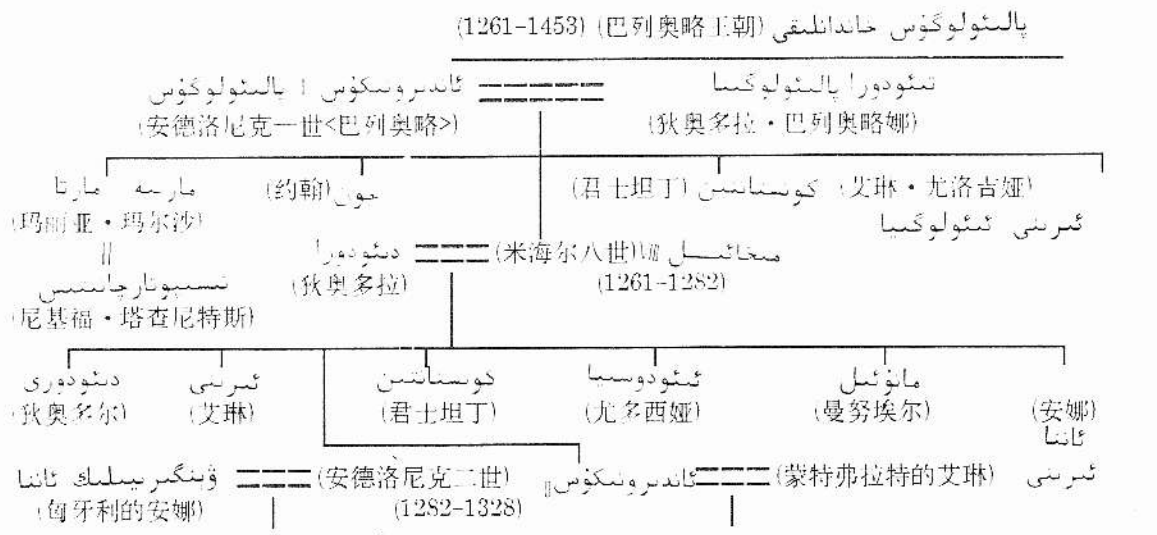
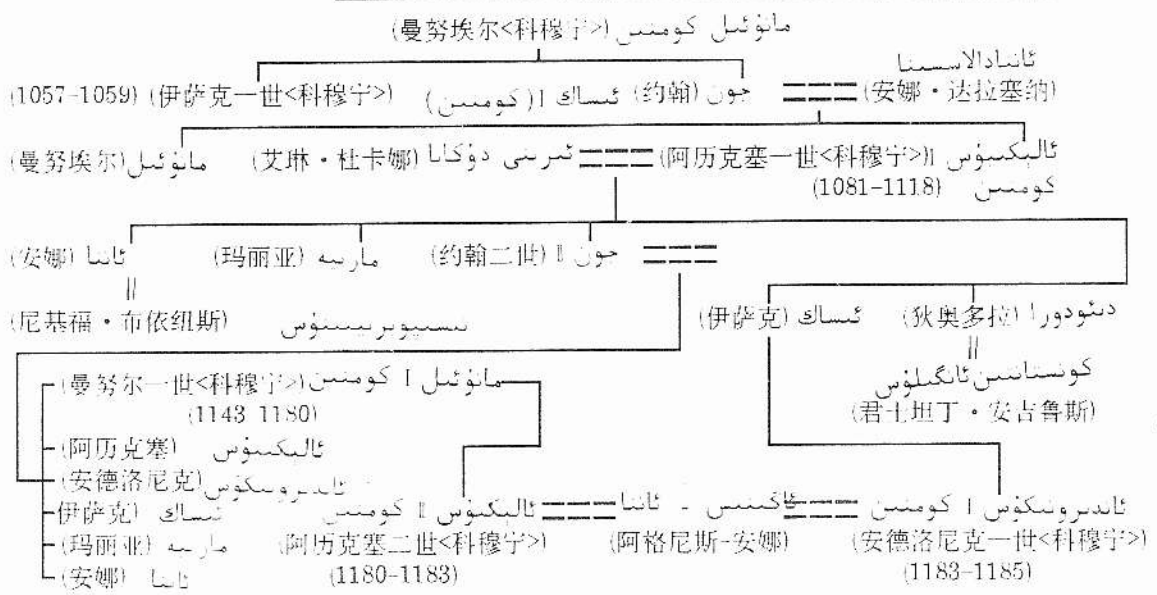
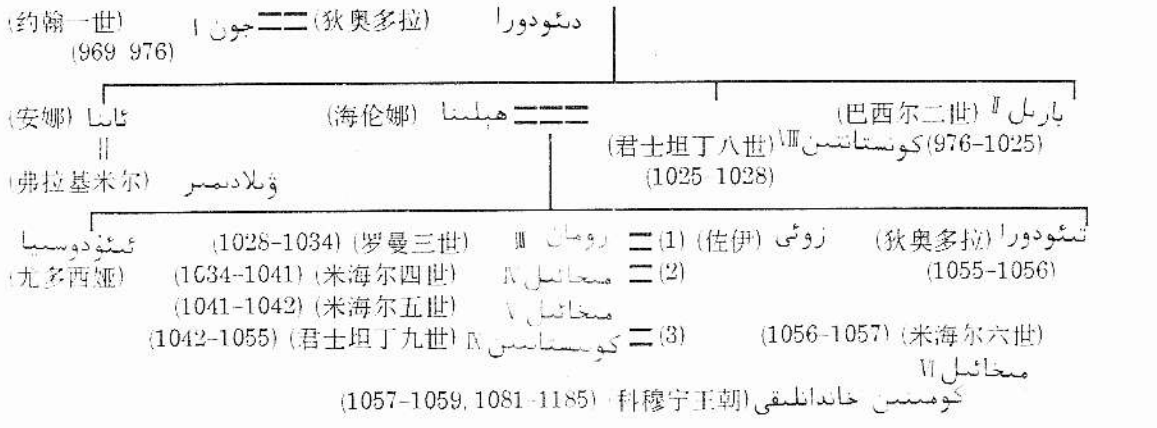

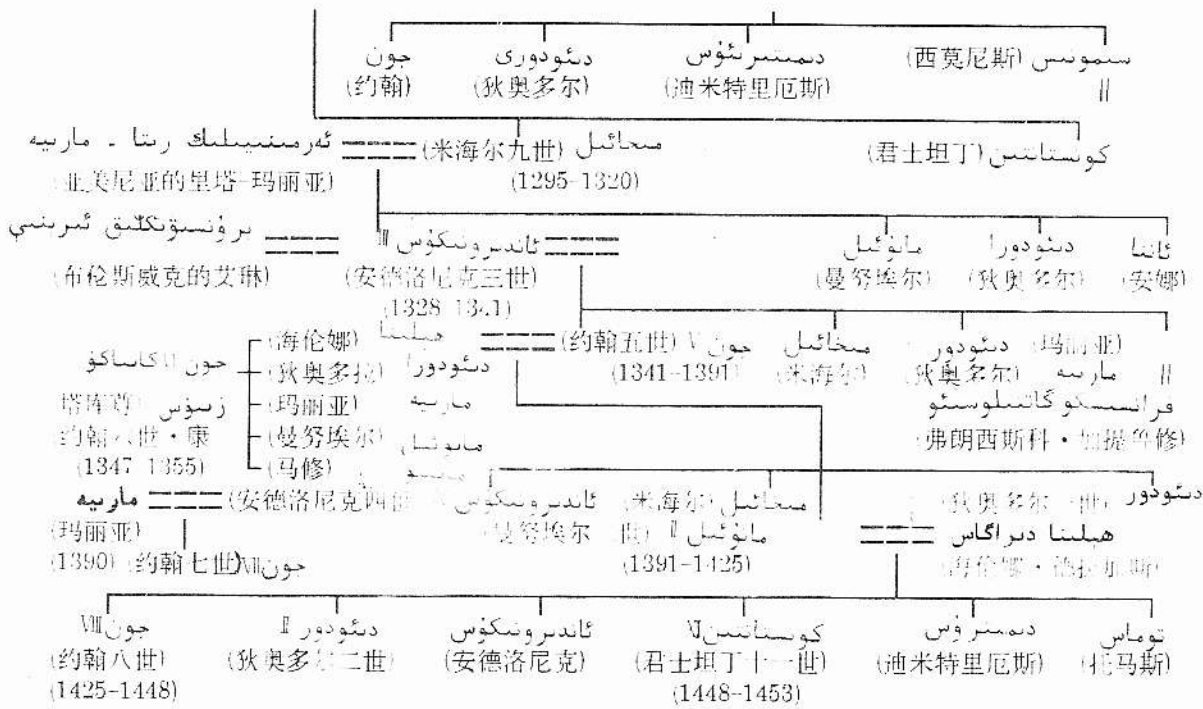

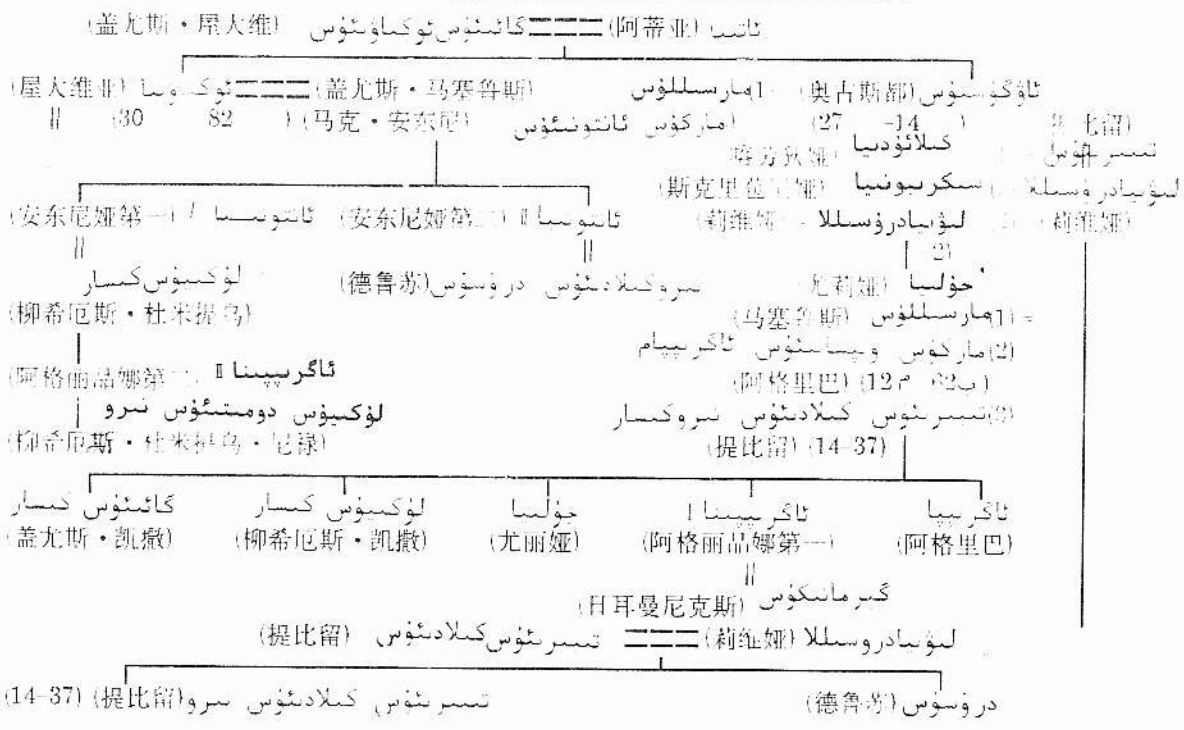
ۋىزانتىيە ئىمپېراتورلۇقى (东罗马帝国)
 ماكدون خاندانلىقى (马其顿王朝) (867-1057)

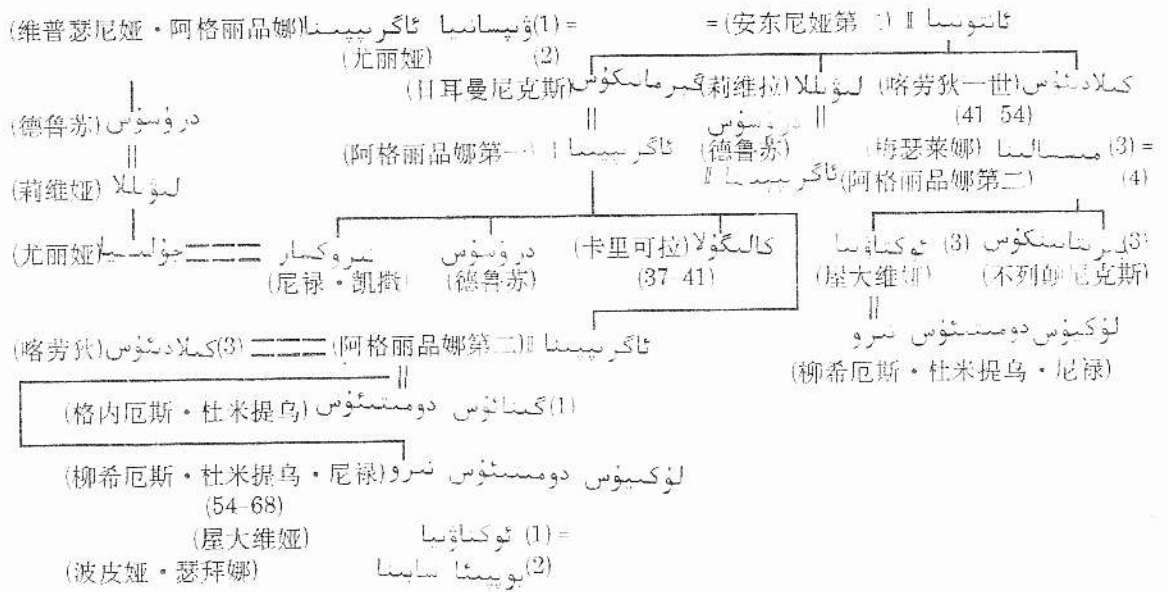

قەدىمكى رىم (古代罗马)
(儒略-喀劳狄家族)

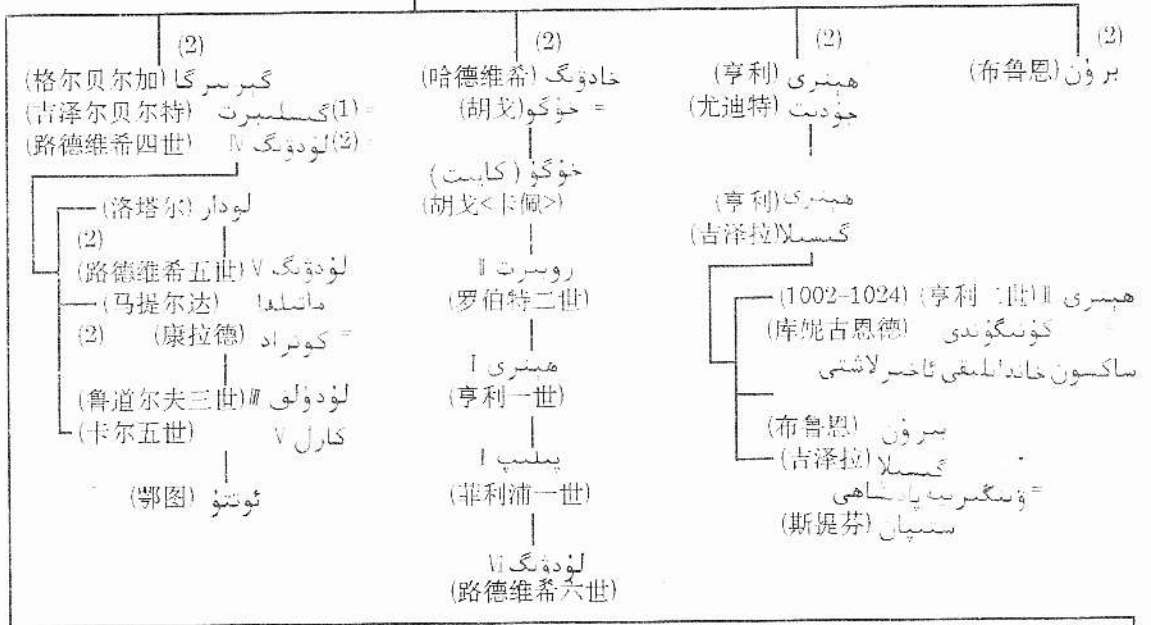

ساكسون ۋە فرانكېيە خاندانلىقى (萨克森与法兰克尼亚王朝) (919-1125) (德意志)

ھېرى ۱ (قوش ئوۋلىغۇچى) (亨利一世) (919-936)

(1) = ھايتبورگ (哈特布尔格)

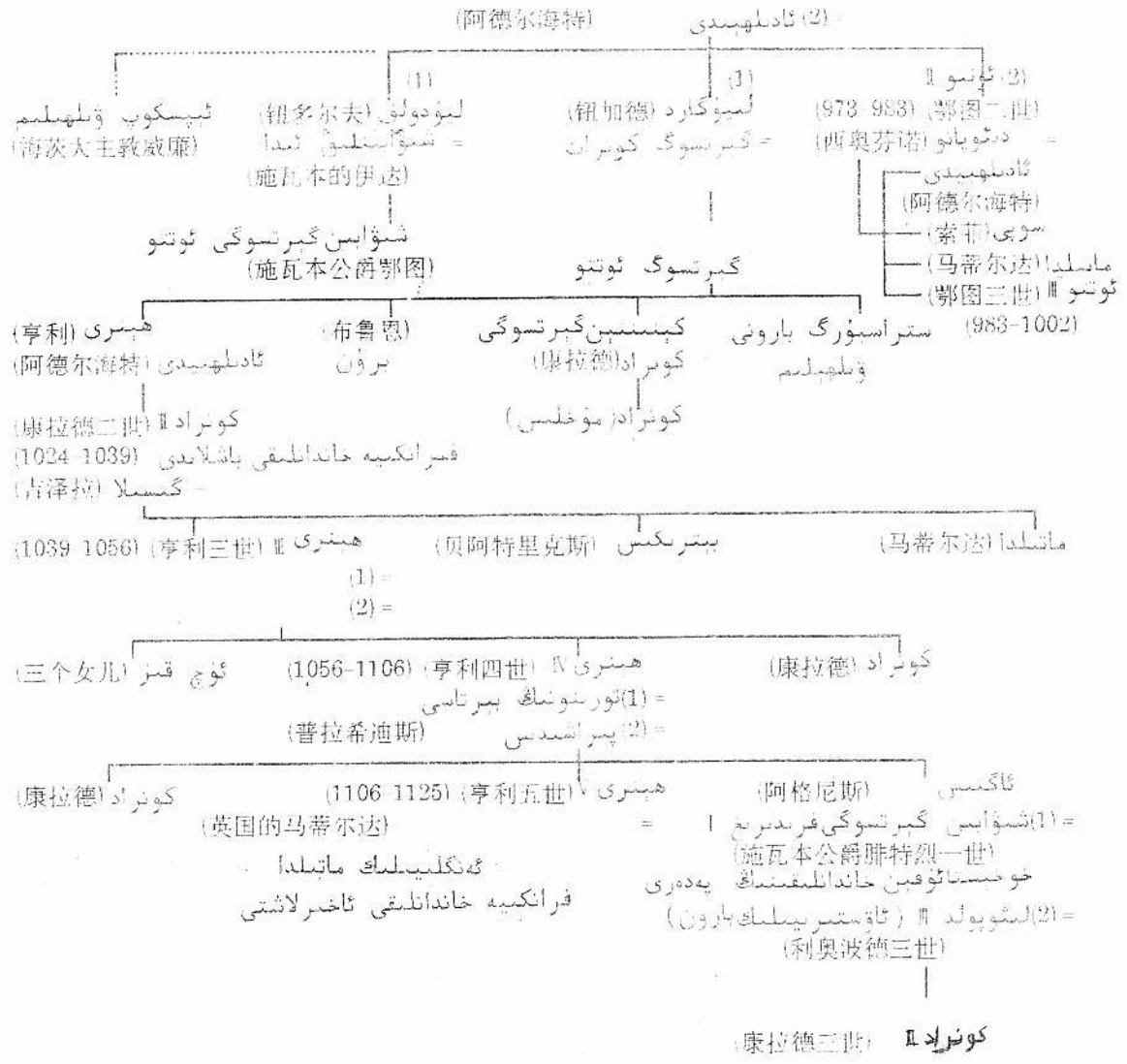
(2) = مائىلدا (马提尔达)

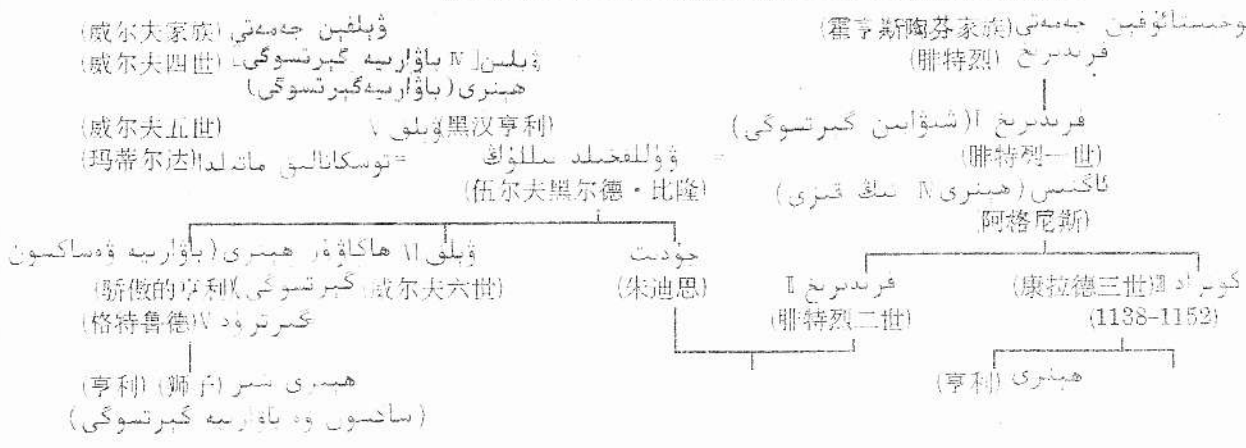
(1) ھايتبورگ ھايتبورگ (塔克马尔)

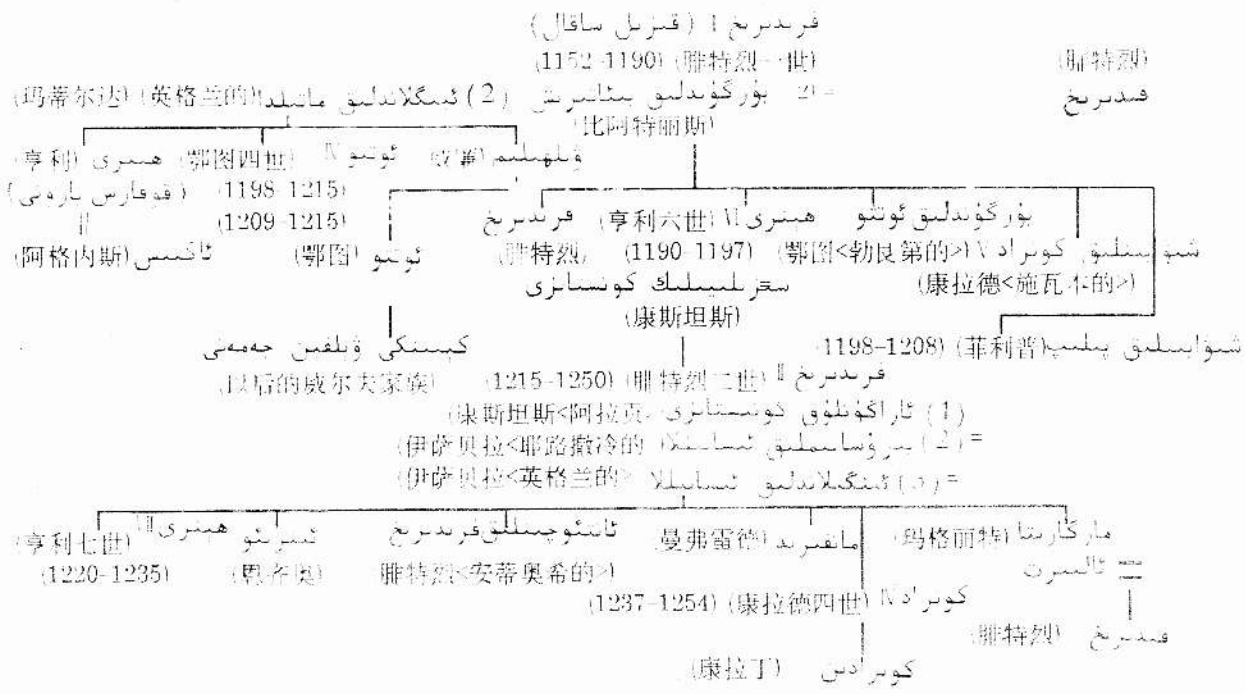
(2) ھايتبورگ ھايتبورگ (936-973) (鄂图一世) ھايتبورگ ھايتبورگ (1) = ھايتبورگ (埃德古塔)

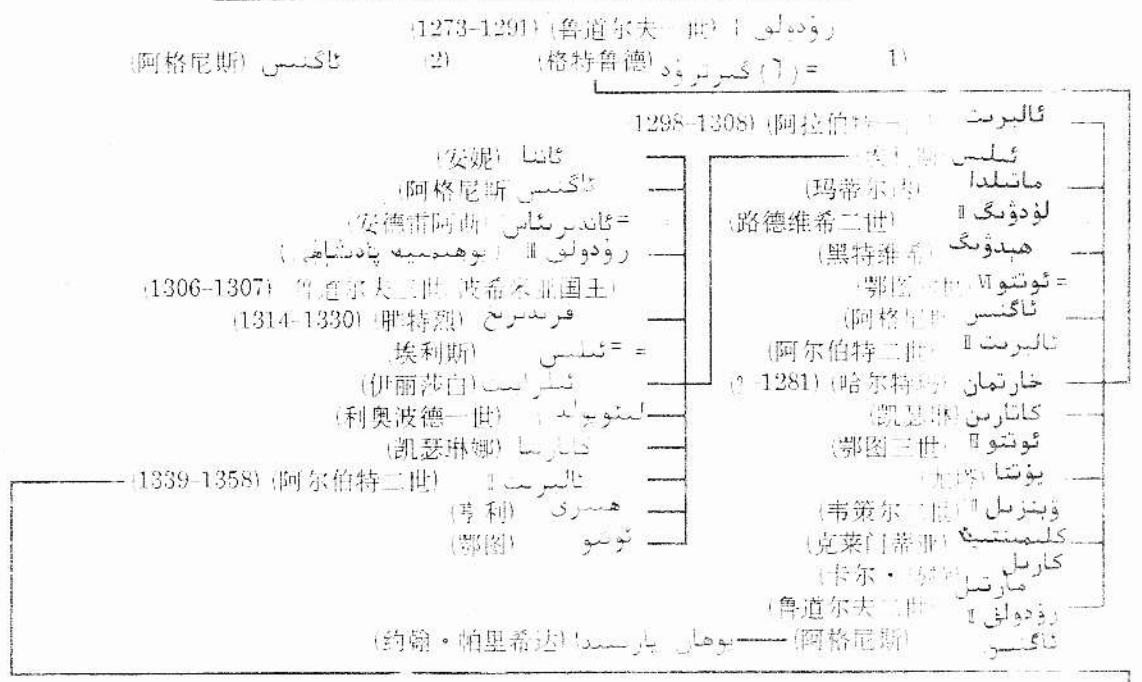

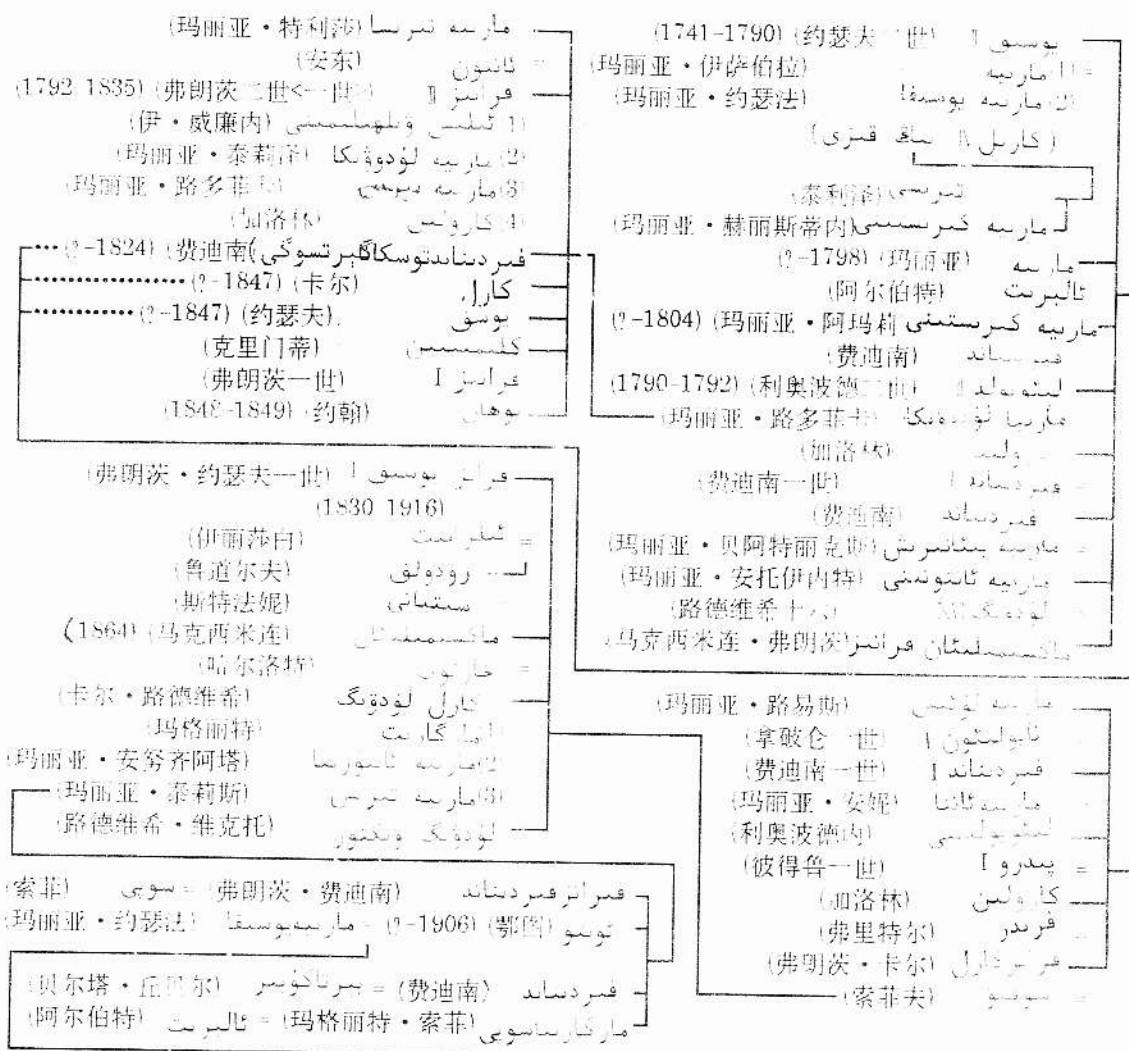
霍亨斯陶芬王朝 (1138-1254) 康坦尼奇

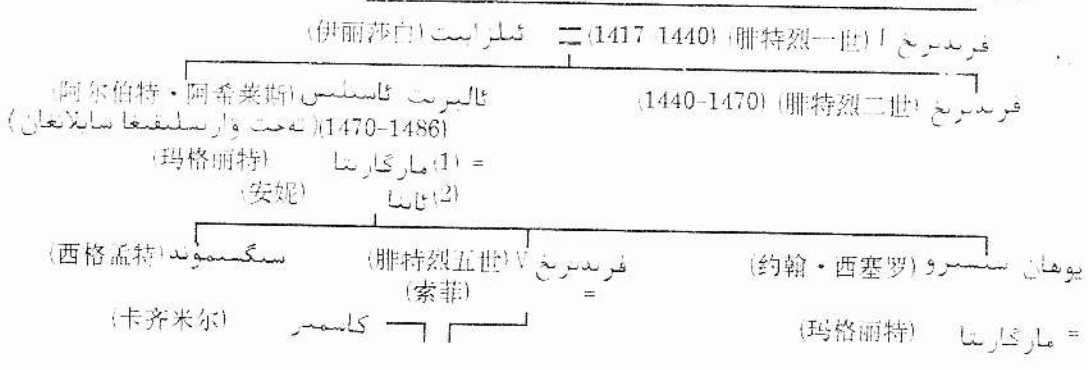
(1273-1918) (哈布斯堡王朝) 哈布斯堡皇朝

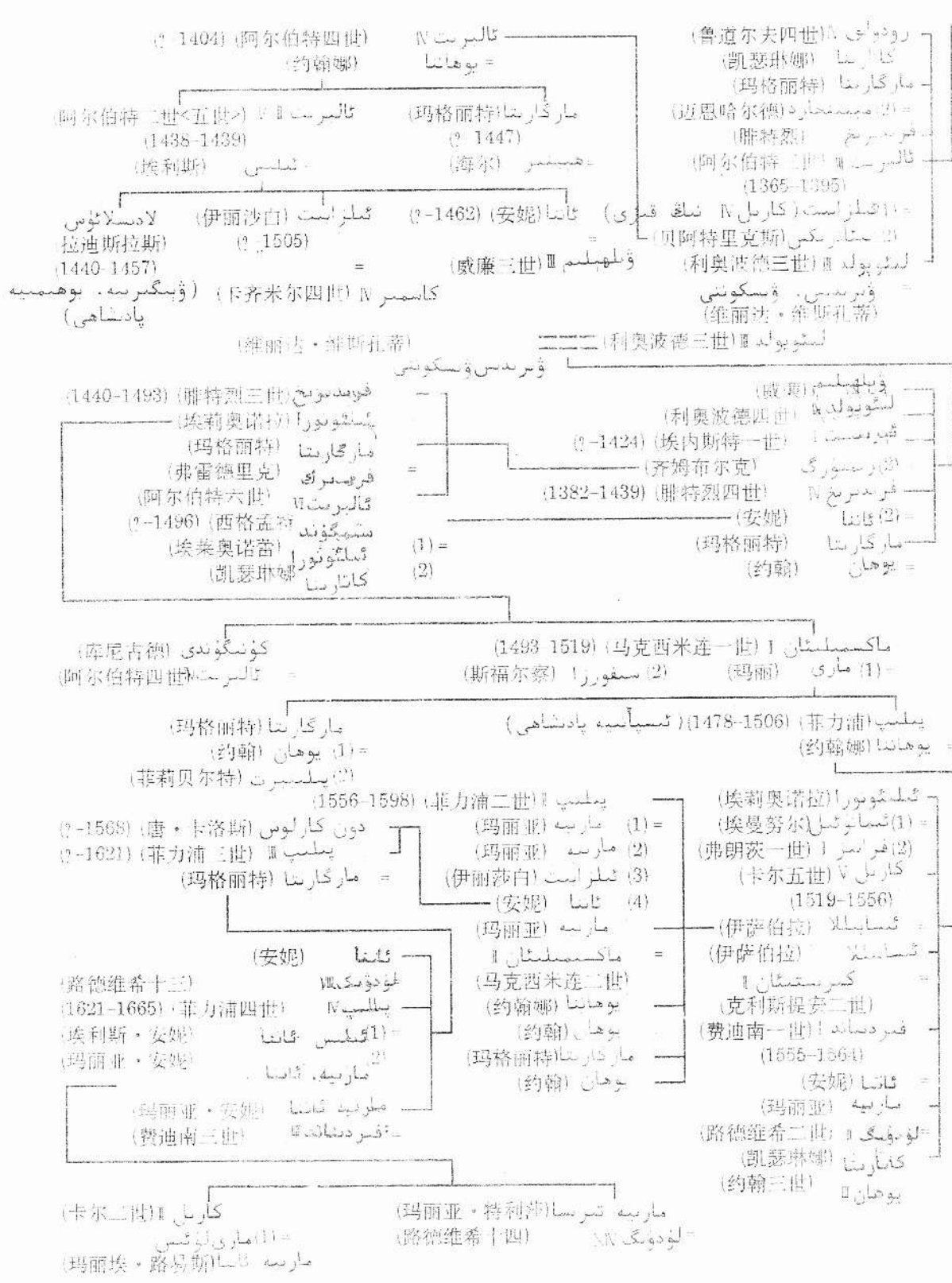

卡尔 I (1741-1790) (卡尔一世) = 齐塔 (1741-1790)
 马克西米利安 II 约瑟夫 = (马·欧·路德维希)

霍亨索伦王朝 (1415-1918) خۇجھىنزۇلىسىرىن خاندانلىقى

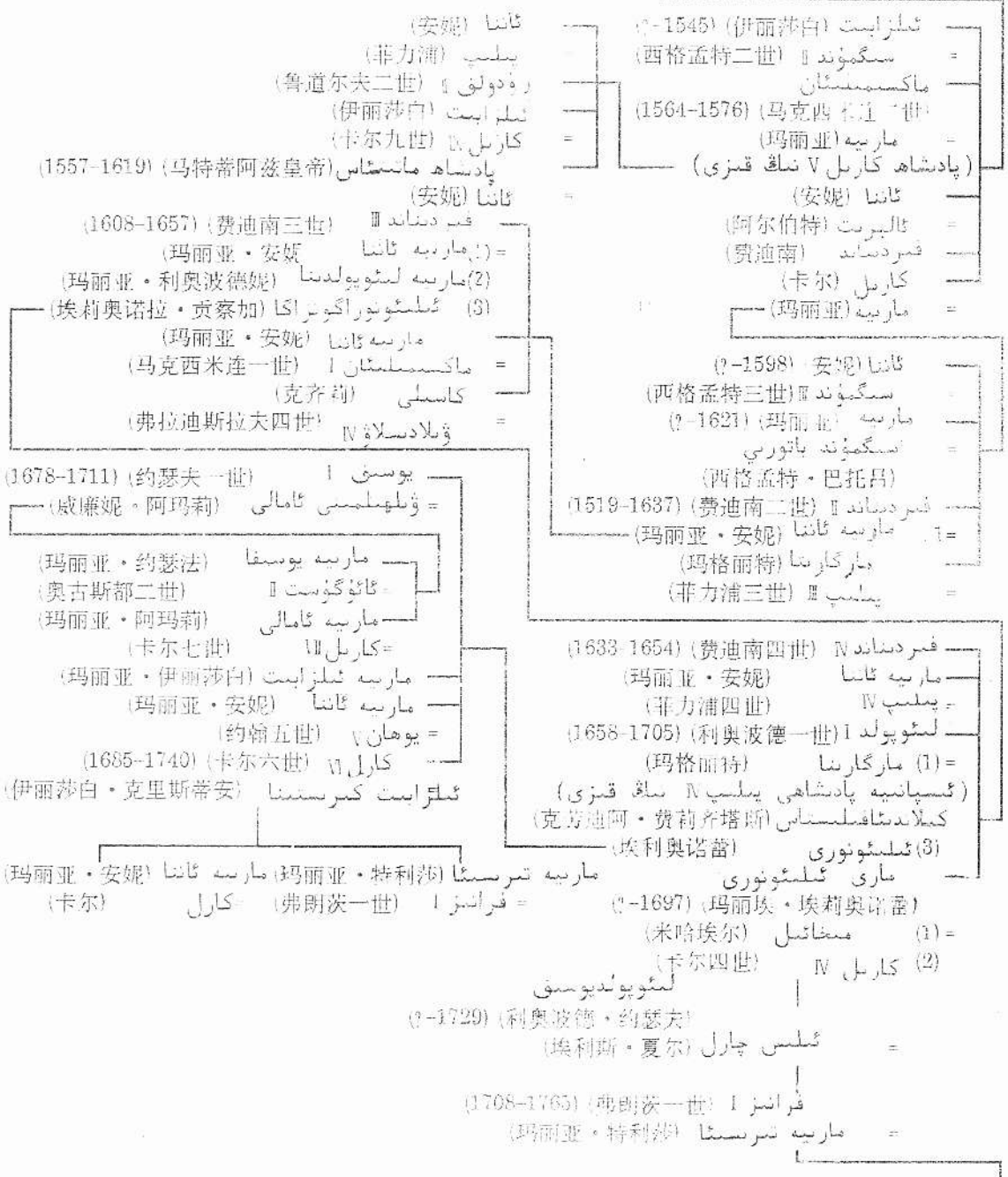

(2)

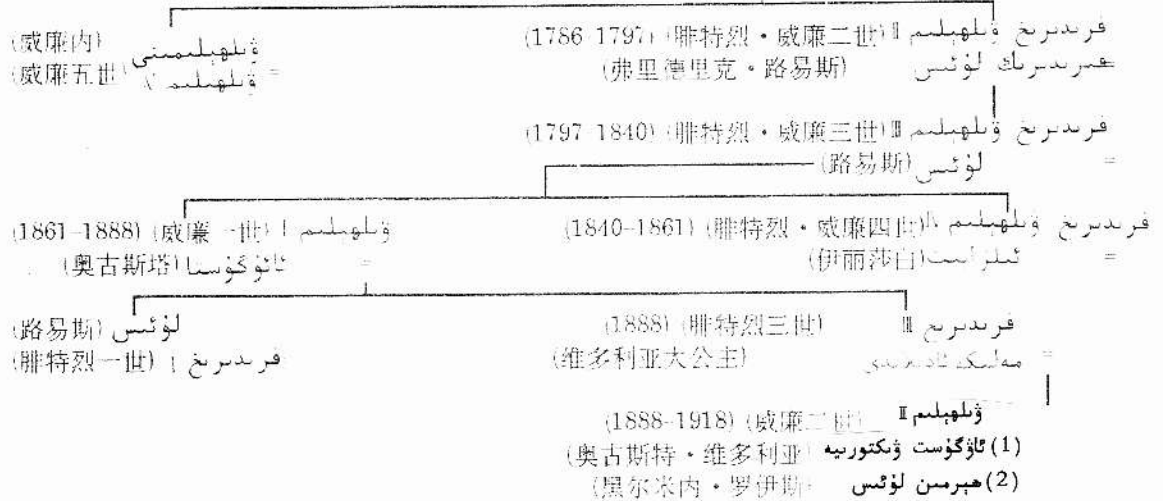
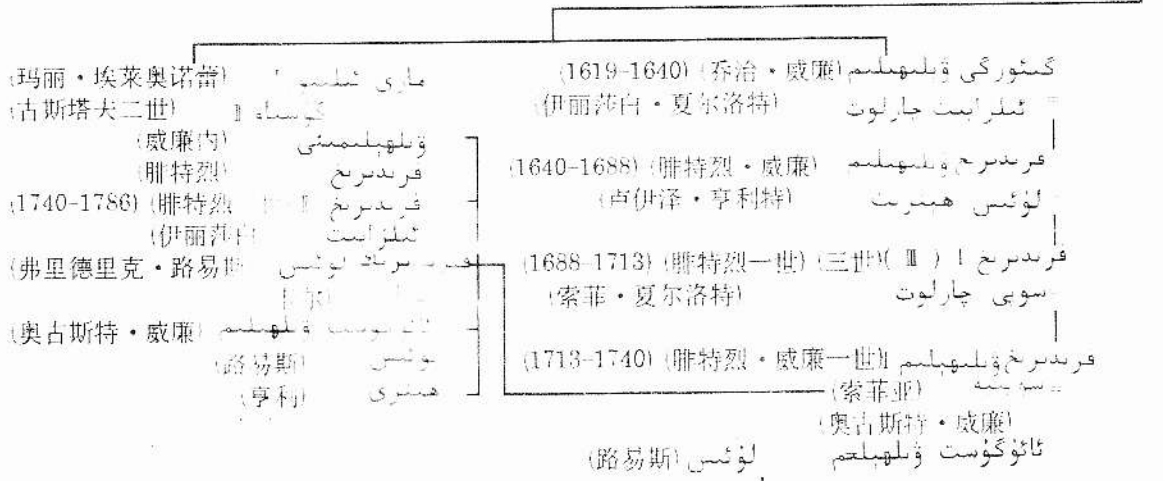
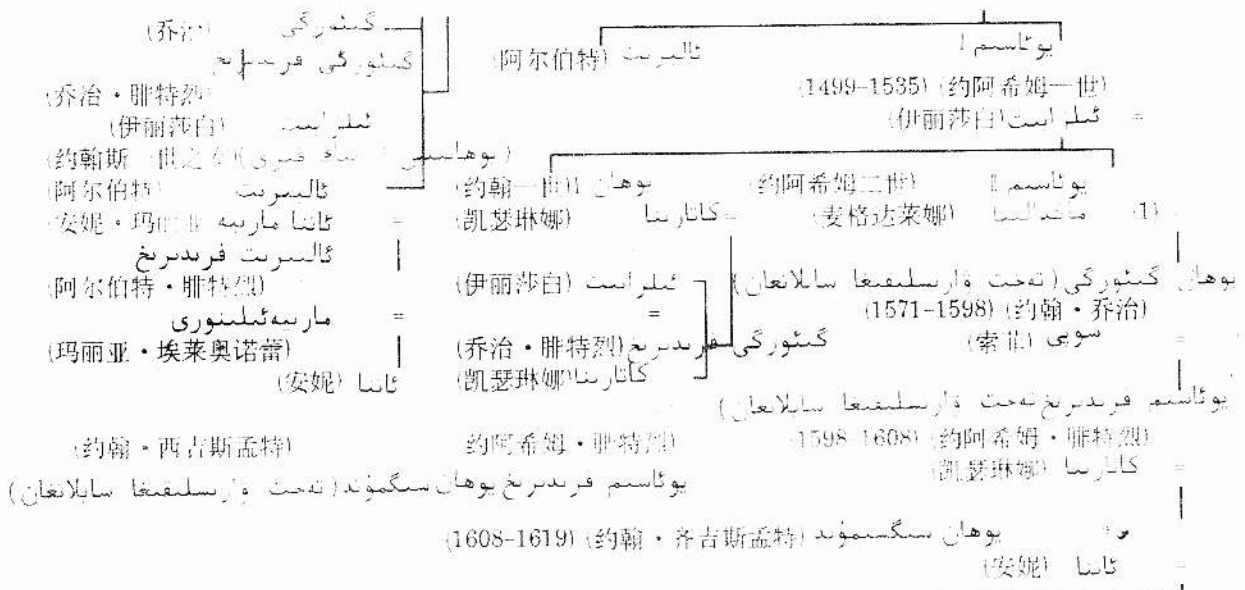
مارىيە ئانا (مارىيە - ھانا)

ھىرديناند I (1555-1564) (فېدېراند بىرىنچى)

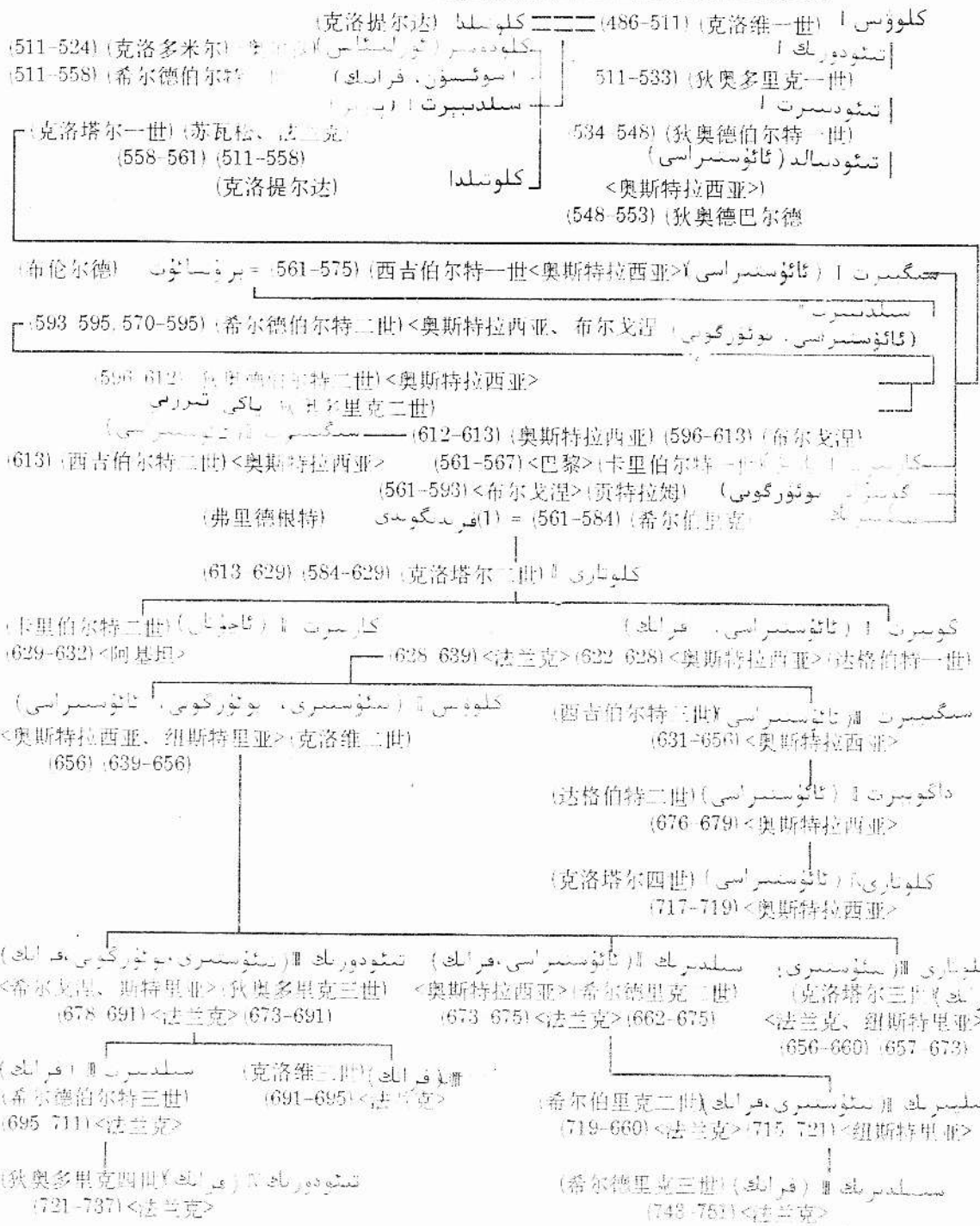
ئانىسى (ھانا)

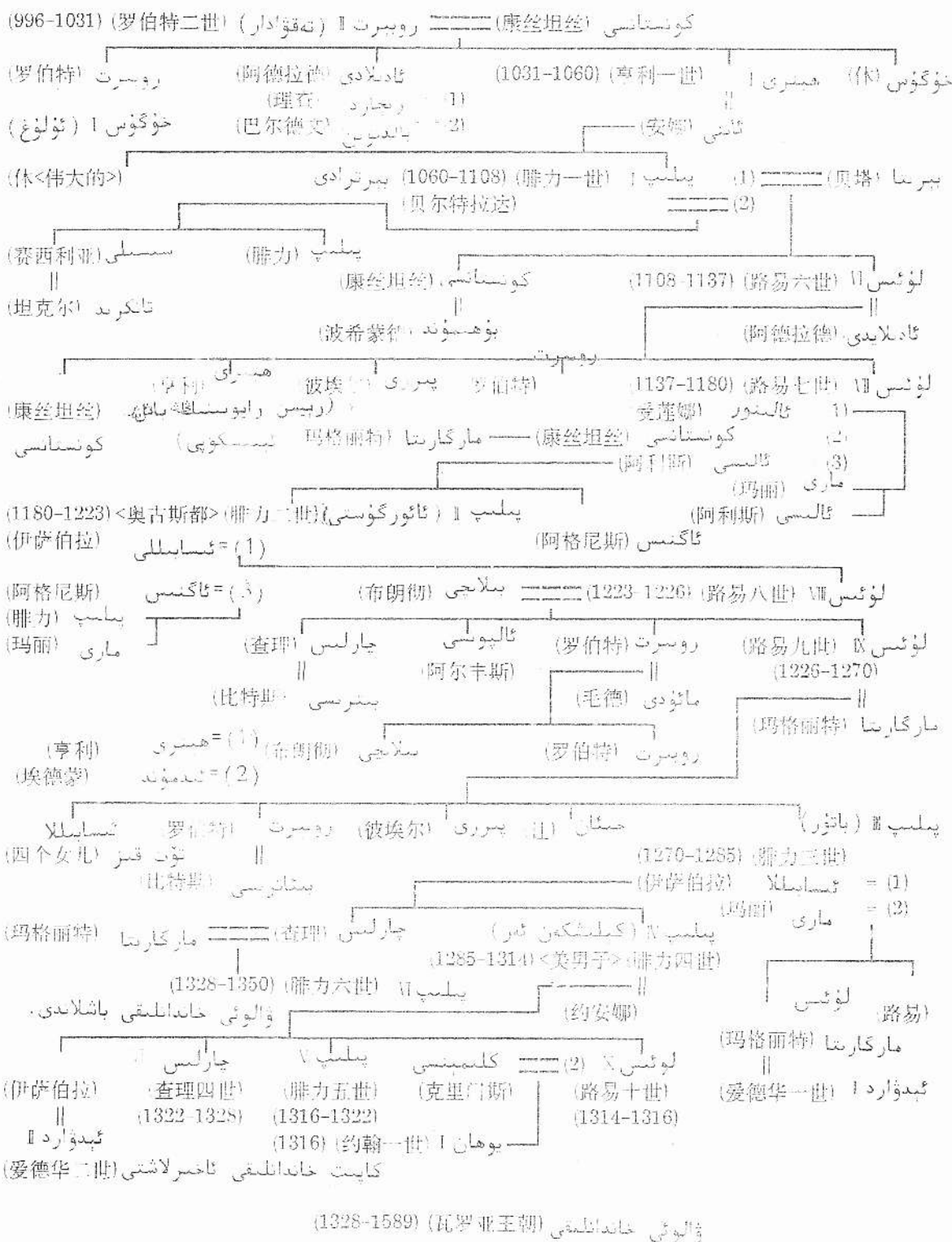

مەروۋىن خاندانلىقى (مەلوۋىن پادىشاھلىرى) (486-751)

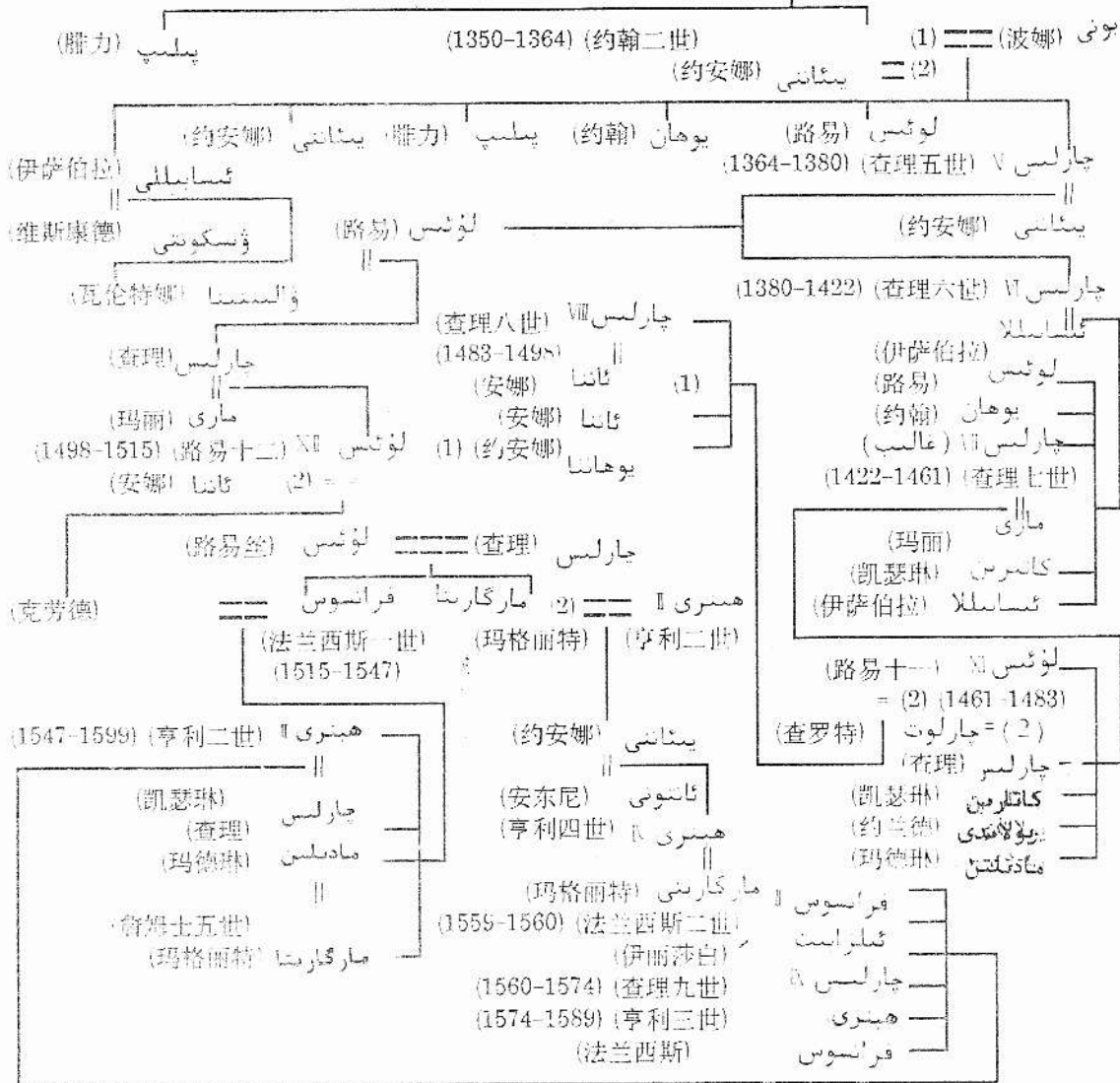

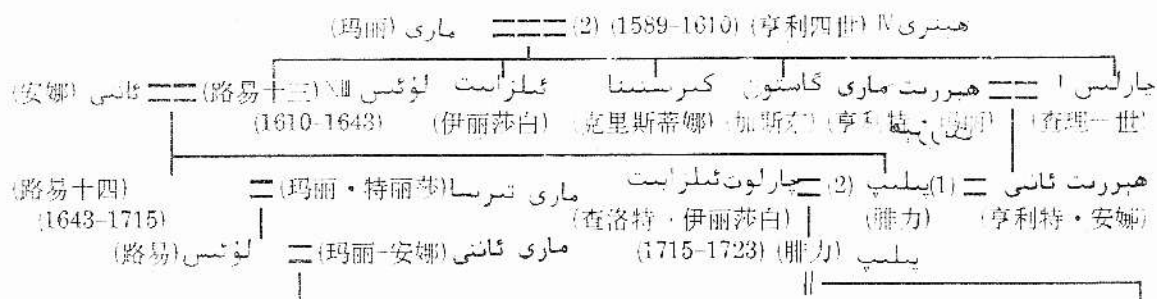

پىترى (1) پىلىپ VI (1328-1350) (腓力六世) بىلاجى (布朗热) ئىسايللا (伊萨伊拉) ماري (玛丽)

يوهان II (ياخشى ئادەم)

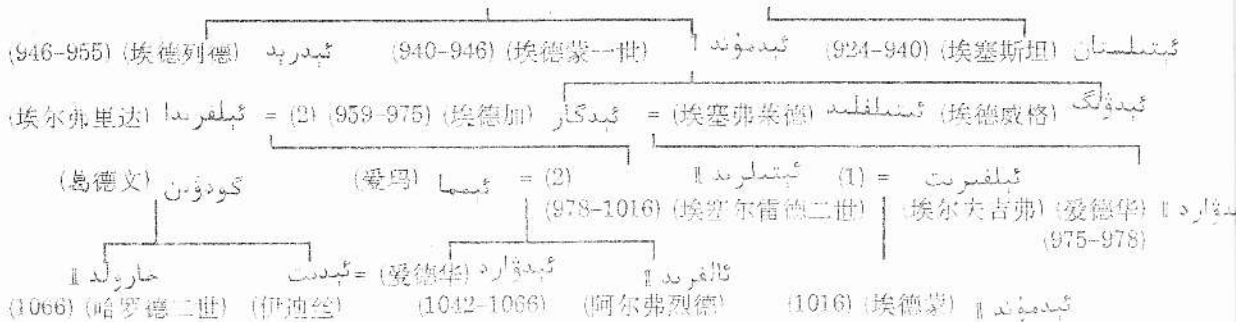

بوربون خاندانلىقى (波旁王朝)

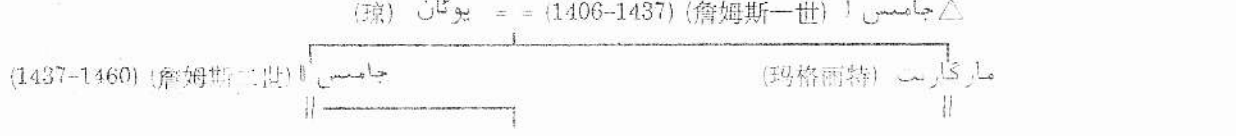
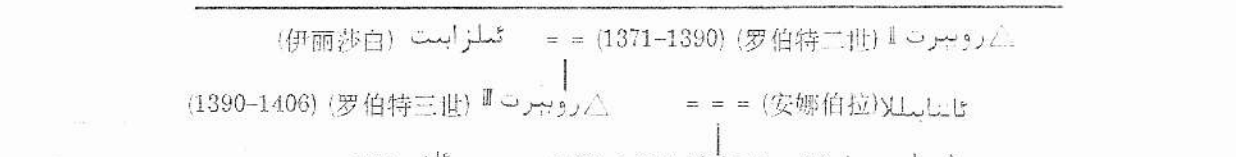
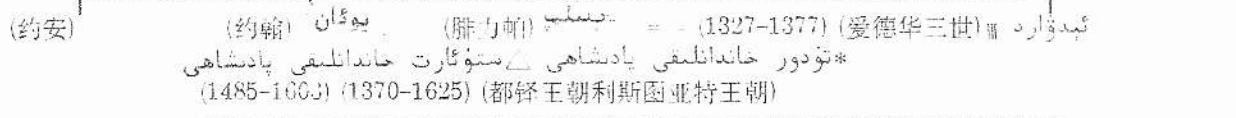
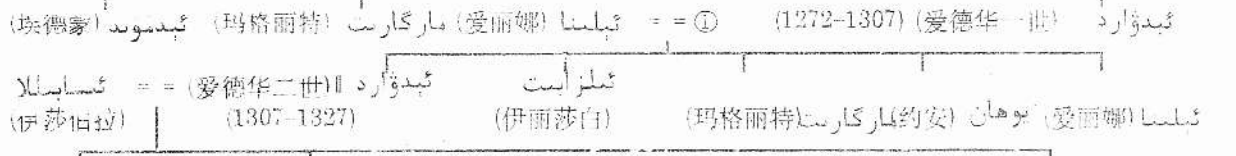
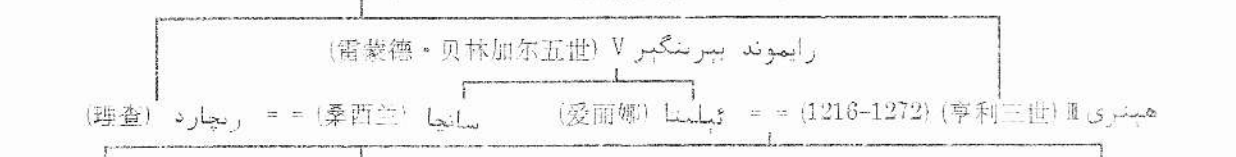
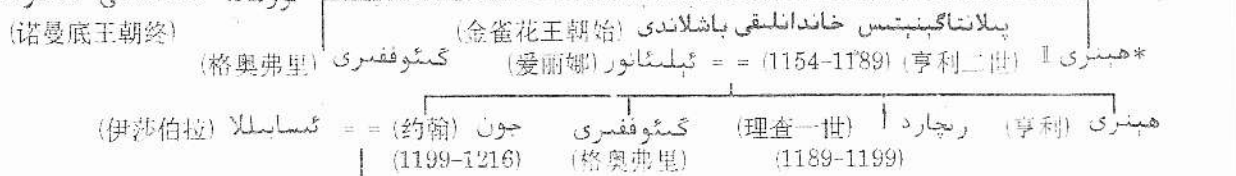
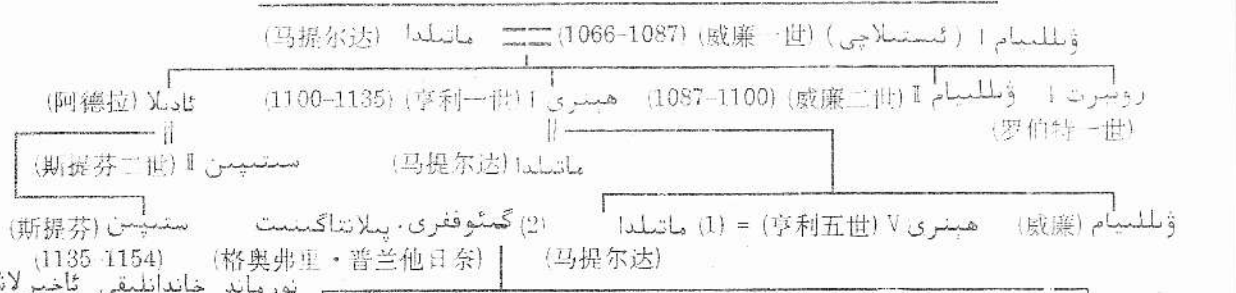

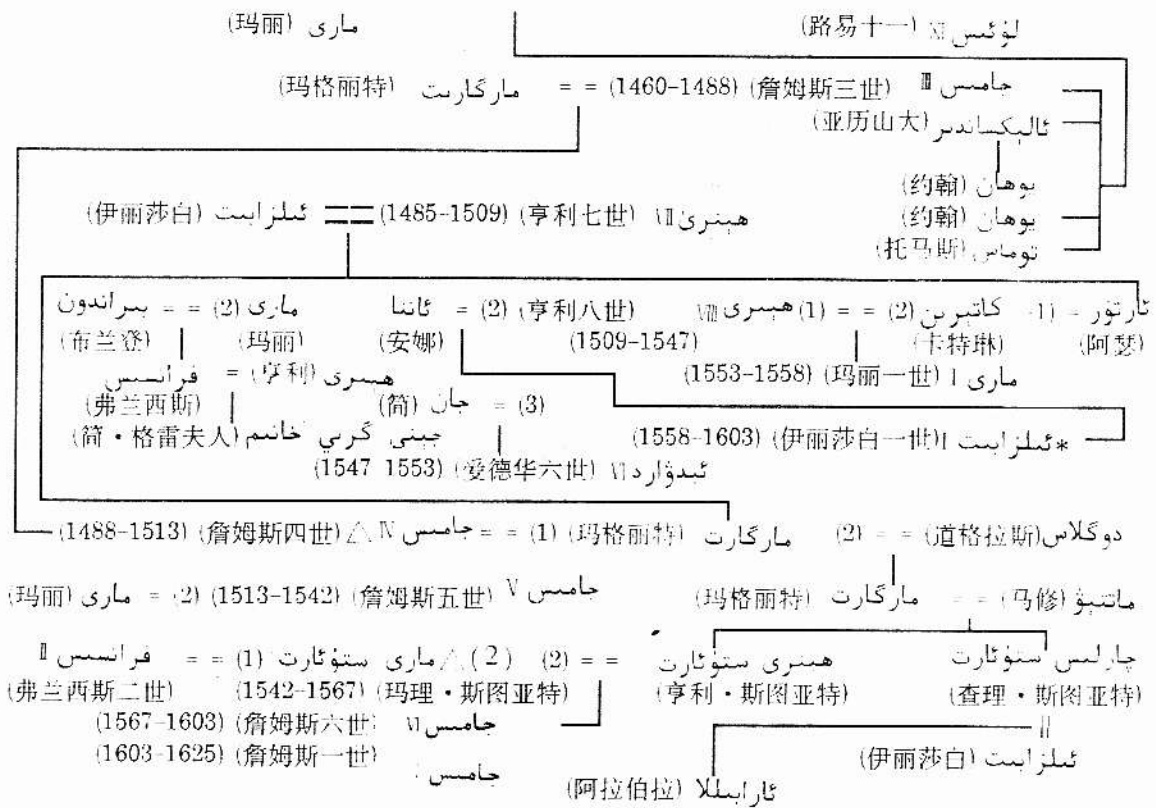

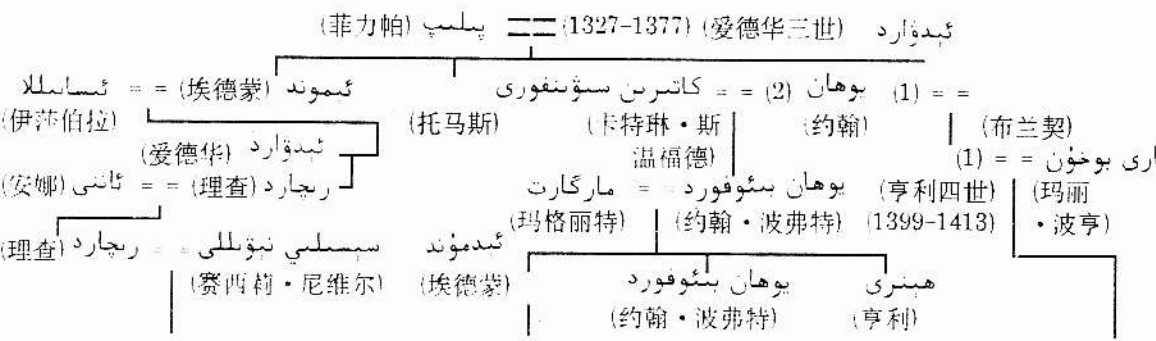
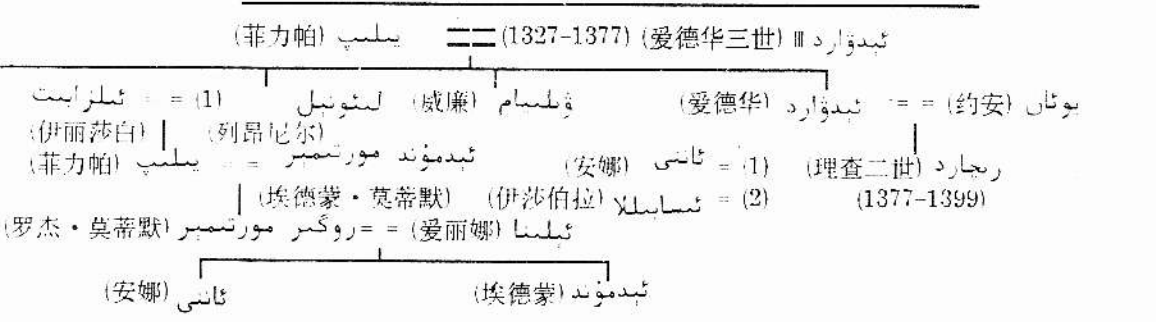

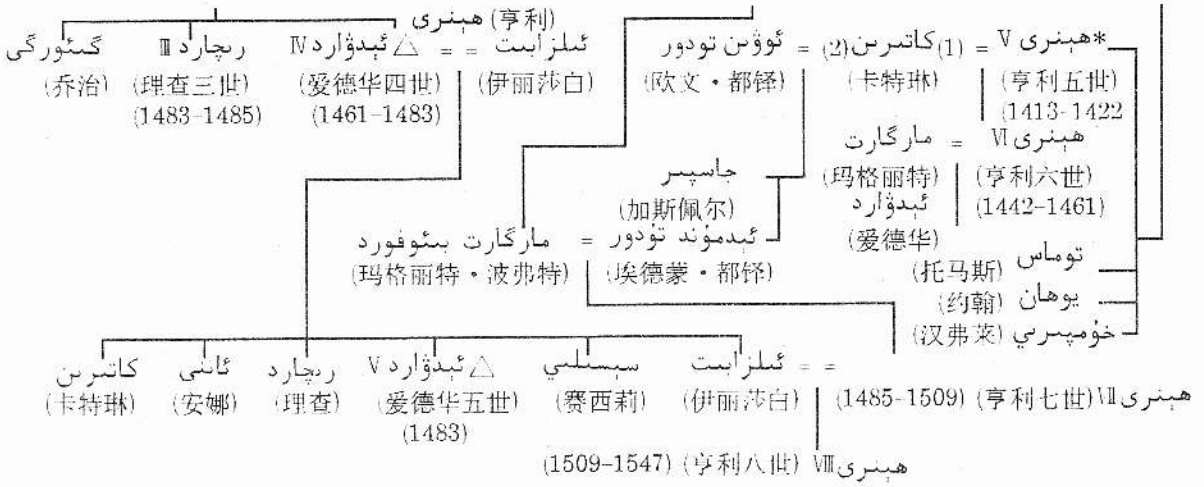
نورماند خاندانلىقى ۋە پىلانتاگېنېتس خاندانلىقى (1066-1377) (诺曼底王朝和金雀花王朝)

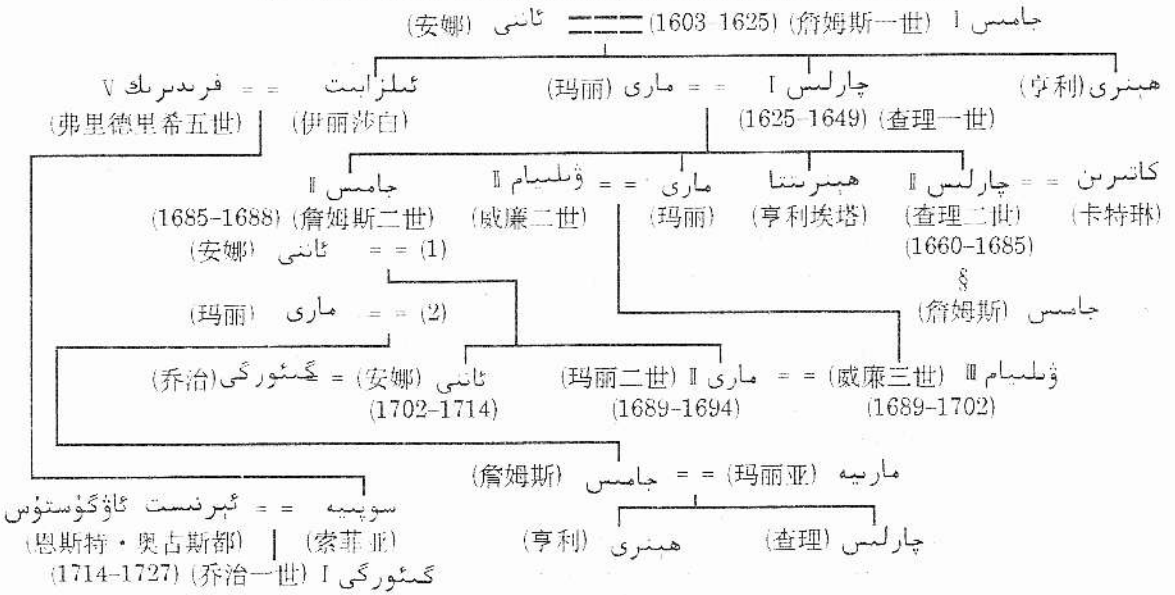

لانكاست خاندانلىقى ۋە يۈك خاندانلىقى
 (1377-1485) (兰加斯特王朝和约克王朝)

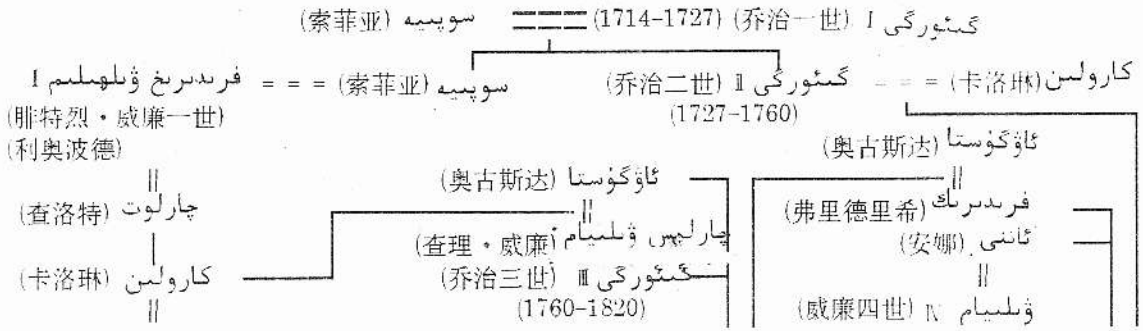

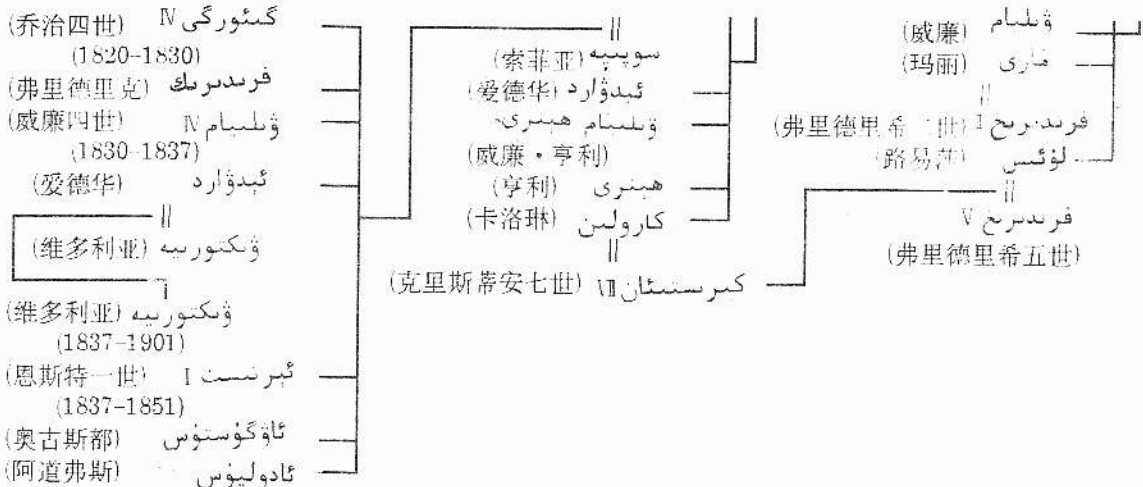
ستۇئارت خاندانلىقى (斯图亚特王朝) (1603-1649) (1660-1714)

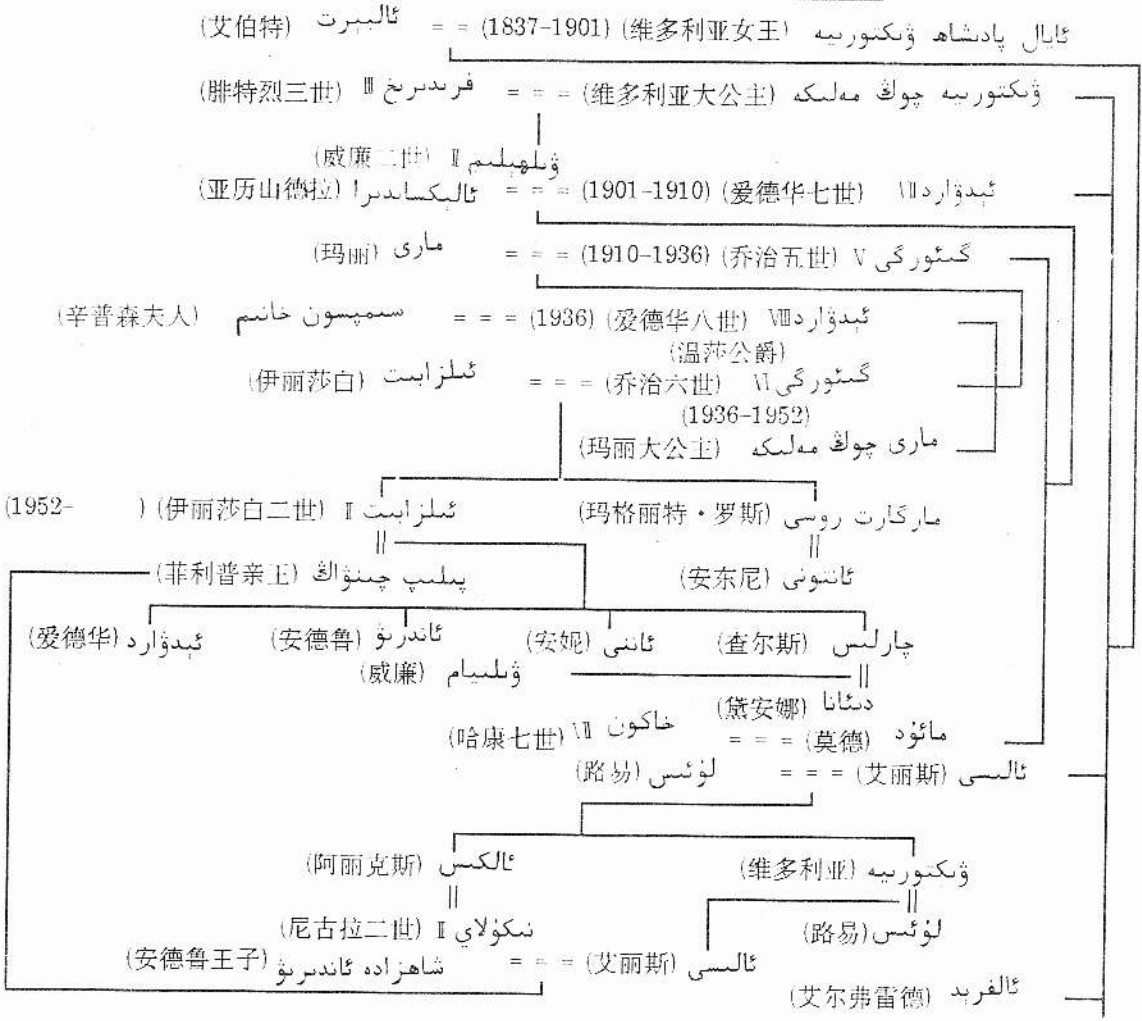
ھانوۋېر خاندانلىقى (汉诺威王朝) (1714-1901)

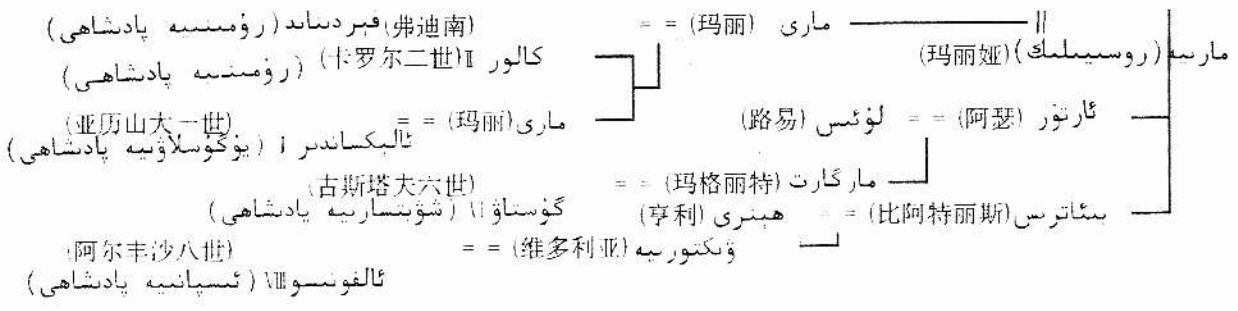

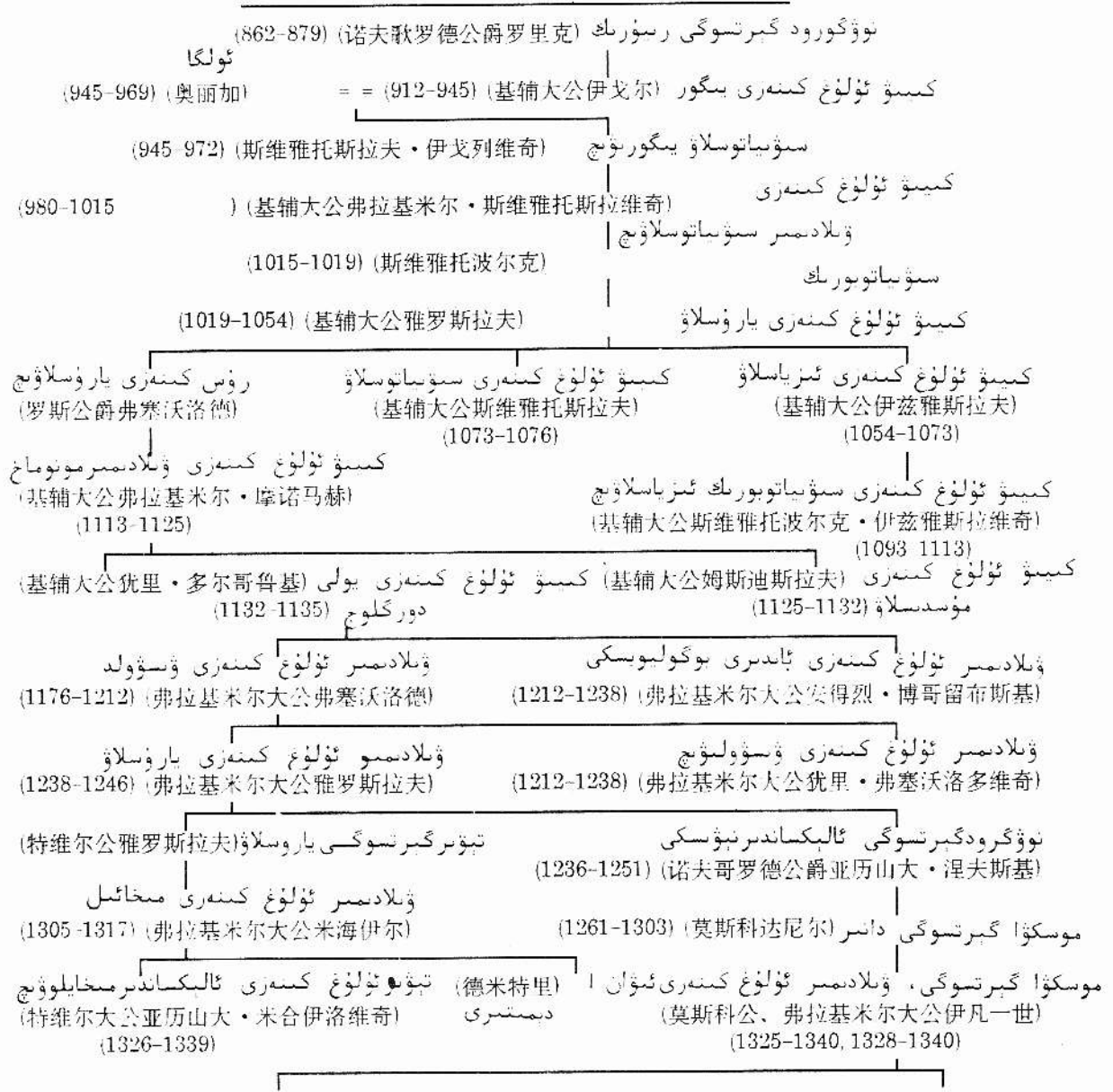
(1917-) (温莎王室) ئېدۋارد خان جەمەتى

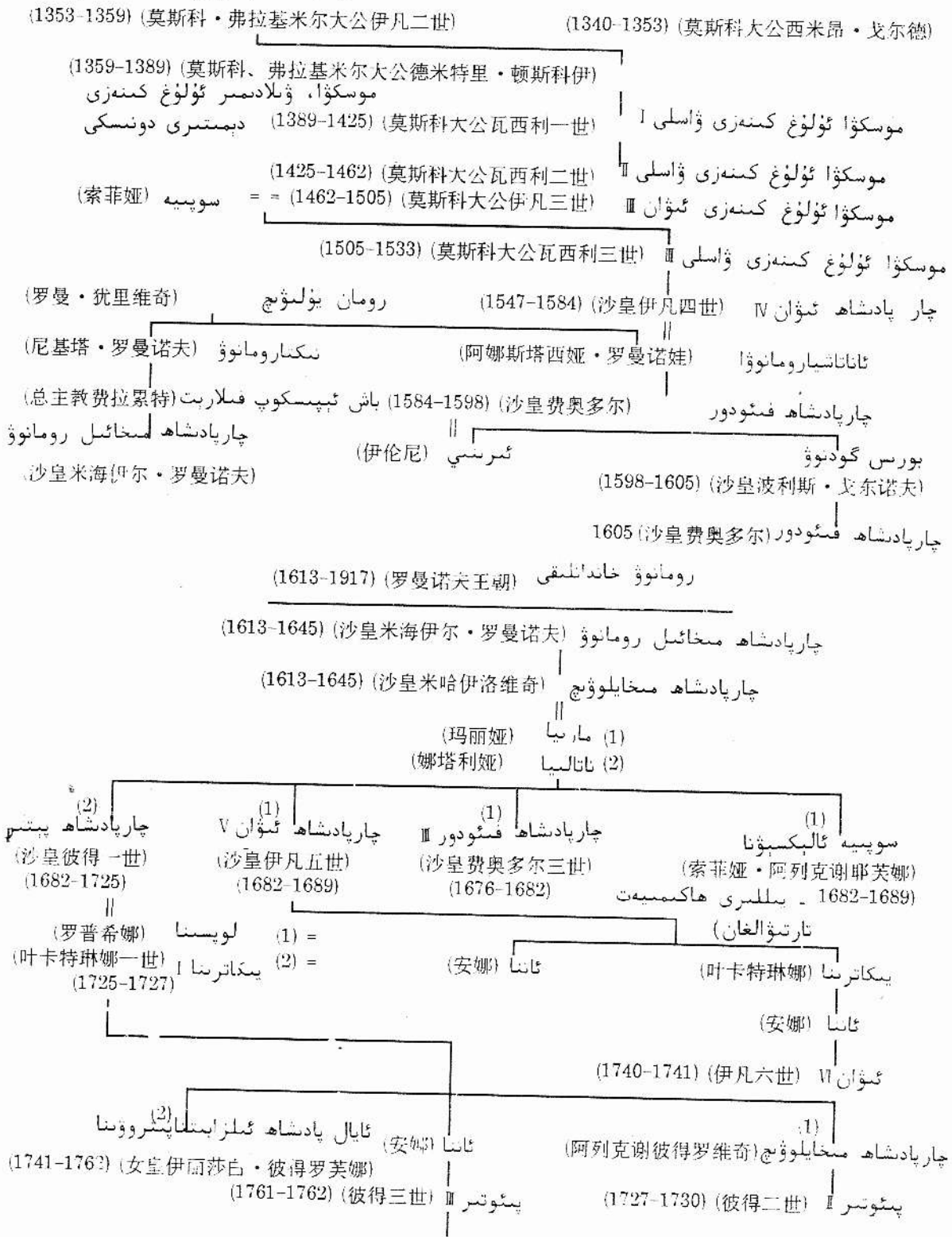

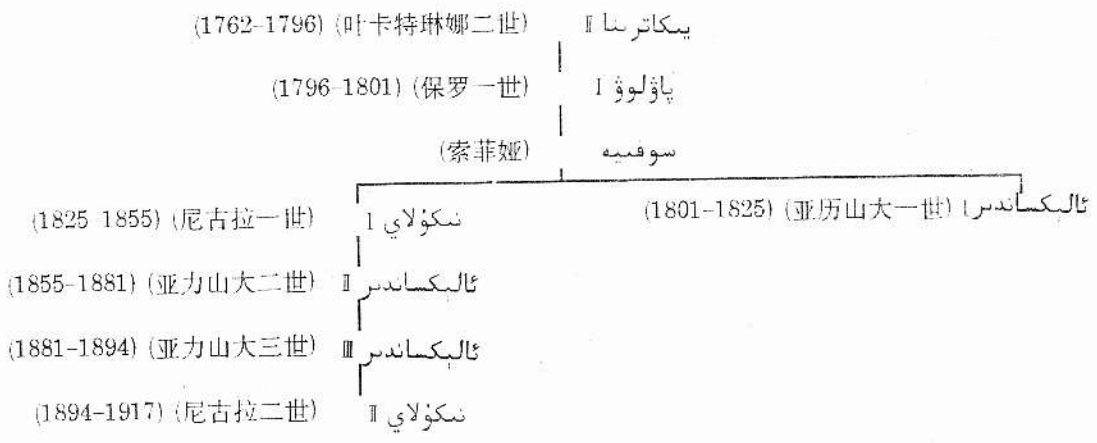
روسە رىبۇرىك خاندانلىقى (912-1613) (罗里克王朝)

موسكۋا ئۇلۇغ كىنەزى

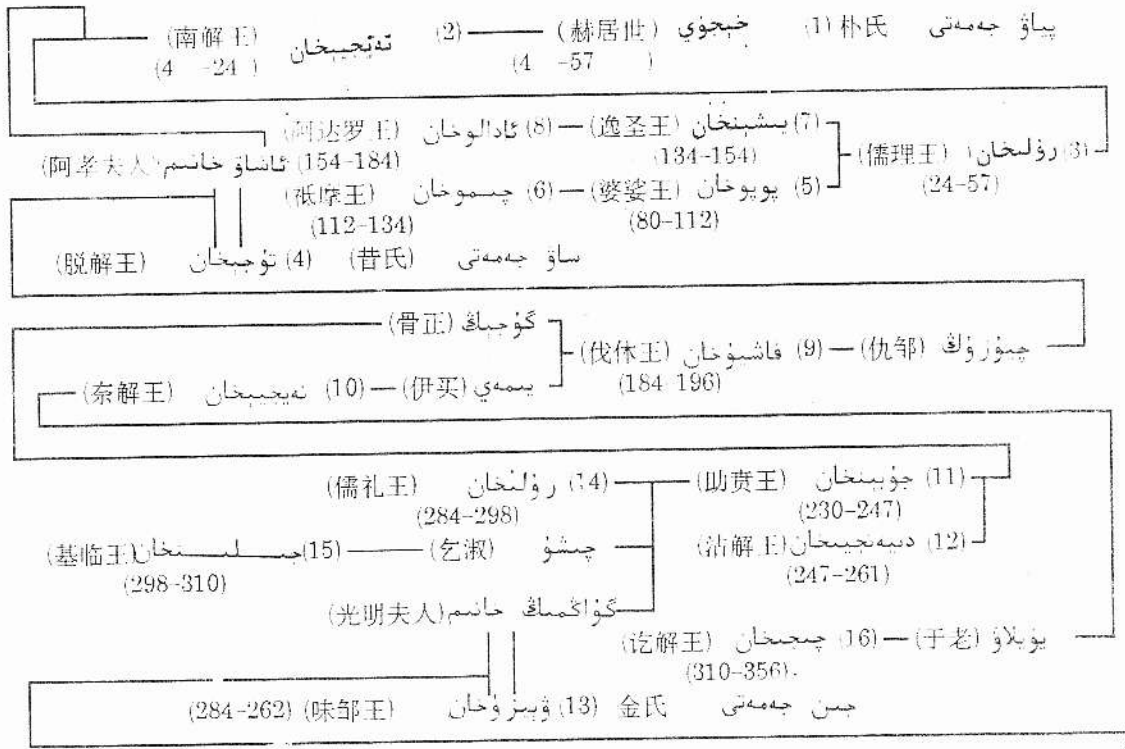
موسكۋا، ۋىلادىمىر ئۇلۇغ كىنەزى ئىۋان II

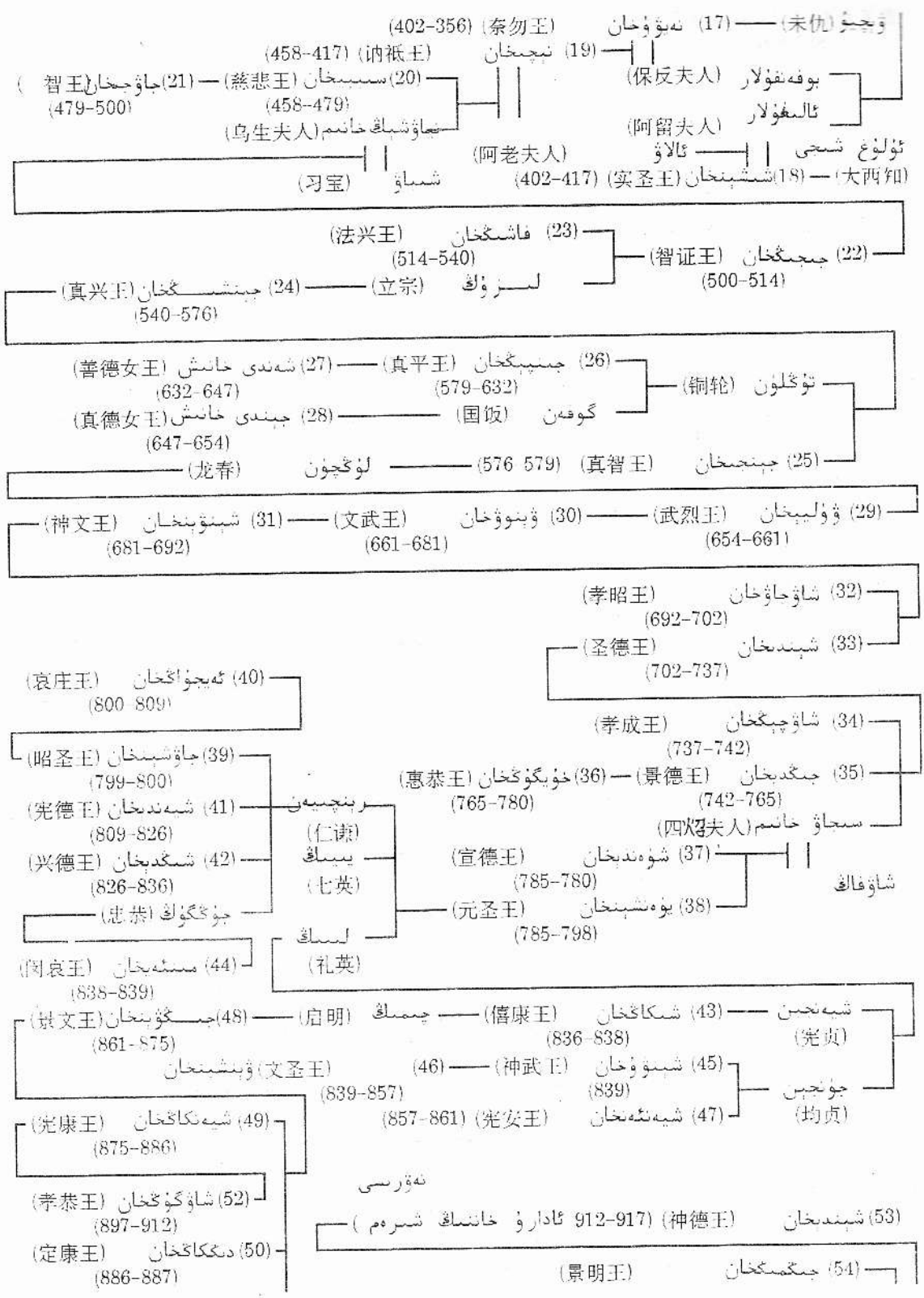

朝鮮
(新罗)
(前935-57)

چاوشين
سللا خاندانلىقى
( )

(真圣女王) (51) جېشىن خانىش (887-897) (敬顺王) (56) جىشۇنخان (917-924) (景哀王) (55) جىڭئەيخان (924-927) (927-935) ۋېشىن خانىڭ (بەشىنچى نەۋرىسى)

(高句丽) (5) مۇستىخان (48-53) (慕本王) (37-668) (18-44) (大武神王) دەنيۇ تەغرىخان (44-48) (闵中王) (再思) (4) مىنجۇخان رەيسى (2) ۋىراخان (琉璃王) (18-19) (东明王) (朱蒙) (1) (19-37)

(6) تەيزۇخان (53-146) (太祖王) (9) گۇگۇچۈەنخان (179-197) (故国川王) (7) سىداخان (146-165) (次大王) (8) شىنداخان (165-179) (新大王) (10) شىشاخان (197-227) (山上王)

دۇڭمۇسۇنخان (11) (东川王) (12) جۇڭچۈەنخان (中川王) (13) شىچۈەنخان (西川王) (14) (17) كىچىك شۇلىنخان (小兽林王) (18) گۇگۇئەسلىخان (故国壤王) (19) گۇاڭكەيخۇخان (高盖汗) (20) چاڭشۇخان (长寿王) (21) جۇدۇ (助多) (22) ئەساقخان (安藏王) (23) ئەييۈەنخان (安原王) (24) يانگۇەنخان (阳原王) (25) يىڭيۈەنخان (平原王) (26) يىڭاڭخان (嬰阳王) (27) رۇڭلىخان (荣留王) (28) باۋساڭخان (宝藏王) (29) جۇڭجۇخان (中居王) (30) شىچۈەنخان (西居王) (31) جۇڭجۇخان (中居王) (32) شىچۈەنخان (西居王) (33) جۇڭجۇخان (中居王) (34) شىچۈەنخان (西居王) (35) جۇڭجۇخان (中居王) (36) شىچۈەنخان (西居王) (37) جۇڭجۇخان (中居王) (38) شىچۈەنخان (西居王) (39) جۇڭجۇخان (中居王) (40) شىچۈەنخان (西居王) (41) جۇڭجۇخان (中居王) (42) شىچۈەنخان (西居王) (43) جۇڭجۇخان (中居王) (44) شىچۈەنخان (西居王) (45) جۇڭجۇخان (中居王) (46) شىچۈەنخان (西居王) (47) جۇڭجۇخان (中居王) (48) شىچۈەنخان (西居王) (49) جۇڭجۇخان (中居王) (50) شىچۈەنخان (西居王) (51) جۇڭجۇخان (中居王) (52) شىچۈەنخان (西居王) (53) جۇڭجۇخان (中居王) (54) شىچۈەنخان (西居王) (55) جۇڭجۇخان (中居王) (56) شىچۈەنخان (西居王) (57) جۇڭجۇخان (中居王) (58) شىچۈەنخان (西居王) (59) جۇڭجۇخان (中居王) (60) شىچۈەنخان (西居王) (61) جۇڭجۇخان (中居王) (62) شىچۈەنخان (西居王) (63) جۇڭجۇخان (中居王) (64) شىچۈەنخان (西居王) (65) جۇڭجۇخان (中居王) (66) شىچۈەنخان (西居王) (67) جۇڭجۇخان (中居王) (68) شىچۈەنخان (西居王) (69) جۇڭجۇخان (中居王) (70) شىچۈەنخان (西居王) (71) جۇڭجۇخان (中居王) (72) شىچۈەنخان (西居王) (73) جۇڭجۇخان (中居王) (74) شىچۈەنخان (西居王) (75) جۇڭجۇخان (中居王) (76) شىچۈەنخان (西居王) (77) جۇڭجۇخان (中居王) (78) شىچۈەنخان (西居王) (79) جۇڭجۇخان (中居王) (80) شىچۈەنخان (西居王) (81) جۇڭجۇخان (中居王) (82) شىچۈەنخان (西居王) (83) جۇڭجۇخان (中居王) (84) شىچۈەنخان (西居王) (85) جۇڭجۇخان (中居王) (86) شىچۈەنخان (西居王) (87) جۇڭجۇخان (中居王) (88) شىچۈەنخان (西居王) (89) جۇڭجۇخان (中居王) (90) شىچۈەنخان (西居王) (91) جۇڭجۇخان (中居王) (92) شىچۈەنخان (西居王) (93) جۇڭجۇخان (中居王) (94) شىچۈەنخان (西居王) (95) جۇڭجۇخان (中居王) (96) شىچۈەنخان (西居王) (97) جۇڭجۇخان (中居王) (98) شىچۈەنخان (西居王) (99) جۇڭجۇخان (中居王) (100) شىچۈەنخان (西居王)

(17) كىچىك شۇلىنخان (小兽林王) (371-384) (18) گۇگۇئەسلىخان (故国壤王) (384-392) (15) مېيچۈەنخان (美川王) (300-301) (16) گۇگۇئاڭخان (故国原王) (331-371)

(19) گۇاڭكەيخۇخان (高盖汗) (392-412) (20) چاڭشۇخان (长寿王) (413-491) (21) جۇدۇ (助多) (491-518) (22) ئەساقخان (安藏王) (518-531) (23) ئەييۈەنخان (安原王) (531-545)

(24) يانگۇەنخان (阳原王) (545-559) (25) يىڭيۈەنخان (平原王) (559-590) (26) يىڭاڭخان (嬰阳王) (590-618) (27) رۇڭلىخان (荣留王) (618-642) (28) باۋساڭخان (宝藏王) (642-668) (29) جۇڭجۇخان (中居王) (668-697) (30) شىچۈەنخان (西居王) (697-726) (31) جۇڭجۇخان (中居王) (726-755) (32) شىچۈەنخان (西居王) (755-784) (33) جۇڭجۇخان (中居王) (784-813) (34) شىچۈەنخان (西居王) (813-842) (35) جۇڭجۇخان (中居王) (842-871) (36) شىچۈەنخان (西居王) (871-900) (37) جۇڭجۇخان (中居王) (900-929) (38) شىچۈەنخان (西居王) (929-958) (39) جۇڭجۇخان (中居王) (958-987) (40) شىچۈەنخان (西居王) (987-1016) (41) جۇڭجۇخان (中居王) (1016-1045) (42) شىچۈەنخان (西居王) (1045-1074) (43) جۇڭجۇخان (中居王) (1074-1103) (44) شىچۈەنخان (西居王) (1103-1132) (45) جۇڭجۇخان (中居王) (1132-1161) (46) شىچۈەنخان (西居王) (1161-1190) (47) جۇڭجۇخان (中居王) (1190-1219) (48) شىچۈەنخان (西居王) (1219-1248) (49) جۇڭجۇخان (中居王) (1248-1277) (50) شىچۈەنخان (西居王) (1277-1306) (51) جۇڭجۇخان (中居王) (1306-1335) (52) شىچۈەنخان (西居王) (1335-1364) (53) جۇڭجۇخان (中居王) (1364-1393) (54) شىچۈەنخان (西居王) (1393-1422) (55) جۇڭجۇخان (中居王) (1422-1451) (56) شىچۈەنخان (西居王) (1451-1480) (57) جۇڭجۇخان (中居王) (1480-1509) (58) شىچۈەنخان (西居王) (1509-1538) (59) جۇڭجۇخان (中居王) (1538-1567) (60) شىچۈەنخان (西居王) (1567-1596) (61) جۇڭجۇخان (中居王) (1596-1625) (62) شىچۈەنخان (西居王) (1625-1654) (63) جۇڭجۇخان (中居王) (1654-1683) (64) شىچۈەنخان (西居王) (1683-1712) (65) جۇڭجۇخان (中居王) (1712-1741) (66) شىچۈەنخان (西居王) (1741-1770) (67) جۇڭجۇخان (中居王) (1770-1799) (68) شىچۈەنخان (西居王) (1799-1828) (69) جۇڭجۇخان (中居王) (1828-1857) (70) شىچۈەنخان (西居王) (1857-1886) (71) جۇڭجۇخان (中居王) (1886-1915) (72) شىچۈەنخان (西居王) (1915-1944) (73) جۇڭجۇخان (中居王) (1944-1973) (74) شىچۈەنخان (西居王) (1973-2002) (75) جۇڭجۇخان (中居王) (2002-2031) (76) شىچۈەنخان (西居王) (2031-2060) (77) جۇڭجۇخان (中居王) (2060-2089) (78) شىچۈەنخان (西居王) (2089-2118) (79) جۇڭجۇخان (中居王) (2118-2147) (80) شىچۈەنخان (西居王) (2147-2176) (81) جۇڭجۇخان (中居王) (2176-2205) (82) شىچۈەنخان (西居王) (2205-2234) (83) جۇڭجۇخان (中居王) (2234-2263) (84) شىچۈەنخان (西居王) (2263-2292) (85) جۇڭجۇخان (中居王) (2292-2321) (86) شىچۈەنخان (西居王) (2321-2350) (87) جۇڭجۇخان (中居王) (2350-2379) (88) شىچۈەنخان (西居王) (2379-2408) (89) جۇڭجۇخان (中居王) (2408-2437) (90) شىچۈەنخان (西居王) (2437-2466) (91) جۇڭجۇخان (中居王) (2466-2495) (92) شىچۈەنخان (西居王) (2495-2524) (93) جۇڭجۇخان (中居王) (2524-2553) (94) شىچۈەنخان (西居王) (2553-2582) (95) جۇڭجۇخان (中居王) (2582-2611) (96) شىچۈەنخان (西居王) (2611-2640) (97) جۇڭجۇخان (中居王) (2640-2669) (98) شىچۈەنخان (西居王) (2669-2698) (99) جۇڭجۇخان (中居王) (2698-2727) (100) شىچۈەنخان (西居王) (2727-2756)

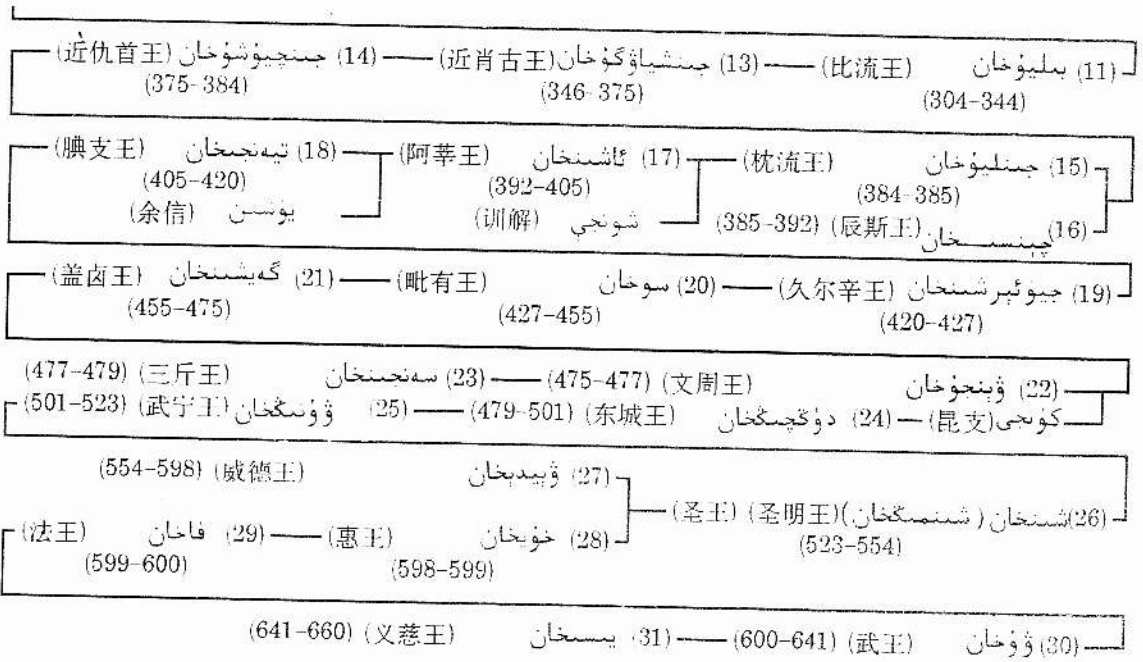
(百济) (18-660) بىكى

(1) ۋېنرۇخان (温祚王) (28-18) (2) دۇلۇخان (多婁王) (28-77) (3) يىلوخان (己婁王) (77-128)

(4) گەيلىۇخان (盖婁王) (128-166) (5) شياۋگۇخان (素古汗) (166-214) (6) چىۋشۇخان (仇首王) (214-234) (7) شايمەنخان (沙佯王) (234)

(8) گۇرخان (古尔王) (234-286) (9) زېجىنخان (责稽王) (286-298) (10) فېنشىنخان (汾西王) (298-304) (12) كىخان (契王) (344-346)

- ئىزاھات:
1. بۇ نەسەبنامە دۆلەت ئايرىمىسى بويىچە، بىر دۆلەتتىكىلەرنىڭ ياشىغان ۋاقتىنىڭ ئىلگىرى كېيىنلىكىگە ئاساسەن رەتكە تىزىلدى.
  2. ئادەم ئىسمىدىن كېيىنكى يىل - دەۋر خان - پادىشاھلارنىڭ تەختتە ئولتۇرغان ۋاقتىنى؛ بىر قىسىم ئادەم ئىسىملىرىنىڭ ئالدىدىكى سىغىر خان - پادىشاھلارنىڭ تەختكە چىقىش تەرتىپىنى كۆرسىتىدۇ.
  3. * ياكى Δ بەلگىسى بەت ئاستىدىكى ئىزاھنى كۆرسىتىدۇ.
  4. ئادەم ئىسىملىرىنىڭ ئارىسىدىكى قوش سىزىق (=) بەلگىسى جورا مۇناسىۋىتىنى؛ ئاق سىزىق (-) بەلگىسىنىڭ يېنىدىكى سىغىرقانچىنى جورىسىدىن تۇغۇلغانلىقىنى؛ ئەگرى سىزىق (~~~) بەلگىسى نىكاھسىز تۇغۇلغان پەرزەنت ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ.
  5. سەھىپە چەكلىك بولغاچقا، نەسەبنامىگە ئانچە مۇھىم ئەمەس بەزى ئەزالار ۋە ئۇلارنىڭ جورىلىرى كىرگۈزۈلمىدى.
  6. بۇ نەسەبنامىگە ھەر قايسى ئەللەرنىڭ ئاساسلىق خاندانلىقلىرىنىڭ نەسەبنامىسى كىرگۈزۈلدى. لېكىن ماتېرىيال كەملىكى تۈپەيلىدىن، بەزى دۆلەت خاندانلىقلىرىنىڭ نەسەبنامىسى ۋاقتىنچە كىرگۈزۈلمەي قالدى. كېيىن يەنە تولۇقلانماقچى.

غەربىي يۇرت تارىخىغا دائىر خاندانلىقلارنىڭ نەسەبنامىسى

ھۇن تەڭرىقۇتلىرى ھۇن ھۇن ھۇن

1. 淳维 (公元前 1800)	1. چۇڭۋى
بۇ ھۇنلارنىڭ يازما مەنبەلەردە خاتىرىلەنگەن ئەڭ قەدىمكى بوۋىسى بولۇپ، بۇنىڭدىن 3800 يىل بۇرۇن ياشىغان.	
2. XXX 单于 (公元前 270 - 240)	2. XXX تەڭرىقۇت
بۇ تەڭرىقۇتنىڭ نامى تارىختا مەلۇم ئەمەس.	
3. 头曼 (土们) 单于 (公元前 240 - 210)	3. تۇمەن تەڭرىقۇت
4. 冒顿单于 (公元前 210 - 174)	4. باتۇر تەڭرىقۇت (مودو)
5. 粥稽 (公元前 174 - 161)	5. كۆكخان، كىئوك، قايۇق
6. 军臣 (公元前 161 - 126)	6. كۈنخان
7. 斜 稚斜 (公元前 126 - 114)	7. ئېل چىشى
8. 乌维 (公元前 114 - 105)	8. ئوۋى
9. 乌师庐 (公元前 105 - 102)	9. ئۇيىشلار
10. 句 犁湖 (公元前 102 - 101)	10. قولسۇ
11. 侯 革是且 (公元前 101 - 96)	11. قۇتقۇ
12. 狐 鹿姑 (公元前 96 - 95)	12. غۇلقۇ
13. 壶 衍革是 (公元前 85 - 68)	13. غۇياندى
14. 虚 间权渠 (公元前 68 - 60)	14. شۇلۇي قانقۇي
15. 握 衍胸革是 (公元前 60 - 58)	15. ئۇيانقۇتى
16. 呼 韩邪 (公元前 58 - 31)	16. قوغۇشار (قوغىشار)
17. 郅 至 (乎提吾斯) (公元前 56 - 36)	17. قۇتقۇش (جەتسەگ)
18. 复 株累若 革是 (公元前 31 - 20)	18. پۇجۇلۇنۇتى
19. 搜 谐 (公元前 20 - 12)	19. شۇجۇنۇتى
20. 车 牙 (公元前 12 - 8)	20. قىيانۇتى
21. 乌 珠留 (前 8 年至公元 13 年)	21. ئۇجىلۇنۇتى
公元后	
22. 乌 累若 革是 (13 - 18)	22. ئۇلۇنۇتى
23. 呼 都而 尸道 皋若 革是 (18 - 46)	23. غۇدو ئارشى داۋگانۇتى
24. 乌 达 革是 侯 (46 - 21)	24. كۇداتقۇ

جنۇبىي ھۇن تەڭرىقۇتلىرى نۇنۇنى

25. 比 (48 - 56)	25. بەي (خۇخەنىي II)
26. 丘浮尤革是 (56 - 57)	26. چۇپۇنوتى
27. 伊伐于虑革是 (57 - 59)	27. ئىلفا ئۇلۇتى
28. 西盒僮尸逐侯革是 (59 - 63)	28. شىتۇڭسى سۇيغۇتى (جۇخۇتى؟)
29. 丘除车林革是 (63 - 63)	29. قۇچى قىلىندى
30. 胡邪尸逐侯革是 (63 - 85)	30. غۇشى شىسۇقۇتى
31. 伊屠于闾革是 (85 - 88)	31. ئىلتۇ ئۇلۇتى
32. 休兰尸逐侯革是 (88 - 93)	32. شۇلان شىسۇقۇتى
33. 安国 (93 - 94)	33. ئارقۇ
34. 亭独尸候 革是 (94 - 98)	34. تىندۇشىسۇقۇتى
35. 万氏尸逐侯革是 (98 - 124)	35. ۋانچى شىسۇقۇتى
36. 乌稽候尸逐革是 (124 - 128)	36. ئۇچقۇشىسۇقۇتى
37. 去特若尸逐就 (128 - 140)	37. قۇتىنۇشىسۇقۇتى
- قۇتىنۇشىسۇقۇتى تەڭرىقۇت مىلادىنىڭ 140- يىلى ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالغاندىن كېيىن، 140- يىلىدىن 143- يىلىغىچە جنۇبىي ھۇنلارنىڭ تەختى بوش قالغان، تەڭرىقۇت تەيىنلەنمىگەن. (143 年至 140 年南匈奴王位空缺，末任命单于。)
38. 呼兰尸逐就 (143 - 147)	38. غۇراننۇشىسۇقۇتى
39. 伊陵尸逐就 (147 - 172)	39. ئىلىن شىسۇقۇتى
40. 屠特若尸逐就 (172 - 178)	40. ئۇتىنۇشىسۇقۇتى
41. 呼征 (178 - 179)	41. غۇجىن
42. 羌渠 (179 - 188)	42. قانتۇي
43. 持至尸逐候 (188 - 195)	43. قىزى شىسۇقۇتى
44. 呼厨泉 (195 - 216)	44. غۇچۇقان

شىمالىي ھۇن تەڭرىقۇتلىرى نۇنۇنى

45. 蒲奴 (46 - 83)	45. پانۇ
46. (83 - 84)	46. سانمولوئوتزى
47. 优留单于 (84 - 89)	47. ئۇلۇغ تەڭرىقۇت
48. 北单于 (史失其名号) (89 - 91)	48. شىمالىي تەڭرىقۇت
	(بۇ ئىسىم ئەمەس، شىمالىي تەڭرىقۇتنىڭ نامى تارىختا يوقاپ كەتكەن)
49. 於除革建 (91 - 93)	49. ئېل تېكىن
50. 逢候 (93 - 118)	50. پانغۇ
- (مۇشۇ تەڭرىقۇتتىن باشلاپ، شىمالىي ھۇن تەڭرىقۇتلىرىنىڭ نامى مەلۇم ئەمەس.)

ئۇيسۇن (ئۇسۇن) كۈنبەگلىرىنىڭ نەسەبنامىسى 乌孙昆莫世系

1. 难兜靡 (? - 前 197)	1. ناندۇبى
2. 猎骄靡 (前 194 - 前 104)	2. راغۇبى
3. 军须靡 (前 104 - 前 93)	3. قۇتشۇبى
4. 翁归靡 (前 93 - 前 60)	4. ئۇنغۇبى
5. 泥靡 (前 60 - 前 53)	5. نىبى
6. 乌就屠 (前 53 - 前 33)	6. ئۇيغۇت
7. 元贵靡 (前 53 - 前 51)	7. يانغۇبى (خەن مەلىكىسىدىن تۇغۇلغان)
8. 星靡 (前 51 - 前 33)	8. شىنبى (يانغۇبىنىڭ ئوغلى)
9. 雌栗靡 (前 33 - 前 16)	9. جىسۇبى
10. 伊秩靡 (公元 10 - 16)	10. ئېل قۇبى

سىيانپىلارنىڭ نەسەبنامىسى 鲜卑世系

A. سىيانپىلار خانلىقىنىڭ قاغانلىرى 鲜卑汗国世系 A.

1. 檀石槐 (公元 148 - 181)	1. تاناشخۇي
2. 和连 (公元 181 - 216)	2. غوران
3. 魁头 (公元 216 - 223)	3. قۇيتۇ

(ئورتاق قاغانلار 共同可汗)

4. 步度根 (公元 216 - 223)	4. بۇدۇقىن
5. 軻比能 (公元 233 - 235)	5. قىبەنىن

B. 拓跋(拔)鲜卑世系 托跋 - سىيانپى خانلىرى B.

1. 诃汾 (公元 235—261)	1. قىپان
2. 力微 (公元 261—277)	2. لىۋى
3. 悉鹿、绰、弗 (277—297)	3. لىخۇ، چاۋ، فۇ

بۇ ئۈچ قاغان جەمئى 20 يىل ھۆكۈمرانلىق قىلغان 这三位汗王统治时间为二十年

4. 猗廆 (公元 297—310)	4. ئۇتا (يىتۇ)
5. 猗卢 (公元 310—316)	5. يىلۇ
6. 禄官 (公元 310—316)	6. لۇگۇەن

(بۇ ئورتاق قاغان 共为可汗)

7. 郁律 (公元 316—325)	7. يۇلۇ
8. 贺 讎 (公元 325—330)	8. غونۇ
9. 纥那 (公元 330—335)	9. قىبىقىنا
10. 翳槐 (公元 335—337)	10. يىخۇي
11. 纥那 (重为可汗) (337—338)	11. قىبىقىنا (تەكرار قاغان بولغان)
12. 纥槐 (重为可汗) (338—376)	12. يىخۇي (تەكرار قاغان بولغان)

13. 什翼犍 (公元 378—380)	.13 تېكىن
14. 寔君 (公元 386—394)	.14 خۇگىد
15. 珽 (公元 386—394)	.15 كېيى

توبالارنىڭ نەسەبنامىسى 拓跋世系

1. 拓跋珽 (公元 386—409)	.1 توباغۇي
2. 拓跋嗣 (公元 409—423)	.2 توباسى
3. 拓跋焘 (公元 423—452)	.3 توباتاۋ
4. 拓跋余 (公元 452—?)	.4 توبايۇ
5. 拓跋焘 (452—465)	.5 توبازى
6. 拓跋弘 (公元 465—471)	.6 توباخۇن

جۇرگان خانلىقىنىڭ نەسەبنامىسى 柔然汗国世系

1. 社仑 (公元 394—410)	.1 سەللان
2. 蔼若盖 (公元 410—414)	.2 خولمۇ قاغان
3. 大檀 (公元 414—429)	.3 داتان
4. 吳提 (公元 429—444)	.4 ئۇتى
5. 吐贺真 (公元 444—464)	.5 توغاچىن
6. 受罗部真 (公元 464—485)	.6 سۇرابۇكىن
7. 豆仑 (公元 485—492)	.7 تولۇن II
8. 那盖 (公元 492—506)	.8 ناغاي قاغان
9. 佗汗 (公元 506—508)	.9 توقخان
10. 丑奴 (公元 508—520)	.10 چۇتۇ
11. 婆罗门 (公元 520—521)	.11 براھمان
12. 阿那环 (公元 521—552)	.12 ئاناغاي
13. 铁伐 (公元 552—553)	.13 توبا
14. 登注 (公元 553—553)	.14 دىڭجۇ
15. 庄提 (公元 553—555)	.15 قۇت
16. 邓叔子 (公元 553—555)	.16 دىڭشۇزى
17. 庵罗辰 (公元 553—?)	.17 يانلوچىن

ئېگىز ھارۋىلىقلار نەسەبنامىسى 高车王国世系

1. 阿伏至罗 (公元 487—508)	.1 ئاۋۇزلۇ

2. 跋利延 (公元 508—510)	2. بالنبيان
3. 弥俄突 (公元 510—516)	3. باتۇر
4. 伊匐 (公元 516—520)	4. ئېل بەگ
5. 越居 (公元 520—537)	5. يۇقۇ
6. 比适 (公元 537—541)	6. بەگچى

تۈرك قاغانلىرى 突厥汗国世系

1. 土门 (公元 552—553)	1. تۈمەن
2. 乙息记 (公元 553—554)	2. ئىشىگ
3. 木杆 (公元 554—574)	3. مۇقان خان
4. 他钵 (公元 574—581)	4. تابار
5. 沙钵略 (公元 581—587)	5. ئىشبارا
6. 处罗 (公元 587—588)	6. چولۇق
7. 都兰 (公元 588—600)	7. توربيان
8. 步迦 (公元 600—603)	8. تاردۇ

شەرقىي تۈرك قاغانلىرى 东突厥汗国世系

1. 突利 (公元 603—609)	1. تۇلىش
2. 咄吉世 (公元 609—619)	2. سىۋار قاغان
3. 处罗 (公元 619—621)	3. چولۇق
4. 颉利 (公元 621—630)	4. قاراخان
5. 阿史那思摩 (公元 639—646)	5. ئاشناسىمار
6. 阿史那斛勃 (公元 646—647)	6. چىبى قاغان
7. 伊比咄罗 (公元 647—653)	7. ئىبى تولۇ قاغان
8. 阿史那贺鲁 (公元 653—659)	8. ئاشنا قولى
9. 阿史那吐鲁吉 (公元 659—676)	9. ئاشنا تورچى قاغان
10. 突耆 (公元 676—678)	10. تۇچى قاغان
11. 阿史那泥孰匐 (公元 679—680)	11. ئاشنانزۇك بەگ
12. 阿史那伏念 (公元 680—681)	12. ئاشنا بۇنان
13. 阿史那骨咄禄 (公元 682—692)	13. ئاشنا قۇتلۇغ قاغان
14. 默啜 (公元 692—712)	14. قاپاغان قاغان
15. 苾伽 (716 — 734)	15. بىلگە قاغان
16. 阿史那苾伽 (734 — 739)	16. ئاشنا بىلگە قاغان
17. 苾伽骨咄禄 (739 — 741)	17. بىلگە قۇتلۇغ قاغان

18. 阿史那斛瑟罗 (742 — 744)	18. ئاشنا كۆلچاي
19. 阿史那海都 (742 — 742)	19. سۈيىن قاغان
20. 拔类蜜 (742 — 744)	20. ئۆزىمىش قاغان
21. 白眉 (744 — 745)	21. بولمىش قاغان

غەربىي تۈرك قاغانلىرى خەن ئىمپېراتورى خەن ئىمپېراتورى خەن ئىمپېراتورى

1. 室点蜜可汗 (552 — 576)	1. ئىستىمى قاغان
2. 达头可汗 (576 — 600)	2. تاردۇ قاغان
3. 阿波可汗 (576 — 593)	3. ئاپاقاغان (بۇ ئورتاق قاغان)
4. 泥利可汗 (593 — 600)	4. ئىنال قاغان
5. 处罗可汗 (600 — 611)	5. چۈلۈك قاغان
6. 射匮 (611 — 618)	6. شىكۆي (ياىغۇ)
7. 统叶护可汗 (618 — 630)	7. تۇنيايغۇ قاغان
8. 肆叶护 (630 — 633)	8. ئىس يايغۇ
9. 咄陆可汗 (633 — 634)	9. باغاشا تولىش قاغان
10. 沙钵罗 至 利失可汗 (634 — 639)	10. ئىمبارا تىرىش توڭگا قاغان
11. 乙苾 咄陆 可汗 (639 — 651)	11. ئىپى تولو قاغان
12. 阿史那贺鲁 (651 — 658)	12. ئاشنا قولى
13. 阿史那弥射可汗 (658 — 662)	13. ئاشنامىش قاغان
14. 阿史步真 (658 — 666)	14. ئاشنا بۈكىن
15. 阿史那都支 (671 — 679)	15. ئاشنا تورچى
16. 阿史那泥热知可汗 (679 — 680)	16. ئاشنا نىزۇق قاغان
17. 阿史那元庆 (686 — 693)	17. ئاشنا يالچىن
18. 阿史那斛瑟罗 (686 — 690)	18. ئاشنا كۆلچاي
19. 阿史那怀道 (699 — 704)	19. ئاشنا ھىدايەت
20. 阿史那献 (704 — 711)	20. ئاشنا شان
21. (700 — 710)	21. ئۈجىل
22. (710 — 718)	22. سوگى
23. 苏祿 (718 — 738)	23. سۈلۈك
24. 阿史那十姓可汗 (738 — 742)	24. ئاشنا ئون ئوق قاغان
阿史那苏尼失	ئاشنا سۈنىش

鄂尔浑回纥汗国世系

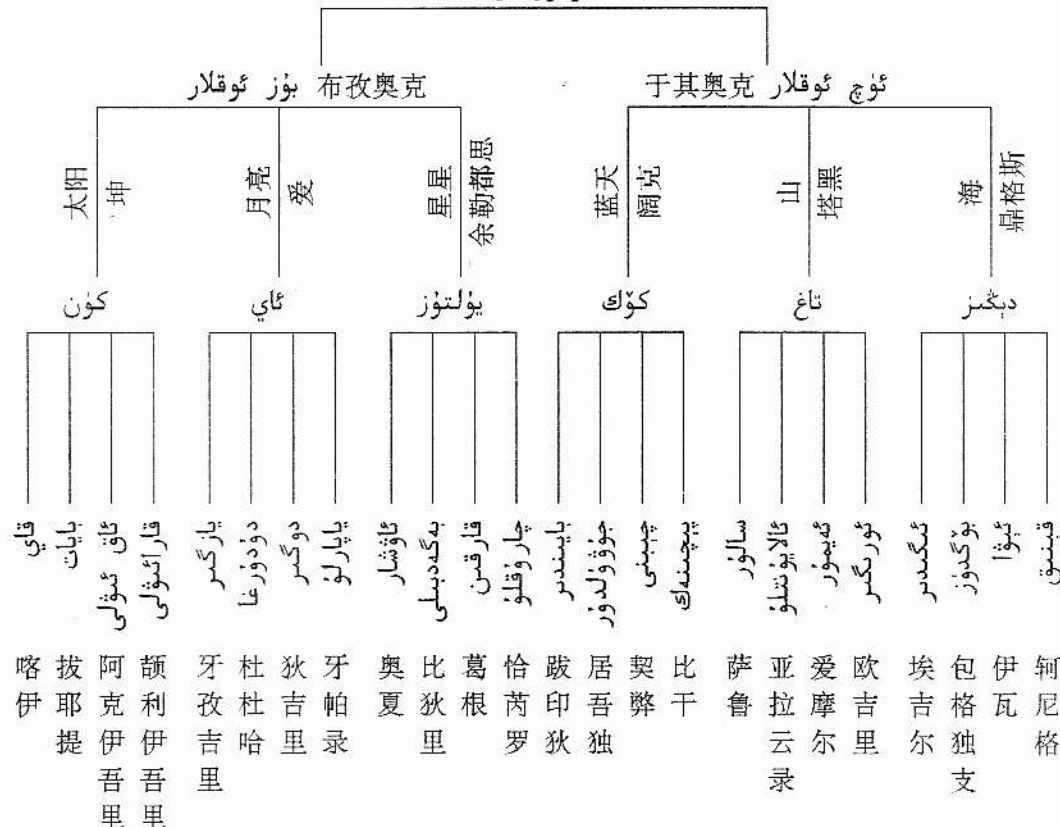
ئۇرخۇن ئۇيغۇر قاغانلىرى

汗王(可汗)姓名	قاغاننىڭ ئىسمى	ئۇنۋانى	尊号	在位时间
1. 时健侯斤	ئىدىگىن (تېكىن) ئەركىن			(605 — ?)
2. 菩萨	بۇسات			(646 — ?)
3. 吐迷度	تۈمەد			(646 — 648)
4. 婆国	بايان			(648 — 661)
5. 比栗	بازغان			(661 — 681)
6. 独斛支	دۇكتىك (تېكىن)			(681 — 715)
7. 伏帝匐	ۋۇكتىبېر بەگ (ئۇتبەگ)			(715 — 719)
8. 承宗	چېنژۇڭ			(719 — ?)
9. 伏帝难	ئۇتبان			(727 — ?)
10. 护输	قۇشۇ قاغان			(727 — ?)
11. 骨力裴罗	گۇربالا		骨咄罗毗伽可汗 (قۇتلۇق بىلگە قاغان)	(742 — 747)
12. 磨延曷	بايانچۇر		登里罗没密施颉翳德蜜施毗伽可汗 (تەڭرى بولمىش ئېل نۇتمىش بىلگە قاغان)	(747 — 759)
13. 移地健	ئېل تېكىن		颉翳德蜜施合骨咄禄毗伽可汗 (ئېل نۇتمىش ئالىپ قۇلۇق بىلگە قاغان)	(759 — 779)
14. 颉莫贺	تون باغا		合骨咄禄毗伽可汗 (ئالىپ قۇتلۇغ بىلگە قاغان)	(779 — 789)
15. 多罗斯	ئاراس		登里罗没密施俱禄毗伽可汗 (تەڭرىدە بولمىش قۇتلۇغ بىلگە قاغان)	(789 — 790)
温没斯	ئونمىش (ھورمۇزد)			
16. 阿曷	ئاپچۇر		汨咄禄毗伽可汗 (قۇتلۇق بىلگە قاغان)	(790 — 795)
17. 骨咄禄	قۇتلۇق		爰登里羽禄没密施合胡禄毗伽可汗 (ئاي تەڭرىدە ئۇلۇغ بولمىش قۇتلۇغ بىلگە قاغان)	(795 — 805)
18.	ئاي تەڭرىدە قۇت بولمىش قۇتلۇق بىلگە قاغان		爰登里逻羽德没密施俱禄毗伽可汗	(805 — 808)
19.	ئاي تەڭرىدە قۇت بولمىش ئالىپ بىلگە قاغان		爰登里罗汨没密施合毗伽可汗	(808 — 821)
20.	كۈن تەڭرىدە ئۇلۇغ بولمىش قۇچ كۈچلۈك بىلگە قاغان		君登里逻羽禄没密施合句主禄毗伽 可汗	(821 — 824)

21. 曷萨特勤	ھازار تېكىن	(爱登里罗汨没蜜施合毗伽可汗) (ئاي تەڭرىدە قۇت بولمىش قۇچ بىلگە قاغان)	(824 — 832)
22. 胡特勤	غۇز تېكىن	(爱登里罗汨蜜施合句录毗伽可汗) (ئاي تەڭرىدە قۇت بولمىش كۈچلۈك بىلگە قاغان)	(832 — 839)
23. 颯特勤	كىچىك تېكىن		(839 — 840)
24. 乌介特勤	ئۈنى تېكىن (ئۇكا)		(841 — 845)
25. 遏捻特勤	ئېنەن تېكىن		(845 — 846)

تارىخچى راشىدىننىڭ «جامئۇل تاۋارىخ» («تارىخلار جەمئىيىسى») ناملىق ئەسىرىدىكى مەلۇماتقا ئاساسلانغاندا («ئوغۇزخان داستانى» بويىچە)، ئوغۇزلارنىڭ 24 ئۇرۇقىنىڭ نامى مۇنداق:

ئوغۇزخان

شەرقىي تېللىلار

مىلادى IV ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا، ئاۋارلار باش كۆتۈرگەندە، شەرقىي تېللىلار ئىككى تارماقتىن ئىبارەت 18 قەبىلىگە بۆلۈنگەن، ئۇلارنىڭ ئالتە قەبىلىدىن ئىبارەت بىر تارمىقى بولغان:

1. 狄(原文:赤狄)	1. دىلار (قىزىل تېلىلار)
2. 袁纥	2. ئۇيغۇرلار
3. 斛律	3. قۇغۇرسۇ
4. 解批	4. چاپىش
5. 护骨	5. قىرغىزلار
6. 异奇斤	6. ئىل تېكىن
	12 ئۇرۇقتىن ئىبارەت يەنە بىر تارىمقى:
1. 泣伏利	1. چىپولى
2. 吐卢	2. تېلى
3. 乙旃	3. ئىلجان
4. 大连	4. تارلان
5. 窟贺	5. قوغا
6. 达薄干	6. تار بوقان
7. 阿仑	7. ئايرون
8. 莫允	8. بايان
9. 俟分	9. ئەركىن
10. 副伏罗	10. بۆركلى (تۇماغلىق)
11. 乞袁	11. قىئۇي
12. 右叔沛	12. يۇسۇپى

ئون ئۇيغۇرلار ھىندىستاندىكى

1. 药罗葛	1. ياغلاقار
2. 胡咄葛(史词典)	2. قوتۇرغۇر، قورتاغا، ئۇتىكى
3. 貂歌息	3. بۇقاسقىر، باشقىرىت
4. 阿勿滴	4. ئاۋچاغ، ئاۋۇچاغ
5. 葛萨	5. ھازار - قاسار، گاسارلار، قازارلار
6. 斛温素 (斛律素)	6. قوغۇرسۇ
7. 药勿葛	7. ياغما
8. 溪耶勿	8. ئاياۋىر
9. 咄罗勿部 (史词典)	9. تورلام ۋىبۇر، دېرىمار
10. 阿跌 (史词典)	10. ئادىز، ئاتېئىز

توققۇز ئوغۇزلار

1. 回纥	1. ئۇيغۇر

2. 拔野古 (拔也固) 勃曳固	2. بايرغۇ، بايئېرقۇ
3. 浑 (史词典)	3. خون (غۇن)، ھۇن
4. 仆固 (史词典)	4. بوكو، بارغۇت
5. 同罗	5. توئرا
6. 契苾	6. چىبنى، چۈبە، (چابش)
7. 思结	7. ئىزگىل
8. 葛逻禄	8. قارلۇق (قارلىق)
9. 拔悉蜜	9. باسمىل
处密	چۈمۈل
处月	چىنگىل
奚(结)	قۇمۇقلار
IV ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا، ئېگىز ھارۋىلىقلار دەپ ئاتالغان شەرقىي تېللىلار ئىككى تارماقتىن 18 قەبىلىگە بۆلۈنگەن. بۇ ئىككى تارماقنىڭ بىرى ئالتە قەبىلە، يەنە بىرى 12 قەبىلىنى ئىشغال قىلاتتى. ئۇلارنىڭ ئالتە قەبىلىدىن تەشكىل تاپقان بىر تارماق:	
1. 库提人	1. قۇتلار
2. 回纥人	2. ئۇيغۇرلار
3. 斛律社	3. قوغۇرسۇ
4. 契苾人	4. چىبنى
5. 黠戛斯人	5. قىرغىزلار
6. 伊利特勤人	6. ئېل تېكىن
يەنە بىرى 12 قەبىلىدىن ئىبارەت تارماق، ئۇلارنىڭ قەبىلە ناملىرى:	
1. 齐甫里	1. چىپۇل
2. 脱莱	2. تۆرە
3. 伊利江	3. ئىلجان
4. 塔尔兰	4. تارلان
5. 库哈	5. قوغا
6. 塔尔布	6. تارىبو
7. 阿依仑	7. ئايران
8. 巴彦	8. بايان
9. 艾尔肯	9. ئەركىن
10. 布尔克里	10. بوركاي
11. 克乌依	11. كىئوي
12. 尤秀庇	12. يۇسۇپى
正:《其中有狄氏》	دىلار
袁纥氏	ئوغۇرلار
斛律氏	قوغۇرسۇ

斛批氏
护骨氏
异奇斤氏

چەبىنى
قىرغىز
ئېتىكىن

高车之族又有 12 姓: ئۇرۇقى: ئېگىز ھارۋىلىقلارنىڭ 12 ئۇرۇقى:

1. 泣伏里利氏	1. چىپۈلى
2. 吐卢氏	2. تۆرە
3. 乙旃氏	3. ئىلجان
4. 大连氏	4. تارلان
5. 窟贺氏	5. قوغا
6. 达薄干氏	6. دابغان
7. 阿屹仑氏	7. ئايران
8. 莫允氏	8. بايان
9. 俟汾氏	9. ئېركىن (ئەركىن)
10. 副伏罗氏	10. بۆركلى (بېكقۇلو)
11. 乞袁氏	11. قىئوي (چىئون)
12. 右叔沛氏	12. يۈسۈپى

伽色尼王朝(169 — 1187) غەزىنەۋىلەر

1. 阿利普特勤 (961 — 963)	1. ئالىپ تېكىن
2. 伊卜拉欣 (963 — 966)	2. ئىبراھىم
3. 毗伽特勤 (966 — 972)	3. بىلگە تېكىن
4. 皮里特勤 (972 — 977)	4. پىرى تېكىن
5. 索波克特勤 (977 — 997)	5. سۇبۇق (سەبۇق) تېكىن
6. 伊斯马亦勒 (997 — 998)	6. ئىسمائىل
7. 苏丹马赫穆德 (998 — 1030)	7. سۇلتان مەھمۇد
8. 苏丹穆罕默德 (1030 — 1040)	8. سۇلتان مۇھەممەد
9. 苏丹马斯乌德一世 (1030 — 1040)	9. سۇلتان مەسئۇد I
10. 苏丹毛杜德 (1041 — 1048)	10. سۇلتان مەدۇدۇ
11. 苏丹马斯乌德二世 (1048 — 1049)	11. سۇلتان مەسئۇد II
12. 苏丹阿里 (1049 — 1051)	12. سۇلتان ئەلى
13. 苏丹阿布杜热西提 (1051 — 1052)	13. سۇلتان ئابدۇرىشىت
14. 苏丹托格鲁尔 (1052 — 1053)	14. سۇلتان توغرىل (تەخت دەۋاگرى)
15. 苏丹帕鲁赫扎德 (1053 — 1059)	15. سۇلتان پەرزۇھزادە
16. 苏丹伊卜拉欣 (1059 — 1099)	16. سۇلتان ئىبراھىم
17. 苏丹马斯乌德三世 (1099 — 1115)	17. سۇلتان مەسئۇد III
18. 苏丹希尔扎德 (1115 — 1116)	18. سۇلتان شىرزادە

19. 苏丹阿尔斯兰沙赫 (1116 — 1117)	19. سۇلتان ئارسلان شاھ
20. 苏丹拜克兰木沙赫 (1117 — 1152)	20. سۇلتان بەھرەم شاھ
21. 苏丹赫斯老沙赫 (1151 — 1160)	21. سۇلتان خىسراۋ شاھ
22. 苏丹赫斯老马利克 (1160 — 1187)	22. سۇلتان خىسراۋ مالىك

سالىجۇقىيلار سەلجۇق سۇلتانلىرى

ئوغۇز سۇ باشلرى ۋاگۇس سۇباش

1. 可日格奇伯克	1. كېرىگىچى بەگ (VIII ئەسىرنىڭ ئاخىرى)
2. 托赫苏尔米希侯斤	2. توخسۇرمىش ئەلچى
3. 托干伯克	3. تۇغانبەگ
4. 阿尔托格鲁尔伯克	4. ئەل توغرىۋلبەگ
5. 杜卡克伯克 (? — 903)	5. دوقابەگ
6. 塞尔柱伯克 (903 — 990)	6. سالىجۇقبەگ

ئوغۇز يابغۇلىرى ۋاگۇس يەھ

1. 伊斯拉亦尔·阿尔斯兰叶护 (990 — 1025)	1. ئىسرائىل ئارسلان يابغۇ
2. 玉素甫伊南奇叶护 (1025 — 1028)	2. يۈسۈپ ئىنانچ يابغۇ
3. 木萨伊南奇叶护 (1028 — 1032)	3. موسا ئىنانچ يابغۇ
4. 叶尔塔希叶护 (1032 — 1040)	4. ئېرتاش يابغۇ

سالىجۇقىيلارنىڭ سۇلتانلىرى سەلجۇق سۇلتانلىرى

1. 苏丹马赫穆德 (1040 — 1063)	1. سۇلتان مەھمۇد
2. 阿利普阿尔斯兰 (1063 — 1072)	2. ئالىپ ئارسلان
3. 苏丹加拉伊丁 (1072 — 1092)	3. سۇلتان جالائىدىن
4. 苏丹马赫穆德 (只当了两个月的苏丹) (1092 — 1093)	4. سۇلتان مەھمۇد
苏丹茹克尼丁·彼尔克雅乌斯 (1093 — 1104)	5. سۇلتان رۇقىنىددىن بىركىيارۇق
6. 马利克沙赫 (只当了一个月的苏丹) (1104 — 1105)	6. مالىك شاھ
7. 苏丹马赫穆德·塔帕尔 (1105 — 1118)	7. سۇلتان مەھمۇد تاپار
8. 苏丹穆伊孜丁·桑贾尔	8. سۇلتان مۇئىزىددىن سەنجەر

ئەرەب ئۆمەۋىيلەر خەلىپىلىكىنىڭ خوراسان ۋە ئوتتۇرا ئاسىياغا قويغان

ئائىلىرى ۋاگۇس سۇباش ۋە ئوتتۇرا ئاسىياغا قويغان

1. 拉比·伊本·孜亚德·哈尔斯 (671 — ?)	1. رابى ئىبنى زىياد خارىس

2. 阿布都拉. 伊本. 赫孜尔 (683 — 691)	2. ئابدۇللا ئىبنى ھازىم
3. 倭马亚尼. 伊本. 阿布都拉 (692 — 697)	3. ئۆمەييان ئىبنى ئاغبۇللا
4. 中兹德. 伊本. 穆哈里甫 (701 — 704)	4. يېزىد ئىبنى مۇخالىپ
5. 库太比. 伊本. 穆斯力木(屈底波) (704 — 715)	5. قۇتەيبى ئىبنى مۇسلىم
6. 杰拉赫. 伊本. 阿布杜拉 (717 — 719)	6. جەرراھ ئىبنى ئابدۇللا
7. 赛伊德. 伊本. 阿布都勒艾则孜 (720 — 721)	7. سەئىد ئىبنى ئابدۇلئەزىز
8. 赛伊德. 伊本. 阿米尔哈茹希 (721 — 727)	8. سەئىد ئىبنى ئامىرخارۇشى
9. 阿斯拉希. 伊本. 阿布杜拉 (727 — 729)	9. ئاسراش ئىبنى ئابدۇللا
10. 伊本. 阿布杜拉. 苏来曼 (729 — 734)	10. ئىبنى ئابدۇللا سۇلايمان
11. 阿斯穆. 伊本. 阿布杜拉 (734 — 735)	11. ئاسم ئىبنى ئابدۇللا
12. 艾斯艾提. 伊本. 阿布杜拉 (735 — 738)	12. ئەسئەد ئىبنى ئابدۇللا
13. 纳赛尔. 伊本. 赛雅尔 (738 — 748)	13. ناسىر ئىبنى سەييار
14. 阿巴穆斯力木 (748 — 754)	14. ئابا مۇسلىم

غەربىي قىتان (قاراقىتان) خانلىرى (1125 — 1211) 西辽诸汗

1. 耶律大石 (菊尔汗) (1125 — 1143)	1. ياللوغ تاشىن (گورخان)
2. 塔布烟 (1143 — 1150)	2. تابۇيان
3. 耶律夷列 (1151 — 1163)	3. ياللوغ يىلى
4. 普苏完 (1164 — 1177)	4. پۇساۋەن
5. 耶律直鲁古 (1177 — 1211)	5. ياللوغ جىرۇغۇ

نايمان خانلىرى 乃蛮诸汗

1. 太阳汗 (? — 1203)	1. تاپانخان
2. 屈出律 (1203 — 1218 + 1209)	2. كۈچلۈكخان
年表	يىلنامە

تاھىرىيلەر خاندانلىقى 塔赫尔王朝 (821 — 873)

1. 塔赫尔. 伊本. 胡赛因 (821 — 822)	1. تاھىر ئىبنى ھۈسەيىن
2. 塔勒哈. 伊本. 塔赫尔 (822 — 828)	2. تەلھە ئىبنى تاھىر
3. 阿布都拉. 伊本. 塔赫尔 (830 — 844)	3. ئابدۇللا ئىبنى تاھىر
4. 塔赫尔. 伊本. 阿布都拉 (844 — 862)	4. تاھىر ئىبنى ئابدۇللا
5. 穆罕默德. 伊本. 塔赫尔 (862 — 873)	5. مۇھەممەد ئىبنى تاھىر

سامانىيلار 萨曼王朝 (870 — 1000)

1. 阿合麦德 (? — 865)	1. ئەھمەد
2. 纳斯尔. 伊本. 阿合麦德 (868 — 898)	2. تاھىر ئىبنى ئەھمەد

3. 伊斯马依勒. 伊本. 阿合麦德(478 — 709)	ئىسمائىل ئىبنى ئەھمە .3
4. 阿合麦德. 伊本. 伊斯马依勒(709 — 419)	ئەھمەد ئىبنى ئىسمائىل .4
5. 纳斯尔二世. 伊本. 阿合麦德 (914 — 943)	ناسر II ئىبنى ئەھمەد .5
(他是自八岁起登位的) چىققان ئۇ 18 يېشىدا تەختكە چىققان	
6. 奴侯一世. 伊本. 纳斯尔 (943 — 954)	نۇھ I ئىبنى ناسر .6
7. 阿布都勒玛利克一世 (954 — 961)	ئابدۇلمالىك .7
8. 纳斯尔三世 (961 — 961)	ناسر III .8
9. 满速尔一世. 伊本. 奴侯 (961 — 976)	مەنسۇر II ئىبنى نۇھ .9
10. 奴侯二世. 伊本. 满速尔(976 — 997)	نۇھ II ئىبنى مەنسۇر .10
11. 满速尔二世. 伊本. 奴侯(997 — 999)	مەنسۇر II ئىبنى نۇھ .11
12. 阿布都勒玛利克二世 (999 — 999)	ئابدۇلمالىك II .12

回鹘诸亦都护系谱 نەسەبنامىسى ئۇيغۇر ئىدىقۇتلىرىنىڭ

1. 庞特勤 (公元 850 — 866)	پان تېكىن .1
2. 卜骨特勤 (公元 866 — 871)	بۆكۈتېكىن .2
3. 颡度明汗 (940 — 948)	ئىردىمىنخان .3
4. 阿厮兰汗 (948 — 985)	ئارسىلانخان .4
5. 毗里伽的斤 (1126 — ?)	بىلگە تېكىن .5
6. 额桑. 铁木耳 (即巴尔术阿而忒的斤之父)(公元? — ?)	ئىسەن تۆمۈر .6
7. 巴尔术阿而忒的斤 (1208 — 1235)	بارچۇق ئارت تېكىن .7
8. 怯失迈因 (1235 — 1245)	قۇسمايىن .8
9. 萨伦的斤 (1246 — 1255)	سالۇن تېكىن .9
10. 玉古伦亦的斤 (1255 — 1265)	ئوغرۇنچ تېكىن .10
11. 马木拉刺的斤 (1265 — 1266)	ماموراق تېكىن .11
12. 火赤哈儿的斤 (1266 — 1276)	قۇجىغار تېكىن .12
13. 纽林的斤 (1276 — 1318)	نولىن تېكىن .13
14. 帖木儿补花 (1318 — 1327)	تۆمۈر بۇقا .14
15. 纥吉的斤 (1327 — 1331)	سەڭگى تېكىن .15
16. 太平奴 (1331 — 1335)	تايپان .16

大蒙古帝国之诸大汗 بۈيۈك موڭغۇل ئىمپېرىيىسىنىڭ قاغانلىرى

1. 成吉思汗 (1206 — 1227)	چىڭگىزخان .1
2. 窝阔台汗 (1229 — 1241)	ئوكتايخان .2
3. 贵由汗 (1246 — 1248)	گۈيۈكخان .3

4. 蒙哥汗(1259 — 1251)

.4 مۆڭكۈخان

موڭغۇل بىكەلىرىدىن ئۇيغۇر ئىدىقۇتلىرىغا ياتلىق بولغان قىزلار

蒙古大汗家族出嫁回鹘亦都护公主表

مەلىكىنىڭ ئىسمى 公主姓名	كىمىنىڭ قىزى 父祖姓名	ياتلىق بولغان ئىدىقۇت 所嫁亦都护姓名	ياتلىق بولغان ۋاقتى 出嫁时间
2. ئەل ئاتۇن. 也立安敦	چىڭگىزخاننىڭ 成吉思汗女	بارچۇق ئارت تېكىن 巴尔术阿而忒斤	ياتلىق بولۇشتىن بۇرۇن 1210 - يىلى ۋاپات بولغان
2. باباقار. 巴巴哈儿	كۈبۈكخاننىڭ 贵由汗之女	قوچقار تېكىن 火赤哈儿的斤	1270 年
3. بۇرقان. 不鲁汗	ئوڭتايخاننىڭ نەۋرىسى 窝阔台汗孙子	نۇرسىن تېكىن 纽林的斤	1275 年
4. باباچا. 巴卜叉			1310 年
5. ئوراجىن. 兀刺真	ئاناندار 阿南达儿女		1310 年
6. قۇرچىسىمان. 秃儿赤思曼	موڭغۇل خانزادىسىنىڭ قەزىسى 蒙古宗王女	تۆمۈر بۇقا 帖木儿补花	1307 年

ليۇزىشياۋنىڭ «ئۇيغۇر تارىخى» ناملىق كىتابىدا ئۇيغۇرلار ئەتراپىغا ئۇيۇشقان دېيىلگەن قەبىلىلەر:

胥志刘:《维吾尔族历史》

仆骨	بارغۇت
拔野古	بايئېرقۇ
阿布思	باسمىل
浑	ھۈن
同罗	تۇڭرا
契苾羽	قىبىئار
思结	ئىزگىل
葛逻禄	قارلۇق
袁纥	ئۇيغۇرلار (يۈەنخې)
契苾	قىبىئار
骨利干	قورنقان
仆骨	بارغۇت
同罗	تۇڭرا
思结	ئىزگىل
奚结	قۇمۇق
白霄	بولشار
薛延陀	سىر - تاردۇش
都播	تۇبا

يات
210

多览葛
拔野固
浑
斛薛
阿跃
处密
薄落职
处月
乌护(也乌纒)

纒骨
药罗葛(即可汗之姓)
胡咄葛
咄罗勿
貂歌息訖
阿勿喃
葛萨
斛唱素
药句葛
奚耶勿

يۇقىرىقىلار ئىچكى توققۇز قوۋم (توققۇز ئۇيغۇر) لاردۇر. تۆۋەندىكىسى تاشقى توققۇز قەبىلە (توققۇز ئوغۇز)؛

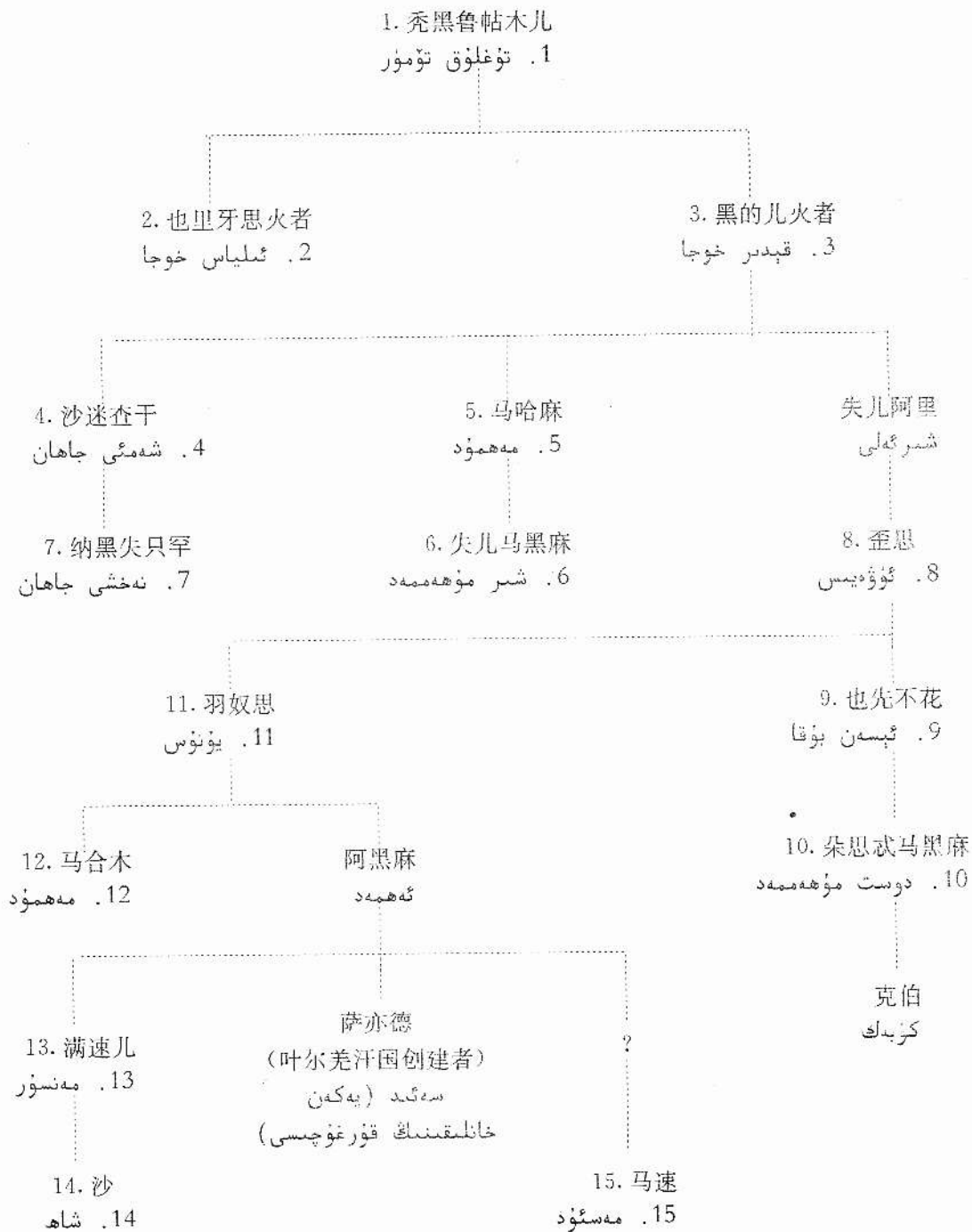
回纒
仆固
浑
拔野古
同罗
思结
契苾
拔悉密
葛逻祿

تېلىنىگىت
بايئېرقۇ
ھۇن
قۇشۇر
ئادىز
چۈمۈل
بولۇگ
چىگىل
ئوغۇز
خاكاكاسلار
1. ياغلاقار (ئوپۇرغۇر)
2. قۇرتارغار
3. دېرىما
4. بايسرسىق
5. ئابدال
6. قاسار
7. (قۇلاس) قوغۇرسۇ
8. ئوۋۇغار (ياماقار)
9. ساررۇغار) ساپار

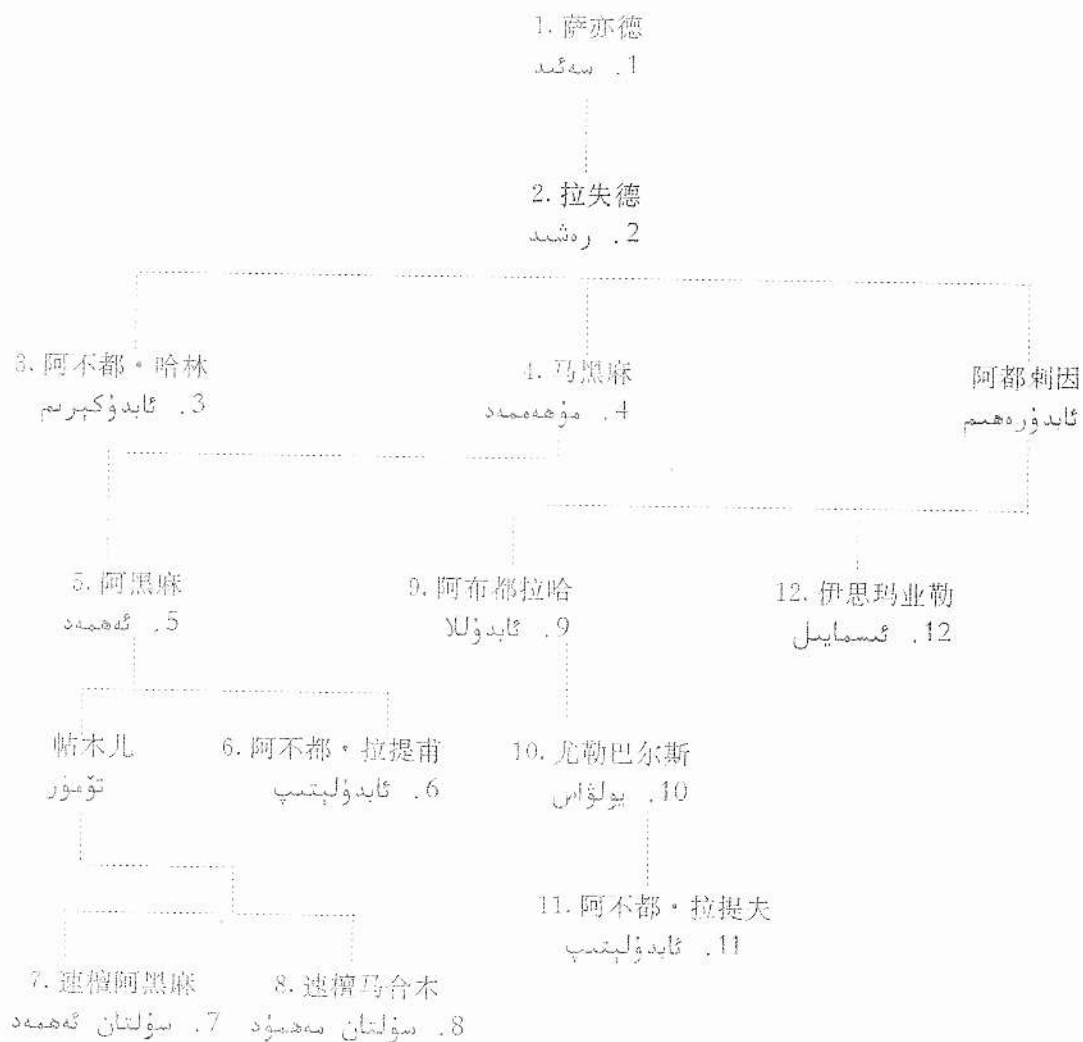
1. (ئۇيغۇر)
2. بارغۇن (بۇغۇ)
3. (غۇن) غون (ھۇن)
4. بايىرقۇ (بايئېرقۇ)
5. تۇگرا
6. ئىزگىل
7. قىبئار
8. باسىمىل
9. قارلۇق

东察合台汗国统治者世系表
 شەرقىي چاغاتاي خانلىقى ھۆكۈمرانلىرىنىڭ نەسەبنامىسى

叶尔羌汗国统治者世系表
 يەكەن خانلىقى ھۆكۈمرانلىرىنىڭ نەسەبنامىسى

西域诸国情况

غەربىي يۇرتتىكى ئەللەرنىڭ ئەھۋالى

地理位置 (今地名) جۇغراپىيەلىك ئورنى (ھازىرقى نامى)	都城 ئاستانىسى	国名 بەگلىك نامى	序号 رەت نومۇرى
若羌县西南 چارقىلىق ناھىيىسىنىڭ غەربىي جەنۇبىدا	若羌 ئوچان	若羌 ئوچان	1
若羌县城附近 چارقىلىق ناھىيە بازىرى ئەتراپىدا	泥城 مىرەن	楼兰 كېروران	2
且末县西南 چەرچەننىڭ غەربىي جەنۇبىدا	且末城 چۇرچان	且末 چۇرچان	3
车尔臣河上游地区 چەرچەن دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىنىدا	零城 يۈپىلىن	小宛 ئەندىر (كىچىك فەرغانە)	4
民丰县 نىيە	精绝城 نىيە	精绝 نىيە	5
民丰县南的昆仑山间 ئىيىنىڭ جەنۇبىدىكى كۇئېنلۇن تېغى ئارىسىدا	卑品城 بېيىن	戎卢 روڭلۇ	6
克里雅河流域, 于田 كېرىيە دەرياسى ۋادىسىدا (كېرىيەدە)	弥城 ئۇزۇنتات (دەندەن ئۆيلۈك)	弥 ئۇزۇنتات	7
克里雅河上游山区 كېرىيە دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىنىدا	都城 كامتو	渠勒 ئوخارا	8
和田 خوتەن	西城 يوتقان	于阗 ئۈدۈن	9
皮山县 كۇما	皮山 پاسخان	皮山 پاسخان	10
皮山县 بەكەن - قاشلىق ئەتراپىدا	皮山 ساكارا ئۆل	莎车 ساكارا ئۆل	11
托克逊县南、库鲁克塔格山 توقسۇننىڭ جەنۇبىدىكى قۇرۇقتاغدا		山国 قۇرۇقتاغ بەگلىكى	12
焉耆东 قاراشەھەرنىڭ شەرقىدە	员渠城 شورچوت	焉耆 كىنگىت	13
和硕县 خوشوت	危须 ئۇشاق (چوققۇ)	危须 ئۇشاق	14
库尔勒东北 كۈرلىنىڭ شەرقىي شىمالىدا	尉犁 ۋائىر	尉犁 ۋائىرىيە	15
库尔勒西 كۈرلىنىڭ غەربىدە	渠犁 چېدىر	渠犁 چېدىر	16
轮台县东 بۇگۈرنىڭ شەرقىدە	乌垒 ئۇرۇباپ	乌垒 ئۇرۇباپ	17
库车 كۇچا	延城 يام	龟兹 كۈسەن	18

乌什县 كوشا	温宿 تورنسۇ	温宿 تورنسۇ	19
阿克苏 ئاقسۇ	南城 جەنۇبىي قەلئە	姑墨 قۇم	20
阿合奇县 ئاھەقىي	尉头谷 سەپەرباي غولى	尉头 سەپەرباي	21
喀什 قەشقەر	疏勒城 سۇلى	疏勒 سۇلى	22
巴里坤县 بارىكۆل	疏榆谷 سىياۋغول	蒲类 بارىكۆل	23
木垒县 مورى		蒲类后 ئارقا بارىكۆل	24
吐鲁番西 تۇرپاننىڭ غەربىدە	交河 يارغول	车师前国 ئالدى قۇس	25
吐鲁番东高昌遗址 تۇرپاننىڭ غەربىدىكى ئىدىقۇت خارابىسىدە	高昌 قۇچۇ	车师前尉 قۇس كاھىبەگىلىكى	26
吐鲁番西北面 تۇرپاننىڭ غەربىي شىمال تەرىپىدە	柳谷 لۈكچۈن	狐胡 خۇزخور	27
吉木萨尔南 جىمىسارنىڭ جەنۇبىدا	务涂谷 قاغانبۇت	车师后国 ئارقا قۇس	28
奇台县北 چىتەينىڭ شىمالىدا		车师后城长国 ئارقا قۇس قەلئە بەگلىكى	29
吉木萨尔 جىمىسار	内咄谷 ئىدوغول	郁立师 ئۈرۈمىمىنى	30
阜康县 فونك	乾当谷 كاندارغول	卑陆 بىراكى	31
阜康县东北 فۇكاننىڭ شەرقىي شىمالىدا	番渠类谷 پەنجىل غولى	卑陆后 ئارقا بىراكى	32
乌鲁木齐北 ئۈرۈمچىنىڭ شىمالىدا	丹渠谷 تەڭرىغول	劫国 جامبالىق	33
乌鲁木齐 ئۈرۈمچى	兑虚谷 دەپخوغول	东且弥 شەرقىي چۈمۈل	34
呼图壁 قۇتۇبى	单桓城 قۇتغول	单桓 غەربىي چۈمۈل	35
昌吉 سابىي	于大谷 تۇرپامى	西且弥 تۇرپامى	36
玛纳斯 مەنس	于娄谷 قاراغول	乌含警离 ئوتەنزى	37

东至玛纳斯、西到巴尔喀什湖以 东以南 ماناسنىڭ شەرقىدىن غەربىي تەرىپى بالقاش كۆلىنىڭ شەرقىي جەنۇبىغىچە	赤谷城 قىزىل قورغان	乌孙 ئۇسۇن	38
今坎巨提地区(克什米尔北) ھازىرقى كانجۇت رايونى (كەشمىر- نىڭ شىمالىدا)	乌 ئۇدىيانا	乌 ئۇدىيانا	39
帕米尔拔达克山及瓦罕河流域 پامىرنىڭ لاداق تېغى بىلەن ۋاخان دەرياسى ۋادىسىدا		难兜 داردا	40
叶城西部、莎车、叶尔羌河上游、 喀喇昆仑山 قاغىلىقنىڭ غەربىدە، يەكەن دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىنىدا، كۆتۈنلۈن تېغى ئېتىكىدە	呼犍谷 ۋاخخان غول	西夜 يۆلئېرىق	41
帕米尔高原、小帕米尔东部 پامىر ئېگىزلىكىدە، كىچىك پامىرنىڭ شەرقىدە	呼犍谷 ۋاخخان غول	子合 لىچىخەۋىز	42
塔什库尔干县 تاشقورغان	蒲犁谷 سارقول	蒲犁 سارقول	43
帕米尔(塔什库尔干南部) پامىر (تاشقورغاننىڭ جەنۇبىدا)		依耐 سىغناق	44
塔什库尔干西南的帕米尔山区 تاشقورغاننىڭ غەربىي جەنۇبىدىكى پامىر رايونىدا	卢城 لور	无雷 مالور	45
阿克陶西部、帕米尔北部山中 ئاقتۇننىڭ غەربىي قىسمى، پامىرنىڭ شىمالىي قىسمىدىكى تاغدا	乌飞谷 سارتاس	休循 ئېركەشتام	46
乌恰县北、乌鲁克恰提一带 ئۇلۇغچاننىڭ شىمالىي، ئۇلۇغچات ئەتراپىدا	循教谷 پەندۇغول	捐毒 جۈندۇ	47
费尔干纳东面近山地区 پەرغانىنىڭ شەرقىگە يېقىن تاغلىق رايوندا		桃槐 دارۋاز	48
费尔干纳盆地 فەرغانە ئويمانلىقىدا	黄山城 كاسان	大宛 فەرغانە	49
喀布尔河下游原克什米尔一带 كابول دەرياسىنىڭ تۆۋەنكى ئېقىنىدىكى كەشمىر ئەتراپىدا	循鲜城 ناگارا	罽宾 كەشمىر	50
阿失汗西部 ئافغانىستاننىڭ غەربىدىكى ھىراتتا		乌弋山离 ئىسكەندىرىيە	51

阿姆河上游 ئامۇ دەرياسىنىڭ يۇقىرى ئېقىمىدا	蓝氏城 كۆكرابات	大月氏 توخرى	52
巴尔喀什湖、咸海之间 بالقاش كۆلى بىلەن ئارال دېڭىزىنىڭ ئارىلىقىدا	都卑阾城 باتار	康居 كانگىيە	53
伊朗高原——两河流域 ئىران ئېگىزلىكىدىكى مېسسوپوتامىيىدە	番禺城 ئېكىباتانا شەھرى	安息 ئارساك	54

كىتاب ئىسمى: تارىخ ئاتالغۇلىرى تەرجىمە قوللانمىسى

نەشر قىلغان ئورۇن: ئىجتىمائىي پەن ژۇرناللىرى نەشرىياتى
ئادرېسى: ئۈرۈمچى بېيجىڭ جەنۇبىي كوچىسى 16 - قورو پوچتا نومۇرى: 830011

شىنجاڭ پىداگوگىكا ئىنستىتۇتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
ئادرېسى: نۇر يولى 8 - قورو پوچتا نومۇرى: 830043

210 مىڭ خەت، 16 فورمات، 12 باسما تاۋاق
ترازى: 2500 - 1
1998 - يىل 6 - ئاينىڭ 15 - كۈنى بېسىلدى

شىنجاڭ ئۈيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىچكى ماتېرىياللارنى بېسىشقا
رۇخسەت قىلىش ئىجازەتنامىسى: (1998) 173 - نومۇر تەننەرخى: 20 يۈەن